

Strategie území správního obvodu ORP Židlochovice

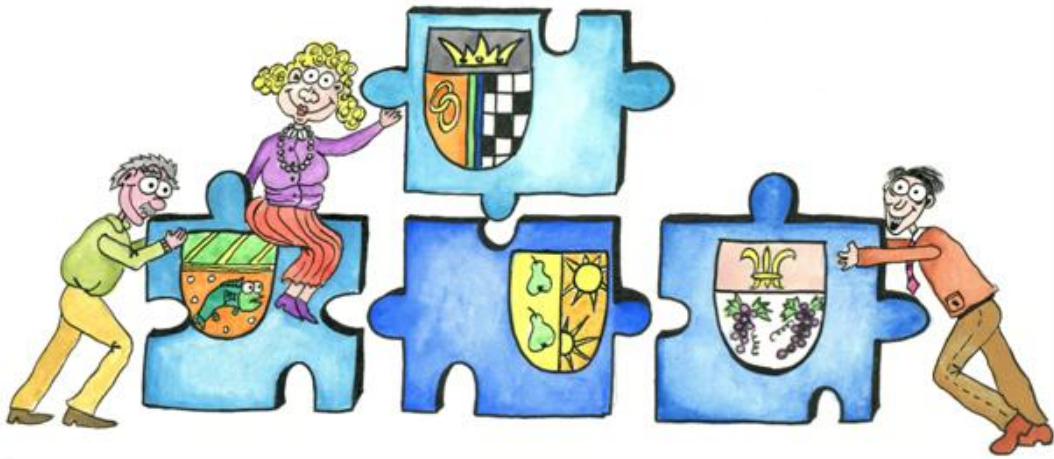
v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb,
odpadového hospodářství a prarodinné politiky

Dokument je zpracován na období 2015 až 2024

*Židlochovicko - příjemné místo pro život, místo, kam se lidé rádi vrací, místo, které má
venkovský charakter, avšak zároveň těží z polohy v zázemí krajského města.*

Tento výstup byl financován z prostředků ESF prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a státního rozpočtu ČR.

OBSAH

1. Úvod	6
1.1. Základní informace o strategii	6
1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu	7
1.3. Kontext vzniku a existence strategie	9
1.4. Účel strategie – proč byla zpracována	9
1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží	10
1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty	10
2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza	12
2.1. Profil území správního obvodu	12
2.1.1. Identifikace správního obvodu	12
2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu	13
2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území	27
2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje	29
2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu	31
3. Téma 1: Školství	33
3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	33
3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	33
3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	35
3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	60
3.1.4. SWOT analýza školství	64
3.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	65
3.2. Návrhová část pro oblast školství	67
3.2.1. Struktura návrhové části	67
3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	70
3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech	75
3.2.4. Indikátory	78
3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	81
3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	81
3.3.2. Systém změn strategie	83
3.3.3. Akční plán	84
3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty	86
3.4.1. Shrnutí	86
3.4.2. Popis postupu tvorby strategie	86
3.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany	86
3.5. Přílohy	87
4. Téma 2: Sociální služby	89
4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů	89
4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému	89
4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	90
4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy	99
4.1.4. SWOT analýza oblasti	105
4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)	106
4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb	108
4.2.1. Struktura návrhové části	108
4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)	111

4.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	116
4.2.4.	Indikátory	119
4.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	123
4.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	123
4.3.2.	Systém změn strategie	125
4.3.3.	Akční plán	126
4.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	128
4.4.1.	Shrnutí	128
4.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	128
4.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	128
4.5.	Přílohy.....	129
5.	Téma 3: Odpadové hospodářství	133
5.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	133
5.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	133
5.1.2.	Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	134
5.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	159
5.1.4.	SWOT analýza oblastí	161
5.1.5.	Souhrn výsledků analýz (analytické části)	161
5.2.	Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství.....	162
5.2.1.	Struktura návrhové části	162
5.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	165
5.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	167
5.2.4.	Indikátory	170
5.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	172
5.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	172
5.3.2.	Systém změn strategie	174
5.3.3.	Akční plán	174
5.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	176
5.4.1.	Shrnutí	176
5.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	176
5.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	177
5.5.	Přílohy.....	178
6.	Téma 4: Prorodinná politika	203
6.1.	Analytická část: definice a analýza řešených problémů	203
6.1.1.	Vymezení a zdůvodnění řešeného problému.....	203
6.1.2.	Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj	204
6.1.3.	Analýza rizik a další potřebné analýzy	245
6.1.4.	SWOT analýza oblastí	250
6.1.5.	Souhrn výsledků analýz	251
6.2.	Návrhová část	254
6.2.1.	Struktura návrhové části	254
6.2.2.	Vize a problémové oblasti (okruhy)	257
6.2.3.	Popis cílů v jednotlivých oblastech.....	261
6.2.4.	Indikátory	265
6.3.	Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)	268
6.3.1.	Systém monitorování a hodnocení realizace strategie	268
6.3.2.	Systém změn strategie	270
6.3.3.	Akční plán	270
6.4.	Závěr, postup zpracování a kontakty.....	272

6.4.1.	Shrnutí	272
6.4.2.	Popis postupu tvorby strategie	272
6.4.3.	Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany.....	273
6.5.	Přílohy.....	274
7.	Závěr, kontakty	275
8.	Přílohy	276
8.1.	Seznam tabulek	276
8.2.	Seznam obrázků.....	279
8.3.	Seznam příloh	279

1. Úvod

1.1. Základní informace o strategii

Tab. 1: Základní informace o strategii

Název strategie	Strategie území správního obvodu ORP Židlochovice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a prorodinné politiky
Kategorie strategie	Místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru (pro oblast předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a prorodinné politiky)
Řešené území	Správní obvod ORP Židlochovice
	Počet obyvatel správního obvodu: 31050 (stav ke dni 31. 12. 2012)
	Počet obcí ve správním obvodu: 24
	Rozloha správního obvodu: 19431 m ² (2012)
Názvy obcí správního obvodu	Města: Židlochovice, Rajhrad; statut městyse: Medlov, Nosislav
	Obce: Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Medlov, Měnin, Moutnice, Nesvačilka, Nosislav, Opatovice, Otmarov, Popovice, Přisnotice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovice, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany, Židlochovice
Zadavatel strategie	Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností"
Gestor tvorby strategie	Město Židlochovice
Koordinátor tvorby strategie	Lucie Kubalíková, Jana Richterová (členky realizačního týmu smluvního partnera)
Rok zpracování strategie	2014 – 2015
Schvalovatel strategie	Shromáždění představitelů obcí SO ORP Židlochovice
Forma a datum projednání / schválení	První verze: projednána na shromáždění starostů dne 10. 6. 2014 Druhá verze: schválena na shromáždění starostů dne ...
Číslo a datum aktualizace	<i>Zatím neproběhla aktualizace</i>
Související legislativa	Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
Doba realizace strategie	2015-2024
Odpovědnost za implementaci	Shromáždění představitelů obcí SO ORP Židlochovice
Kontext vzniku strategie	Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).
	Projekt na území SO ORP Židlochovice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Židlochovice a se zapojenými obcemi v rámci SO.
	Strategie byla zpracována realizačním týmem (Martina Bartáková, Lenka Brázdová, Bibiana Janebová, Lucie Kubalíková, Barbora Svobodová, Jana Richterová)

Stručný popis řešeného problému a obsahu strategie	V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):
	1. školství,
	2. sociální služby,
	3. odpadové hospodářství,
	4. volitelné téma: prorodinná politika.

1.2. Stručná informace o městech a obcích správního obvodu

Ve správním obvodu je celkem 24 obcí, z toho dvě mají statut města a dvě mají statut městyse.

Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí

Znak	Údaje o obci	Znak	Údaje o obci
	Název obce: Blučina Počet obyvatel: 2173 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Popovice Počet obyvatel: 365 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Bratčice Počet obyvatel: 727 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Přisnotice Počet obyvatel: 845 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Holasice Počet obyvatel: 1026 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Rajhrad Počet obyvatel: 3335 Zapojení do tvorby strategie: ano
	Název obce: Hrušovany u Brna Počet obyvatel: 3412 Zapojení do tvorby strategie: ano		Název obce: Rajhradice Počet obyvatel: 1314 Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Ledce

Počet obyvatel: 225

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Sobotovice

Počet obyvatel: 519

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Medlov

Počet obyvatel: 683

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Syrovice

Počet obyvatel: 1440

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Měnin

Počet obyvatel: 1783

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Těšany

Počet obyvatel: 1261

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Moutnice

Počet obyvatel: 1163

Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Unkovice

Počet obyvatel: 673

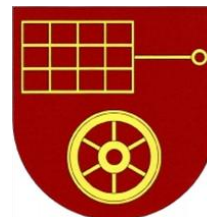
Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Nesvačilka

Počet obyvatel: 328

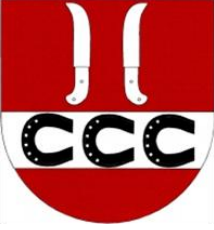

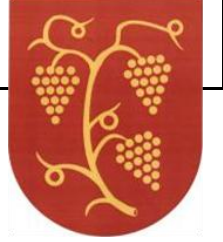
Zapojení do tvorby strategie: ano

Název obce: Vojkovice

Počet obyvatel: 1122

Zapojení do tvorby strategie: ano

 <p>Název obce: Nosislav</p> <p>Počet obyvatel: 1309</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	 <p>Název obce: Žabčice</p> <p>Počet obyvatel: 1631</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
 <p>Název obce: Opatovice</p> <p>Počet obyvatel: 1033</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	 <p>Název obce: Žatčany</p> <p>Počet obyvatel: 793</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>
 <p>Název obce: Otmarov</p> <p>Počet obyvatel: 275</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>	 <p>Název obce: Židlochovice</p> <p>Počet obyvatel: 3615</p> <p>Zapojení do tvorby strategie: ano</p>

Zdroj: www.czso.cz, www.rekos.cz

1.3. Kontext vzniku a existence strategie

Strategie byla zpracována v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Cílem projektu je posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP).

Projekt na území SO ORP Židlochovice realizuje Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Židlochovice a se zapojenými obcemi v rámci SO. Z toho důvodu je Svaz zadavatelem strategie a Město Židlochovice je gestorem tvorby strategie. Koordinátorkami strategie jsou koordinátorky meziobecní spolupráce Lucie Kubalíková a Jana Richterová. Strategie byla zpracována realizačním týmem (Martina Bartáková, Lenka Brázdová, Bibiana Janebová, Lucie Kubalíková, Jana Richterová, Barbora Svobodová) a podíleli se na ní i motivující starostové (Vlastimil Helma/Jan Vitula, starostové Židlochovic, Pavel Fröhlich, starosta Nosislavi). K vytvoření strategie přispěli i představitelé ostatních obcí v rámci ORP Židlochovice.

1.4. Účel strategie – proč byla zpracována

Účelem strategie je vymezit a definovat ve 4 oblastech možnosti meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 4 oblastech pomocí meziobecní spolupráce.

1.5. Uživatelé strategie – komu strategie slouží

Strategie je určena obcím správního obvodu, jejich občanům, voleným orgánům a zřízeným či založeným organizacím. Slouží také představitelům organizací a subjektů v rámci daného území správního obvodu - mikroregionům, MAS, ziskovému i neziskovému sektoru. K uživatelům strategie mohou patřit též stát a jeho organizace.

1.6. Vybrané relevantní významné strategické dokumenty

V následující tabulce jsou uvedeny názvy vybraných významných strategických dokumentů včetně odkazu, kde je možné je získat. Nejsou zde uváděny všechny strategické dokumenty – u obcí jsou zmíněny jen ty, které mají značný přesah mimo území obce nebo jsou svým charakterem pro některé z témat klíčové. Jedná se o všechny dokumenty, které se vztahují k území SO ORP.

Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty

Č.	Název dokumentu	Kde jej lze získat
	Stát	
1	<i>Politika územního rozvoje</i>	http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/plnezne/pur-cr-2008-2009/pur-cr-2008-cz.pdf
2	<i>Strategie regionálního rozvoje ČR na období 2014–2020</i>	http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Koncepce-Strategie/Strategie-regionalniho-rozvoje-CR-2014-2020
3	<i>Program rozvoje venkova 2014–2020</i>	http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-krajiny/dotace/program-rozvoje-venkova-2014-2020/
4	<i>Bílá kniha - národní program rozvoje vzdělávání v ČR</i>	http://aplikace.msmt.cz/pdf/bilakniha.pdf
5	<i>Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj</i>	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-cr-2008-2015?typ=struktura
6	<i>Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011-2015</i>	http://databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-2011-2015?typ=struktura
7	<i>Národní plán rozvoje sociálních služeb (2011 – 2016)</i>	http://socialnipecce.brno.cz/novinky/55/narodni-plan-rozvoje/
8	<i>Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2011 - 2015</i>	http://databaze-strategie.cz/cz/uv/strategie/strategie-boje-proti-socialnimu-vylouceniu-na-obdobi-2011-2015?typ=struktura
9	<i>Plán odpadového hospodářství ČR</i>	http://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr; http://dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/poh.pdf
10	<i>Národní koncepce rodinné politiky</i>	http://www.mpsv.cz/files/clanky/2125/koncepce_rodina.pdf
	Kraj	
1	<i>Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje</i>	Nejsou (byly zrušeny)
2	<i>Územně analytické podklady Jihomoravského kraje, aktualizace 2013</i>	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=209551&TypeID=2

3	Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2020	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=175435&TypeID=2
4	Program rozvoje Jihomoravského kraje 2014 - 2017	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=212277&TypeID=2
5	Strategie rozvoje lidských zdrojů Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=51443&TypeID=2
6	Strategie rozvoje hospodářství Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=7868&TypeID=2
7	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=124993&TypeID=2
8	Střednědobý plán rozvoje soc. služeb v JMK na období 2012 -2014	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=124993&TypeID=2
9	Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=33195&TypeID=1
10	Plán odpadového hospodářství JMK	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=173686&TypeID=2
11	Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty 2011 – 2020	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=154180&TypeID=2
12	Akční plán sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro rok 2012	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=124993&TypeID=2
13	Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje	http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=124993&TypeID=2 http://www.rodinapolitika.cz/10-koncepce-rodinne-politiky-jihomoravskeho-kraje.html
14	Zpráva o rodině v Jihomoravském kraji	http://www.rodinapolitika.cz/150-zprava-o-rodine-v-jihomoravskem-kraji.html
	Mikroregiony, města a obce	
1	Strategie rozvoje regionu Židlochovicko	http://zidlochovice.cz/images/dokumenty/odbory/oskcr/region_plakaty/ZIDLOCHOVICE_A.pdf
2	Strategie rozvoje regionu Cezava	http://www.region-cezava.cz/resources/upload/data/3_Strategie_rozvoje.pdf
3	Strategie rozvoje města Židlochovice 2006 - 2015	http://www.zidlochovice.cz/mesto-zidlochovice/strategie-rozvoje-mesta/strategie-rozvoje-2006-2015
4	Územně analytické podklady SO ORP Židlochovice	http://www.zidlochovice.cz/mestsky-urad/odbory-mestskeho-uradu/odbor-uzemniho-planovani-a-stavebni-urad/uzemne-analyticke-podklady
5	Územní plány obcí SO ORP Židlochovice	http://www.zidlochovice.cz/mestsky-urad/odbory-mestskeho-uradu/odbor-uzemniho-planovani-a-stavebni-urad/uzemni-plany-obci-orp-zidlochovice/
6	Komunitní plán sociálních služeb ORP Židlochovice	http://www.zidlochovice.cz/images/dokumenty/odbory/ps/komunitni_plan_soc_sluzeb.pdf
7	Strategie MAS Podbrněnsko, Strategie MAS Slavkovské bojiště	V přípravě

Zdroj: webové stránky ministerstev, Jihomoravského kraje, DSO, MěÚ Židlochovice

2. Profil (základní charakteristika) území správního obvodu a souhrnná SWOT analýza

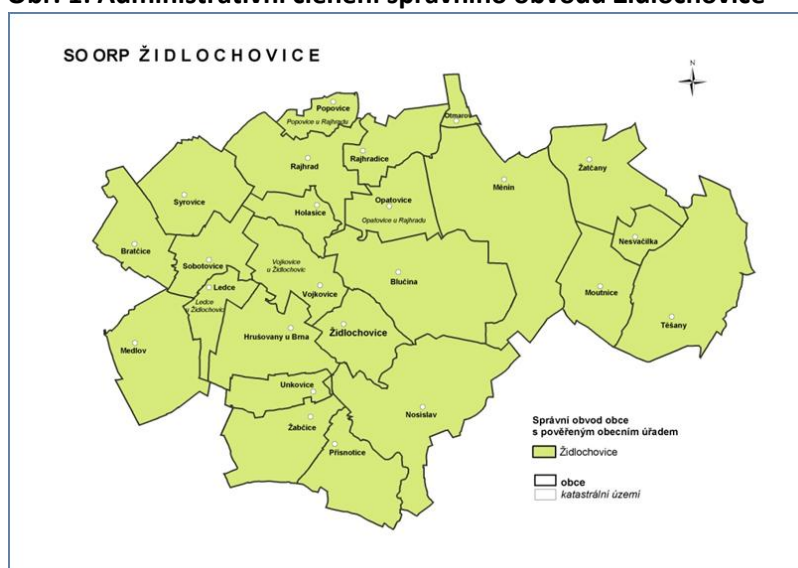
2.1. Profil území správního obvodu

2.1.1. Identifikace správního obvodu

Správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP) Židlochovice se nachází v Jihomoravském kraji, jižně od krajského města Brna. Do roku 2002 byly obce SO ORP Židlochovice součástí okresu Brno - venkov. Zájmové území je součástí regionu Jihovýchod, který sdružuje území dvou krajů - Jihomoravského a Vysočiny. Celková plocha území je 19431 ha, počet obyvatel je 31 050 (rok 2012), průměrná hustota osídlení je téměř 160 obyv./km², což v rámci ČR představuje nadprůměr. Vzhledem k přírodním podmínkám a poloze blízko významných cest bylo území osídleno již v době mladého paleolitu, poblíž Blučiny se nachází jedno z nejznámějších archeologických nalezišť z doby bronzové. Území lze tedy zahrnout mezi staré sídelní oblasti, kde došlo ke kultivaci krajiny již v nejstarších obdobích. Krajina v okolí Židlochovic (respektive vrcholu Výhonu) ležela na trase tzv. Jantarové stezky, propojující baltské pobřeží a Středozemní moře. Dlouhá historie trvalého osídlení regionu je tedy významným rysem SO ORP Židlochovice, který vytváří kulturní a civilizační základ, ze kterého vyrůstá stabilita obyvatelstva a jeho sociální struktury, vazba na kulturní tradice a pocit sounáležitosti s rodným krajem.

V zájmovém území (Obr. 1) lze definovat 3 základní oblasti, a to z hlediska jak přírodních, tak demografických charakteristik: 1) centrální část táhnoucí se v pásu nivy řeky Svatky (zahrnuje okolí Svatky; nejvyšší hustota zalidnění, jedna z nejstarších osídlených oblastí), 2) východní část regionu (mírně zvlhčený reliéf, intenzivní zemědělská činnost, hustota zalidnění průměrná, srovnatelná s průměrnou hustotou zalidnění ČR a JMK), 3) západní část regionu (nejnižší hustota zalidnění). S touto skutečností také částečně souvisí spádovost obcí - zatímco obce z centrální a převážná část obcí v západní části mají přirozenou spádovost na Židlochovice, některé obce ve východní části mají spádovost na větší obce ve vedlejším ORP Šlapanice a ORP Slavkov u Brna.

Obr. 1: Administrativní členění správního obvodu Židlochovice

Zdroj: ČSÚ

2.1.2. Stručná charakteristika území správního obvodu

A. Obyvatelstvo a obce

V současnosti SO ORP Židlochovice zahrnuje 24 obcí. Počet obcí je shodný s počtem částí obcí a s počtem katastrálních území, mezi léty 2005 a 2012 se nijak neměnil a zůstal na hodnotě 24 (Tab. 4). Statut města mají dvě obce v území: Rajhrad (již od r. 1234) a Židlochovice (od r. 1873). Status městys byl v r. 2007 navrácen dvěma obcím v rámci SO ORP (Nosislav, Medlov), tento status dříve (před r. 1954) měla i Blučina a Měnín, ty však o navrácení nepožádaly.

Tab. 4: Charakteristika území ORP

OBCE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obcí	24	24	24	24	24	24	24	24
Počet částí obcí	24	24	24	24	24	24	24	24
Počet k. ú.	24	24	24	24	24	24	24	24
Počet měst	2	2	2	2	2	2	2	2
Počet městysů	0	0	2	2	2	2	2	2
POZEMKY								
Výměra v tis. ha	19425,96	19426,64	19426,21	19425,66	19417,18	19425,53	19429,65	19430,96
zemědělská půda	15837,48	15824,96	15792,68	15788,79	15771,61	15771,59	15768,08	15746,50
lesní pozemky	1144,48	1142,24	1142,63	1142,63	1144,61	1144,72	1144,67	1144,77
zastavěné plochy	427,95	428,70	430,37	428,60	431,50	433,23	434,07	434,97
Hustota zalidnění (osoby/km ²)	143,42	144,33	148,39	150,15	152,48	154,22	156,98	159,80

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

Počet obyvatel v SO ORP Židlochovice od r. 2005 stále rostl, stejně tak i hustota zalidnění, což mohlo být způsobeno suburbanizací (stěhováním obyvatel z Brna do širšího zázemí města, kam lze území SO ORP Židlochovice také počítat). Celková výměra SO ORP Židlochovice ve sledovaném období nepatrně kolísala, výměra zemědělské půdy se postupně snižovala, zatímco výměra zastavěných ploch pomalu narůstala, což mohlo být důsledkem výše uvedené suburbanizace. Výměra lesní půdy byla ve sledovaném období víceméně konstantní. Co se týče územních vazeb, prakticky celé území SO ORP je součástí brněnské aglomerace. Výrazně se zde projevuje vliv tohoto centra nadregionálního významu, dominujícím vztahem je tedy vztah obcí k Brnu jako centru vybavenosti a místu s pracovními příležitostmi. Kvůli tomu je i částečně oslaben vliv města Židlochovice jako správního centra oblasti.

Tab. 5, Tab. 6 a Obr. 2 podávají přehled o vývoji počtu obyvatel a dalších demografických charakteristikách (poměr mužů a žen v populaci, index stáří, migrace). Podrobnější demografická analýza je uvedena v kapitole 6 (Prorodinná politika).

Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet obyvatel celkem	27 860	28 039	28 826	29 167	29 608	29 958	30 501	31 050	31 415
v tom:									
Muži	13 714	13 801	14 232	14 414	14 656	14 853	15 091	15 408	15 598
Ženy	14 146	14 238	14 594	14 753	14 952	15 105	15 410	15 642	15 817
Věkové skupiny									
v tom ve věku:									
0 - 14	4220	4151	4251	4293	4454	4658	4892	5118	5 273
15 - 64	19760	19918	20148	20532	20763	20847	20864	21042	21 283
65 +	3821	3899	4007	4079	4200	4299	4503	4683	4 859

Průměrný věk		39,56	39,71	39,74	39,80	39,80	39,80	39,87	39,88	39,92
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		90,55	93,93	94,26	95,02	94,30	92,29	92,05	91,50	92,15
Muži										
v tom ve věku:	0 - 14	2170	2143	2213	2231	2320	2437	2511	2658	2 731
	15 - 64	10042	10114	10237	10468	10590	10620	10653	10739	10 884
	65 +	1470	1493	1547	1578	1655	1719	1810	1882	1 983
Průměrný věk		38,00	38,08	38,08	38,12	38,19	38,30	38,41	38,36	38,48
Index stáří (65+ / 0 -14 v %)		67,74	69,67	69,91	70,73	71,34	70,54	72,08	70,81	72,61
Ženy										
v tom ve věku:	0 - 14	2050	2008	2038	2062	2134	2221	2381	2460	2 542
	15 - 64	9718	9804	9911	10064	10173	10227	10211	10303	10 399
	65 +	2351	2406	2460	2501	2545	2580	2693	2801	2 876
Průměrný věk		41,10	41,29	41,35	41,43	41,37	41,30	41,31	41,37	41,40
Index stáří (65+/0-14 let v %)		114,68	119,82	120,71	121,29	119,26	116,16	113,10	113,86	113,14

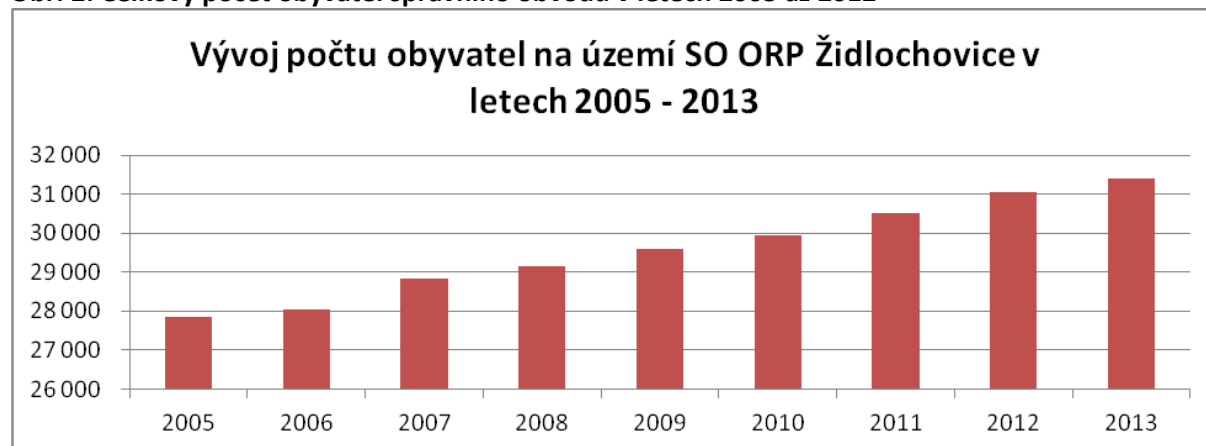
Zdroj: ČSÚ

Tab. 6 Migrace obyvatel v rámci SO ORP Židlochovice

Vývoj počtu obyvatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celková	55	179	787	341	441	350	585	549	365
Přirozená	-19	9	57	24	81	67	120	77	91
stěhováním (mechanická)	74	170	730	317	360	283	465	472	274

Zdroj: ČSÚ

Obr. 2: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012

Zdroj: ČSÚ

Počet obyvatel v území SO ORP Židlochovice neustále narůstá (Obr. 2). Zatímco v roce 2005 na území žilo přibližně 27700 obyvatel, v roce 2012 to bylo už přes 31000 obyvatel. Na nárůstu počtu obyvatel se jednak podílí přirozený přírůstek, ale podstatný vliv má i migrace (přírůstek stěhováním). Příčiny nárůstu počtu obyvatel lze tedy vidět zejména v procesu suburbanizace (stěhováním obyvatel z Brna do širšího zázemí města, kam lze území SO ORP Židlochovice také počítat) a také v přechodném zvýšení porodnosti v posledních letech, což odpovídá celorepublikovému trendu. Průměrný věk obyvatelstva SO ORP Židlochovice se pohybuje kolem 40 let (hodnoty 39,7 let v r. 2006 a 39,9 let v r. 2012), přičemž u žen dosahuje vyšších hodnot než u mužů (rozdíl přibližně tři roky), což je dáno tím, že ve vyšších věkových skupinách je více žen než mužů. Tato příčina se projevuje i v indexu stáří, kdy u žen hodnoty přesahují 110% (ve věkové skupině 65 + je více žen jak ve věkové skupině 0 - 14 let) a u mužů oscilují kolem 70 % (ve věkové skupině 65 + je méně mužů jak ve věkové skupině 0 - 14 let).

V budoucnosti bude samozřejmě nutné problém stárnutí populace řešit, možností je podpora proro-dinných opatření a rodinné politiky nebo sociálních služeb.

B. Občanská a technická vybavenost obcí správního obvodu

Tab. 7, 8, 9 podávají stručný přehled občanské vybavenosti v rámci SO ORP Židlochovice (počet MŠ, ZŠ a ostatních školských zařízení, kulturní a sportovní vybavenost obcí, přehled zdravotnických služeb).

Tab. 7: Stručná charakteristika školství v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Počet obcí s MŠ	19	79,17	MŠ nejsou v obcích: Ledce, Nesvačilka, Otmarov, Popovice, Sobotovice
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	15	62,50	
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4	16,67	Úplné ZŠ jsou v obcích: Měnin, Rajhrad, Těšany, Židlochovice
Počet středních škol:			
-obory gymnázií	1	4,17	Židlochovice
-obory středních odborných škol a praktických škol	1	4,17	Rajhrad
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1	4,17	Rajhrad
Počet základních uměleckých škol	1	4,17	Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

V rámci SO ORP Židlochovice je pět obcí, ve kterých není ani mateřská ani základní škola. Ve všech ostatních obcích školy jsou, přičemž ve čtyřech obcích jsou školy úplné. Kapacita ZŠ je v současné době dostačující. Na území se nachází pouze jedno gymnázium – v Židlochovicích (nižší i vyšší stupeň) a střední odborná škola (v Rajhradě), která zahrnuje i odborné učiliště (zahradnické obory). Vzhledem k charakteru oblasti (malé obce v zázemí Brna) a blízkosti Brna v území nejsou žádné vyšší odborné nebo vysoké školy. Základní umělecká škola je zřízena krajem v Židlochovicích s pobočkami v Rajhradě, Opatovicích a Blučíně; dále potom v Sokolnicích a Moravanech (již mimo území SO ORP Židlochovice).

Tab. 8: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	21	87,50	knihovny nejsou v obcích Holasice, Hrušovany, Blučina
Stálá kina	1	4,17	Rajhrad
Divadlo	0	0,00	
Muzeum (včetně poboček a samostatných památníků)	2	8,33	Rajhrad, Těšany
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	4,17	Židlochovice

Kulturní zařízení ostatní	18	62,50	
Středisko pro volný čas dětí a mládeže	2	8,33	
Koupaliště a bazény	3	12,50	Žabčice, Vojkovice, Blučina
-z toho kryté	1	4,17	Blučina
Hřiště (s provozovatelem nebo správcem)	34	100,00	
Tělocvičny (vč. školních)	22	18,00	
Stadiony otevřené	2	8,33	Přísnovice, Židlochovice
Stadiony kryté	0	0,00	
Zimní stadiony kryté i otevřené	0	0,00	
Ostatní zařízení pro tělovýchovu (s provozovatelem nebo správcem)	7	29,17	Nesvačilka, Otmarov, Těšany, Nosislav, Holasice, Syrovice, Sobotovice

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

Tab. 9: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru v území ORP

Typ zařízení	Hodnota	% z celkového počtu obcí má uvedené zařízení	Komentář
Sdružená ambulantní zařízení	1	4,17	Hrušovany
Detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení	0	0,00	
Ambulantní zařízení	0	0,00	
Detašované pracoviště ambulantního zařízení	0	0,00	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro dospělé	10+3	37,50	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost	6+5	33,33	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - stomatologa	11+1	20,83	
Samostatná ordinace (nebo detašované pracoviště) praktického lékaře - gynekologa	2+2	12,50	
Zařízení lékárenské péče	6	20,83	
Nemocnice	0	0,00	
Odborné léčebné ústavy	0	0,00	

Léčebna pro dlouhodobě nemocné	0	0,00	
Ostatní lůžková zařízení	0	0,00	

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

Vzhledem k blízkosti krajského města Brna a jeho dobré dopravní dostupnosti (do centra lze dojet do 40 minut) je zde pro občany možnost využívat zejména sportovní a kulturní zařízení, zdravotnická zařízení i školy mimo území SO ORP. Brno tedy do jisté míry supluje možný nedostatek sportovních, kulturních a jiných zařízení, navíc rozmanitost a množství služeb, ze kterých si občan může vybrat, je několikanásobně vyšší než v zájmovém území. Na druhé straně mnohé obce SO ORP se snaží podporovat kulturní a sportovní akce; v menších obcích se však pořadatelé kulturních akcí setkávají i s nezájmem. Co se týče zdravotnické péče, tam je situace podobná - obce SO ORP jsou do jisté míry vybaveny, ale vzhledem k tomu, že se na území nenachází žádná nemocnice nebo větší zdravotní středisko (nejbližší jsou v Brně), tak bude počet lékařů - specialistů vždy do jisté míry omezen. V Židlochovicích byly snahy zavést rychlou zdravotní pomoc, avšak problém byl ve financování. V současné době je využívána RZP v sousedním ORP - v Pohořelicích (dojezdová vzdálenost asi 10 minut). Pro podrobnější zjištění spokojenosti s občanskou vybaveností a pro zjištění poptávky občanů by bylo vhodné vycházet z dotazníkového šetření, které by proběhlo na území celého SO ORP Židlochovice.

C. Ekonomická situace území, struktura ekonomiky území a trh práce

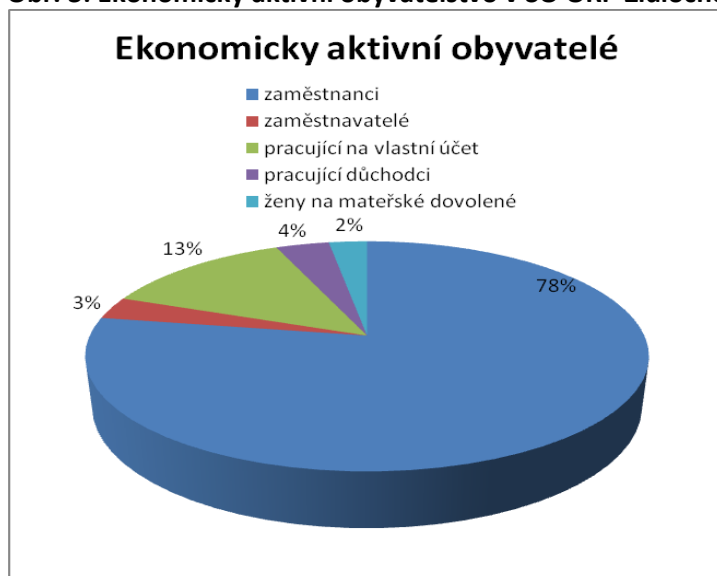
Tab. 10 a Obr. 3 se věnují ekonomické aktivitě obyvatel území ORP Židlochovice. Podíl ekonomicky aktivních obyvatel v rámci ORP Židlochovice činí okolo 50 % všech obyvatel. Z ekonomicky aktivních výrazně převažují zaměstnanci (78%), další velkou skupinu tvoří pracující na vlastní účet (13%). Zaměstnavatelé jsou zastoupeni třemi procenty.

Tab. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Židlochovice

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		14 836	8 292	6 544	
v tom:	Zaměstnaní	13 844	7 781	6 063	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	10 882	5 713	5 169
		zaměstnavatelé	439	339	100
		pracující na vlastní účet	1 826	1 410	416
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	509	270	239
		ženy na mateřské dovolené	365	0	365
nezaměstnaní		992	511	481	
Ekonomicky neaktivní celkem		14 017	5 893	8 124	
z toho	nepřipravení důchodci	6 508	2 458	4 050	
	žáci, studenti, učni	4 218	2 104	2 114	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		1 235	722	513	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Obr. 3: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ

Vyjíždka do zaměstnání a do škol v rámci ORP Židlochovice je uvedena v Tab. 11. Vyjíždějící do zaměstnání tvoří téměř 50 % ze všech ekonomicky aktivních obyvatel, podstatná část vyjíždí za prací za hranice ORP. Území ORP Židlochovice je podstatně ovlivněno blízkostí Brna, centra nadregionálního významu. Brno nabízí více pracovních příležitostí a je i relativně dobře dostupné jak veřejnou (území je součástí IDS JMK), tak individuální dopravou. U žáků a studentů je situace obdobná, je to pravděpodobně způsobeno tím, že na území ORP se nenachází velké množství středních škol (výjimku tvoří gymnázium v Židlochovicích a Střední zahradnická škola v Rajhradě).

Tab. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání

Vyjíždějící do zaměstnání a škol			Celkem
Vyjíždějící celkem			9 348
v tom	vyjíždějící do zaměstnání		6 894
	v tom	v rámci obce	751
		do jiné obce okresu	1 724
		do jiného okresu kraje	4 171
		do jiného kraje	163
		do zahraničí	85
	vyjíždějící do škol		2 454
	v tom	v rámci obce	409
mimo obec		2 045	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Tabulka 12 uvádí přehled domácností v rámci SO ORP Židlochovice. Převažují zde domácnosti tvořené jednou rodinou (68 %), z nichž rodiny úplné bez závislých dětí tvoří většinu. Domácnosti jednotlivců rovněž tvoří relativně vysoké procento (okolo 25 %). Naopak podíl domácností tvořených dvěma a více rodinami jsou zastoupeny pouze 3 %. Podrobnější analýza je uvedena v kapitole 6 - Prorodinná politika.

Tab. 12: Charakteristika domácností

Hospodařící domácnosti celkem				11 276
v tom:	tvořené 1 rodinou			7 697
	v tom	úplné	bez závislých dětí	3 491
			se závislými dětmi	2 841
		neúplné	bez závislých dětí	771
			se závislými dětmi	594
	tvořené 2 a více rodinami			365
	domácnosti jednotlivců			2 841
vícečlenné nerodinné domácnosti			373	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Nezaměstnanost je v zájmovém území jedna z nejnižších v rámci JMK (Tab. 13), což je způsobeno především díky existenci pracovních míst v blízkém Brně, které jsou obyvateli ORP Židlochovice využívány (o tom svědčí i relativně vysoká vyjíždka za prací mimo hranice ORP). Vývoj nezaměstnanosti v letech 2005 - 2011 se nijak výrazně neliší od vývoje v rámci ČR i JMK - do roku 2008 nezaměstnanost klesala až na hodnoty kolem 4 %, v důsledku ekonomické krize však počet nezaměstnaných vzrostl, přičemž vyvrcholil v roce 2009. Poté se míra nezaměstnanosti opět mírně snižovala z maximální hodnoty 7,66 % v roce 2009 na hodnotu 6,80 % v roce 2011. Tento trend lze sledovat i v počtu volných pracovních míst na jednoho uchazeče (do roku 2008 jejich nárůst, od roku 2009 prudký pokles).

Za roky 2012 a 2013 nejsou data o nezaměstnanosti pro ORP Židlochovice k dispozici vzhledem ke změně metodiky. Podrobnější analýza nezaměstnanosti je uvedena v kapitole č. 6 – Prorodinná politika.

Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Evidovaní uchazeči o zaměstnání	1 005	854	636	626	1 066	1 025	923
z toho (%):	23,68	24,24	27,04	23,00	15,29	15,32	12,24
občané se zdravotním postižením	238	207	172	144	163	157	113
z toho (%):	6,57	7,61	6,92	7,19	7,22	8,29	11,81
absolventi	66	65	44	45	77	85	109
z toho (%):	35,52	34,07	28,46	20,61	9,76	20,98	20,80
osoby s délkou evidence nad 12 měsíců	357	291	181	129	104	215	192
Volná pracovní místa	57	179	247	268	65	63	72
Počet uchazečů na 1 volné prac. místo					16,40	16,30	12,80
Míra nezaměstnanosti (%) za ORP	6,53	5,49	4,08	4,00	7,66	7,44	6,80

Zdroj: ČSÚ

Co se týče počtu ekonomických subjektů (Tab. 14) v rámci SO ORP Židlochovice, ten se zvyšoval téměř pravidelně od r. 2003 až do r. 2008. Mezi léty 2008 a 2009 však došlo k mírnému snížení (způsobenému snížením počtu právnických osob), což souviselo pravděpodobně s ekonomickou krizí. Nicméně od roku 2009 počet ekonomických subjektů znovu vykazuje rostoucí tendenci. Počty země-

dělských podnikatelů pozvolna rostly po celé období od 2004 do 2012. Podíl ekonomických subjektů v zemědělství, lesnictví a rybnářství se pohybuje kolem 5 %, což představuje mírný nadprůměr oproti hodnotám ČR - vyšší podíl může souviset s příhodnými podmínkami pro zemědělství. Hodnota ekonomických subjektů v průmyslu se pohybuje kolem 17 %, může to souviset s tím, že oblast nepatří mezi tradiční průmyslová území a s tím, že průmyslová výroba se rozvíjela zejména v blízkém Brně (viz Obr. 4). Do budoucna se pravděpodobně budou počty ekonomických subjektů nadále zvyšovat (jak fyzických, tak právnických osob).

Podíl ekonomických subjektů v zemědělství vykazuje nepatrně rostoucí tendenci, naopak podíl subjektů v průmyslu i ve stavebnictví je klesající. Nárůst naopak zaznamenávají služby („ostatní“), což je v souladu s celkovým vývojem v ČR.

Tab. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP

EKONOMICKÉ SUBJEKTY SE SÍDLEM NA ÚZEMÍ ORP	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ekonomické subjekty celkem	5049	5154	5272	5442	5649	5875	5821	6172	6457	6629
fyzické osoby celkem	3718	3759	3802	3914	4042	4211	4409	4638	4788	4862
z toho zemědělství podnikatelé		12	85	86	92	100	117	118	129	130
vyjádření v %		0,32	2,24	2,20	2,28	2,37	2,65	2,54	2,69	2,67
právnické osoby celkem	1331	1395	1470	1528	1607	1664	1412	1534	1669	1767
z toho obchodní společnosti	354	379	401	429	446	475	509	523	553	585
vyjádření v %	26,60	27,17	27,28	28,08	27,75	28,55	36,05	34,09	33,13	33,11
Podíl ekonomických subjektů podle vybraných odvětví ek. činnosti (%)										
zemědělství, lesnictví a rybnářství								4,75	5,03	5,02
průmysl celkem								16,93	17,05	16,67
stavebnictví								17,73	17,41	17,35
velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel								20,98	20,21	20,11

Zdroj: ČSÚ, Registr ekonomických subjektů

Obr. 4: Podíl ekonomických subjektů podle odvětví v rámci SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, Registr ekonomických subjektů

D. Doprava

Silniční doprava

Mezi nejvýznamnější a nejvytíženější komunikace, které probíhají územím SO ORP Židlochovice, patří dálnice D2 spojující Brno a Bratislavu a rychlostní komunikace R52 ve směru Brno – Pohořelice – Mikulov. Dále tudy prochází tyto silnice druhé třídy: II/416 a II/425 s křížením v Židlochovicích a ve východní části II/380. Celkově území disponuje hustou sítí silničních komunikací, srovnatelnou s vyspělými regiony západní Evropy. Tato síť však není v dobrém technickém stavu a trpí tranzitní dopravou, nutná je proto její rekonstrukce, modernizace a opravy; dobudování a zkvalitnění dopravní infrastruktury je jednou z priorit Plánu rozvoje JMK, zejména dostavba rychlostní silnice R52 a rekonstrukce a modernizace silnic II. a III. třídy včetně přípravy a realizace obchvatů, např. u Blučiny.

Železniční doprava

V regionu se nachází významná železniční trať č. 250. Jedná se o panevropský železniční koridor č. IV sítě TEN-T. Technický stav železniční tratě je velmi dobrý, neboť v roce 2009 se v úseku Brno – Břeclav rekonstruovala. Dostupnost některých míst na území SO ORP Židlochovice vlakovou dopravou je však omezená, Židlochovice využívají nádraží v Rajhradě a v Hrušovanech u Brna, východní část není na vlakovou dopravu výrazněji napojena. Do Židlochovic v současné době vede železniční trať, ale není obsluhována. Její opětovné využití je však jednou z priorit Programu rozvoje Jihomoravského kraje (na období 2014 – 2017) a je i jednou z priorit v rámci připravované aktualizace strategie města Židlochovice.

Veřejná doprava

Co se týče veřejné dopravy, území je zahrnuto v Integrovaném dopravním systému Jihomoravského kraje (IDS JMK), jehož principem je komplexní dopravní propojenost, návaznost a obslužnost území a který funguje již od roku 2004. Dopravní obslužnost území lze tedy považovat za dostačující, problémem však je absence kvalitních a ekologicky šetrných přestupních terminálů neboli přestupních uzlů IDS. Tyto uzly by měly být podle PRK bezbariérové a měly by být propojeny s prvky bezmotorové dopravy. Přestupní uzel byl vybudován v Rajhradě, Židlochovice zatím využívají provizorního autobusového nádraží, které má sice dostatečnou rozlohu, ale kvalitativně nevyhovuje (je tvořeno několika autobusovými zastávkami bez jakéhokoliv zázemí), Hrušovany u Brna moderním přestupním terminálem nedisponují, tuto funkci plní vlakové nádraží.

Cyklistická doprava

Specifikem území je hustá síť cyklostezek. Cyklistická doprava v bezprostředním zázemí města Brna na krátkou vzdálenost slouží jako alternativa k individuální automobilové dopravě a městské hromadné dopravě (regulátor individuální automobilové dopravy) a také pro turistiku a rekreaci. Díky mírnému terénu je oblast zájmového území ideální pro cykloturistiku. Územím prochází významná cyklostezka spojující dvě evropské metropole Brno a Vídeň. Celková délka trasy je 130 km, z toho se polovina nachází na území Jihomoravského kraje. Dalšími významnými cyklostezkami jsou Jantarová stezka, trasa Hradec Králové – Břeclav, Greenway Praha – Vídeň a Česko-rakouská příhraniční trasa.

E. Těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví, řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity, komerční služby a maloobchodní sféra, inovace

Těžba nerostných surovin

V rámci SO ORP Židlochovice jsou těženy písky a štěrkopísky, dále potom živce jako doprovodná surovina při těžbě štěrkopísků (Bratčice, Němčičky, Žabčice – Smolín, Ledce, Hrušovany u Brna), v minulosti byly těženy spraše a sprašové hlíny jako cihlářská surovina (např. Židlochovice).

Zemědělská výroba

Podíl subjektů podnikajících v zemědělství je mírně vyšší než v rámci ČR, což je způsobeno pravděpodobně příhodnými podmínkami pro zemědělství. Subjekty jsou zaměřeny jak na rostlinnou, tak živočišnou výrobu. V rámci území působí tyto subjekty:

AGRIS spol. s r.o. Medlov – výroba průmyslových krmiv pro hospodářská zvířata

INTEGRA, a.s. Žabčice – chov drůbeže

Agro MONET, a.s. Moutnice – pěstování obilovin, řepky, kukuřice a jiných plodin, výroba mléka a chov prasat

Cezava a.s. Blučina – pěstování obilovin, řepky olejné, slunečnice, vinné révy

Školní zemědělský podnik Žabčice – produkce a prodej komodit zemědělské výroby, výroba a prodej vína

Subjekty se sídlem mimo ORP, které obhospodařují zemědělské plochy v rámci ORP:

ZEMOS a.s. (sídlo Velké Němčice) – obhospodařuje většinu orné v k.ú. Nosislav a Žatčany

Vinice Hustopeče s.r.o. (sídlo Hustopeče) – přes 100 ha vinic v Nosislavi

Sady CZ Bzenec s.r.o. (sídlo Bzenec) – ovocné sady v k. ú. Nosislav

Průmyslová výroba a stavebnictví

Zájmové území nebylo ani v historii významné z hlediska průmyslu (ten se soustředil do blízkého Brna). I přesto však v rámci SO ORP fungují subjekty, které zároveň představují významné zaměstnavatele:

Papírna Moudrý Židlochovice s.r.o. – papírna, výroba pesticidů a jiných agrochemických přípravků

Bode-Panzer s.r.o. Rajhrad – výroba ostatních kovodělných výrobků (trezory)

JOSEF SEIBEL, s.r.o. Hrušovany u Brna – výroba obuvi

LAC, s.r.o. Rajhrad – výroba pecí a hořáků pro topeniště

CROMTRYCK s.r.o. Hrušovany u Brna – výroba ostatních kovodělných výrobků

ELAKOV spol. s r.o. Nosislav – CNC frézování, soustružení, broušení, elektroeroze, přesná mechanika s velkým podílem ruční práce, výroba komponentů do vesmírných družic, atd.)

Xella CZ, s.r.o. Hrušovany u Brna – výroba betonových výrobků pro stavebnictví

Řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity:

Karlova pekárna s.r.o. Židlochovice – pekárna

SVOBODA-výroba domácích knedlíků, s.r.o. Blučina – výroba hotových pokrmů

HORTISCENTRUM s.r.o. Židlochovice – zahradnictví, realizace zahrad

SW-MOTECH s.r.o. Vojkovice – výroba motocyklů

STAMA s.r.o. Nosislav – dodávka a realizace staveb

Komerční služby a maloobchodní sféra

Vybavenost území službami lze charakterizovat jako dostačující, případný nedostatek služeb je sycen v blízkém Brně.

Česká pošta: pobočky v 10 obcích (Blučina, Hrušany, Měnín, Moutnice, Nosislav, Rajhrad, Syrovice, Těšany, Žabčice)

Komerční banka: pobočka – Židlochovice; bankomaty – Rajhrad, Židlochovice

Česká spořitelna: pobočka i bankomaty – Rajhrad, Židlochovice

Obchodní domy, supermarkety: Penny market – Židlochovice, Tesco – Rajhrad

Síť prodejen potravin Brněnka – Hrušovany, Měnín, Přisnotice, Rajhrad, Rajhradice, Vojkovice, Židlochovice

AGRO SERVIS CZ, spol. s r.o. Rajhradice – provoz nákladní dopravy, autoservis, pneuservis, revize tlakových nádob, prodej plynů, stavebnin

JAMBOR s.r.o. Blučina – silniční nákladní doprava

LEGA-INOX, spol. s r.o. Otmarov – velkoobchod s železářským zbožím, instalatérskými a topenářskými potřebami

Mátl & Bula, spol. s r.o. Rajhrad – velkoobchod s ostatními stroji a zařízeními

MORACELL s.r.o. Žabčice – velkoobchod s ostatními výrobky převážně pro domácnost

F. Přírodní poměry, ekologická situace, ochrana životního prostředí, zemědělství a lesnictví

Území SO ORP Židlochovice se nachází v severní části Dyjskosvrateckého úvalu, geologicky spadá do soustavy Karpaty a do oblasti karpatská předhlubeň. Mezi horninami převládají zejména mořské sedimenty (písky, štěrkopísky, jíly). Reliéf je rovinatý, případně mírně zvlněný. Nadmořské výšky se pohybují mezi 180 m. n. m. (místo, kde řeka Svatka opouští území) a 355 m. n. m. (vrch Výhon u Židlochovic). Nejvýraznějším tvarem reliéfu území je vrch Výhon (kra složená z neogenních usazenin omezená zlomovými svahy), niva Svatky s podružnými tvary (meandry, slepá a mrtvá ramena), dále potom antropogenní tvary (např. těžební tvary – pískovny, štěrkovny, haldy; komunikační tvary – zářez železnice Břeclav – Brno). V území převládají černozemě, kolem vodních toků černice, fluvizemě a půdy glejové (zamokřené půdy). Na písčitéch substrátech jsou vyvinuty regozemě (písčité půdy). Místy se vyskytují hnědozemě (oblast Výhonu, východní část SO ORP Židlochovice).

Území náleží mezi nejteplejší oblasti v rámci ČR. Průměrné roční teploty se pohybují mezi 9°C a 10°C. Průměrný úhrn srážek je přibližně 530 mm, ve vegetačním období (duben – říjen) spadne mezi 300 a 350 mm z celkového úhrnu. Oblast se řadí mezi nejsušší místa v rámci ČR. Území spadá do povodí Moravy, nejvýznamnějšími vodními toky oblasti jsou Svatka, Litava (Cezava) a Šatava. Nejvýznamnějšími vodními plochami oblasti jsou Hrušovanské rybníky (Šimlochy, Šejba), které jsou napájeny řekou Šatavou.

SO ORP Židlochovice spadá do prvního - dubového vegetačního stupně, v okolí vodních toků se nachází nultý vegetační stupeň (lužní lesy), ve východní části ojediněle zasahuje druhý vegetační stupeň (bukodubový). Lesnatost je velice nízká, pohybuje se kolem 8 % (oproti 33,75 % v ČR a 28,06 % v Jihomoravském kraji). Dřevinná skladba lesů je pozměněná (vedle dubu se objevuje např. buk, habr, bříza a akát), zbytky lužního lesa jsou tvořeny zejména porosty topolů černých, olší a vrb.

Na území se nevyskytují žádná velkoplošná chráněná území, je zde pouze několik přírodních památek: Nové hory, V olších, Knížecí les, Přisnotický les, Nosislavská zátoka, Písky a dále přírodní park Výhon. Mezi nejdůležitější evropsky významné lokality patří Rumunská bažantnice, Židlochovický zámecký park, část PP Nové hory, Přisnotický les, Knížecí les.

Ačkoliv se na území nenacházejí větší znečišťovatelé, lze konstatovat, že kvalita ovzduší na území ORP Židlochovice v rámci ČR průměrná. Je to pravděpodobně způsobeno blízkostí Brna. Problémem jsou vyšší koncentrace prachových částic (zdroje: doprava, zemědělství), což může souviset i s klimatickými faktory (v rámci ČR suchá oblast, větrná eroze). Kvalita vody je rovněž průměrná, nejvíce znečištěným vodním tokem je Cezava (napřímený vodní tok bez břehových porostů) – IV. třída kvality (třídy I až V, kdy V je největší znečištění), dále potom Svatka v úseku po obec Popovi-

ce. Mezi Popovicemi a soutokem s Cezavou je méně znečištěná (třída III.), po soutoku s Cezavou je opět ve třídě IV. Řeka Jihlava je díky svému přirozenému toku ve III. třídě. Z hlediska hluku jsou největšími zdroji liniové prvky (silnice II/425, silnice III/42510 - s intenzivní nákladní dopravou z těžebních prostor, železniční trať č. 250).

Zemědělství, lesnictví

Většinu území SO ORP Židlochovice lze označit za polní zemědělskou krajinu, podstatnou část území (téměř 70 %) zabírá orná půda. Podíl lesní půdy je přibližně 8 % (vyskytují se listnaté lesy, např. na Výhonu, lužní lesy např. v Rajhradské bažantnici, Nosislavském lese), což je ve srovnání s průměrnou lesnatostí Jihomoravského kraje (28 %) velice nízká hodnota. Nejvyšší výměra lesů je na k. ú. Nosislav a Měnin, významnější je i podíl lesů v rámci k. ú. Medlov, Hrušovany, Popovice, Ledce, Přísnotice. Zcela bez lesů je katastr obce Otmarov, velice nízkou lesnatost mají i obce Nesvačilka, Sobotovice, Syrovice a Žatčany. Kvalita lesů v území není vysoká, jedná se především o akátiny, druhotně vzniklé na pozemcích v minulosti odlesněných. Lesy v k. ú. obcí Nosislav, Přísnotice, Popovice a Měnin mají charakter lužních lesů, jedná se o zbytky rozsáhlého lužního lesa v nivě Svatky, který začal zanikat v 19. století v souvislosti s vodohospodářskými úpravami vodních toků. Na celém území ORP výrazně převažuje zemědělská půda, největší podíly orné půdy (více jak 80 % plochy katastru) se nachází v obcích východní části, např. Nesvačilka, Moutnice, Těšany, Žatčany, dále potom v Přísnoticích, Syrovicích, Bratčicích, Rajhradcích a Otmarově.

Rovinaté území je zařazeno do kukuřičné výrobní oblasti, kde dominuje kukuřice na zrno, náročné obiloviny, slunečnice, řepka olejná. Specifikem oblasti je ovocnářství (především pak meruňkové a broskvové sady) a vinohradnictví. Výrobní systém lze označit za typ příměstského zemědělství. V období socialismu od 70. let došlo k razantnímu úbytku pastvin a luk, které byly přeměněny na ornou půdu. Po r. 1989 bylo omezováno pěstování obilnin (ječmen, žito i oves), postupně se snižovaly i plochy cukrovky a píce. Naopak velice narostla plocha řepky olejná, důležitými olejninami v produkci zdejších agrárních subjektů jsou dále slunečnice, méně pak mák, hořčice a světlice. Celkově největší osevní plochy zaujímá pšenice ozimá potravinářská, na druhém místě následuje ječmen jarní sladovnický a na třetím místě kukuřice na zrno. S rozvojem soukromých zemědělských podnikatelů nastalo zvýšení osevních ploch brambor, především pak ekonomicky výhodnějších raných odrůd. Území je důležitým zdrojem pěstování zeleniny – okurky, papriky, rajčata, cibule, mrkev, petržel, celer, zelí, květák. V živočišné výrobě v oblasti výrazně posílil v posledních letech chov drůbeže (Integra Žabčice) a chov prasat (Školský zemědělský podnik Mendlovy univerzity v Brně - Žabčice). Vzhledem k charakteru terénu (rovinatý povrch), využití půdy (pole), nižším srážkovým úhrnům, intenzivní zemědělské činnosti a hospodaření na polích (zejména pěstování obilnin, ponechání poorané půdy – bez vegetace během období vegetačního klidu) je značná část půdy v území ohrožena zejména větrnou erozí, což je v současnosti největší hrozbou pro životní prostředí a s tím související zemědělskou činností. Nejvíce ohrožené větrnou erozí jsou katastry obcí Přísnotice, Žabčice, Hrušovany u Brna a Ledce (na základě studie JMK z r. 2005 - Větrná eroze půdy v Jihomoravském kraji a návrh jejího řešení).

G. Technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi a živelními pohromami)

Elektroenergetika

Všechny obce jsou elektrifikovány.

Solární elektrárny: Unkovice, Hrušovany, Ledce, Vojkovice, Opatovice, Měnin, Moutnice, Žabčice, Žatčany

Bioplynové stanice: Bratčice

Plynárenství

Rozvody plynu jsou ve všech obcích.

Dálkovody

Ropovod Družba vede přes katastry obcí: Syrovice, Holasice, Blučina, Moutnice, Těšany

Telekomunikace

Telefonní síť: ve všech obcích

Kabelová televize: v 10 obcích

Vodovody a kanalizace

Zásobování vodou: z Vírského oblastního vodovodu

Skupinové vodovody:

- SV Šatavsko (Bratčice, Ledce Sobotovice)

- SV Rajhrad (Holasice, Nesvačilka, Otmarov, Popovice, Rajhrad, Rajhradice, Žatčany, Těšany)

- SV Židlochovice (Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Židlochovice, Přisnotice, Blučina, Hrušovany, Opatovice)

- SV Hustopeče (Nosislav)

- SV Pohořelicko (Medlov)

- SV Vírský oblastní vodovod (Moutnice, Měnín)

ČOV: 14 z 24 obcí (Blučina, Holasice, Hrušovany, Ledce, Měnín, Moutnice, Nesvačilka, Opatovice, Nosislav, Popovice, Rajhrad, Těšany, Žabčice, Židlochovice)

Odpadové hospodářství

Obce v regionu mají uzavřené smlouvy o svozu odpadů s pěti různými odpadovými společnostmi (KTS EKOLOGIE s.r.o., SITA CZ, a.s., AVE CZ s.r.o., van Gansenwinkel, .A.S.A. spol. s.r.o.). Firma KTS Ekologie s.r.o. je založená a vlastněná obcemi z různých regionů (Ivančicko, Mikroregion Kahan, Židlochovicko) a v rámci ORP je jejím spoluvlastníkem celkem šest obcí. Ostatní obce mají uzavřené smlouvy se soukromými společnostmi. Pouze 7 obcí v regionu má zřízený sběrný dvůr, ve zbývajících obcích jsou sběrná místa nebo je prováděn mobilní sběr. Na území ORP se nachází kompostárna v Židlochovicích, která zatím slouží jen občanům města Židlochovice, a dále komunitní kompostárna v Žatčanech. Ostatní obce řeší problematiku biologicky rozložitelných odpadů většinou formou žádostí o dotace na kompostéry pro občany. V některých obcích je aktuální i problematika černých skládek. Odpadové hospodářství bude rozebráno ve zvláštní kapitole.

Vodní hospodářství

Ve SO ORP Židlochovice se nacházejí významné vodní toky Svratka a Litava (Cezava), na území obce Medlov zasahuje významný vodní tok Jihlava. Správcem těchto vodních toků je Povodí Moravy, s. p. Mezi malé vodní toky – přítoky Svratky patří Bobrava, Šatava, Syrůvka, Lejtna, Ivanovický potok, Mlýnský náhon Vojkovice. Mezi malé vodní toky – přítoky Litavy – patří Dunávka, Moutnický potok, Šitbořický potok, Říčka, Hranečnický potok a Borkovanský potok. Velké vodní plochy v krajině chybí, vyskytují se pouze bodově plochy menšího rozsahu a významu, na řece Šatavě u Hrušovan rybníky Šimlochy a Šejba, rybníky v Blučině, Unkovicích, Rajhradcích a Žatčanech.

Protipovodňová ochrana

Území SO ORP může být ohroženo přirozenými povodněmi při silných srážkách s vysokými denními úhrny a při tání sněhu. Pro významné vodní toky Svatka, Litava a Jihlava jsou vyhlášena záplavová území. Obce v tomto území jsou povinny zpracovat povodňové plány. Na vodním toku Svatka jsou to obce Popovice, Rajhrad, Holasice, Blučina, Vojkovic, Židlochovice, Hrušovany, Nosislav, Unkovic, Žabčice a Přísnovice. Na vodním toku Litava (Cezava) jsou to obce Židlochovice, Vojkovic, Rajhradice, Opatovice, Blučina, Měnin, Žatčany. Pro vodní tok Jihlava je to obec Medlov. Dále může být území ohroženo zvláštními povodněmi, které mohou vzniknout při narušení vodních děl. Ve SO ORP se nacházejí vodní díla I. a II. kategorie, ale může dojít k ohrožení území při narušení vodní nádrže Brno na toku Svatka a na toku Jihlava vodní nádrže Dalešice, Mohelno a Mostišť. Lokální povodně, které vznikají v důsledku přívalemých dešťů, mohou zasáhnout kteroukoliv obec správního obvodu ORP. Pro celé území správního obvodu je zpracovaný povodňový plán ORP Židlochovice a je stanovena povodňová komise ORP Židlochovice.

Živelní pohromy, havárie

K ochraně území před dalšími živelními pohromami a haváriemi, kterými jsou například sněhové kalamity, požáry v krajině, epidemie, úniky nebezpečných látek, destrukce budov, atp., jsou zpracovány havarijní plány a krizové plány. Pro území ORP Židlochovice je zpracovaný Havarijní plán a Krizový plán ORP Židlochovice. Je jmenována Bezpečnostní rada a krizový štáb ORP Židlochovice.

H. Rekreační, památky a cestovní ruch

Území SO ORP Židlochovice je na přírodní atraktivity relativně chudé, mezi hlavní přírodní atraktivity lze zařadit chráněná území (viz výše) - tedy přírodní památky a přírodní parky (Niva Jihlavy a Výhon s Akátovou rozhlednou a turistickým okruhem). Mezi ostatní přírodní atraktivity lze zařadit vodní plochy (např. Hrušovanské rybníky), které jsou významné např. i pro rekreační rybářství. Další přírodní atraktivitu představují ostrůvky lužních lesů (např. lužní lesy v okolí Nosislavi - Knížecí les), jako atraktivitu lze vnímat i mírně zvlněný až plochý reliéf, který je vhodný pro cykloturistiku. Cenné jsou vinné sklepy, které představují potenciální zdroj pro rozvoj vinařské turistiky. Další atraktivity jsou reprezentovány zejména folklórními slavnostmi (např. Vinobraní pod hradbami v Nosislavi, Bartolomějské hody v Medlově), farmářskými trhy (Židlochovice), církevními aktivitami (např. Petropavelská pouť v Rajhradě). Do území zasahuje okrajově památková zóna Slavkovské bojiště (Žatčany).

Pro specifický cestovní ruch (kongresy, školení, workshopy, oslavy, lovecké pobyty, jednání) je k dispozici konferenční centrum lokalizované v židlochovickém zámku.

Mezi nejvýznamnější kulturně-historické atraktivity na území patří:

- Rajhrad (Benediktinské opatství)
- Robertova vila v Židlochovicích
- Zámek se zámeckým parkem v Židlochovicích
- Archeologické naleziště únětické kultury v Blučině
- Renesanční radnice v Blučině
- Loosova vila v Hrušovanech u Brna
- Kovárna a muzeum v Těšanech

Význam cestovního ruchu v rámci ORP Židlochovice není příliš velký, nejedná se o typickou rekreační oblast. I přesto jsou některé lokality zejména během víkendů docela exponované (vrch Výhon, Rajhradský klášter), tento cestovní ruch má však spíše charakter příměstské rekreace (jednodenní výlety). Může to být způsobeno i tím, že v okolí Brna se nacházejí oblasti s větším počtem atraktivit (např.

oblast Moravského krasu), obyvatelé Brna tedy raději volí atraktivnější prostředí pro vícedenní rekreaci.

Ubytovací zařízení se nacházejí pouze v několika obcích ORP (Židlochovice, Rajhrad, Vojkovice, Těšany, Žabčice), jejich kapacita je považována za dostatečnou, ačkoliv kvalitativně v některých případech nevyhovuje.

Prakticky ve všech obcích je k dispozici nějaké sportoviště, v mnoha obcích jsou i sokolovny, orlovny. Jsou zde i možnosti hippoturistiky (Sobotovice, Žabčice, Unkovice, Těšany) a vhodné podmínky pro sportovní rybolov (Svratka, Jihlava, drobné vodní nádrže).

Významnější je cykloturistika, území je protnuto několika důležitými cyklostezkami, které jsou udržovány a propagovány zejména v rámci DSO Cyklostezka Brno – Vídeň.

Vzhledem k tomu, že územím prochází Svatojakubská cesta, lze počítat s mírným rozvojem doplňkových služeb cestovního ruchu (ubytovny, pohostinství).

2.1.3. Územní plánování obcí a kraje, širší vztahy území

Následující tabulka uvádí počty obcí s platným územním plánem a strategickým plánem (programem rozvoje obce nebo jiným koncepčním dokumentem řešícím rozvoj) v rámci správního obvodu.

Tab. 15: Územní a strategické plánování (stav v r. 2014)

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu obcí	Komentář (výčet obcí)
Počet obcí s platným územním plánem	24	100	Všechny obce SO ORP
Počet obcí s plánem v přípravě	12	50	Blučina, Hrušovany, Ledce, Medlov, Moutnice, Opatovice, Otmarov, Přísnovice, Sobotovice, Syrovice, Vojkovice, Židlochovice
Počet obcí se strategickým plánem (nebo programem rozvoje obce)	6	25	Holasice, Hrušovany, Opatovice, Rajhrad, Unkovice, Židlochovice

Zdroj: Evidence územně plánovací činnosti obcí <http://www.uur.cz/iLAS/iLAS.asp>, vlastní šetření

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje byly dne 21. června 2012 zrušeny rozsudkem Nejvyššího správního soudu.

Z územního plánování na úrovni státu (Politika územního rozvoje) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

1) ORP Židlochovice se nachází v rozvojové oblasti OB3 Brno, jedná se o území se silnou koncentrací obyvatelstva a ekonomických aktivit, které mají mezinárodní význam. Výrazným podporujícím faktorem rozvoje je dopravní dostupnost (dálnice D1, D2) a železniční koridor. Úkolem pro územní plánování je vytvořit podmínky pro řešení dopravní sítě jižně od dálnice D1 v souvislosti s rozvojem komerční zóny Brno – jih a vytvořit podmínky pro rekreaci v zázemí Brna.

2) území protíná Rozvojová osa OS10: hranice Polsko/ČR – Ostrava – Lipník nad Bečvou – Olomouc – Brno – Břeclav – hranice ČR/SR, pro ORP Židlochovice úsek D2 Brno – Břeclav protínající část ORP, dále okolí VRT č. 250 (I. tranzitní železniční koridor, dále Transevropské multimodální koridory: VI. B-S, IV.-S, IV.-Ž, které se kryjí s těmito dopravními koridory:

- a) VR 1 (železniční doprava, trať 250, Praha – Brno – hranice ČR/Rakousko/SR)
- b) R52 (koridory kapacitních silnic; západní část území), důvodem vymezení je zkvalitnění spojení Brno – Vídeň
- c) D2 (Brno – hranice ČR/SR)

Z územního plánování na úrovni obcí (územní plány jednotlivých obcí, územně analytické podklady SO ORP Židlochovice) plynou následující významná omezení, příležitosti či limity:

Přírodní limity / omezení / příležitosti

V území SO ORP se nachází *ložiska vyhrazeného nerostu* (živec) a nevyhrazených nerostů (šterkopísek) a je stanoveno celkem 8 dobývacích prostorů (k. ú. Ledce, Medlov, Hrušovany u Brna, Unkovice, Žabčice). Aktivita v rámci těchto území musí respektovat omezení vyplývající ze zákona č. 44/1988 Sb. (horní zákon).

Dalším limitem rozvoje území jsou *záplavová území a aktivní zóny záplavových území*: je stanoveno záplavové území Svatky (k. ú. Popovice, Rajhrad, Holasice, Vojkovic, Židlochovice, Hrušovany, Unkovice, Žabčice, Přisnotice), dále záplavové území Litavy/Cezavy (Opatovice, Rajhradice, Židlochovice, Měnin, Žatčany) a záplavové území Jihlavy (k. ú. Medlov). V přípravě je záplavové území Šatavy, které by zahrnovalo severozápadní a střední část SO ORP.

Další limity /omezení vyplývají z *ochrany přírody a krajiny* - existence několika maloplošných zvláště chráněných území, přírodních parků, sítě ÚSES, významných krajinných prvků a lokalit soustavy NATURA 2000. Záměry v těchto oblastech musí respektovat Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí. Vzhledem k tomu, že značná část výměry území ORP patří do ZPF, jsou zde i omezení vyplývající z ochrany ZPF (Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu).

Dopravní limity / příležitosti

Dopravní infrastrukturu SO ORP Židlochovice tvoří dálnice D2, silnice II. třídy 380, 416, 425, silnice III. třídy 42510 a železniční trať 250. Nárůst intenzity na silnicích II. třídy (zejména kamionové dopravy) vyvolává požadavky na silniční obchvaty (aktuálně v 7 obcích, prioritně v Blučině, Vojkovicích, Těšanech a Moutnicích). Silnice III. třídy 42510 je intenzivně zatížena dopravou z těžebních prostorů. Průjezdová doprava v území vede zastavěnými územími obcí, což vede ke zpomalování dopravy. Pro zkvalitnění hromadné osobní dopravy byl realizován IDS JMK - přestupní terminály jsou v obcích Židlochovice, Hrušovany, Rajhrad, Žabčice. Špatná dostupnost železničních zastávek ležících na okraji nebo mimo obce snižuje podíl železnice na dopravní obsluze. Silniční komunikace včetně železniční trati jsou významným zdrojem hlukové zátěže.

Limity / příležitosti týkající se technické infrastruktury

Zásobování území energiemi, co se týká technického zajištění, je bezproblémové. Systém zásobování pitnou vodou tvoří skupinové vodovody Židlochovice a Rajhrad, které jsou napájeny z vodárenské soustavy Březová II, VOV. Ve výhledovém období po r. 2015 je možné napojení skupinového vodovodu Sobotovice – Ledce – Bratčice. Likvidaci odpadních vod zabezpečují ČOV, které jsou vybudovány ve většině obcí SO ORP. Ropovod Družba vede přes katastry obcí: Syrovice, Holasice, Blučina, Moutnice, Těšany.

Limity / příležitosti vyplývající ze zajištění zdravých a bezpečných životních podmínek

Největší hlukové zatížení do zastavěného území přináší silnice II/425, která prochází zastavěným územím obcí Rajhrad, Holasice, Vojkovice, Židlochovice a Nosislav. Další výrazné zatížení hlukem s sebou přináší doprava materiálu na skládky odpadu (Žabčice – severní část obce, Bratčice). Doprava vytěženého materiálu z pískoven probíhá nejen po silnici č. III/42510, ale též přes obec Hrušovany, která je zatížena i transportem materiálu do průmyslové zóny.

Železniční trať protíná území SO ORP Židlochovice od severu k jihu. Reprezentuje trasu pravidelných nákladních vlaků s hlukovými vlastnostmi odpovídajícími charakteristikám silnic I. třídy. Železniční trať prochází zastavěným územím Rajhradu, Holasice a Hrušovany, dotýká se zastavěného území Žabčic. Výhledové vedení vysokorychlostní železniční tratě (VRT) protíná v návrhu území ve směru sever- jih. Vzhledem k plánovanému zatížení tratě je možné předpokládat, že bude představovat významný zdroj hluku s proměnlivou zátěží. V rámci tvorby projektu VRT je účelné požadovat realizaci dostatečných protihlukových opatření a předejít tak další hlukové zátěži území.

Limity / příležitosti vyplývající z přítomnosti památkově chráněných objektů

Významnou památkou v území je benediktinské opatství s chrámem svatého Petra a Pavla od J. B. Santiniho a od roku 2005 otevřeným Památkem národního písemnictví na Moravě, dále potom několik dalších evidovaných kulturních památek (např. zámek v Židlochovicích). Do území zasahuje (pouze okrajově) krajinná památková zóna Slavkovské bojiště v obci Žatčany.

2.1.4. Aktéři regionálního rozvoje

Tab. 16: Popis klíčových aktérů

Název údaje	Počet aktérů toho druhu	Komentář
Města (Židlochovice, Rajhrad)	2	Město Židlochovice je kulturním a správním centrem regionu, vedle toho je jednou z nejsilnějších obcí v rámci DSO Židlochovicko. Rajhrad je významným městem z hlediska historického a nejvýznamnějším subjektem v rámci Mikroregionu Rajhradsko.
Obec Žabčice		Jedná se o jednu z nejbohatších obcí v rámci ORP (prospěch ze skládek).
Obce Hrušovany, Blučina		Patří mezi největší obce v regionu (přes 2000 obyvatel).
Město Brno		Centrum nadregionálního významu, významné z hlediska nabídky pracovních příležitostí, přítomností středních škol, kulturních a sportovních zařízení, zdravotnických zařízení, komerčních a ostatních služeb.
Jihomoravský kraj		Zřizovatel středních škol - možné konflikty vznikající při snaze kraje rušit střední školy (v našem území Gymnázia Židlochovice - tomu se však podařilo zabránit). Dále potom jako podstatný činitel v rámci IDS JMK - v budoucnosti se bude řešit železniční napojení Židlochovic a vybudování přestupního uzlu poblíž staronového nádraží, o čemž bude pravděpodobně kraj spolurozhodovat.
Česká republika		Důležitý aktér např. z hlediska PÚR, dále potom legislativních záležitostí a celkového směřování regionálního rozvoje
Státní instituce a podniky	3	Městský úřad Židlochovice: relativně významný zaměstnavatel, Úřad práce, Lesy ČR (správa zámku v Židlochovicích)

Mikroregiony	5	<p>DSO Židlochovicko - sdružuje téměř všechny obce v rámci ORP (21 z celkových 24), daří se spolupracovat na projektech cestovního ruchu a drobné občanské vybavenosti. DSO Rajhradsko - zahrnuje 5 obcí severní části ORP, zaměřeno zejména na cestovní ruch a propagaci historie oblasti.</p> <p>DSO Cezava - s přesahem do vedlejších ORP (Šlapanice, Slavkov) - spolupráce v cestovním ruchu.</p> <p>Vodovody a kanalizace Židlochovicko, DSO Šatavsko - účelové svazky pro budování kanalizace, společné řešení vodovodů a čištění odpadních vod.</p>
MAS	2	<p>MAS Podbrněnsko - zahrnuje i vedlejší ORP Pohořelice, MAS Slavkovské bojiště - ve východní části ORP.</p> <p>Toto rozdělení do dvou MAS kopíruje spádovost oblasti - východní část (některé obce) mají tradiční spádovost do větších obcí v sousedním ORP (konkrétně na obce Telnice, Újezd u Brna atd.), naopak západní a střední část mají přirozenou spádovost na Židlochovice, případně Rajhrad.</p>
Významní zaměstnavatelé		<p>Papírna Moudrý (vedle toho, že poskytuje několik desítek pracovních míst, se jedná o ojedinělou papírnu, která vyrábí mucholapky, které jsou vyváženy do celého světa)</p> <p>Zemědělské podniky (Medlov, Žabčice, Moutnice, Blučina)</p>
Školy		<p>ZŠ Židlochovice (velice aktivní v souvislosti s projekty, dotacemi, úzká spolupráce s městem, s ostatními obcemi)</p> <p>Gymnázium Židlochovice (důležitá součást identity města)</p> <p>Střední zahradnická škola a učiliště v Rajhradě (dlouholetá tradice)</p>
Jiné		<p>Regionální turistické a informační centrum (propagace cestovního ruchu, prosazení turistických stezek na Výhoně, podpora kulturních aktivit)</p> <p>IDS JMK – Kordis: zajišťuje dopravní obslužnost území</p>

Zdroj: vlastní šetření

2.2. Souhrnná SWOT analýza území správního obvodu

Tab. 17: SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
Oblast vhodná pro zemědělskou výrobu (vhodné klimatické podmínky, vysoký podíl úrodných půd)	Vysoká míra eroze, nízká retenční schopnost krajiny
Blízkost Brna jako centra nadregionálního významu a jeho dobrá dopravní dostupnost	Tranzitní doprava (kamiony na silnicích II. třídy)
Napojení obcí ORP Židlochovice na IDS JMK	Relativně neatraktivní oblast z hlediska CR, málo zařízení a produktů CR
Venkovský charakter oblasti a zároveň pozice v zázemí Brna (atraktivní z hlediska bydlení)	Velká vyjížďka za prací do Brna, závislost na vnějším centru, nízký stupeň autonomie ORP
Relativně nízká nezaměstnanost	Stárnutí populace
Dostatečná nabídka volnočasových aktivit	V některých obcích rychlý nárůst počtu obyvatel díky výstavbě a nedostatečná kapacita služeb
Existující nabídka sociálních služeb	Pasivita některých obcí při hledání možností spolupráce
Stávající spolupráce v oblasti odpadového hospodářství (KTS Ekologie)	
Dlouhotrvající spolupráce škol v regionu jak mezi sebou, tak s ostatními institucemi a subjekty	
Příležitosti:	Hrozby:
Vytvoření podmínek pro zlepšení retence vody v krajině a budování protierozních opatření	Nárůst rizika eroze půdy v případě, že nebudou realizována protierozní opatření nebo vlivem jejího nevhodného využívání
Vybudování obchvatů obcí, odlehčení dopravy	Další nárůst tranzitní dopravy, zhoršení dopravní bezpečnosti
Vytvoření podmínek pro další rozvoj cyklostezek a šetrných forem cestovního ruchu	Nezájem investorů zde podnikat
Vytvoření podmínek pro rozvoj drobného podnikání, řemeslné výroby, vinařství, ovocnářství a s tím související agroturistiky	Riziko vzniku "noclehárny" kvůli vysoké vyjížďce do Brna
Prorodinná opatření jako prostředek proti stárnutí populace	Ztráta identity, „pohlčení“ částí území vlivem prostorové expanze Brna
Další podpora volnočasových aktivit, vytvoření infrastruktury pro tyto aktivity, vznik komunitního centra	Rostoucí nezájem obcí o spolupráci
	Nestabilní politická situace – volby apod.
	Nedostatečná podpora volnočasových organizací může způsobit ochabnutí jejich činnosti nebo jejich zánik

SWOT analýza vycházela z Územně analytických podkladů SO ORP Židlochovice a částečně z diskuzí ohledně nové strategie města Židlochovice (duben, 2014) a ze strategie rozvoje DSO Židlochovicko. Využity byly i analytické podklady pro integrovanou strategii území MAS Podbrněnsko (zejména výsledky kulatých stolů).

Mezi nejsilnější stránky SO ORP Židlochovice patří zejména jeho poloha – v zázemí města Brna a dobrá dopravní dostupnost. To však může mít i negativní efekty, zejména rychlou suburbanizaci, rychlý nárůst počtu obyvatel a nedostatečné uspokojení poptávky po službách. Co se týče přírodních poměrů, oblast je vhodná pro zemědělskou výrobu a nabízí se příležitost využít tohoto potenciálu pro rozvoj agroturistiky, ekoturistiky a šetrných forem cestovního ruchu a příměstské rekreace. Vysoce hodnocena je nabídka volnočasových aktivit, spolkový život a existence mnoha sdružení v oblasti, které se věnují smysluplnému využití volného času a přípravě kulturních, sportovních a společenských akcí – avšak vzhledem k tomu, že je tato činnost dobrovolná, bylo by vhodné ji podpořit více i ze strany obcí. Vybavenost území službami je zatím dostačující, avšak vzhledem ke změnám ve společnosti (demografické stárnutí, nárůst chudoby, nezaměstnanosti, pokračující suburbanizace) je nutné do budoucna řešit i tuto problematiku.

3. Téma 1: Školství

3.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

3.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Vytváření podmínek pro rozvoj výchovy a vzdělávání je jednou z významných aktivit obce, kterou umožňuje zákon o obcích. Za tím účelem obec pro poskytování předškolního vzdělávání a plnění povinnosti zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky pro děti s trvalým pobytem na území obce zřizuje svou mateřskou školu, nebo se za určitých smluvních podmínek dohodne s jinou obcí, případně se svazkem obcí. Také pro základní vzdělávání buď zřizuje svoji základní školu, nebo se postará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Oblast předškolní výchovy a předškolního a základního vzdělávání se tak stává problémem, který nelze řešit pouze na území jedné obce. Jde o oblast, které se musí společně věnovat (např. i s ohledem na dojíždění za prací v celém spádovém regionu) jak malé obce, tak střední a velká města.

Populační vlny se dlouhodobě promítají do rozvoje regionálního školství a jednotlivých územních celků. Vzhledem k demografickému vývoji mají zejména malé obce problémy s udržením potřebného počtu dětí ve školách. Je zde silná tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo jde jenom o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště. Dojíždění se však stává palčivým problémem nejen pro obce, rodiče a děti, ale i pro nejbližší města, která nemají ve svých školách dostatečnou kapacitu. V okolí velkých měst a příměstských oblastech je akutní otázkou k řešení otázka přeplněnosti mateřských a základních škol.

Ustanovení školského zákona také vymezuje povinnost obce zajišťovat ty výdaje škol a školských zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však často nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Ač tedy nemají přímou povinnost na některé oblasti přispívat (např. platy pedagogických a nepedagogických pracovníků, školní pomůcky), hledají finanční prostředky ve svých někdy opravdu napjatých rozpočtech, aby školám v jejich svízelné situaci pomohly. Bohužel, ani úprava v rámci zákona o rozpočtovém určení daní zdaleka nezohledňuje náklady potřebné na zázemí pro vzdělávání, a tak se čím dál častěji objevuje rozdíl mezi tím, co by škola potřebovala, a tím, co jí obec může poskytnout v rámci svých finančních možností.

Pro kvalitu života obyvatel dané obce a území je důležitou oblastí také kultura a trávení volného času. Možnosti neformálních volnočasových aktivit a vlastní iniciativy obyvatel související s lokálními tradicemi se projevují spíše na venkově než ve velkých městech. Právě škola jako komunitní centrum zde sehrává velmi významnou roli.

Meziobecní spolupráce v oblasti školství by mohla přinést odpověď na otázku, jakými cestami a prostředky lze z pohledu zřizovatelů nejen udržet optimálně dimenzovanou síť škol, ale především jak pozitivně působit na zvyšování kvality a vybavenosti škol a školských zařízení včetně ovlivňování a zlepšování jejich rozvoje a úrovně vzdělávání v nich. Díky této spolupráci může navíc docházet k přeměně škol na kulturní, společenská a komunitní centra svých lokalit, kdy škola získá prostor a podmínky pro svou kreativitu a jako otevřené společenské centrum naplní širší vzdělávací a volnočasovou nabídku nejen pro žáky školou povinné, ale také pro ostatní občany.

Meziobecní spolupráce může přispět k hledání nových řešení nejen v oblasti předškolního a základního vzdělávání s ohledem na kompetence obcí na úrovni území ORP. Jedná se o dlouhodobý proces budování důvěry a spolupráce v co nejvyšší míře mezi místní správou, školou, veřejností, společenskými skupinami a organizacemi o vytváření místního partnerství. Zapojení jednotlivců i veřejnosti do dílčích záměrů rozvoje obce nebo regionu, propojení jejich ekonomických, sociálních a ekologických aspektů pak otevírá další možnosti rozvoje plnohodnotného života ve městech i na venkově.

Základní legislativa

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů vymezuje kompetence a úkoly jednotlivých orgánů ve školství, a to jak orgánů samosprávy, tak i orgánů vykonávajících státní správu
- Zákon č. 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, upravuje předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků, jejich pracovní dobu, další vzdělávání a kariérní systém. Vztahuje se na pedagogické pracovníky škol a školských zařízení, které jsou zapsány do rejstříku škol a školských zařízení a na pedagogické pracovníky v zařízeních sociálních služeb.
- Vyhlášky ke školskému zákonu
- Ostatní vyhlášky
- Vyhlášky k zákonu o pedagogických pracovnících
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků, jimiž jsou obce a kraje a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Upravuje také zřizování nebo zakládání právnických osob územních samosprávných celků. Ustanoveními tohoto zákona se řídí také hospodaření dobrovolných svazků obcí, pokud tento zákon nestanoví jinak, a zřizování příspěvkových organizací v oblasti školství svazkem obcí.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy, mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy. Stanoví předmět, hlavní cíle a zásady finanční kontroly vykonávané podle tohoto zákona a podle zvláštních právních předpisů, pokud tak tyto předpisy stanoví.
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění, upravuje výkon státní kontroly v České republice.
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, stanoví v souladu s právem Evropské unie rozsah a způsob vedení účetnictví, požadavky na jeho průkaznost a podmínky předávání účetních záznamů pro potřeby státu
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zařízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.

3.1.2. Popis předškolního a základního vzdělávání správního obvodu (situační analýzy, finanční analýza), očekávaný vývoj

Obecné informace

Tab. 18: Přehled škol v ORP Židlochovice podle kategorií obcí

Skupina obcí s počtem obyvatel pro správní obvod Židlochovice	do 199	200 až 499	500 až 999	1 000 až 1 999	2 000 až 4 999	5 000 až 9 999	10 000 až 19 999	20 000 až 49 999	50 000 až 99 999	nad 100 000	celkem
2012/2013											
-Počet obcí	0	4	8	8	4						24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2						4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2						15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4						19
-Gymnázia	0	0	0	0	1						1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1						1

2011/2012											
-Počet obcí	0	4	8	8	4						24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2						4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2						15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4						19
-Gymnázia	0	0	0	0	1						1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1						1

2010/2011											
-Počet obcí	0	5	7	8	4						24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2						4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2						15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4						19
-Gymnázia	0	0	0	0	1						1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1						1

2009/2010											
-Počet obcí	0	5	7	8	4						24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2						4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2						15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4						19
-Gymnázia	0	0	0	0	1						1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1						1

2008/2009										
-Počet obcí	0	5	7	8	4					24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2					4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2					15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4					19
-Gymnázia	0	0	0	0	1					1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1					1

2007/2008										
-Počet obcí	0	5	7	8	4					24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2					4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2					15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4					19
-Gymnázia	0	0	0	0	1					1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	1					1

2006/2007										
-Počet obcí	0	5	7	8	4					24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2					4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2					15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4					19
-Gymnázia	0	0	0	0	1					1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0					0

2005/2006										
	0	5	7	8	4					24
-Počet ZŠ – 1. a 2. stupeň	0	0	0	2	2					4
-Počet ZŠ – jen 1. stupeň	0	0	5	8	2					15
-Počet MŠ	0	0	5	10	4					19
-Gymnázia	0	0	0	0	1					1
-Počet jiných zařízení	0	0	0	0	0					0

Zdroj dat: Český statistický úřad – statistika obyvatel, MŠMT – statistika škol a školských zařízení, výkonové výkazy

V SO se obce a města vyskytují v kategoriích od 199 do 4 999 obyvatel, největšími městy jsou Židlochovice a Rajhrad, které také zřizují základní školy s největším rozsahem spádovosti. Největší počet obcí spadá do kategorie s 499 až 1 999 obyvatel, přičemž tento počet se navýšil v r. 2011 o jednu obec (Sobotovice), která k 1. 1. 2011 překročila hranici 500 obyvatel. Ve správním obvodu převažuje počet základních škol pouze s prvním stupněm ZŠ, všechny obce, které zřizují základní školu, zřizují také mateřskou školu. Obce s nejnižším počtem obyvatel v některých případech nemají ani ZŠ ani MŠ (jedná se o obce do 500 obyvatel – Ledce, Nesvačilka, Otmarov, Popovice a jednu obec těsně nad 500 obyvatel – Sobotovice). Vzhledem k nárůstu počtu dětí nedošlo ke změnám vzhledem ke zřizovateli škol a školských zařízení, nárůst počtu žáků (obyvatel) nevedl v průběhu sledovaných roků

ke zřizování školských zařízení soukromým či církevním zřizovatelem. K zásadním změnám v jednotlivých kategoriích v počtu obyvatel a počtu škol v průběhu let 2005-2013 tedy nedošlo.

Tab. 19: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Židlochovice

Název obce	celkem	z toho				
	ředitelství	MŠ	ZŠ	ZUŠ	SVČ	ZŠ speciální / se speciálními třídami
celkem škol	28	19	19	1	0	0
Blučina	2	1	1			
Bratčice	1	1	1			
Holasice	1	1	1			
Hrušovany u Brna	2	1	1			
Ledce	0	0	0			
Medlov	1	1	1			
Měnin	2	1	1			
Moutnice	1	1	1			
Nesvačilka	0	0	0			
Nosislav	1	1	1			
Opatovice	2	1	1			
Otmarov	0	0	0			
Popovice	0	0	0			
Přísnotice	1	1	1			
Rajhrad	2	1	1			
Rajhradice	2	1	1			
Sobotovice	0	0	0			
Syrovice	1	1	1			
Tešany	1	1	1			
Unkovice	1	1	1			
Vojkovice	1	1	1			
Žabčice	1	1	1			
Žatčany	1	1	1			
Židlochovice	4	1	1	1		

Zdroj dat: MŠMT - školský rejstřík, statistika výkonů regionálního školství – R13-01 výkaz o ředitelství škol

Správní obvod je tvořen celkem 24 městy a obcemi, z nichž 5 není zřizovatelem mateřské a základní školy, či jiného školského zařízení – jedná se o tyto obce: Ledce, Nesvačilka, Otmarov, Popovice, Sobotovice. V ostatních je zřízena samostatná nebo sloučená mateřská škola. Základní školy jsou zřizovány v 19 obcích. V žádné obci či městě není zřízeno více mateřských a základních škol. V Židlochovicích, Rajhradě, Těšanech a Měnině jsou zřízeny úplné základní školy s 1. a 2. stupněm. Základní umělecká škola je v Židlochovicích a jejím zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Speciální třídy nejsou v našem SO zřizovány.

Některé školy ve správním obvodu mají společné ředitelství jak pro mateřskou, tak pro základní školu; jelikož v rámci obvodu převažují menší školy, je toto řešení ekonomicky výhodnější než samostatné ředitelství.

Soukromé ani církevní školy na území ORP nejsou zřizovány.

Tab. 20: Pracovníci ve školství v ORP Židlochovice

typ školy, zařízení	průměrný přepočtený počet pracovníků		
	celkem	z toho	
		pedagogů	nepedagogů
2012/2013			
mateřské školy	123,181	92,749	30,432
základní školy	195,425	156,064	39,361
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	18,911	18,911	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	54,294	0	54,294
celkem rok 2012/2013	391,811	267,724	124,087

2011/2012			
mateřské školy	114,09	86,121	27,969
základní školy	189,776	143,945	45,831
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	17,555	17,555	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	53,02	0	53,02
celkem rok 2011/2012	374,441	247,621	126,82

2010/2011			
mateřské školy	106,055	76,812	29,243
základní školy	183,984	139,558	44,426
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	16,42	16,42	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		

dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	50,78	0	50,78
celkem rok 2010/2011	357,239	232,79	124,449

2009/2010			
mateřské školy	95,283	70,224	25,059
základní školy	180,138	135,407	44,731
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	16,043	16,043	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	51,529	0	51,529
celkem rok 2009/2010	342,993	221,674	121,319

2008/2009			
mateřské školy	89,178	65,852	23,326
základní školy	182,646	138,688	43,958
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	13,712	13,712	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	49,686	0	49,686
celkem rok 2008/2009	335,222	218,252	116,97

2007/2008			
mateřské školy	80,817	58,799	22,018
základní školy	184,023	140,482	43,541
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	13,509	13,509	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	47,989	0	47,989
celkem rok 2007/2008	326,338	212,79	113,548

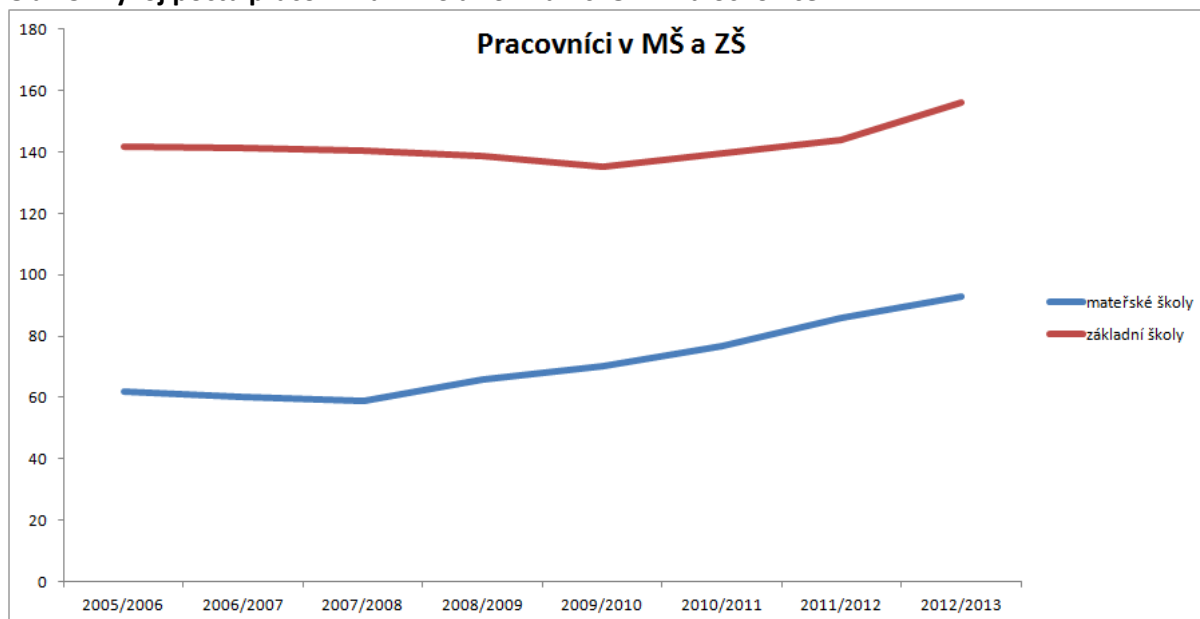
2006/2007			
mateřské školy	81,425	60,028	21,397
základní školy	185,508	141,364	44,144
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	13,698	13,698	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	46,782	0	46,782
celkem rok 2006/2007	327,413	215,09	112,323

2005/2006			
mateřské školy	84,092	62,142	21,95
základní školy	185,235	141,875	43,36
základní umělecké školy	0		
gymnázia	0		
mateřské školy pro děti se SVP	0		
základní školy pro žáky se SVP	0		
školní družiny a kluby	14,824	14,824	0
střediska pro volný čas dětí a mládeže	0		
dětské domovy	0		
zařízení školního stravování	46,926	0	46,926
celkem rok 2005/2006	331,077	218,841	112,236

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz P1-04 (výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

V mateřských školách v současnosti pracuje 123 pracovníků, z toho 93 pedagogických zaměstnanců, na základních školách je zaměstnáno 195 pracovníků, z toho je 156 pedagogických, ve školních družinách pracuje 18 vychovatelů a v zařízení školního stravování 54 pracovníků. Zjištěné údaje potvrzují, že nárůst počtu dětí souvisí s nárůstem počtu pedagogických i nepedagogických pracovníků. Přitom nejvíce vzrostl počet pracovníků mateřských škol a vzhledem k nárůstu počtu narozených dětí. S dalším vývojem lze předpokládat, že v nadcházejících letech a v souvislosti s přesunem dětí z mateřských škol do základních dojde k nárůstu počtu pracovníků základních škol.

Obr. 5: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v rámci ORP Židlochovice

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz P1-04(výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

Obr. 5 názorně ukazuje nárůst počtu pracovníků zejména v mateřských školách a postupný nárůst zaměstnanců základních škol.

Základní vzdělávání

Tab. 21: Počet ZŠ za ORP Židlochovice za školní rok 2012/2013

Za ORP Židlochovice	počet základních škol		
	celkem	úplné	neúplné
obec	19	4	15
kraj	0		
církev	0		
Soukromá ZŠ	0		
celkem	19	4	15

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství

Výše uvedená tabulka sice zobrazuje jen situaci ve školním roce 2012/2013, nicméně jak bylo již uvedeno výše, celkový počet úplných a neúplných škol zřizovaných obcemi se v průběhu školních roků 2005/2006 až 2012/2013 neměnil, a to i přes nárůst počtu žáků. Celkový počet škol je 19, z toho 4 úplné a 15 neúplných, v žádné obci není více jak 1 základní škola. Nedošlo ke zrušení ani sloučení žádné základní školy.

Tab. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Židlochovice

Název obce	počet škol celkem	z toho					
		jednotřídní	dvoutřídní	trojtřídní	čtyřtřídní	pětitřídní	vícetřídní
celkem škol	10	1	3	5	1	0	0
Blučina	1						
Bratčice	1			1			
Holasice	1		1				

Hrušovany u Brna	1								
Ledce	0								
Medlov	1		1						
Měnin	1								
Moutnice	1				1				
Nesvačilka	0								
Nosislav	1								
Opatovice	1				1				
Otmarov	0								
Popovice	0								
Přísnovice	1		1						
Rajhrad	1								
Rajhradice	1				1				
Sobotovice	0								
Syrovice	1								
Tešany	1								
Unkovice	1	1							
Vojkovice	1					1			
Žabčice	1								
Žatčany	1				1				
Židlochovice	1								

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, S3-01, M3a výkaz o základní škole

U malotřídních škol převažují školy trojtřídní a dvojtřídní, jednotřídní škola je ve správním obvodě jedna, vyučují se v ní pouze tři ročníky (1. - 3. třída). Z celkového počtu 19 základních škol je celkem 10 škol malotřídních, což je více jak polovina základních škol. Z toho je 1 jednotřídní (Unkovice), 3 dvoutřídní (Holasice, Medlov, Přísnovice), 5 trojtřídních (Bratčice, Opatovice, Moutnice, Rajhradice, Žatčany) a 1 škola je čtyřtřídní (Vojkovice). Ve škole v Unkovicích se jedná o výuku 3 ročníků (1., 2. a 3. třída). Vzhledem k vysokému počtu malotřídních škol je možné v budoucnu zvážit jejich případné sloučení či případnou spolupráci, která může vést ke zlepšení ekonomické situace těchto škol a k rozsáhlejšímu možnostem v oblasti pedagogické činnosti školy.

Tab. 23: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem v ORP Židlochovice

školní rok	počet ZŠ	sam.	počet běžných tříd	počet speciálních tříd	počet žáků	úv. pedag.	počet žáků na 1 pedag.	počet žáků na třídu	počet žáků a školu
		ZŠ							
2012/2013	19	7	117	0	2195	164,307	13,359	18,761	115,526
2011/2012	19	7	107	0	2049	143,945	14,234	19,149	107,842
2010/2011	19	7	103	0	1910	139,558	13,686	18,543	100,526
2009/2010	19	7	98	0	1885	135,407	13,920	19,234	99,210
2008/2009	19	7	101	0	1921	137,688	13,951	19,019	101,105
2007/2008	19	7	102	0	1996	140,482	14,208	19,568	105,052
2006/2007	19	7	105	0	2120	141,364	14,996	20,190	111,578
2005/2006	19	7	105	0	2200	141,875	15,506	20,952	115,789

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství -sumáře (podklad výkaz S3-01 , M3a-výkaz o základní škole, P1-04(výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

V průběhu let 2005-2013 nedošlo k navýšení počtu základních škol, ale v důsledku navýšování počtu žáků došlo k navýšení počtu tříd a počtu pedagogických pracovníků v těchto základních školách. Tento trend se bude rozvíjet i v dalších letech, v souvislosti s přesunem vysokého počtu dětí z mateřských škol do základních škol a s pokračující suburbanizací v některých městech a obcích.

Kladným aspektem je, že i při nárůstu počtu dětí na základních školách nedochází k navýšování počtu žáků na 1 pedagoga. Zjištěné údaje ukazují nárůst počtu žáků na školu. Ve správním obvodu není zřízena žádná speciální třída. Vzhledem k nárůstu počtu žáků s různými poruchami chování či učení by zřízení speciální třídy alespoň na jedné škole v rámci správního obvodu přispělo k rozšíření péče o žáky s těmito poruchami.

Tab. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Židlochovice

Název obce	počet základních škol celkem	v nich součástí				
		ZŠ	MŠ	ŠD (ŠK)	ŠJ	Jiné
celkem	19	19	12	19	15	0
Blučina	1	1	0	1	1	
Bratčice	1	1	1	1	1	
Holasice	1	1	1	1	1	
Hrušovany u Brna	1	1	0	1	1	
Ledce	0	0	0	0	0	
Medlov	1	1	1	1	1	
Měnín	1	1	1	1	0	
Moutnice	1	1	1	1	1	
Nesvačilka	0	0	0	0	0	
Nosislav	1	1	1	1	1	
Opatovice	1	1	0	1	0	
Otmarov	0	0	0	0	0	
Popovice	0	0	0	0	0	
Přísnovice	1	1	1	1	1	
Rajhrad	1	1	0	1	1	
Rajhradice	1	1	0	1	0	
Sobotovice	0	0	0	0	0	
Syrovice	1	1	1	1	1	
Tešany	1	1	1	1	1	
Unkovice	1	1	1	1	1	
Vojkovice	1	1	1	1	1	
Žabčice	1	1	1	1	1	
Žatčany	1	1	1	1	1	
Židlochovice	1	1	0	1	0	

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkazy: S1-01 výkaz o mateřské škole, S3-01, M3a výkaz o základní škole, Z2-01 výkaz o školní družině a školním klubu, Z14 – 01 výkaz o činnosti zařízení školního stravování

Z celkového počtu 19 základních škol má 12 základních škol jakou svoji součást i mateřskou školu.

Z dat vyplývá, že u všech základních škol je zřízena školní družina a téměř u všech ZŠ je zřízena školní jídelna (stravování u škol, které nemají školní jídelnu, zajišťují soukromé subjekty, např. v Židlochovicích – M+J školní jídelna, s. r. o.).

Tab. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Židlochovice

Název obce	počet škol	počet tříd	počet žáků	průměrný počet žáků na školu	průměrný počet žáků na třídu
celkem	19	110	2195	91,46	13,31
Blučina	1	5	89	89	17,8
Bratčice	1	2	21	21	10,5
Holasice	1	3	34	34	11,33
Hrušovany u Brna	1	9	175	175	19,44
Ledce	0	0	0	0	0
Medlov	1	2	31	31	15,5
Měnin	1	9	200	200	22,22
Moutnice	1	3	52	52	17,33
Nesvačilka	0	0	0	0	0
Nosislav	1	4	54	54	13,5
Opatovice	1	3	36	36	12
Otmarov	0	0	0	0	0
Popovice	0	0	0	0	0
Přísnotice	1	2	32	32	16
Rajhrad	1	17	397	397	23,35
Rajhradice	1	3	50	50	16,66
Sobotovice	0	0	0	0	0
Syrovice	1	5	89	89	17,8
Tešany	1	8	142	142	17,75
Unkovice	1	1	12	12	12
Vojkovice	1	3	48	48	16
Žabčice	1	5	112	112	22,4
Žatčany	1	2	26	26	13
Židlochovice	1	24	595	595	24,79

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství - S3-01, M3a výkaz o základní škole

Z uvedených dat vyplývá, že největší počet žáků na třídu je u škol s nejvyšším počtem žáků. Rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším průměrným počtem žáků je 12,79 což je poměrně vysoké číslo, stejně tak průměrný počet žáků na školu má značný rozptyl, nejnižší je 12 žáků (Unkovice), nejvyšší je 595 žáků (Židlochovice). Čísla jasně ukazují značný rozdíl mezi jednotlivými školami v rámci správního obvodu. Vzhledem k malé vzdálenosti mezi jednotlivými obcemi SO (Přísnotice, Unkovice, Žabčice) je možné do budoucna zvážit možnou spolupráci v oblasti naplnění tříd a škol jednotlivých školských zařízení.

Tab. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP

Název obce	počet škol	počet úplných škol	počet neúplných škol
celkem	19	4	15
Blučina	1		1
Bratčice	1		1

Holasice	1		1
Hrušovany u Brna	1		1
Ledce	0		0
Medlov	1		1
Měnín	1	1	0
Moutnice	1		1
Nesvačilka	0		0
Nosislav	1		1
Opatovice	1		1
Otmarov	0		0
Popovice	0		0
Přísnovice	1		1
Rajhrad	1	1	0
Rajhradice	1		1
Sobotovice	0		0
Syrovice	1		1
Tešany	1	1	0
Unkovice	1		1
Vojkovice	1		1
Žabčice	1		1
Žatčany	1		1
Židlochovice	1	1	0

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství

Data ukazují, že ve správním obvodu je vysoký počet neúplných základních škol. Je to pravděpodobně způsobeno sídelní strukturou – převažují obce s nižším počtem obyvatel. Úplné základní školy jsou většinou ve větších obcích. Výjimku tvoří Hrušovany u Brna, které mají sice kolem 3500 obyvatel (stejně jako Židlochovice), ale nezřizují úplnou ZŠ vzhledem k tomu, že žáci z Hrušovan se vzdělávají v ZŠ v Židlochovicích (která je vzdálena kolem 1,5 km a je dobře dostupná veřejnou dopravou).

Značná část žáků ve SO na 2. stupeň základní školy dojíždí do spádové školy. Vzhledem k dobré dopravní obslužnosti tato doprava žáků nečiní větší obtíže, pouze s nárůstem počtu odpoledního vyučování může nastat problém dopravní obslužnosti v pozdních odpoledních hodinách.

Tab. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP

ORP Židlochovice		fyzické osoby	přepočtení na plně zaměstnané	
			celkem	z toho ženy
celkem učitelé		171	145,7	125,2
v tom vyučující	na 1. stupni	99	89,9	84,8
	na 2. stupni	72	55,8	40,4

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, R13-01 výkaz o ředitelství škol

Celkově je na základních školách zaměstnáno 145,7 přepočtených pedagogů, což je více jak 80% z celkového počtu. Data ukazují značnou převahu žen na prvním stupni (kolem 95 %). Na druhém stupni stále převažují ženy, i když podíl mužů se zvyšuje (v rámci SO ORP je to přibližně čtvrtina mužů).

Tab. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Židlochovice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	29	29	14,1	14,1
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0
psychologové		1	1	1	1
speciální pedagogové		1	1	1	1
výchovni poradci		6	4	6	4

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, R13-01 výkaz o ředitelství škol. Asistent pedagoga je pro pedagogy žáků se zdravotním postižením, nejedná se tedy o osobního asistenta žáka.

Tabulka jasně ukazuje, že práci asistentů pedagoga vykonávají pouze ženy, což je pravděpodobně zapříčiněno velmi nízkým platovým ohodnocením této práce a většinou kráceným pracovním úvazkem. Správní obvod vykazuje pouze jednoho psychologa a jednoho speciálního pedagoga, což je nedostačující. Do budoucna je nutné tuto situaci řešit – nabízí se zde možnost společného financování školního psychologa několika obcemi. Počet výchovných poradců je vzhledem k celkovému počtu žáků sice vyšší nežli počet ostatních speciálních pracovníků, ale i tak je nedostačující vzhledem k potřebám škol.

Tab. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Židlochovice

školní rok	počet škol	počet žáků	počet učitelů (přepočtený stav)	počet žáků na jednoho přepočteného pracovníka
2012/2013	19	2195	140,458	15,627
2011/2012	19	2049	138,732	14,769
2010/2011	19	1910	134,171	14,235
2009/2010	19	1885	136,743	13,784
2008/2009	19	1921	138,21	13,899
2007/2008	19	1996	139,971	14,260
2006/2007	19	2120	141,198	15,014
2005/2006	19	2200	141,972	15,496

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz P1-04(výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

Počet žáků se za období 2005 – 2013 zvyšoval, v souvislosti s tím se zvyšoval i počet učitelů – nárůst však byl pomalejší, což se projevilo v nárůstu počtu žáků na jednoho přepočteného pracovníka.

Tab. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP Židlochovice

žáci, kteří ukončili školní docházku		2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009		2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013	
		B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S	B	S
v tom	v 1. – 5. roč.	0		0		0		0		0		0		0		0	
	v 6. ročníku	0		0		0		0		0		0		0		0	
	v 7. ročníku	5		3		0		0		1		1		0		0	

	v 8. ročníku	5	54	14	8	6	9	6	7
	v 9. ročníku	232	188	229	213	194	165	151	170
	v 10. ročníku	0	0	0	0	0	0	0	0
žáci, kteří přešli do SŠ									
v tom	z 5. ročníku	30	26	40	43	36	28	22	28
	ze 7. ročníku	2	0	1	7	2	1	2	1
odklad		2	1	2	2	2	2	0	1

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního, výkaz S3-01, M3a – o základní škole

Pozn: B – běžné třídy, S – speciální třídy, odklad – žáci 1. r. s dodatečným odkladem PŠD

Většina absolventů základních škol končí základní školní docházku v 9. ročníku. Statistiky nevykazují žádného žáka s dodatečným odkladem povinné školní docházky. Žádný žák neukončil školní docházku v 1. - 5. ročníku. Nevyšší počet žáků, kteří ukončí školní docházku, je v 8. ročníku. Na víceletá gymnázia v 5. ročníku odchází v průměru 30 žáků, v 7. ročníku se jedná o zanedbatelný odchod.

Školy pro žáky se speciálním vzdělávacími potřebami nejsou v ORP Židlochovice zřízeny.

Tab. 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP Židlochovice

Název údaje	Hodnota	% z celkového počtu	Komentář
2012/2013			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	2195	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	2195		
2011/2012			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	2049	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	2049		
2010/2011			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	1910	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	1910		
2009/2010			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	1885	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	1885		

2008/2009			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	1921	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	1921		

2007/2008			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	1996	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	1996		

2006/2007			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	2120	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	2120		

2005/2006			
Průměrný počet žáků ve třídě ZŠ zřizovaných			
- obcemi	2200	100%	
- jinými subjekty		0%	
Průměrný počet žáků celkem	2200		

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz S3-01, M3a – o základní škole

Tab. 32: Popis ZŠ v ORP Židlochovice za školní rok 2012/2013

Název ZŠ	Obec	Kapacita	Počet žáků	Volná místa	Popis / komentář
Celkem za SO ORP		3850	2195	1655	
Základní škola	Blučina	150	89	61	státní neúplná základní škola s 5 ročníky prvního stupně
Základní škola	Bratčice	50	21	29	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Holasice	40	32	8	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Hrušovany u Brna	250	204	46	státní neúplná škola s 5 ročníky (v každém ročníku po dvou třídách), škola, která může mít do budoucna problém s nedostatečnou kapacitou vzhledem ke značné suburbanizaci
Základní škola	Medlov	50	28	22	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Měnin	250	199	51	státní úplná škola (1. a 2. stupeň) na druhém stupni nízký počet žáků, pouze jedna třída v každém ročníku, škola se může potýkat na 2. stupni s kvalifikovaností pedagogů pro všechny předměty
Základní škola	Moutnice	100	51	49	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Nosislav	100	64	36	státní neúplná malotřídní škola

Základní škola	Opatovice	90	35	55	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Přísnovice	70	27	43	státní neúplná malotřídní škola, s velmi nízkým počtem žáků, což do budoucna může vyvolat diskusi o možnosti umístit žáky do velmi blízké obce
Základní škola	Rajhrad	1020	431	589	státní úplná škola (1. a 2. stupeň), škola se plně zapojuje do čerpání evropských dotací, je spádovou školou, nemá problém s naplněností tříd a s kvalifikovaností ped. pracovníků, jako jediná škola v SO provozuje také školní klub
Základní škola	Rajhradice	100	54	46	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Syrovice	120	101	19	státní neúplná škola, vzhledem k rozsáhlé suburbanizaci musí škola řešit narůstající požadavky na kapacitu školy
Základní škola	Těšany	300	135	165	státní úplná škola (1. a 2. stupeň), na druhém stupni nízký počet žáků, pouze jedna třída v každém ročníku, škola se může potýkat na 2. stupni s kvalifikovaností pedagogů pro všechny předměty
Základní škola	Unkovice	20	14	6	státní neúplná malotřídní škola, vyučuje jako malotřídní škola v jedné třídě 3 ročníky (1. -3. třída), dlouhodobě se potýká s velmi nízkým počtem žáků i v době nárůstu počtu žáků na základních školách, školu navštěvuje 12 žáků, v předcházejících letech byl počet 7 žáků, v případě dalšího poklesu počtu žáků by bylo vhodné zvážit jejich docházku do školy ve vedlejší obci, rizikem je také v současné době kvalita výuky
Základní škola	Vojkovice	85	39	46	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Žabčice	150	113	37	státní neúplná škola s 5. ročníky
Základní škola	Žatčany	60	28	32	státní neúplná malotřídní škola
Základní škola	Židlochovice	845	621	224	státní úplná škola (1. a 2. stupeň), škola se plně zapojuje do čerpání evropských dotací, je spádovou školou, nemá problém s naplněností tříd a s kvalifikovaností ped. pracovníků, jako jediná škola v SO má speciální ped. psych. pracoviště

Zdroj dat: MŠMT - školský rejstřík, výkaz S3-01, M3a – o základní škole

Data ukazují, že základní školy ve správním obvodu mají v současnosti dostatečnou kapacitu pro budoucí nárůst počtů žáků, v některých případech, kdy je obec postižena suburbanizací, bude pravděpodobně řešit budoucí možnou nedostatečnou kapacitu.

Tab. 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Židlochovice

Počet žáků správního obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 31. 12. 2013	3850	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 31. 12. 2018	3850	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 31. 12. 2023	3850	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2012	2195		
Předpoklad k 31. 12. 2018	2780		
Předpoklad k 31. 12. 2023	2150		

Zdroj dat: MŠMT - školský rejstřík, výkonové výkazy regionálního školství, výkaz S3-01, M3a – o základní škole

Celková kapacita základních škol v SO je 3850 míst, volná kapacita je 1655 míst, situace je zdánlivě tedy zcela jiná než u mateřských škol. Vzhledem k tomu, že tyto kapacity byly stanoveny v 90. letech odhadem a v současnosti neodpovídají potřebám moderní výuky, je toto číslo zavádějící a neodpovídá realitě. Zejména úplné základní školy (ZŠ Židlochovice, ZŠ Rajhrad) se v následujících letech budou potýkat s nedostatkem kapacity. Vzhledem k nárůstu počtu žáků budou muset základní školy řešit další záležitosti s tímto spojené, např. nákup učenic, učebních pomůcek, získávání dalších kvalifikovaných pedagogů.

Změny v počtu žáků na základních školách lze odhadnout pouze podle současného stavu žáků v mateřských školách, vývoj do roku 2023 je pouhým odhadem.

Předškolní vzdělávání

Tab. 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Židlochovice

zřizovatel	počet MŠ	počet dětí celkem	počet běžných tříd	počet dětí v běžných třídách	počet speciálních tříd	počet dětí ve speciálních třídách
2012/2013						
obec	19	1253	52	1253	0	0
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	1253	52	1253	0	0

2011/2012						
obec	19	1159	51	1159	0	0
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	1159	51	1159	0	0

2010/2011						
obec	19	1067	48	1067		
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	1067	48	1067	0	0

2009/2010						
obec	19	964	44	964		
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	964	44	964	0	0

2008/2009						
obec	19	901	41	901		
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	901	41	901	0	0

2007/2008						
obec	19	846	38	846	0	0
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	846	38	846	0	0

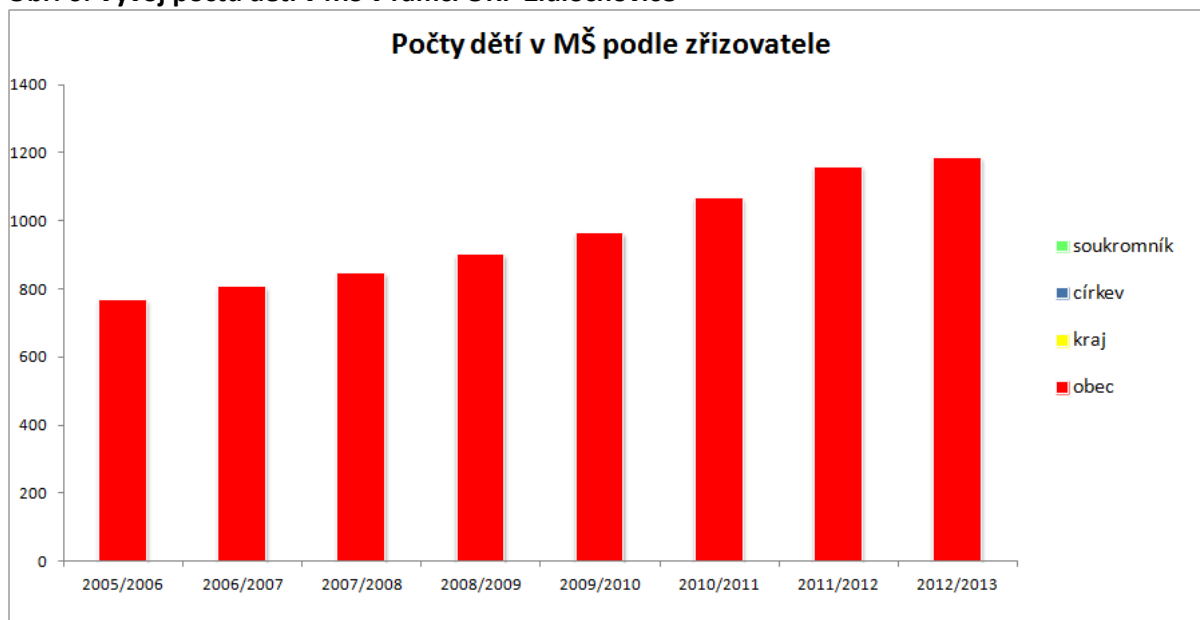
2006/2007						
obec	19	806	35	806	0	0
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	806	35	806	0	0

2005/2006						
obec	19	769	34	769	0	0
kraj	0	0				
církev	0	0				
soukromník	0	0				
celkem:	19	769	34	769	0	0

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, S1-01 výkaz o mateřské škole

V rozmezí let 2005 – 2013 se počet zřizovaných mateřských škol ve SO nezměnil, zůstal na počtu 19 mateřských škol. Zvýšil se naopak počet tříd z 34 na 52 a počet dětí ze 769 na 1186. Některé mateřské školy v souvislosti s navýšením tříd fungují ve více objektech (Rajhrad, Hrušovany, Židlochovice, Měnín). V našem správním obvodu nejsou žádné soukromé, speciální či církevní mateřské školy.

Obr. 6: Vývoj počtu dětí v MŠ v rámci ORP Židlochovice

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, S1-01 výkaz o mateřské škole

Počet dětí v mateřských školách postupně od roku 2005 narůstal, narůstal i počet tříd v mateřských školách. Celkový počet mateřských škol se však nezměnil.

Mateřské školy

Tab. 35: MŠ zřizované obcí

školní rok	počet MŠ	samost. MŠ	počet běžných tříd /speciál. tříd	počet dětí	úv. pedag.	počet dětí na 1 pedag.	počet dětí na třídu	počet dětí na školu
2012/2013	19	7	52	1253	92,749	13,510	24,096	65,947
2011/2012	19	7	51	1159	86,121	13,457	22,725	61
2010/2011	19	7	48	1067	76,812	13,891	22,229	56,157
2009/2010	19	7	44	964	70,224	13,727	21,909	50,736
2008/2009	19	7	41	901	65,852	13,682	21,975	47,421
2007/2008	19	7	38	846	58,799	14,387	22,263	44,526
2006/2007	19	7	35	806	60,028	13,427	23,028	42,421
2005/2006	19	7	34	769	62,142	12,374	22,617	40,473

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz P1-04 (výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

Z dat je zřejmé, že v průběhu let 2005 - 2013 nedošlo ke změně v počtu zřizovaných mateřských škol, s nárůstem počtu dětí došlo k navyšování kapacity, tříd a počtu dětí na 1 školu. Počet dětí na 1 peda-

goga se zásadně nezvýšil, stejně tomu tak je i u počtu dětí na třídu. Naopak počet dětí na školu vzrostl ze 40 na 62 dětí.

Církevní ani soukromé mateřské školy v ORP nejsou zřizovány.

Údaje o pracovnících MŠ

Tab. 36: Pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi

školní rok	přepočtení pedagogové celkem	z toho nekvalifikovaní	% nekvalifikovaných
2012/2013	89,5	21,8	24%
2011/2012	85,4	18,1	21%
2010/2011	81,9	16,2	20%
2009/2010	73,1	12,6	17%
2008/2009	67,5	9,5	14%
2007/2008	57,2	9,4	16%
2006/2007	57,6	13,5	23%
2005/2006	57,4	8,1	14%

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství, výkaz P1-04 (výkaz o zaměstnancích a pracovnících v regionálním školství)

Ve sledovaném období rostl počet pedagogů v mateřských školách na počátku sledovaného období z 57,4 až na 89,5 v posledním sledovaném roce. Roste však i počet nekvalifikovaných pracovníků v mateřských školách, kteří tvoří až 21% z celkového počtu pracovníků. To může negativně ovlivnit kvalitu pedagogické výuky.

Tab. 37: Popis MŠ v ORP ve školním roce 2012/2013

Název MŠ	Obec	Kapacita	Počet dětí	Volná místa	Komentář
	Celkem	1274	1253	21	
Mateřská škola	Blučina	74	74	0	Samostatná mateřská škola
Mateřská škola	Bratčice	19	19	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Holasice	25	25	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Hrušovany u Brna	167	164	3	Samostatná mateřská škola, problém je rozmístění dětí v celkem 3 budovách
Mateřská škola	Medlov	45	42	3	Nově vybudovaná mateřská škola z EU dotace
Mateřská škola	Měnín	69	69	0	Samostatná mateřská škola, problémem je vysoká nedostatečná kapacita
Mateřská škola	Moutnice	42	42	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Nosislav	44	44	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Opatovice	28	28	0	Samostatná mateřská škola
Mateřská škola	Přísnotice	30	29	1	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Rajhrad	143	143	0	Mateřská škola je umístěna

					ve 2 budovách, je zde značný problém s nedostatečnou kapacitou, město je v blízkosti Brna a probíhá zde rozsáhlá výstavba
Mateřská škola	Rajhradice	68	68	0	Samostatná mateřská škola
Mateřská škola	Syrovice	62	62	0	Samostatná mateřská škola, problémem je vysoká nedostatečná kapacita, která souvisí s rozsáhlou výstavbou
Mateřská škola	Těšany	74	71	3	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Unkovice	28	28	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Vojkovice	60	50	10	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Žabčice	96	96	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Žatčany	45	45	0	Mateřská škola je součástí základní školy
Mateřská škola	Židlochovice	155	154	1	Mateřská škola je umístěna ve 2 budovách, v roce 2013-14 probíhalo rozšíření, byla otevřena nová třída

Zdroj dat: MŠMT - statistika výkonů regionálního školství - S1-01 výkaz o mateřské škole, školský rejstřík

Data sice ukazují 21 volných míst, jelikož jsou tato data platná k 30. 9. 2012, kdy se vyplňují zahajovací výkazy, tak volná místa v mateřských školách jsou během školního roku zaplněna, naopak v mateřských školách přetrvává nedostatečná kapacita míst.

Volná místa jsou tedy ve všech mateřských školách v průběhu roku obsazena, dochází k velkému počtu zamítnutých žádostí.

Tab. 38: Vývoj počtu dětí v MŠ v rámci ORP Židlochovice

Počet dětí v MŠ ve správním obvodu	Počet	Volná místa (kapacita – počet dětí)	Počet dětí / kapacita v %
Kapacita všech MŠ k 31. 12. 2013	1274	----	----
Známary nárůst nebo úbytek kapacity k 31. 12. 2018		----	----
Známary nárůst nebo úbytek kapacity k 31. 12. 2023		----	----
Počet dětí v MŠ k 30. 9. 2012	1253	21	
Předpoklad počtu dětí v MŠ k 31. 12. 2018	1000		
Předpoklad počtu dětí v MŠ k 31. 12. 2023	900		

Zdroj dat: MŠMT - školský rejstřík, výkonové výkazy regionálního školství, S1-01 výkaz o mateřské škole

Celková vykazovaná kapacita mateřských škol ve SO je 1274 dětí, odhadované navýšení kapacit v následujících letech je neodhadnutelné, vše se řeší dle potřeb dané obce, velký vznik nových kapacit mají také finanční možnosti zřizovatelů.

Potřeba kapacit v mateřských školách je v dlouhodobém horizontu neodhadnutelná položka. Zejména v menších obcích je již patrné, že stávající kapacity budou v následujících letech dostatečné.

Zařízení jeselského typu nejsou v ORP zřizovány.

Ostatní - Jídelny, družiny, kluby, SVČ

Tab. 39: Školní družiny a školní kluby v ORP Židlochovice

ŠD a ŠK zřizované	počet oddělení	počet zapsaných účastníků		
		z 1. stupně	z 2. stupně	celkem
2012/2013				
krajem				0
obcemi	27	709	29	738
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	27	709	29	738

2011/2012				
krajem				0
obcemi	24	615	39	654
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	24	615	39	654

2010/2011				
krajem				0
obcemi	24	579	19	598
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	24	579	19	598

2009/2010				
krajem				0
obcemi	22	544	20	564
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	22	544	20	564

2008/2009				
krajem				0
obcemi	20	494	34	528
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	20	494	34	528

2007/2008				
krajem				0
obcemi	18	499	13	512
církví				0

soukromou osobou				0
celkem	18	499	13	512

2006/2007				
krajem				0
obcemi	19	485	33	518
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	19	485	33	518

2005/2006				
krajem				0
obcemi	19	419	2	421
církví				0
soukromou osobou				0
celkem	19	419	2	421

Zdroj dat: MŠMT - výkonové výkazy regionálního školství – Z2-01 výkaz o školní družině a školním klubu

Počet oddělení školních družin ve sledovaném období vzrostl z 19 na 27, počet dětí z 421 na 738 žáků. Všechny školní družiny v SO zřizují obce a města. Jelikož nárůst není plně způsoben jen demografickým vývojem, většina dětí ze silných ročníků je ještě v mateřských školách, je možné z dat odvodit, že i na menších školách roste trend, že dítě navštěvuje školní družinu. Souvisí to i zřejmě také s větší zaneprázdněností rodičů i zaměstnaností prarodičů. Školní klub je zřízen pouze na jedné ze škol SO, a to na ZŠ Rajhrad.

Data jasně ukazují, že dochází k postupnému nárůstu počtu tříd a žáků ve školních družinách. Školní družiny nemají dostatečnou kapacitu, zřizovatelé jsou tedy nuceni zřizovat nové třídy školních družin.

Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Židlochovice

ŠK a ŠD zřizované	vychovatelé			ostatní pedagog. pracovníci		
	interní		externí	interní		externí
	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav	fyzický stav	z toho ženy	fyzický stav
krajem						
obcemi	30	29	0	0	0	0
církví						
soukromou osobou						
celkem	30	29	0	0	0	0

Zdroj dat: MŠMT - výkonové výkazy regionálního školství – Z2-01 výkaz o školní družině a školním klubu

Ve školních družinách pracuje celkem 30 osob, převážně ženy, v celém správním obvodu pracuje jako vychovatel ve školní družině pouze jeden muž (ZŠ Žatčany). Ve SO nejsou zřizovány žádné soukromé nebo církevní školní družiny a školní kluby.

Tab. 41: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Židlochovice

	počet ŠJ a výdejů	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
			MŠ	ZŠ	

celkem	32	2562	1233	1336	3815
Blučina	2	140	74	66	207
Bratčice	1	40	18	22	51
Holasice	1	47	25	22	55
Hrušovany u Brna	3	325	164	161	555
Ledce	0	0	0	0	0
Medlov	2	71	42	29	140
Měnín	1	206	69	137	200
Moutnice	1	88	43	45	120
Nesvačilka	0	0	0	0	0
Nosislav	2	98	44	54	146
Opatovice	2	52	28	24	90
Otmarov	0	0	0	0	0
Popovice	0	0	0	0	0
Přísnovice	1	53	29	24	65
Rajhrad	3	495	143	352	593
Rajhradice	1	112	68	44	163
Sobotovice	0	0	0	0	0
Syrovice	2	139	62	77	350
Tešany	2	178	51	109	260
Unkovice	1	41	28	13	60
Vojkovice	2	87	50	37	150
Žabčice	1	189	96	93	250
Žatčany	1	72	45	27	105
Židlochovice	3	129	154	0	255

Zdroj dat: MŠMT - výkonové výkazy regionálního školství – Z17-01 výkaz o činnosti zařízení školního stravování

Téměř všechny školy zajišťují pro své žáky a děti školní stravování, celkově je ve SO zřízeno 32 školních jídelen, v nichž se stravuje celkem 2562 žáků, z toho 1233 z mateřských škol.

Data ukazují, že kapacity školních jídelen je ve správním obvodu dostačující, je zde rezerva 1253 míst.

Tab. 42: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Židlochovice

školní jídelny zřizované	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
krajem		
obcemi	66	50,7
církví		
soukromé		

Zdroj dat: MŠMT - výkonové výkazy regionálního školství – Z17-01 výkaz o činnosti zařízení školního stravování

Ve SO pracuje ve školních jídelnách celkem 66 zaměstnanců, kteří připravují stravu pro 2562 strávníků.

Tab. 43: Počty ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Židlochovice

Název obce	z toho zřizovaných
------------	--------------------

	krajem	obcemi	jiným zřizovatelem
Celkem	1	0	0
Židlochovice	1	0	0

Zdroj dat: ZUŠ Židlochovice

V rámci ORP je pouze jedna ZUŠ zřízena krajem, a to v Židlochovicích.

Tab. 44: Počty pracovníků v ZUŠ v rámci ORP

ZUŠ v obcích	pracovníci celkem	
	fyzické osoby	přepočtené osoby
celkem	22	
Židlochovice	22	

Zdroj dat: ZUŠ Židlochovice

ZUŠ Židlochovice má pobočky v Rajhradě, Blučině, Opatovicích, Moravanech a Sokolnicích (poslední dvě obce mimo ORP Židlochovice).

Střediska volného času nejsou v ORP Židlochovice obcemi zřizována. Existují však občanská sdružení a spolky, která provozují centra volného času, rodinná a mateřská centra, která částečně suplují funkci středisek volného času. Podrobněji viz kapitola 6 – Prorodinná politika.

Financování

Tab. 45: Celkové výdaje ve správním obvodu ORP Židlochovice na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi

ZŠ/MŠ/jiné	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ZŠ (1. i 2. st.)	45 359 948	46 269 222	47 888 952	48 265 899	48 522 558	49 526 362	48 249 948	52 899 984
ZŠ (jen 1. st.)	55 659 211	55 258 975	54 126 987	53 156 266	54 216 854	56 215 697	59 729 267	60 426 998
MŠ	42 717 837	42 258 586	43 366 954	44 127 666	44 125 876	46 266 852	45 885 237	55 235 866
celkem	143 736 996	143 786 783	145 382 893	145 549 831	146 865 288	152 008 911	153 864 452	168 562 848

Zdroj dat: Zdroj dat: Jihomoravský kraj, odbor školství, rozpočty pro ORP, obecní a městské úřady jednotlivých obcí – náklady jednotlivých škol a školských zařízení

Postupný nárůst prostředků souvisí s nárůstem počtu dětí, zejména v mateřských školách, kdy po zrušení tříd dochází k opětovné rekonstrukci či výstavbě mateřských škol.

Tab. 46: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP

rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
mzdové prostředky celkem	73 161 000	73 585 424	75 331 000	77 107 000	82 830 000	86 307 623	95 845 000	103 786 000
z toho	platy	72 859 000	73 284 000	75 046 000	76 803 000	82 341 000	85 915 000	103 370 000
	ostatní os. náklady	302 000	301 424	285 000	304 000	489 000	392 623	416 000
související odvody a ostatní nein. výdaje	30 095 000	30 246 821	30 093 000	30 302 000	31 608 999	31 959 000	33 545 750	39 584 000
neinvestiční výdaje celkem	103 256 000	103 832 245	105 424 000	107 409 000	114 438 999	118 266 623	129 390 750	143 370 000

Zdroj dat: Jihomoravský kraj, odbor školství, rozpočty pro ORP, obecní a městské úřady jednotlivých obcí – náklady jednotlivých školských zařízení

Postupný nárůst přímých nákladů na výdaje ve školství ze státního rozpočtu souvisí s nárůstem počtu žáků v mateřských školách a postupným přechodem těchto žáků na základní školy. Postupně se zvyšují náklady na pedagogické i nepedagogické zaměstnance. Nárůst také souvisí s postupným navyšováním mezd ve školství.

Tab. 47: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Židlochovice

druh školy, školského zařízení	přímé náklady na vzdělávání celkem (v Kč)	z toho náklady na jednotku výkonu* (v Kč)	
		celkové náklady	ONIV
předškolní vzdělávání	40 057 932,00	31 970	195
základní školy	83 667 459,00	38 117	609
stravování MŠ, ZŠ	13 640 088,00	5 324	28
školní družiny a kluby	6 004 521,00	8 136	20
celkem použité finanční prostředky	143 370 000,00	83547	852

Zdroj dat: Jihomoravský kraj, odbor školství, rozpočty pro ORP, obecní a městské úřady jednotlivých obcí – náklady jednotlivých školských zařízení

Nejvyšší náklady na jednotku výkonu na základních školách, což koresponduje s náročností výuky.

Tab. 48: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP Židlochovice

Název obce	v Kč	
	Finanční prostředky z RUD	Celkové náklady
Celkem		43 687 800
Blučina	682 763,50	1 520 000
Bratčice	161 104,50	1 356 400
Holasice	260 831,00	840 000
Hrušovany u Brna	1 342 512,50	2 794 000
Ledce	0,00	0
Medlov	237 816,50	2 360 000
Měnín	1 534 300,00	2 150 000
Moutnice	398 918,00	900 000
Nesvačilka	0,00	0
Nosislav	414 261,00	1 494 000
Opatovice	276 174,00	1 191 200
Otmarov	0,00	0
Popovice	0,00	0
Přísnovice	245 488,00	620 000
Rajhrad	3 045 585,50	10 638 200
Rajhradice	383 575,00	1 020 000
Sobotovice	0,00	0
Syrovice	682 763,50	1 565 000

Tešany	1 086 353,00	2 800 000
Unkovice	92 058,00	1 574 000
Vojkovice	368 232,00	1 585 000
Žabčice	859 208,00	2 000 000
Žatčany	199 459,00	1 340 000
Židlochovice	4 564 542,50	5 940 000

Zdroj dat: obecní a městské úřady jednotlivých obcí – náklady jednotlivých školských zařízení

Náklady jednotlivých obcí na oblast školství je velmi rozdílná, a to zejména z důvodu finančních možností obce rekonstruovat jednotlivé objekty určené pro potřeby školství. V každém roce se tato čísla velmi liší. Standardní náklady na provoz škol zůstávají většinou nezměněny.

Tab. 49: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Židlochovice týkající se ZŠ do roku 2023

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka	Poznámka
celkem			15 000 000	
Židlochovice	přístavba 1. stupně - stávající budova základní školy na Tyršově 611	2016	15 000 000	

Zdroj dat: ZŠ Židlochovice, Město Židlochovice

3.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	Kvalitní výuka, komunikace, otevřenost při řešení např. problémů při špatném prospěchu • Kvalifikovaní pedagogové • Možnosti doučování, mimoškolních aktivit, výletů, ostatních akcí • Dobré technické vybavení, moderní pomůcky • Prodloužený provoz MŠ • Logopedická péče v rámci provozu MŠ • Péče o žáky s SPU a podpora jejich rodičům na ZŠ • Výchovné a kariérní poradenství	Neochota rodičů spolupracovat se školou např. při kázeňských přestupcích • Nedostatek finančních prostředků na údržbu a modernizaci školních provozů • Přetíženost dětí a žáků, nadměrná očekávání rodičů • Zásah do režimu školy • Nedostatek finančních prostředků na poradenskou činnost	Dny otevřených dveří, informace na internetu, v obecním zpravodaji • Jednání se zřizovatelem a JMK	Společné aktivity školy jak pro žáky, tak pro jejich rodiče nebo prarodiče • Projekt „Škola otevřená rodině“, „Rodiče vítáni“ • Spolupráce s knihovnami • Komunitní školství • Prostředky zřizovatele využít nejen na provoz škol, ale i na personální zajištění dalších odborných pozic (spec. pedagog, školní psycholog, logoped, asistent pedagoga,...)
Rodiče s dětmi, kteří mají zájem o MŠ, ZŠ	Dostatečný počet míst pro umístění dětí v MŠ (i z okolních obcí) • Kvalitní výuka i vybavení škol • Široká nabídka mimoškolní činnosti • Nabízené	Nedostatečná kapacita MŠ, ZŠ • Nároční rodiče – vybírají pro své dítě kvalitní školu, dobře vybavenou školu s kvalitním školním vzdělávacím pro-	Jednání se zřizovatelem • Standardní komunikace se školami a školskými orgány	Vypracovaná kritéria pro přijetí dětí do MŠ • Aktivní zapojení rodičů do života školy

	nadstandardní služby – poradenství, psycholog, logoped ● Angažovanost v orgánech škol (školská rada, spolek rodičů,...)	gramem ● Nedostatek finančních prostředků na nadstandardní služby ● Nepřiměřené požadavky ze strany rodičů		
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	Snadnost, atraktivnost a zábavnost výuky, kvalita a rozsah vybavení komunikační prezentační technikou, moderními pomůckami ● Vstřícní učitelé ● Mít možnost se obrátit na učitele v případě problémů ● Příjemné prostředí, dostatek hraček a pomůcek pro třídu i pobyt na zahradě v MŠ ● Zvládnuté výstupy ZŠ a bezproblémový přechod na SŠ	Kázeňské přestupky, šikana, jiné rizikové jevy ● Nezájem o vzdělávání, pasivita žáků, nízká podpora žáků v rodině ● Problémy s dětmi sociálně vyloučenými	Internet, školní noviny, třídnické hodiny ● Standardní komunikace prostřednictvím školy ● Intenzivní komunikace s rodinou ● Poskytnutí speciálně-pedagogické a psychologické podpory žákům	Akce, kde se děti setkají i s učiteli, kteří je zrovna neučí, případně se starosty a zastupiteli (neformální diskuze, setkání) ● Získat finanční prostředky na údržbu i modernizaci zařízení škol ● Vznik a podpora školních poradenských pracovišť ● Společné školní aktivity dětí či žáků s rodiči ● Spolek rodičů ● Školská rada ● Sponzoring rodičů
Pedagogové a další zaměstnanci	Dobré finanční ohodnocení ● Možnost dalšího vzdělávání a profesního růstu ● Relativní volnost ve výukových metodách ● Příjemné (nepříliš konkurenční, spíše spolupracující) pracovní prostředí, podnětné klima kolektivu ● Podpora od zřizovatele a zákonných zástupců žáků ● Dobrá vzájemná spolupráce s rodinou	Přetíženost, syndrom vyhoření ● Vysoká administrativní zátěž pracovníků ● Nemotivující ohodnocení může způsobit odchod schopnějších pracovníků ● Nepřiměřené požadavky a očekávání kladené na školu - ped. prac. ze strany rodičů a společnosti ● Nízké společenské a finanční ohodnocení	Otevřené diskuze v rámci učitelského sboru ● Výměna zkušeností mezi školami a obcemi ● Osobní komunikace ● Zapojení rodičů do akcí školy	Společné projekty (pro další vzdělávání), platforma (např. na webu vůdčí školy nebo ORP) pro výměnu zkušeností ● Příklady dobré praxe ● Výměna zkušeností ● Zvyšování společenského ocenění práce pedagogů ● Umožnění dalšího studia ped. prac. ● Uvádění začínajících pedagogů do praxe
Představitelé obcí, která má ZŠ, MŠ	Udržet školu i v malých obcích ● Mít dostatek prostředků na financování ● Vstřícná komunikace ze strany ředitelů škol ● Optimalizovat náklady na provoz škol ● Uspokojit požadavky občanů na vzdělávání v obci ● Profesionální přístup zaměstnanců škol	Nekvalifikovaní učitelé ● Nedostatek financí, z toho vyplývající např. špatný stav technického vybavení, pomůcek a budov ● Obavy ze zrušení škol v případě nízkého počtu žáků ● Nepřiměřené požadavky občanů (malotřídka v obci za každou cenu,...) ● Dopravní dostupnost školy	Společná jednání ředitelů a představitelů obcí, které školu zřizují.	Platforma pro výměnu zkušeností mezi školami a jejich zřizovateli (viz výše) ● Meziobecní spolupráce (např. zajištění společného školního psychologa, kariérního poradenství atd.) ● Společné projekty
Představitelé obcí, kde ZŠ nebo MŠ není	Schopnost zajistit školní docházku pro své děti a najít optimální způsoby financování ● Zajištění dopravní dostupnosti	Nedostatek financí ● Nedobré vztahy mezi obcemi („soupeření“ mezi obcemi se může promítnout i do školních lavic)	Společná jednání představitelů obcí, otevřená diskuze ● Jednání s dopravci	Meziobecní spolupráce (např. spolupráce malých obcí v okolí větší obce, kde je škola, na zajištění dopravy dětí)

Ostatní (potenciální) zřizovatelé (mimo obce)	Vstřícnost obcí a obyvatel • Udržet alternativní školu • Spolupráce s ostatními zřizovateli • Spolupráce s ostatními školami	Nedostatek finančních prostředků	Jednání s ostatními školami a obcí	Obhájit svou pozici na trhu škol
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO)	Kvalitní škola a dobrá spolupráce • Dát prostor pro organizaci akcí a na dění školy	Nepřiměřené a nereálné požadavky na školu • Nedostatek zdrojů • Utlumení spolupráce se školou	Vzájemná jednání	Pomoc při plánování a organizaci akcí školy • Aktivní vyhledávání partnerů a sponzorů • Využívání grantových pobídek
Média	Očekávání zajímavosti ze školního prostředí	Lov senzací – běžný život školy začne být nudný • Nedostatečná vlastní propagace školy, škola neumí prodat svoje kvality	Aktivní spolupráce s médii	Aktivní propagace školy • Předávání materiálů. • Pravidelná komunikace

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	$V = P \cdot D$		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	4	5	20	Sdružené nákupy energií, motivovat školy k úsporám	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	5	4	20	Fondy EU, krajské dotace, sponzoři z řad místních podnikatelů	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na řešení mimořádných situací	1	5	10	Preventivní kontrola, vytvoření finančních rezerv	Obec, ORP
Monopol a finanční diktát cen ze strany firem pracujících pro oblast školství	2	3	6	Společný postup (společné nákupy učebnic a pomůcek, výpočetní techniky, programů atd.)	Obec, ORP
Uzavírání nevýhodných smluv	2	2	4	Transparentnost při uzavírání smluv	Obce, ORP
Nedostatek financí na platy	3	4	12	Lze pravděpodobně řešit přes odborové organizace apod.	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	3	3	9	Otevření diskuze pro řešení problému	Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	3	3	9	Prorodinná politika	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	3	4	12	Možnost zařídit společný školní autobus, meziobecní spolupráce, společný tlak na dopravce	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	4	12	Vytvoření platformy pro setkávání zástupců obcí	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	3	4	12	Společné vyjednávání	Obce daného území
Právní riziko					

Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	Společné jednání ohledně nemožnosti např. menších škol tyto investice pokrýt, spolupráce menších škol, které nemají finance na to, aby investice pokryly	Obce daného území
Problematické smlouvy a soudní spory	1	2	2	Meziobecní spolupráce (právní servis pro školy)	Obec, stát
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12	Společné vyjednávání	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	5	5	25	Fondy EU, krajské dotace, sponzoři z řad místních podnikatelů, dobrovolnická práce, veřejná sbírka	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	5	20	dtto	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	Diskuze zřizovatelů, nastavení vhodnějších podmínek pro výběr a jmenování ředitele	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	3	5	15	Motivace pedagogů k dalšímu vzdělávání, poskytnutí prostředků a volného času pro další vzdělávání, inovativní postupy, zavedení nových metod, výměna zkušeností mezi pedagogy z různých škol, finanční motivace pedagogů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Zrušení židlochovického gymnázia	1	2	2	Změna zřizovatele – svazek obcí, soukromá firma	Obec, ORP
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	5	15	Větší otevřenost konkrétní školy k rodičům, zapojení školy do aktivit v obci, větší informovanost rodičů o aktivitách školy Prorodinná politika	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	Motivace mladých učitelů, jak finanční, tak možnost seberealizace a sebevzdělávání, otevřenost ředitelů a zřizovatelů např. novým formám výuky, novým metodám, umožnit doplnit si vzdělání, pokud aprobace není odpovídající	Konkrétní ZŠ, MŠ
Demografická rizika					
Nárůst počtu dětí v základních školách, současná kapacita může být snížena	1	2	2	Monitorování kapacit základních škol v rámci SO, sledování demografického vývoje	Obec, ORP
Pokračování demografického vývoje růstem, nárůst požadavků na již nedostatečné kapacity	3	3	9	Sledování demografického vývoje	Obec, ORP
Pokračující výstavba - suburbanizace	2	4	8	Informovanost odboru školství na ORP a sledování možného nárůstu požadavků na umístění dítěte v MŠ a ZŠ	Obec, ORP

Preferování škol v Brně – zejména v souvislosti s možným zrušením gymnázia	2	4	8	Zatraktivnění místního školství, jeho větší provázanost na místní tradice	Obec, ORP
Negativní změna obyvatel k instituciované výchově a vzdělávání (nedostatečná kvalita, individuální přístup, speciální školství)	1	3	3	Podpora sociální dostupnosti, vytvoření specializovaných tříd a pracovišť	Obec, ORP, kraj

3.1.4. SWOT analýza školství

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvalitní a hustá dopravní síť zajišťuje dobrou dostupnost škol a školských zařízení - rovnoměrná a hustá síť škol a školských zařízení, která jsou na dobré úrovni - kladný přístup zřizovatelů ke školám - snaha v dostačeném rozsahu financovat školská zařízení - na většině škol kvalitní a stabilizovaný pedagogický sbor - ve většině škol kvalitní vybavení pro moderní výuku - poměrně velký podíl škol na kulturním a společenském životě v obcích, spolupráce s místními zájmovými organizacemi - menší školy umožňují individuální přístup školy k žákům - osobnější přístup pedagogů k žákům a zejména znalost rodinného prostředí žáků umožňují prevenci vzniku patologických jevů - rozmanitá nabídka mimoškolních aktivit - mimoškolní aktivity jsou rozšířeny v umělecké oblasti o existenci ZUŠ ve správním obvodu - spolupráce na různých projektech a soutěžích - spolupráce v rámci DVP - kooperace při různých aktivitách např. lyžařský výcvik 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerovnoměrné počty dětí a obsazenost ve školských zařízeních, které je způsobeno rozsáhlou a nerovnoměrnou suburbanizací v SO ORP - nedostatečná kapacita míst v mateřských školách - nekvalifikovanost některých ředitelů škol, nedostatečné manažerské znalosti - u základních škol odchod žáků na víceletá gymnázia - nedostatečná provozní doba mateřských škol a školních družin vzhledem k nárokům zaměstnavatelů na rodiče - u menších škol horší podmínky pro žádosti o dotace a to jak v personální tak ve finanční oblasti – nutnost kofinancování - neochota zřizovatele u menších škol o dofinancování školy a to zejména mzdových prostředků - neexistence zařízení jeselského typu v SO - nedostatečná motivace pro další vzdělávání pedagogů - komunikace mezi jednotlivými školskými subjekty - závislost na finančních prostředcích ze SR a zřizovatele - nekvalita výuky, nedostatečné vybavení škol
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce v oblasti speciálních služeb - logopedie, školní psycholog, učitelé jazyků - společný právní servis pro školy a školská zařízení - společné další vzdělávání pedagogů a odborná školení v rámci SO ORP - možnost další vzájemné spolupráce v rámci koordinace kapacit škol - organizace společných zájmových aktivit - spolupráce škol v rámci mezinárodních projektů 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nekoncepční legislativa a její požadavky - nedostatečná spolupráce v oblasti koordinace kapacit škol a školských zařízení, na jedné straně uzavírání a na druhé rozšiřování kapacit ke krátkodobému využití - nezájem a nespolečná spolupráce rodičů - snížení finančních prostředků ze strany státu a zřizovatelů, snížení počtu žáků a dětí - odchod kvalifikovaných pracovníků - stárnoucí pedagogický sbor - zastarávání učebních pomůcek

<ul style="list-style-type: none"> - rozšířit v rámci ORP nabídku typů škol a školských zařízení, spolupráci mezi jednotlivými školami - práce s dětmi s poruchami učení ve větším rozsahu - alternativní školství (waldorfská, montessori) - dotační projekty, zaměření se na žáky s nadáním/SPU 	<ul style="list-style-type: none"> - snížení kvality výuky, zhoršení pracovních podmínek pro zaměstnance - zvyšování požadavků rodičů vůči školám
---	---

Vzájemný poměr kladů a záporů v oblasti školství je dán poměrně dobrou dopravní dostupností Brna, demografický nárůst obyvatelstva ve vazbě na suburbanizaci způsobuje nevyvážené požadavky zejména na kapacity mateřských škol a úplných základních škol.

3.1.5 Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Město Židlochovice je v rámci regionu spádovým městem a jednoznačným střediskem SO. Území je provázané a tvoří jeden celek. Oblast školství SO ORP Židlochovice, a tedy možnosti meziobecní spolupráce v této sféře, je vzhledem k poloze jednotlivých obcí vhodná. SO tvoří jeden regionální celek s velmi dobrou a dlouhodobou tradicí s regionální spoluprací.

Demografická situace

Demografický vývoj SO zasáhl pouze v některých obcích, jedná se zejména o Rajhrad, Syrovice, Židlochovice a Měnín. V souvislosti se suburbanizací dochází k demografickému nárůstu počtu obyvatel zejména v Rajhradě a Syrovicích. Podíl dětské složky dlouhodobě stoupá, přestože je v regionu a velmi dobrá dopravní obslužnost směrem ke krajskému městu, obyvatelé obcí využívají místní školy a děti umísťují do mateřských a základních škol v místě svého bydliště.

S tím souvisí neustálý tlak na navýšení kapacit mateřských škol, základní školy mají kapacity dostatečné. Kapacity základních škol jsou ale nadhodnoceny, neodpovídají dnešním možnostem školy a moderní výuce. Většina základních škol postupně prochází rekonstrukcí, s důrazem na budování odborných pracoven (jazykové, přírodovědné, počítačové). Základní školy, které působí ve více budovách, se snaží získat finanční prostředky na dostavbu jedné z budov a následně pak umístit žáky do jedné budovy (Židlochovice).

Vzhledem k pokračující suburbanizaci je třeba plánovat i požadavky na umístění dětí ve školách a školských zařízeních.

Charakteristika škol a školských zařízení

V rámci území ORP Židlochovice se nachází celkem 19 obcí, které zřizují mateřskou nebo základní školu. Pět obcí (Ledce, Nesvačilka, Otmarov, Popovice, Sobotovice) nezřizuje žádné školy a školská zařízení. Převažují školy pouze s prvním stupněm ZŠ, školy s 1. i 2. stupněm se nacházejí ve čtyřech obcích (Židlochovice, Rajhrad, Těšany, Měnín). Celkový počet škol (jak s prvním, tak s oběma stupni) je 19. Mateřských škol je v rámci ORP celkem 19, z toho samostatných je 7 (v menších obcích mají MŠ a ZŠ společné ředitelství). V rámci území se nenacházejí žádné školy zřizované církví nebo soukromým subjektem.

Zřizovatelem Gymnázia v Židlochovicích, Střední zahradnické školy v Rajhradě a ZUŠ v Židlochovicích je Jihomoravský kraj.

Co se týče počtu pracovníků ve školství, v posledních letech lze sledovat jeho pozvolný nárůst (jak v MŠ, tak ZŠ). K datu 31. 12. 2013 byl celkový počet pracovníků ve školství (přepočtené úvazky) 392, z čehož byli pedagogové 268 a nepedagogičtí pracovníci 124.

Celkový počet dětí v MŠ k 30. 9. 2013 byl 1253, při počtu tříd 52. Oproti roku 2005 (počet dětí 769, počet tříd 34) to znamená značný nárůst. Tento trend souvisí s demografickými změnami v posledních letech (zvyšující se porodnost, suburbanizace). S výše uvedeným je provázán i nárůst počtu pracovníků v MŠ, ale také růst podílu nekvalifikovaných pracovníků. Kapacita mateřských škol je v r. 2013 celkem 1274, obsazeno je 1253 míst, zbývá tedy 21 volných míst. Ty jsou však v průběhu roku obsazeny. Počet odmítnutých žádostí na školní rok 2013/2014 je 330, avšak zde nelze rozlišit duplicitu (rodiče za své dítě dávají přihlášku na více MŠ). Počty dětí na třídu se pohybují kolem hodnoty 22, počty dětí na pedagoga kolem 13.

V základních školách (školní rok 2012/2013) je celkový počet žáků 2195. Vývoj počtu žáků má rostoucí tendenci (od školního roku 2009/2010), roky předtím měl počet žáků klesající tendenci, což může být opět způsobeno demografickými změnami. Vzhledem k tomu, že nedošlo ke změnám počtu škol, zvýšil se mezi školními roky 2009/2010 a 2012/2013 průměrný počet dětí na školu (z 99 na 119). Školy však na tuto situaci reagovaly, a tak se zvýšil počet tříd a pedagogických pracovníků, takže počet žáků na třídu a počet žáků na pedagoga osciluje kolem stejných hodnot (počet žáků na třídu mezi 18,5 a 19,5 a počet žáků na pedagoga mezi 13,9 a 14,2 ve školních letech 2009/2010 až 2012/2013).

Kapacita ZŠ v rámci ORP Židlochovice dosahuje 3850 (31. 12. 2013), obsazenost je 2278 žáků. V souvislosti s demografickými změnami lze očekávat nárůst počtu žáků v základních školách, na což školy budou pravděpodobně reagovat dalším zvýšením počtu tříd a počtu pracovníků.

U všech základních škol je zřízena družina nebo školní klub, jídelna je u 15 škol z celkového počtu 19.

V letech 2011 až 2013 byl zaznamenán nárůst finančních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství. Finanční prostředky jsou školám přidělovány podle počtu žáků. Zde se odráží postupný přeliv silných ročníků z MŠ do ZŠ – v současné době především na 1. stupeň.

Dostupnost vzdělávání

Dopravní obslužnost do spádových škol je velmi dobrá a v současné době nejsou zásadní problémy s dojížděním žáků do škol. V případě snížení počtu dětí v některých základních školách je možné hledat řešení dopravy mladších dětí do spádové školy, a to formou školního autobusu. Může se také jednat o výpomoc v oblasti dopravy dětí do mateřských škol. V současné době jsou sice kapacity naplněny, naopak zájem rodičů o umístění dítěte do mateřské školy je vyšší než současné kapacity umožňují.

V následujících letech mohou mít větší mateřské školy problémy s využitím vybudovaných míst ve třídách, ty by mohly být využity rodiči z okolních obcí.

Základní škola má svůj vlastní školní vzdělávací program, v rámci spolupráce by bylo vhodné programy alespoň částečně propojit a zajistit tak, aby sjednocení povinného obsahu a rozsahu vzdělávání přispělo k zjednodušení přechodu žáků mezi školami.

Spolupráce na ŠVP by také umožnila společně zajistit učební pomůcky a učebnice.

Na základní školy se také vrací technické vzdělávání, v rámci meziobecní spolupráce by bylo možné získávání prostředků na vybavení dílen.

Jazykové znalosti (žáků, učitelů), DVPP

Základní školy řeší vzhledem k požadavkům na jazykovou výuku (výuka dvou cizích jazyků) na kvalifikaci pedagogů cizích jazyků, v rámci meziobecní spolupráce by bylo možné zajistit metodické kurzy pro tyto pedagogy v rámci SO (akreditované MŠMT, nebo v rámci DVPP).

Spolupráce se může rozvíjet také v oblasti mezinárodní spolupráce, výměnné pobyty žáků a pedagogů, možnosti jsou také v oblasti e-learningového vzdělávání.

Možnosti jsou také v oborovém vzdělávání pedagogů, zejména v oblasti mateřských škol a pedagogů 1. stupně. Společné předmětové komise by přispěly ke kvalitnější komunikaci mezi školami a k výměně zkušeností.

Meziobecní spolupráce

Hlavními problémy školství v ORP Židlochovice je zejména závislost na finančních prostředcích ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Školy některé záležitosti řeší přes dotační tituly (EU, kraj), ale to se týká spíše škol větších. Menší školy většinou o dotace nežádají z důvodu administrativní a časové náročnosti. Možné riziko těchto projektů je v tom, že financování řeší jen krátkodobě, po skončení projektu školy musí hledat jiný zdroj financování.

Výhodou však je, že se v poslední době rozvíjí spolupráce mezi školami, respektive mezi jejich zřizovateli. V rámci ORP Židlochovice se jedná o projekt Zvyšování kvality ve vzdělávání v ORP Židlochovice, který je zastřešen ZŠ v Židlochovicích, která má s projekty již zkušenosti a poskytuje organizační a odborné zázemí.

Problémem je i nesnadná situace škol v malých obcích. Tyto školy mohou být ohroženy na existenci zejména proto, že bojují s nedostatkem žáků nebo že obec školu dotuje, aby ji udržela. Další potíží těchto škol může být nižší kvalita výuky v malotřídkách. I přes vysokou erudovanost pedagogů je obtížné vytvořit žákům stejné podmínky pro výuku.

Návrh různých možností spolupráce vychází z provedené analýzy a nastiňuje možnosti spolupráce mezi školami v rámci SO.

Setkávání starostů, předmětové komise, žákovské parlamenty

Ke koncepčnímu plánování v oblasti školství by přispělo i pravidelné setkávání představitelů obcí, zřizovatelů škol (projednávání školské tematiky), kde by se seznámili s problematikou školství (legislativa, změny v kapacitách škol, problematika spádových škol).

Zásadním tématem spolupráce je poskytování informačního servisu školám zejména právního, ředitelé škol a školských zařízení sice absolvují pravidelná školení týkající se různých oblastí, ale přímá právní pomoc by byla řediteli velmi vítána (pracovně-právní vztahy, vzorové smlouvy apod.)

3.2. Návrhová část pro oblast školství

3.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Školství“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem ná-

vrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti školství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro oblast školství zahrnovala starosty obcí, kteří se o tuto problematiku aktivně zajímají (včetně motivujících starostů), ředitele škol (byli zastoupeni jak ředitelé malých venkovských jednotřídních neúplných škol, tak škol úplných (1. – 9. ročník) ve větších obcích) a referentku školství pro ORP Židlochovice (která zároveň zpracovává část týkající se školství v tomto dokumentu). Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma školství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

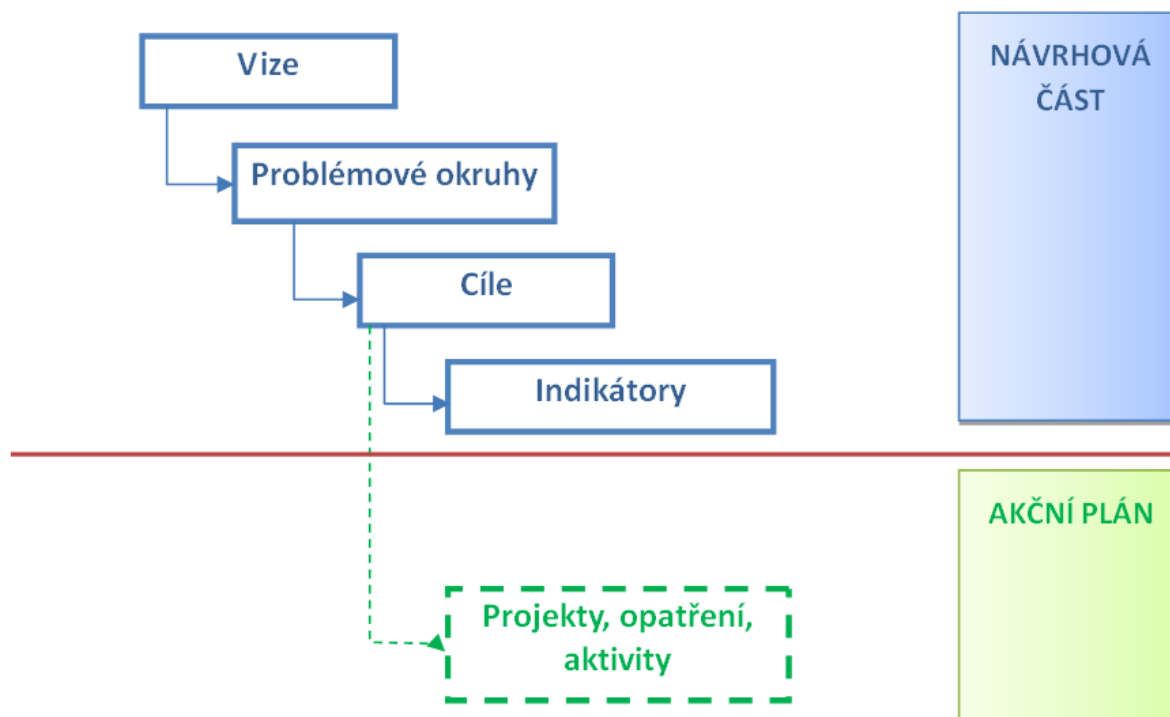
V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma školství a předškolního vzdělávání. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálním investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen

důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Školství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce: Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále. **Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvlášť nemohly dovolit.** Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu. V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění. V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

Školství

Problémový okruh 1: **Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** (indikátor: Počet škol využívajících ostatní pedagogické pracovníky (vč. MŠ))

- Cíl 1.1: **Zřídit v rámci SO tříd v každém ročníku pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami** (indikátor: Počet tříd pro žáky se SVP)
- Cíl 1.2: **Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice s rodiči žáků jednotlivých škol, představiteli obcí a veřejností** (indikátor: Počet setkání pedagogických pracovníků v oblasti školství s rodiči žáků/rok)
- Cíl 1.3: **Zajistit mzdové prostředky na asistenty pedagoga, výchovné poradce, školní**

psychology (indikátor: Počet pracovníků na daných pozicích)

Problémový okruh 2: **Spolupráce na získávání prostředků z dotačních titulů EU** (indikátor: Počet škol zapojených do projektů)

- Cíl 2.1: **Realizovat společný projekt v rámci SO zaměřený na zavádění moderní techniky a metod do výuky** (indikátor: Počet hodin - pedagogové (práce v nadstavbových a zájmových kroužcích), školní psycholog, kariérní poradce)

Problémový okruh 3: **Spolupráce v oblasti právních služeb** (indikátor: Počet škol využívajících společné právní služby)

- Cíl 3.1: **Realizovat poradenské pracoviště právních služeb/zajistit společné právní služby pro školská zařízení v rámci SO** (indikátor: Počet poskytnutých hodin právní poradny pro školská zařízení v rámci správního obvodu)

Problémový okruh 4: **Setkávání pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu** (indikátor: Počet témat pro setkávání)

- Cíl 4.1: **Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice** (indikátor: Počet setkání za rok)

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

3.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále.

Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvlášť nemohly dovolit.

Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu.

V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění.

V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

SLOGAN

Židlochovicko - příjemné místo pro život, místo, kam se lidé rádi vracejí, místo, které má venkovský charakter, avšak zároveň těží z polohy v zázemí krajského města.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Problémový okruh č. 1: Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Věcné argumenty

Problematika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se ve stále větší míře jeví jako zásadní problém všech škol, v předcházejících letech se tato problematika týkala převážně základních škol, ale v posledních 3 letech se tato problematika stále více týká i dětí v mateřských školách.

Podle školského zákona se dítětem nebo žákem se speciálními vzdělávacími potřebami rozumí dítě nebo žák se zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním postižením, s vadami řeči, s více vadami, s lékařskou diagnózou autismus, se specifickými poruchami učení nebo chování, dítě nebo žák zdravotně postižený z důvodu dlouhodobé nebo chronické nemoci, u kterého byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření a jejich rozsah a závažnost opravňuje žáka k zařazení do režimu speciálního vzdělávání a čerpání navýšených finančních prostředků.

Speciální vzdělávací potřeby žáků jsou zajišťovány formou individuální integrace nebo formou skupinové integrace nebo ve škole samostatně určené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání individuálně integrovaného žáka se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího programu.

Individuální integrací žáka se rozumí:

- a) jeho vzdělávání ve třídě mateřské školy a základní školy, která není samostatně určena pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami při současném zajištění odpovídajících vzdělávacích podmínek a nezbytné speciálně pedagogické nebo psychologické péče
- b) jeho vzdělávání ve třídě speciální školy samostatně určené pro žáky s jiným druhem nebo stupněm postižení

Skupinovou integrací se rozumí vzdělávání žáka ve speciální třídě nebo specializované třídě. V některých vyučovacích předmětech se žáci mohou vzdělávat společně s ostatními žáky školy a v rámci svých možností jsou zapojeni do všech aktivit mimo vyučování.

Ekonomické aspekty: Krajský úřad poskytne škole finanční prostředky na příplatek na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou žáka a zabezpečení jeho vzdělávacích potřeb v případě, že speciálně pedagogické a psychologické vyšetření žáka provede pedagogicko-psychologická poradna nebo speciálně pedagogické centrum nebo středisko výchovné péče.

Krajský úřad posoudí oprávněnost ekonomických požadavků školy zpracovaných na základě návrhu poradenského zařízení a vyjádřených v individuálním vzdělávacím programu žáka. Výše příplatku je stanovena individuálně podle konkrétních vzdělávacích potřeb žáka, rozsahu poskytované péče a s ohledem na odbornou a ekonomickou náročnost výuky v jednotlivých ročnících školy.

Příplatek je určen na mzdové prostředky pedagogů a dalších pracovníků podílejících se na práci se žákem, na nákup potřebných speciálních učebnic, speciálních učebních a kompenzačních pomůcek, případně na jejich zapůjčení na základě písemné smlouvy.

Počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami roste a s tím i finanční nároky na školy a školská zařízení, dále je pak pro školy velmi důležité další vzdělávání pedagogů v oblastech této problematiky a zejména zásadní je problematika asistentů pedagoga.

Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP

ORP Židlochovice		fyzické osoby		přepočtení na plně zaměstnané	
		celkem	z toho ženy	celkem	z toho ženy
asistenti pedagoga	pro žáky se zdravotním postižením	29	29	14,1	14,1
	pro žáky se sociálním znevýhodněním	0	0	0	0

psychologové	1	1	1	1
speciální pedagogové	1	1	1	1
výchovní poradci	6	4	6	4

Asistent pedagoga je pro pedagogy žáků se zdravotním postižením, nejedná se tedy o osobního asistenta žáka. Tabulka jasně ukazuje, že práci asistentů pedagoga vykonávají pouze ženy, což je zapříčiněno velmi nízkým platovým ohodnocením této práce a většinou kráceným pracovním úvazkem. Správní obvod vykazuje pouze jednoho psychologa a jednoho speciálního pedagoga, což je nedostačující, do budoucna je nutné tuto situaci řešit. Počet výchovných poradců je vzhledem k celkovému počtu škola žáků sice vyšší nežli počet ostatních speciálních pracovníků, ale i tak je nedostačující vzhledem k potřebám škol.

Příčiny problému

V současné době ředitelé škol a školských zařízení, stále více zatěžuje zvětšující se počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ve větším počtu se také do škol integrují žáci s různými tělesnými postiženími a autisté.

V našem správním obvodu neexistuje žádná škola, která by se zaměřovala na vzdělávání těchto žáků, bohužel není zřízena ani žádná samostatná speciální třída na některé ze spádových škol.

Vzhledem k náročnosti dopravy do krajského města, zejména u malých dětí, není pro rodiče možné každodenní dojíždění do speciálních škol či tříd.

Na velmi špatné úrovni je také finanční ohodnocení této poměrně náročné práce. U asistentů pedagoga se jedná o výrazně nízké ohodnocení v platové třídě 6.

Důležité je také další vzdělávání pedagogů, kteří se věnují této problematice. Nedostatečné finanční prostředky na DVPP a náklady na zastupování těchto pedagogů při jejich účasti na dalším vzdělávání mohou být příčinou, že ředitelé nebudou podporovat tento směr vzdělávání vzhledem k nákladům, na něž nemají finanční prostředky od státu. Zřizovatelé, kteří hradí vysoké náklady na provoz škol, již nechtějí dofinancovat problematiku vzdělávání pedagogů.

Důsledky neřešení problému

V případě, že nedojde k zásadnímu posunu ze strany státu při řešení této problematiky, začnou školy ustupovat od integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dále nebudou zaměstnávat asistenty pedagoga. Důsledkem pak bude, že k těmto žákům nebude přistupováno dle jejich potřeb, individuálně, nedojde k jejich přirozenému rozvoji v rámci jejich možností, které by byly možné v případě využití náležitých metod při odborné práci s nimi.

Komunikace mezi školami a rodiči může být vážně narušena. Rodič nechápe omezené možnosti školy a bude ji vnímat spíše jako neochotu pomoci jeho dítěti. Při celkovém neřešení dané problematiky bude poškozen zejména žák, ale i pověst školy, která může být i postižena zřizovatelem.

Indikátor výsledku

Počet škol využívajících ostatní pedagogické pracovníky

Problémový okruh č. 2: Spolupráce na získávání finančních prostředků z dotačních titulů EU

Věcné argumenty

Hlavními problémy školství v ORP Židlochovice je zejména závislost na finančních prostředcích ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Školy některé záležitosti řeší přes dotační tituly (EU, kraj), ale to se týká spíše škol větších. Menší školy většinou o dotace nežadají z důvodu administrativní a časové náročnosti. Možné riziko těchto projektů je v tom, že financování řeší jen krátkodobě, po skončení projektu školy musí hledat jiný zdroj financování.

Výhodou však je, že se v poslední době rozvíjí spolupráce mezi školami, respektive mezi jejich zřizovateli. V rámci ORP Židlochovice se jedná o projekt Zvyšování kvality ve vzdělávání v ORP Židlochovice, který je zastřešen ZŠ v Židlochovicích, která má s projekty již zkušenosti a poskytuje organizační a odborné zázemí.

Problémem je i nesnadná situace škol v malých obcích. Tyto školy mohou být ohroženy na existenci zejména proto, že bojují s nedostatkem žáků nebo že obec školu dotuje, aby ji udržela. Další potíží těchto škol může být nižší kvalita výuky v malotřídkách. I přes vysokou erudovanost pedagogů je obtížné vytvořit žákům stejné podmínky pro výuku.

Příčiny problému

Orientace v množství dotačních řízení je poměrně složitá, veškerá agenda je v případě přípravy a následné realizace projektu na řediteli a pedagogického sboru. Větší školy mimo pedagogických pracovníků zaměstnávají také administrativní pracovníci (hospodářku), ale je tomu tak pouze u dvou škol, všechny školy zaměstnávají účetní, ale to je, co se týče THP zaměstnanců, konečný výčet. Finanční náročnost na zpracování a vedení projektů je také pro školy velmi zásadní, nechat si vše zpracovat externí firmou je nereálné.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem nezapojování se do dotačních titulů z EU může být zaostávání některých škol ve vybavenosti tříd, nezavádění moderní techniky a moderních postupů do výuky zejména v přírodovědných předmětech a jazykové výuce (výpočetní technika, tablety, interaktivní tabule atd.). Z těchto důvodů může poklesnout zájem rodičů o zařazení dítěte do takové školy, u menších škol to může vést až k zániku školy pro malý počet žáků.

V případě možnosti čerpání finančních prostředků z dotací EU na rekonstrukci či přístavbu škol, toto nezapojení do čerpání, může vést k chátrání budov škol a k následnému rušení školy z důvodu nevhodujících technických a hygienických podmínek.

Indikátor výsledku

Počet škol zapojených do projektů

Problémový okruh č. 3: Spolupráce v oblasti právních služeb

Věcné argumenty

Další oblastí, která by byla vhodná k řešení pro ředitele škol a školských zařízení v ORP Židlochovice, je zejména nedostatečná podpora v oblasti právních služeb. Ředitelé škol nemají ve svých rozpočtech finanční prostředky na právní služby, které potřebují vzhledem k tomu, že velmi často řeší pracovně-

právní vztahy, které jsou ve školství velmi specifické. Chybí zde jasná právní podpora ze strany státu. Také v dalších oblastech (např. výběrová řízení) potřebují právní poradů.

Zřizovatelé škol a školských zařízení většinou neposkytují finanční prostředky na hrazení právních služeb, pouze u větších měst, kde na městském úřadě pracuje právník, je možné ze strany ředitele požádat o právní podporu, ale problematika školství je odlišná od problematiky městského úřadu.

Ředitelé se obracejí na právníky Jihomoravského krajského úřadu z odboru školství. Tato podpora se jeví bohužel jako nedostatečná, ředitelé škol potřebují většinou nejen konzultaci, ale i zpracování právních analýz a podkladů.

Příčiny problému

Orientace v množství legislativních změn je poměrně složitá a specifická, veškerá agenda je na řediteli školy a školského zařízení. Žádná ze škol a školských zařízení nemá ve svém rozpočtu finanční prostředky na úhradu právních služeb.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neřešení problému potřeby právních služeb pro ředitele škol a školských zařízení může být nekvalitně zpracovaná právní problematika v oblasti pracovně-právních vztahů a nechuť ředitelů některými problémy se zabývat z důvodu nejasné legislativy bez právní podpory.

Ředitelé škol a školských zařízení také velmi zvažují svoji spolupráci či přímé vedení projektů z různých dotačních titulů bez právní podpory. Zejména problematika týkající se výběrových řízení je velmi komplikovaná.

Indikátor výsledku

Počet škol využívajících společné právní služby

Problémový okruh č. 4: Setkávání pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu

Věcné argumenty

Setkávání pedagogických pracovníků je významné zejména z hlediska předávání zkušeností a sdílení informací. V současnosti probíhají pravidelné porady ředitelů škol, které organizuje referent školství na ORP. Dále probíhají dílčí porady v rámci různých projektů, do kterých jsou školy zapojeny, které organizuje koordinátor konkrétního projektu. Chybí tematická setkávání pracovníků ve školství (např. schůzky k problematice školních družin nebo setkání učitelů jednotlivých předmětů).

Příčiny problému

Pracovníci by uvítali častější tematická setkání a sdílení zkušeností, avšak je potřeba, aby někdo setkání organizoval, řídil, sbíral podněty a podobně. Žádný takový koordinátor v území však v současnosti není, referent školství v rámci svých možností organizuje porady ředitelů a nemá v rámci náplně své práce prostor pro organizaci dalších schůzek.

Důsledky neřešení problému

Nedostatečná výměna zkušeností se může podepsat na skutečnosti, že pracovníci školy stráví s řešením problémů více času a vynaloží na řešení více energie, než kdyby docházelo k pravidelným setkáním, kde by si pracovníci předávali informace, sdíleli různá řešení apod. To se potom může podepsat na kvalitě výuky a efektivitě pracovníků.

3.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
Cíl 1.1	Zřídit v rámci SO třídu v každém ročníku pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
Popis cíle	Na území ORP Židlochovice je zřízeno 19 základních škol. V každé ze škol jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. V některých školách také pracuje asistent pedagoga. Cílem je zřídit v rámci SO v každém ročníku minimálně jednu třídu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Třídy by měly vzniknout na školách s 1. a 2. stupněm.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru dle školského zákona • zpracování možností řešení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společného řešení jednotlivých speciálních tříd • nastavení harmonogramu postupného zakládání tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů na otevření tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet tříd pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO ORP Židlochovice

Problémový okruh 1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
Cíl 1.2	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice s rodiči žáků jednotlivých škol, představiteli obcí a veřejností
Popis cíle	Spolupráce školy s rodiči, představiteli obcí a veřejností (včetně např. volnočasových organizací, středisek volného času a dalších aktérů) je velice významná, zejména v případě jedná-li se o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Realizace pravidelných schůzek, kde jsou rodiče, představitelé obcí a veřejnost seznávaní s danou problematikou, by vedlo k navázání užších kontaktů se školským zařízením a k větší otevřenosti při řešení problému dětí se SVP. Tyto schůzky by měly i osvětový charakter.
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení harmonogramu setkávání • nastavení témat • zpracování návrhu potřeb za jednotlivé školy <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů koordinátora těchto schůzek • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet setkání v rámci správního obvodu

Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO ORP Židlochovice
Problémový okruh 1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
Cíl 1.3	Zajistit mzdové prostředky na asistenty pedagoga, výchovné poradce, školní psychology
Popis cíle	Na území ORP Židlochovice je zřízeno celkem 26 školských zařízení (MŠ i ZŠ). V každé ze škol jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Na některých školách působí i asistent pedagoga, který je vázán ke konkrétnímu žákovi a je hrazen ze státního rozpočtu. Další odborní pracovníci ze státního rozpočtu hrazení nejsou. Zajištěním těchto odborných pracovníků bez nutnosti vazby na práci s konkrétním žákem by prospělo ke zkvalitnění výuky těchto žáků a k intenzivnější práci s nimi, a to v rámci celé třídy, s možností využití na určité období.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru dle školského zákona a další legislativy v oblasti školství • zpracování návrhu potřeb za jednotlivé školy A.2 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů na tyto pracovní úvazky • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet pracovníků na daných pozicích
Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO ORP Židlochovice

Problémový okruh 2	Spolupráce na získávání prostředků z dotačních titulů EU
Cíl 2.1	Realizovat společný projekt v rámci SO zaměřený na zavádění moderní techniky a metod do výuky
Popis cíle	Hlavními problémy školství v ORP Židlochovice je zejména závislost na finančních prostředcích ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Školy některé záležitosti řeší přes dotační tituly (EU, kraj), ale to se týká spíše škol větších. Menší školy většinou o dotace nežadají z důvodu administrativní a časové náročnosti. Možné riziko těchto projektů je v tom, že financování řeší jen krátkodobě, po skončení projektu školy musí hledat jiný zdroj financování. Realizace společného projektu v rámci SO, v jehož rámci je možné získat prostředky na nákup moderní techniky do škol (výpočetní technika, tablety, interaktivní tabule, výukové pomůcky - přírodní vědy, jazyková výuka, tělesná výuka), pokrýt mzdové prostředky pro pedagogické pracovníky pro práci v nadstavbových a zájmových kroužcích v jednotlivých školách a zajistit finance pro společného psychologa nebo kariérního poradce, se tedy jeví jako vhodná forma spolupráce škol, potažmo obcí jakožto zřizovatelů.
Hlavní opatření	A.1 Právní analýza <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru dle školského zákona • zpracování možností řešení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu potřeb za jednotlivé školy • nastavení harmonogramu realizace projektu A.2 Ekonomická analýza <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů na nákup moderní techniky • rozbor ekonomických nákladů na mzdové prostředky pro ped. pracovníky

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • Počet hodin – pedagogové (práce v nadstavbových a zájmových kroužcích), školní psychologové, kariérní poradci
Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO Židlochovice, Jana Králová – ředitelka ZŠ Židlochovice

Problémový okruh 3	Spolupráce v oblasti právních služeb
Cíl 3.1	Realizovat poradenské pracoviště právních služeb/zajistit společné právní služby pro školy v rámci SO
Popis cíle	<p>Zřízení pracoviště právníka či společné zajištění právních služeb pro školy a školská zařízení v rámci správního obvodu Židlochovice se vzhledem k narůstající složitosti legislativy v oblasti školství jeví jako jedna z možností efektivní spolupráce. Školy v rámci změn v legislativě považují za zásadní nedostatečnou oporu v systému, není jim zajištěna žádná státem garantovaná právní podpora.</p> <p>Pracoviště by zajišťovalo pro školy řešení nestandardních právních úkonů z oblasti školství, dále by obecně pro školy zpracovávalo právní dokumentaci. Taktéž by byla organizována setkání ředitelů škol s právníkem.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru dle školského zákona a další legislativy v oblasti školství • zpracování návrhu dle potřeb za jednotlivé školy • nastavení harmonogramu realizace projektu <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů na realizaci pracoviště právní poradny • rozbor ekonomických nákladů na mzdové prostředky pro právníka • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet poskytnutých hodin právní poradny pro školy a školská zařízení
Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO Židlochovice

Problémový okruh 4	Setkávání pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu
Cíl 4.1	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice
Popis cíle	<p>Na území ORP Židlochovice je zřízeno celkem 26 škol. Ředitelé těchto škol se scházejí na pravidelných poradách ředitelů škol správního obvodu. Vzhledem k tomu, že na každé ze škol probíhají různé nadstavbové aktivity nad běžnou pracovní náplň pedagogů, bylo by vhodné zajistit jejich setkávání zejména z důvodu výměny zkušeností. V rámci správního obvodu by byly vytvořeny 3 - 4 skupiny, které by se zaměřovaly na určitou problematiku (např. školní jídelny, předškolní výuka v mateřské škole apod.), případně i skupiny týkající se jednotlivých předmětů. Pedagogičtí pracovníci by tak byli v přímém kontaktu se svými kolegy z ostatních škol. Skupiny by svolával a řídil koordinátor.</p>
Hlavní opatření	<p>A.1 Právní analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • nastavení harmonogramu setkávání skupin • nastavení témat skupin • zpracování návrhu potřeb za jednotlivé školy <p>A.2 Ekonomická analýza</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomických nákladů koordinátora těchto schůzek

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování variant řešení
Název indikátorů k hodnocení cíle	<ul style="list-style-type: none"> • počet setkání pedagogických pracovníků v rámci správního obvodu
Správce cíle	Martina Bartáková – referent školství SO Židlochovice

3.2.4. Indikátory

Indikátory výstupu

Cíl 1.1	Zřídít v rámci SO třídu v každém ročníku pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet tříd pro žáky se SVP		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		5	9
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Pro zajištění kvalitní výuky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami na základních školách je nutný optimální počet dětí ve třídě. Nadměrným počtem žáků ve třídách se vytrácí individuální přístup a kvalita výuky těchto žáků může klesat. Přestože je v současné době hlavním trendem integrovat tyto žáky v rámci základních škol, pedagogové zejména ve školách s větším počtem žáků upozorňují na neefektivnost tohoto řešení, které má většinou dopad na celkovou kvalitu výuky ve třídě a zejména má negativní dopad na žáka, který potřebuje individuální přístup. Indikátor umožňuje sledovat počet tříd ve správním obvodu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Počet tříd je jednoznačným ukazatelem, lze jej zjistit z výkazů.		
Metodika a výpočet	Počet tříd pro žáky se SVP lze zjistit nahlédnutím do výkazů nebo výročních zpráv jednotlivých škol.		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy ZŠ, statistika MŠMT, výkazy odboru školství JMK		

Cíl 1.2	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice s rodiči žáků jednotlivých škol, představiteli obcí a veřejnosti		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Počet setkání pedagogických pracovníků v oblasti školství s rodiči žáků/rok		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4/rok	4/rok
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Spolupráce školy s rodiči je zásadní, zejména jedná-li se o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Realizace pravidelných schůzek, kde jsou rodiče společně seznamováni s danou problematikou, by vedla k navázání užších kontaktů rodičů se školou. Počet setkání je jednoznačným indikátorem, jak zjistit, že setkání probíhají.		
Metodika a výpočet	Počet setkání lze zjistit jednoduše z výročních zpráv škol, případně ze zápisů těchto schůzek, lze doložit fotodokumentací		

Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy škol
-------------------	---------------------

Cíl 1.3	Zajistit mzdové prostředky na asistenty pedagoga, výchovné poradce, školní psychology		
Číslo indikátoru	1.3		
Název indikátoru	Počet pracovníků na daných pozicích		
Měrná jednotka	Úvazek		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		10	15
Skutečnost	0		
Popis měřítka	V každé ze škol jsou vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Na některých školách působí i asistent pedagoga, který je však vázán ke konkrétnímu žákovi a je hrazen ze státního rozpočtu. Další odborní pracovníci (asistenti pedagoga, kteří nejsou vázáni na žáka, školní psychologové, výchovní poradci) ze státního rozpočtu hrazení nejsou. Zajištění těchto odborných pracovníků bez nutnosti vazby na práci s konkrétním žákem i na konkrétní školu by prospělo ke zkvalitnění výuky těchto žáků a k intenzivnější práci s nimi, a to v rámci celé třídy, s možností využití na určité období.		
Metodika a výpočet	Celkový počet úvazků lze zjistit z výročních zpráv škol, výkazů a personální agendy jednotlivých škol.		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy škol		

Cíl 2.1	Realizovat společný projekt na zavádění moderní techniky a metod do výuky		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet hodin – pedagogové (práce v nadstavbových a zájmových kroužcích), školní psychologové, kariérní poradci		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		150	200
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet hodin poskytnutých hodin v nadstavbových a zájmových kroužcích pro žáky, počet hodin práce školního psychologa a kariérního poradce pro žáky		
Metodika a výpočet	počet zaplacených/vykázaných hodin – pedagogové, psychologové, poradci		
Zdroj čerpání dat	Monitorovací zprávy, výroční zprávy škol		

Cíl 3.1	Realizovat poradenské pracoviště právních služeb pro školy v rámci SO		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet poskytnutých hodin právní poradny pro školy v rámci správního obvodu		
Měrná jednotka	Počet hodin		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		300	400
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet poskytnutých hodin je jednoznačným ukazatelem, který vypovídá o tom, jak je právní poradna využívána.		

Metodika a výpočet	Lze zjistit přímo od právní poradny, případně potom z výročních zpráv
Zdroj čerpání dat	Informace právní poradny, výroční zprávy škol

Cíl 4.1	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice		
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	Počet setkání za rok		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4/rok	4/rok
Skutečnost	0 (resp. 2, pokud bereme v úvahu porady ředitelů)		
Popis měřítka	Počet pracovních setkání pracovníků školství (pracovních skupin) v rámci správního obvodu, která jsou zaměřena na výměnu zkušeností, na určitou problematiku (přijímání žáků, problematika školních jídelen, kontroly ČŠI apod.), je jednoznačným a snadno zjistitelným ukazatelem.		
Metodika a výpočet	Zápisy z jednání pracovních skupin (respektive ze setkání pracovníků)		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy škol, zápisy a jiné záznamy		

Indikátory výsledku

Problémový okruh 1	Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet škol využívajících ostatní pedagogické pracovníky (vč. MŠ)		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥ 15	≥ 20
Skutečnost	10		
Popis měřítka	Počet škol, který využívá ostatní pedagogické pracovníky, není v našem regionu vysoký. Cílem je, aby převážná většina škol (vč. MŠ) v našem ORP měla možnost ostatní pedagogické pracovníky využívat v případě potřeby.		
Metodika a výpočet	Tento údaj lze zjistit přímo na školách nebo na odboru školství ORP		
Zdroj čerpání dat	Výkazy, výroční zprávy škol		

Problémový okruh 2	Spolupráce na získávání finančních prostředků z dotačních titulů EU		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet škol zapojených do projektů		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥15	≥15
Skutečnost	15		
Popis měřítka	V současnosti bylo do pilotního projektu OP VK Zvyšování kvality vzdělávání zapojeno 15 škol z našeho ORP. Cílem je, aby počet škol zapojených v projektech neklesal.		
Metodika a výpočet	Zjistí se na základě informací v monitorovacích zprávách projektu		

Zdroj čerpání dat	Monitorovací zprávy, výroční zprávy škol
-------------------	--

Problémový okruh 3	Spolupráce v oblasti právních služeb		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet škol využívajících společné právní služby		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥15	≥ 20
Skutečnost	0		
Popis měřítka	V současnosti jsou právní služby využívány školami izolovaně. Cílem je, aby převážná většina škol (vč. MŠ) v našem ORP měla možnost v případě potřeby společné právní služby využívat.		
Metodika a výpočet	Lze zjistit z výročních zpráv škol, případně na základě podkladů na odboru školství.		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy škol, odbor školství		

Problémový okruh 4	Setkávání pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Počet témat pro setkávání		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	M. Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥3	≥ 5
Skutečnost	0		
Popis měřítka	V současnosti tematická (oborová) setkání neprobíhají, do budoucna by mohla být organizována např. na téma „školní jídelny“, „školní družiny a kluby“, „prevence patologických jevů“ nebo setkání k jednotlivým předmětům.		
Metodika a výpočet	Zápisy z jednání/setkání		
Zdroj čerpání dat	Výroční zprávy škol, zápisy a jiné záznamy		

3.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

3.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Martina Bartáková (referentka školství pro ORP Židlochovice)

Jana Králová (ředitelka ZŠ Židlochovice)

Pracovník kanceláře starosty (manažer strategie)

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zřídit v rámci SO třídu v každém ročníku pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami	Referentka školství ORP Židlochovice – M. Bartáková
1.2	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice s rodiči žáků jednotlivých škol, představiteli obcí a veřejnosti	dtto
1.3	Zajistit mzdové prostředky na asistenty pedagoga, výchovné poradce, školní psychology	dtto
2.1	Realizovat společný projekt na zavádění moderní techniky a metod do výuky	Referentka školství ORP Židlochovice – M. Bartáková, Ředitelka ZŠ Židlochovice – J. Králová
3.1	Realizovat poradenské pracoviště právních služeb pro školská zařízení v rámci SO	Referentka školství ORP Židlochovice – M. Bartáková
4.1	Realizovat pravidelná setkávání pedagogických pracovníků v oblasti školství v rámci správního obvodu Židlochovice	dtto

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Č.	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Indikátory výstupu		
1.1	Počet tříd pro žáky se SVP	Referentka školství ORP Židlochovice – M. Bartáková
1.2	Počet setkání pedagogických pracovníků v oblasti školství s rodiči žáků/rok	dtto
1.3	Počet pracovníků na daných pozicích	dtto
2.1	Počet hodin - pedagogové (práce v nadstavbových a zájmových kroužcích), školní psycholog, kariérní poradce	dtto
3.1	Počet poskytnutých hodin právní poradny pro školy v rámci správního obvodu	dtto
4.1	Počet setkání za rok	dtto
Indikátory výsledku		
1	Počet škol využívajících ostatní pedagogické	dtto

	pracovníky (vč. MŠ)	
2	Počet škol zapojených do projektů	dtto
3	Počet škol využívajících společné právní služby	dtto
4	Počet témat pro setkávání	dtto

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 3.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

3.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

3.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený

expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

3.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

3.4.1. Shrnutí

Analytická část, včetně rizikové analýzy, analýzy dotčených skupin a SWOT analýzy posloužila jako podklad pro část návrhovou. Formulovaná vize předestřela směřování meziobecní spolupráce v oblasti školství, problémové okruhy byly formulovány na základě analýz a diskuzí s představiteli obcí a aktéry území (jak při setkání představitelů obcí v rámci správního obvodu, tak při setkání DSO Region Židlochovicko a při fokusních skupinách). Do procesu byli aktivně zapojeni motivující starostové a i členové týmu, kteří nezpracovávali přímo analytickou část ke školství, přinesli zajímavé pohledy na věc.

Návrhová část představuje čtyři problémové okruhy – žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, společná projektová činnost, právní servis pro školy, setkávání pracovníků v oblasti školství; na základě výše uvedených jednání a diskuzí byla tato témata shledána jako potřebná k řešení. V rámci každého problémového okruhu byly stanoveny cíle a k nim přiřazeny indikátory.

3.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Prosinec 2013: vytvoření realizačního týmu, prezentace projektu na setkání DSO Region Židlochovicko a setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice

Leden 2014: proškolení analytiků

Únor – květen 2014: zpracování analytické části včetně šetření v terénu

Duben 2014: setkání představitelů obcí DSO Region Židlochovicko (plus představitelů obcí, kteří nejsou členy DSO), první diskuze o možnostech, jak směřovat MOS v oblasti školství – sběr podnětů

Květen 2014: vytvoření první verze souhrnného dokumentu (analytická část)

Červen 2014: První oficiální setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice, pokračující diskuze k tématu meziobecní spolupráce ve školství (řešena zejména společná projektová činnost)

Červenec – prosinec 2014: zpracování návrhové části dokumentu

Srpen 2014: diskusní (fokusní) skupina na téma školství, upřesnění vize, navržení problémových okruhů, diskuze o konkrétních cílech v oblasti školství

Září 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, diskuze o dalších možných oblastech spolupráce (setkávání pracovníků ve školství, asistenti pedagoga) – získání cenných připomínek pro návrhovou část

Listopad 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, představení cílů představitelům obcí (včetně informování nových starostů), sběr připomínek

Prosinec 2014: vytvoření druhé verze souhrnného dokumentu (analytická + návrhová část)

3.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Martina Bartáková, analytička pro oblast školství (Bartakova@Zidlochovice.cz)

Lucie Kubalíková, koordinátorka meziobecní spolupráce (KubalikovaL@Zidlochovice.cz)

Jana Richterová, koordinátorka meziobecní spolupráce (Richterova@Zidlochovice.cz)

Bibiana Janebová, asistentka (Janebova@Zidlochovice.cz)

Motivující starostové:

Pavel Fröhlich, starosta obce Nosislav (starosta@nosislav.cz)

Vlastimil Helma, starosta města Židlochovice (vlastimil.helma@gmail.com) – do 31. 12. 2014

Jan Vitula, starosta města Židlochovice (starosta@zidlochovice.cz) – od 1. 1. 2015

3.5. Přílohy

Příloha č. 3-1: Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4

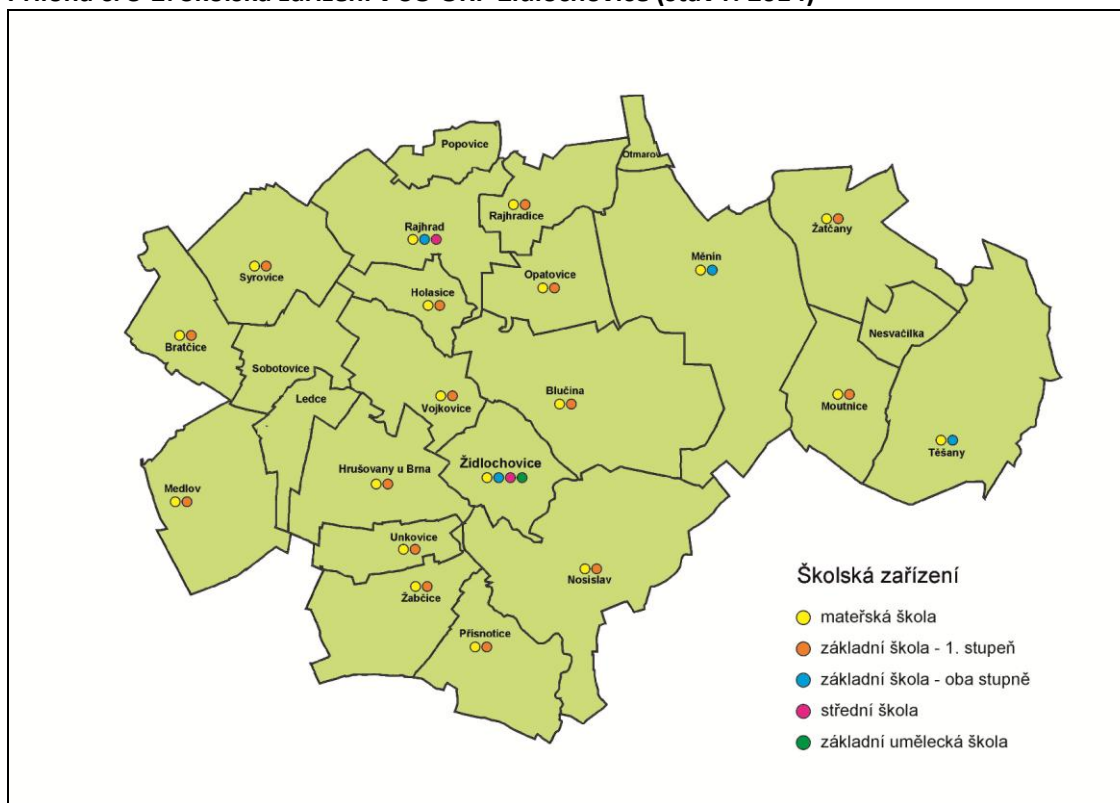
Vazba na Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) - prioritní osa 3 (PO 3) Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání

Na základě jednání s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – odborem přípravy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání - najdou uplatnění některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce v podporovaných oblastech a aktivitách prioritní osy 3 „Rovný přístup ke kvalitnímu předškolnímu, primárnímu a sekundárnímu vzdělávání, jako např. podpora budování kapacit pro inkluzivní vzdělávání, vytváření kapacit pro rozvoj základních pre/gramotností v mateřských a základních školách, podpora budování kapacit pro pedagogický leadership na úrovni školy a území včetně rozvoje spolupráce školy, rodičů a mimoškolního vzdělávání, nebo podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány.

Vazba na Operační program Integrovaný regionální operační program (IROP) – specifický cíl 2.4

Uplatnění najdou některé výstupy souhrnných dokumentů projektu meziobecní spolupráce, a to zejména v oblastech budování infrastruktury mateřských škol, podpora krajského akčního plánování s vazbou na místní akční plány s potřebami rozvoje infrastruktury pro podporu polytechnického vzdělávání nebo připojení k internetu, anebo konektivita celých škol.

Příloha č. 3-2: Školská zařízení v SO ORP Židlochovice (stav r. 2014)

Zdroj: Městská a obecní statistika, webové stránky škol, mapový podklad: ČSÚ

Příloha č. 3-3: Seznam zkratk

DVPP – další vzdělávání pedagogických pracovníků

MŠ – mateřská škola

NIV – neinvestiční výdaje = prostředky na platy (PNP ped. + PNP neped.)

NNO – nestátní nezisková organizace
ONIV – ostatní neinvestiční výdaje a zákonné pojistné, přiděl do FKSP (odvody)
OON – ostatní osobní náklady (OON ped. + OON neped.)
RUD – rozpočtové určení daní
RVP – rámcové vzdělávací programy
SVP – speciální vzdělávací potřeby (žáci se SVP)
SPU – specifické poruchy učení (žáci se SPU)
ŠVP – školní vzdělávací programy
ZŠ – základní škola
ZUŠ – základní umělecká škola

4. Téma 2: Sociální služby

4.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

4.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Z pohledu obcí je zajištění sociální péče jednou z významných aktivit, kterou v rámci výkonu samostatné působnosti plní. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná a je neustále kladen důraz na zvyšování kvality těchto služeb. Co se týče financování, veřejné zdroje zcela určitě nebudou přibývat, zatímco počet uživatelů těchto služeb bude, vzhledem k demografickému vývoji, spíše narůstat.

Při reformě veřejné správy, konkrétně při ukončení činnosti okresních úřadů k 31. 12. 2002, například převzaly mnohé obce zřizovatelské kompetence k části pobytových zařízení pro seniory a osoby se zdravotním postižením. Do dnešní doby se neustále potýkají s financováním těchto zařízení. V rámci sociální reformy bylo také přeneseno břemeno zajištění poskytování sociálních služeb ve zvýšené míře na obce, a to bez dostatečného finančního zajištění.

Vývoj společnosti a demografický vývoj vyžadují kvalitativní změnu sociálních služeb a flexibilitu jejich spektra. Takto zásadní a rozsáhlé změny vyžadují dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Z tohoto důvodu je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro spolupráci obcí. Společně lze nastavit efektivnější systém nejen z pohledu ekonomického, ale také humánního.

Meziobecní spolupráce na tomto poli může přinést vhodné strategie k řešení sociální problematiky, může vhodným způsobem podpořit přirozený rozvoj regionu – místního území. Obec je v této oblasti nejen v postavení poskytovatele a subjektu, který finančně přispívá ostatním poskytovatelům sociálních služeb, ale také koordinátora spolupráce s neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími. Vhodně nastavenými strategiemi, programy, projekty je možné předejít sociální exkluzi některých skupin obyvatel, podpořit sociální začlenění již vyloučených skupin a saturovat oprávněné potřeby cílových skupin.

Nezanedbatelným bonusem spolupráce v regionu může být rozvoj tzv. sociální ekonomiky, jejíž koncept přináší nová a moderní řešení aktuálních témat, kterými jsou například integrace osob sociálně vyloučených, rozvoj místních zdrojů apod. Jeden z předpokladů, z nichž sociální ekonomika vychází, je, že stát není schopen finančně ani organizačně zajistit všechny sociální potřeby občanů. Sociální ekonomika je sociálně odpovědná, podporuje sociální soudržnost, směřuje k boji proti chudobě a sociální exkluzi.

Vzhledem k finanční náročnosti a proměnlivosti požadavků na spektrum sociálních služeb je žádoucí, aby byla vytvořena optimální síť sociálních služeb v regionu odpovídající skutečným potřebám. V této oblasti je celá řada problémů a témat, které je vhodné řešit společně, v rámci meziobecní spolupráce. Nemusí se však vždy jednat přímo o sociální služby ve smyslu zákona o sociálních službách, neoddiskutovatelný přínos je i v rozvoji služeb návazných či souvisejících. Smyslem projektu rozvoje meziobecní spolupráce není tvorba komunitních plánů rozvoje sociálních služeb nebo jejich nahrazování. Cílem je najít vhodné téma pro meziobecní spolupráci, které přispěje k místnímu rozvoji, aniž by byly narušeny již funkční principy či schémata.

Základní legislativa

V roce 2006 byly schváleny zákony, které zásadním způsobem transformovaly sociální oblast a poskytování sociálních služeb v ČR. V současné době je poskytování sociálních služeb v České republice upraveno těmito základními právními předpisy:

- 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterým jsou upraveny podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči. Kromě toho zákon upravuje podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v této oblasti, včetně kontroly kvality poskytovaných sociálních služeb, předpoklady pro výkon činností v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka.
- vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, v níž je mj. stanoven rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb, maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb, způsob hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby, obsah a hodnocení plnění standardů sociálních služeb atd.

4.1.2. Popis sociálních služeb ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Oblast sociálních služeb je pro obce významnou aktivitou, kterou musí řešit. Vzhledem k demografickému vývoji lze předpokládat, že nastavení optimální sítě kvalitních sociálních služeb i jejich financování bude do budoucna ještě náročnější. Informace k analýze byly z části získávány na základě doporučení v rámci projektu-odkazy na Registr poskytovatelů sociálních služeb a databáze ČSÚ. Část informací byla zjišťována vlastním šetřením analytika v terénu, dotazováním osobním, emailovým a telefonickým, bylo využito zkušeností a znalosti sociální problematiky v ORP, ze sociální komise RM Židlochovice, sociálního odboru v Židlochovicích a komunitního plánování sociálních služeb v ORP Židlochovice.

Tab. 50: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Židlochovice

Druh zařízení sociálních služeb	počet
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Sociální poradny	1
Ostatní	3
celkem	7

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb

V ORP Židlochovice má sídlo celkem 7 poskytovatelů sociálních služeb (viz Tab. 50). Občané regionu mají k dispozici domov pro seniory (Domov matky Rosy v Rajhradě), domov se zvláštním režimem (Villa Martha v Hrušovanech u Brna), Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež od 11 do 26 let věku-VATA (zařízení provozuje Charita Rajhrad a má místo působení v Židlochovicích), Sociální poradnu s půjčovnou kompenzačních pomůcek (provozuje Charita Rajhrad v Rajhradě).

V kolonce ostatní služby jsou uvedené další služby se sídlem působení v ORP Židlochovice. Jedná se o pečovatelskou službu, kterou poskytují dva poskytovatelé - Město Židlochovice a Charita Rajhrad. Charita Rajhrad poskytuje také Odlehčovací služby, které provozuje v Domě léčby bolesti sv. Josefa s hospicem v Rajhradě.

Na základě dotazování bylo zjištěno, že domov pro seniory v Rajhradě má v databázi asi 35 žádostí o umístění, domov se zvláštním režimem má evidovaných 180 žádostí o umístění. Z toho vyplývá, že vlivem demografického stárnutí obyvatel bude počet neuspokojených žádostí stoupat a bude třeba tento problém řešit. V současné době je trend, aby senioři zůstávali co nejdéle doma, a tak bude třeba posílit i pečovatelskou službu a domácí zdravotní službu k zabezpečení těchto potřeb obyvatel regionu. Pečovatelské služby působící v regionu mají zatím dostatečnou kapacitu na uspokojení žadatelů.

Nízkoprahové zařízení by chtělo do budoucna rozšířit službu o terénní programy. Bude záležet na poptávce.

Charita Rajhrad v současné době zahajuje stavbu chráněného bydlení pro seniory v Rajhradě. Další podobný objekt se začal stavět v Nosislavi, je určen pro seniory a zdravotně postižené od 40 let. V obci Blučina jsou obecní byty pro rodiny a seniory s nižšími příjmy, ale nemají statut chráněného bydlení.

Tab. 51: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Židlochovice působících v rámci ORP Židlochovice – vlastní šetření

Druh zařízení sociálních služeb	počet
Domovy pro seniory	1
Domovy se zvláštním režimem	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
Sociální poradny	2
Centra sociálně rehabilitačních služeb	1
Pracoviště rané péče	3
Ostatní	4
celkem	13

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Židlochovice, vlastní šetření

Tab. 51 uvádí (na základě vlastního šetření analytika), kolik poskytovatelů sociálních služeb v ORP Židlochovice působí bez ohledu na místo sídla služby. Aktuálně zde působí celkem 13 služeb, níže je uveden jmenný seznam všech služeb:

Domov matky Rosy – domov pro seniory

Villa Martha – domov se zvláštním režimem

VATA – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Persefona o. s. – sociální poradna

Sociální poradna Charita Rajhrad – sociální poradna

Dotyk 2 – centrum sociálně rehabilitačních služeb

Dorea – pracoviště rané péče

Středisko rané péče – pracoviště rané péče

Dotyk 2 – pracoviště rané péče

Ostatní:

Pečovatelská služba Židlochovice

Charitní pečovatelská služba Rajhrad

Odlehčovací služby – Charita Rajhrad-Dům léčby bolesti sv. Josefa v Rajhradě.

Rodinná pohoda o.p.s. – sociálně aktivizační služby

Služby, které nemají místo působnosti v ORP Židlochovice, jsou většinou z Brna. Blízkost Brna se projevuje v poskytování sociálních služeb velmi zřetelně. Občané s různými druhy postižení mají služby pro ně potřebné a specifické ve městě Brně snadno dostupné. Díky blízkosti Brna se nevyplatí zřizovat nové sociální a speciální služby pro několik klientů

Tab. 52: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Židlochovice působící v rámci ORP Židlochovice

poř. čís.	název zařízení	typ zařízení	zřizovatel zařízení	sídlo zařízení (ORP)
1.	Persefona o.s.	sociální poradna	Persefona o.s.	Brno, Jiráskova 8
2.	Dorea	poradna rané péče	Slezská diakonie	Brno, Kamenná 21
3.	SPRB	raná péče	Středisko rané péče	Brno, Nerudova 321
4.	Dotyk 2	raná péče	Dotyk 2 o.p.s.	Brno, Bohunická 29
5.	Dotyk 2	soc. rehabilitace	Dotyk 2 o.p.s.	Brno, Bohunická 29
6.	Rodinná pohoda	soc. aktiv. služby	Rodinná pohoda o.p.s.	Vyškov, Morávková 35

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Židlochovice, vlastní šetření

Bylo zjištěno, že v rámci ORP Židlochovice působí i služby, které zde nemají sídlo. Jedná se celkem o 6 služeb. Tito poskytovatelé nemají v ORP mnoho klientů, ale i přesto tvoří významnou položku v rámci nabídky sociálních služeb v zájmovém území. Dle zjištění je raná péče poskytována průměrně dvěma klientům na službu. Aktuálně je poskytována sociálně rehabilitační služba 2 klientům v ORP. Persefona o.p.s. má poradní dny 2x měsíčně v Židlochovicích. Rodinná pohoda, o.p.s. provozuje sociálně aktivizační služby pro seniory 4x v roce s účastí 8-10 klientů na jedno sezení.

Tab. 53: Počet jednotlivých typů sociálních služeb v ORP Židlochovice

	Druh sociální služby	počet
Služby sociální péče	Sociální poradenství	1
	Pečovatelská služba	2
	Odlehčovací služby	1
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
Služby sociální prevence	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1

Zdroj: ČSÚ, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Tab. 54: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP Židlochovice (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření

	Druh sociální služby	počet
Služby sociální péče	Sociální poradenství	2
	Pečovatelská služba	2
	Odlehčovací služby	1
	Domovy pro seniory	1
	Domovy se zvláštním režimem	1
Služby sociální prevence	Raná péče	3
	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	1
	Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	1
	Sociální rehabilitace	1

Zdroj: Komunitní plán sociálních služeb ORP Židlochovice, Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní šetření

Vlastním šetřením bylo zjištěno, jaké typy služeb, bez ohledu na sídlo poskytovatele, v regionu ORP Židlochovice působí. V tabulce je uveden počet, níže uvádíme názvy a poskytovatele služeb. Celkem se jedná o 13 poskytovatelů sociálních služeb.

Jmenovitý seznam poskytovatelů sociálních služeb - postupně dle tabulky:

Sociální poradenství: Charita Rajhrad, Persefona o. s.

Pečovatelská služba: Město Židlochovice a Charita Rajhrad

Odlehčovací služby: Charita Rajhrad

Domovy pro seniory: Domov matky Rosy Rajhrad

Domovy se zvláštním režimem: Villa Martha Hrušovany u Brna

Raná péče: Dotyk o.p.s., Dorea – Slezská diakonie, Středisko rané péče Brno

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: Charita Rajhrad -Vata

Sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené: Rodinná pohoda o. s. Vyškov

Sociální rehabilitace: Dotyk 2 - cílová skupina jsou osoby se schizofrenií.

Skladba služeb působících v regionu Židlochovice zatím odpovídá potřebám občanů. Jsou pro občany dostupné.

Tab. 55: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod - Židlochovice						
Typ zařízení sociálních služeb						
Domovy pro seniory				1		
Domovy se zvláštním režimem						1
Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež				1		
Sociální poradny				1		
celkem	0	0	0	3	0	1

Zdroj: vlastní šetření, Komunitní plán sociálních služeb ORP Židlochovice, internetové stránky jednotlivých poskytovatelů

Charita Rajhrad jako církevní organizace je zřizovatelem Sociální poradny a nízkoprahového zařízení pro děti a mládež. Řád sester těšitelek jako církevní organizace je zřizovatelem Domova pro seniory.

Betánie – křesťanská pomoc o. s. je zřizovatelem Villy Marthy-domova se zvláštním režimem.

Celkem zřizují církevní organizace 3 zařízení sociálních služeb.

V kolonce jiný zřizovatel je uvedeno 1 občanské sdružení.

Tab. 56: Počet sociálních služeb dle zřizovatele

typ sociální služby	Obce s počtem obyvatel 30 842	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Služby sociální péče	Sociální poradenství				1		
	Pečovatelská služba			1	1		
	Odlehčovací služby				1		
	Domovy pro seniory				1		
	Domovy se zvláštním režimem						1
Služby sociální prevence	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež				1		
celkem		0	0	1	5	0	1

Zdroj: vlastní šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb

Církevní organizace poskytují celkem 5 služeb. Obec poskytuje 1 službu. Občanské Sdružení poskytuje 1 službu. V kolonce jiný zřizovatel je uvedeno 1 občanské sdružení.

Tab. 57: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	finanční prostředky						
	dotace	dotace	dotace	příspěvek	úhrady	sponzorské	jiné finanční

	MPSV	kraj	obec	zřizovatele	uživatelů	dary	zdroje
Domovy pro seniory	2 507 000	0	0	250 000	3 486 000	50 000	3 494 000
Domovy se zvláštním režimem	384 000	51 000	320 000	0	4 585 000	748 000	1 148 000
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	0	0	40 000	-	0	20 000	155 000
Sociální poradny	149 000	0	0	0	0	0	177 000
Ostatní	4 998 000	1 751 000	624 000	1 330 000	5 488 000	3 100	821 000

Zdroj: vlastní šetření, databáze MPSV o přidělených grantech, účetní poskytovatelů

Podařilo se většinou bez problémů získat informace, jen pověřený pracovník nízkoprahového zařízení Vata více údajů o financování služby neposkytl z obavy srovnávání s jinými podobnými službami a zneužití údajů. Z tohoto důvodu nelze financování nízkoprahového zařízení hodnotit.

Dle našeho názoru financování služeb v ORP Židlochovice odpovídá průměru v ČR.

V kolonce ostatní jsou uvedeny a sečteny dohromady níže uvedené služby.

1. Odlehčovací služby Charita Rajhrad -financování je uvedeno takto:

MPSV ČR 4423000,-

Kraj 1685000,-

Obec 5000,-

Zřizovatel 0

Úhrady uživatel 4664000,-

Sponzorské dary 3100,-

Jiné zdroje 512000,-

2. Pečovatelská služba-Charita Rajhrad -financování uvedeno takto:

MPSV ČR 323000,-

Kraj 66000,-

Obec 184000,-

Zřizovatel 354000,-

Úhrady uživatel 314000,-

Jiné finanční zdroje 309000,-

3. Pečovatelská služba-město Židlochovice -financování je uvedeno takto:

MPSV ČR 252000,-

Kraj 0

Obec 435000,-

Zřizovatel 976000,-

Úhrady uživatel 510000,-

Sponzorské dary, jiné finanční zdroje: 0

Tab. 58: Kapacita zařízení sociálních služeb

Druh zařízení sociálních služeb	pobytová					ambulantní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Domovy pro seniory	40	9/den	47/den	40	0					
Domovy se zvláštním režimem	20	57	neuve- dono	17	0					
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež						122	neevi- dová- no	729	0	0
Sociální poradny						2/okam. kapacita	1362	55	0	0

Zdroj: vlastní šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb

1. Domov pro seniory - udává požadované údaje průměrně za den, kapacita klientů je denně 40, což odpovídá kapacitě zařízení. Počet kontaktů je 9 za den a intervencí je uvedeno 47 za den.
2. Domov se zvláštním režimem - udává kapacitu 17 lůžek a za rok 2012 prošlo zařízením 20 klientů. Počet kontaktů za den je 57. Počet intervencí nebyl ze strany poskytovatele uveden. Čas strávený přímou interakcí s klientem uvádí zařízení do kontaktů. Pokud přepočteme kontakty na intervence, bude vykázáno 19 intervencí na den.
3. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež - zařízení uvádí údaje za rok. Klientů prošlo zařízením 122, kontakty - uvedeno neevidováno, řádově tisíce. Počet intervencí je evidován jen u klientů nad 15 let, uvedeno celkem 729.
4. Sociální poradenství - uvádí okamžitou kapacitu 2 klienty, průměrnou denní kapacitu také 2 klienty. Počet kontaktů je uvedeno za rok 1362 a intervencí 55.
5. Ostatní služby - zde uvádíme:
 Pečovatelská služba Charita Rajhrad- uvedeno za rok 2012: klientů 77, kontaktů 340, intervence 400, hovory 310.
 Pečovatelská služba Židlochovice: za rok 2012 prošlo službou 150 klientů, kontaktů 3600, intervencí 1079, hovory 0.
 Odlehčovací služby uvedly pouze počet lůžek 50 a celkový počet klientů za rok 2012 je 533.

Tab. 59: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 – vlastní šetření

	Pečovatelská služba	Osobní asistence	Tísňová péče	Průvodcovské a předčitatelské	Podpora samostatného bydlení	Odehčovací služby	Soc - akt.	Tlum.
Příjmy z úhrad uživatelů	824 000	0	0	0	0	4 664 000	0	0
Výdaje	3 724 000	0	0	0	0	12 028 000	0	0
Podíl úhrad uživatelů služeb na celkových výdajích na službu	22%					39%		

Soc-akt. – Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

Tlum. – tlumočnické služby

Zdroj: vlastní šetření, Registr poskytovatelů sociálních služeb

Pečovatelská služba je poskytována dvěma subjekty. Uvedené částky jsou sečteny dohromady pro oba subjekty.

Rozpis skutečných částek na jednotlivé subjekty:

1. Pečovatelská služba - Charita Rajhrad: příjmy 314000,- a celkové výdaje 1551000,-.

2. Pečovatelská služba Židlochovice: příjmy 510000,- a celkové výdaje 2173000,-.

Příjmy od klientů lze regulovat jen částečně, neboť registrované služby se řídí vyhláškou 505 k zákonu o sociálních službách a ta stanovuje maximální výše úhrad za poskytované úkony.

Výše výdajů záleží také na mnoha faktorech. Záleží např., jak daleko se dojíždí ke klientům, kolik je zaměstnanců ve službě, jaké jsou náklady na provoz stanoviště PS atd. Velmi také záleží na zřizovateli, jak své služby finančně podporuje.

Tab. 60: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012

Pečovatelská služba	0
Osobní asistence	0
Tísňová péče	0
Průvodcovské a předčitatelské služby	0
Podpora samostatného bydlení	0
Odlehčovací služby	41
Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	0

Zdroj: vlastní šetření

Pečovatelské služby nevykázaly žádné neuspokojené klienty. Dle sdělení pracovnice PS Židlochovice neposkytla služba úkony jednomu žadateli, neboť jeho zdravotní stav vyžadoval komplexní péči v domově pro seniory. Tomuto žadateli byla PS Židlochovice nápomocna v umístění do domova pro seniory a nelze ho považovat za neuspokojeného klienta.

Odlehčovací služby přidaly tento komentář: V roce 2012 bylo 41 žádostí zamítnuto z kapacitních důvodů. Mnohé z žádostí se neuskutečnilo proto, že již v době podávání žádosti je žadatel ve vážném zdravotním stavu a k přijetí nedojde.

Ostatní služby uvedené v tabulce nejsou v ORP Židlochovice poskytovány.

Tab. 61: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 – vlastní šetření

	Centra denních služeb			Denní stacionáře			Zařízení pro krizovou pomoc		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Nízkoprahová denní centra			Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež			Noclehárny		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	122	0	0	0	0	0

	Sociální poradny			Sociálně terapeutické dílny			Sociální rehabilitace		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	700	714	0	0	0	0	0	0

	Pracoviště rané péče	Intervenční centra	Služby následné péče
--	----------------------	--------------------	----------------------

	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	do- spělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Týdenní stacionáře			Domov pro osoby se zdravotním postižením			Domovy pro seniory		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	20	44

	Domovy se zvláštním režimem			Chráněné bydlení			Azylové domy		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	8	12	0	0	0	0	0	0

	Domy na půl cesty			Terapeutické komunity			Ostatní		
	Děti a mládež do 18 let	dospělí		Děti a mládež do 18 let	do- spělí		Děti a mládež do 18 let	dospělí	
		M	Ž		M	Ž		M	Ž
Posuzovaný správní obvod - celkem	0	0	0	0	0	0	0	250	510

Zdroj: vlastní šetření

V kolonce ostatní je spočteno celkem za:

1. Odlehčovací služby 533 klientů -187 muži, 346 ženy
2. Pečovatelská služba Charita 77 klientů-27 muži, 50 ženy
3. Pečovatelská služba Židlochovice 150 klientů 36 muži, 114 ženy

V kolonce nízkoprahová zařízení pro děti a mládež je uveden celkový počet, rozlišení muži a ženy nebylo poskytnuto.

Tab. 62: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro seniory	9 787 000	0	0	894
Domovy se zvláštním režimem	7 432 000	0	0	1 194
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	nezjištěno	nezjištěno	nezjištěno	0
Sociální poradny	389 000	275	0	0

Zdroj: vlastní šetření

Celkové náklady byly zjištěny vlastním šetřením analytika.

Domov pro seniory a domov se zvláštním režimem:

Průměrné náklady na den služby a uživatele jsme vypočítali z celkových nákladů/12 měsíců/kapacita klientů/prům. 30 dnů v měsíci/.

Nízkoprahové zařízení neposkytlo údaje.

Sociální poradna:

Výpočet nákladů: celkové náklady/počet klientů za rok 2012 (1415 - počet klientů).

Ve srovnání s rokem 2011 se celkové náklady snížily. Do budoucna lze předpokládat, že se náklady budou spíše zvyšovat.

Tab. 63: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2011

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domovy pro seniory	10 573 000	0	0	963
Domovy se zvláštním režimem	7 066 000	0	0	1 155
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	358 000	nezjištěno	0	0
Sociální poradny	358 000	249	0	0

Zdroj: vlastní šetření

Výpočty byly provedeny stejným způsobem jako v předchozí tabulce. Zajímavé je, že oproti roku 2010 se náklady v roce 2011 snížily.

Nízkoprahové zařízení: údaj o celkových nákladech byl zjištěn v registru poskytovatelů SS. Průměrné náklady na klienta na den nelze pro nedostatek informací vypočítat.

Tab. 64: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2010

Druh zařízení sociálních služeb	Celkové náklady (100 %)	Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní služby	Průměrné náklady na uživatele/den terénní služby	Průměrné náklady na uživatele/den pobytové služby
Domov pro seniory	11 065 000	0	0	1 011
Domovy se zvláštním režimem	6 361 000	0	0	1 025
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	169 000	nezjištěno	0	0
Sociální poradny	352 000	235	0	0

Zdroj: vlastní šetření

U domova pro seniory a domova zvláštního určení byl výpočet nákladů na klienta a den vypočten:

Celkové náklady za rok/ 12 měsíců/počet klientů/prům. 30 dnů v měsíci/ jako u předchozích tabulek.

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež: nelze spočítat průměrné náklady na klienta a den služby. Za rok 2010 byly použity údaje z registru poskytovatelů, zjištěny celkové náklady. Celkové náklady za rok 2010 jsou velmi nízké, protože zařízení bylo otevřeno v průběhu roku. Nelze ovšem zjistit počet uživatelů služby a proto nelze spočítat průměrné náklady na den a klienta.

Sociální poradna: náklady jsou vypočteny z celkových nákladů/ celkovým počtem uživatelů služby za rok.

Tab. 65: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012

	Počet organizací sídlících ve správním obvodu ORP			Počet projektů		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012

Dobrovolnická činnost v ORP	2	2	2	1	0	1
z toho Občanská sdružení				nevyplňovat		
z toho Církevní právnické osoby	2	2	2			
z toho Obecně prospěšné společnosti						
Z toho krátkodobá						
Z toho dlouhodobá						
Z toho krátkodobá i dlouhodobá	2	2	2			

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky MV ČR

V ORP Židlochovice poskytují dobrovolnickou péči dva poskytovatelé sociálních služeb, které zde mají sídlo. Charita Rajhrad - využívá dobrovolníky k jednorázovým charitativním sbírkám a dlouhodobě jako pomocníky při péči o sociálně slabé osoby, zdravotně postižené a seniory. Domov matky Rosy - domov pro seniory využívá dobrovolníky k volnočasovým aktivitám u klientů a při péči o své klienty. O dalších organizacích, které nemají sídlo v ORP Židlochovice a poskytujících dobrovolnickou službu nevíme. Domníváme se, že do budoucna bude určitě dobré se na dobrovolnictví zaměřit, podporovat a rozvíjet.

Tab. 66: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012

pomoc:	Počet projektů		
	2010	2011	2012
osobám zdravotně postiženým	1		
při sbírkových charitativních akcích			1

Zdroj: vlastní šetření, internetové stránky poskytovatelů

Oba uvedené projekty v rámci ORP Židlochovice jsou uvedeny pod Diecézní charitou Brno a oblast působení je Oblastní charita Rajhrad.

Rok 2010 - projekt "Síť dobrovolnických center"

Rok 2012 - projekt " Dobrovolníci v rámci sbírkových charitativních akcí pro znevýhodněné skupiny obyvatel, které jsou uživateli služeb Diecézní charity Brno."

Jiných organizací vykonávajících dobrovolnickou činnost na území ORP si nejsme vědomi.

4.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Poskytovatelé služeb	Dostatek zájemců o službu /stárnutí populace/ ● Zajištěné financování ● Podpora ze strany obcí, kraje i státu ● Možnost spolupracovat s dobrovolníky	Nedostatek financí ● Nízká podpora obcí, kraje a státu ● Nezájem o vzájemnou spolupráci mezi službami ● Špatná kvalita služby, absence služby nebo malá kapacita	Pravidelné kulaté stoly ● Vydávání společných propagačních materiálů	Komunitní plánování sociálních služeb (funkce koordinátora) ● Meziobecní spolupráce
2.	Zaměstnanci v sociálních službách	Dobré pracovní podmínky, dobré finanční ohodnocení ● Prestiž ● Možnost profesní	Přetíženost, syndrom vyhoření ● Přílišná administrativa	Nastaveno dle standardů služby ● Zájem zaměstnavatele	Péče o pracovní prostředí, péče o zaměstnance samotné ● Pravidelné konzultace s vede-

		ho růstu, vzdělávání			ním služby
3.	Uživatelé služeb	Kvalitní služba - dostupná kdykoliv, cenově dostupná • Kvalitní personál • Dostatek služeb v místě	Neochota si službu zaplatit • Nezájem o službu, zneužívání služby • Malá informovanost • Přehnané požadavky	Webové stránky • Propagační materiály • Místní tisk	Zajištění a udržování dostatečné informační kampaně na propagaci služeb
4.	Rodinní příslušníci uživatelů	Dobrá dostupnost služby • Kvalitní služby • Vstřícný personál, nízká cena služby	Špatná informovanost • Přehnané požadavky • Nezájem o službu	Webové stránky • Propagační materiály • Místní tisk	Pravidelná aktualizace nabídky služeb • Prověřování informačních kanálů
5.	Představitelé obcí	Dostatek kvalitních služeb • Uspokojení poptávky • Optimalizace výdajů a příspěvků na služby • Možnost získat dotace od státu, mít dostatek financí na provoz i investice do služeb	Nezájem o služby • Neochota spolupracovat • Nedostatek zdrojů financování, časté změny ve financování z veřejných zdrojů • Obec má jiné priority • Změny v legislativě	Jednání obcí mezi sebou • Komunikace s odborníky a zástupci poskytovatelů	Komunitní plánování v regionu • Meziobecní spolupráce • Prosazování společných zájmů
6.	Veřejnost (nečerpající služby)	Dostatečná nabídka služeb • Kvalitní služby • Dobrá informovanost • Nízké náklady • Možnost zapojit se jako dobrovolníci v sociální (i jiné) oblasti	Nezájem o služby a občany, kteří služby potřebují • Bráno jako přítěž • Nedostatečná informovanost o sociálních službách a o společensky prospěšných aktivitách	Prezentace služeb v médiích • Otevřenost služeb veřejnosti	Stálá propagace v médiích • Pravidelné informování veřejnosti, besedy, kulaté stoly, atd.
7.	Kraje	Uspokojení poptávky po službách v kraji • Optimalizace sítě služeb • Optimalizované výdaje za služby	Nedostatečná komunikace orgánů krajů a obcí • Špatné rozmístění poskytovatelů služeb v kraji • Častá změna strategie • Nereálná očekávání • Špatně nastavené financování	Jednání s obcemi, zástupci poskytovatelů, odborníky • Komunitní plánování	Podpora meziobecní spolupráce • Prosazování společných zájmů obcí a krajů
8.	Stát	Uspokojení poptávky v ČR • Optimalizace sítě zařízení a jejich financování	Špatný systém ve financování • Politika vlády, nejasná strategie - častá změna požadavků • Vrchnostenský přístup státu	Komunikace napříč všech zainteresovaných v sociální oblasti	Prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních, ekonomických) • Jasné vymezení kompetencí mezi obcemi, krajem a státem

Ad. 1 v tabulce:

Poskytovatelé služeb patří mezi hlavní aktéry sociálních služeb. Aby mohly být služby poskytovány, musí být v regionu dostatek zájemců, kteří služby potřebují. Dobrým nástrojem jak zjišťovat potřebnost je komunitní plánování sociálních služeb. Podle zjištěné potřebnosti by se mělo odvíjet množství

konkrétních služeb tak, aby měli poskytovatelé nejen dostatečnou kapacitu, ale poskytovali služby kvalitně. Důležitým faktorem je podpora poskytovatelů ze stran představitelů obcí, krajů, státu a to především co se týká financování a propagace služeb. Neméně významná je také spolupráce poskytovatelů sociálních služeb, která by měla být upřednostněna před vzájemnou rivalitou. Pořádání kulatých stolů a vzájemných setkání je dobrou aktivitou pro rozvíjení vzájemné spolupráce poskytovatelů sociálních služeb.

Ad. 2 v tabulce:

Zaměstnanci v sociálních službách – jsou tím myšleni především pracovníci v sociálních službách a sociální pracovníci. Činnost těchto pracovníků je dána zákonem o sociálních službách. Na základě zákona má každý poskytovatel povinnost mít zpracovány standardy pro své zařízení. Na zaměstnance v sociálních službách jsou kladeny stále větší nároky, dávno neplatí, že jsou přijímáni vyučení z různých oborů, tak jak to bylo dříve. Prestiž „pečovatelky a sociálky“ je stále vyšší. Zaměstnavatelé by měli oproti tomu nabízet dobré pracovní podmínky a o své zaměstnance pečovat, podporovat další vzdělávání. Finanční ohodnocení je v sociálních službách dlouhodobě špatné. Tabulkový plat bývá nejčastěji strop platu, záleží na možnostech zaměstnavatele zaměstnancům přilepšit. Nejlepší pracovníky je určitě potřeba ohodnotit, ty horší motivovat a jejich výkon na základě vzájemného vyhodnocování s vedením zlepšovat. Dobrý zaměstnavatel dokáže svým zaměstnancům naslouchat a podněty od nich přijímat.

Ad. 3 v tabulce:

Uživatelé služeb – než se ze zájemce o sociální službu stane uživatel, má zájemce určité představy, jaké pomoci mu bude třeba. Uživatelé očekávají, že se jim dostane pomoci adekvátní jejich stavu a situaci, služba bude blízko nebo docházet k nim domů, pracovníci služby budou schopni se o ně postarat, budou profesionální a citliví. Situace v úhradách za sociální služby se hodně změnila, lidé už si na platby za služby zvykli, ale přesto očekávají, že ceny budou přijatelné, možná i něco zdarma. O úhradách je třeba uživatele dobře informovat, aby se předešlo problémům s neochotou službu zaplatit, či nedodržování sepsané smlouvy atd. Uživatelé musí mít jasně daná pravidla pro to, jak bude služba fungovat, měli by dostat všechny informace. Zajištění informovanosti a propagace služeb je na zřizovatelích a poskytovatelích. Vhodné jsou letáčky, webové portály, místní zpravodaje atd.

Ad. 4 v tabulce:

Rodinní příslušníci uživatelů – působí v sociálních službách jako zástupci uživatelů. Jejich očekávání jsou většinou podobná očekáváním uživatelů; je to hlavně dobrá dostupnost služby, profesionalita služby, nízká cena. Pro rodinné příslušníky je důležitá dobrá informovanost o službách, ve formě dostupných propagačních materiálů, web, informace v tisku atd. Dobře informovaný rodinný příslušník se obrátí na správného poskytovatele, má ke službě adekvátní požadavky, má o službu zájem. Poskytovatelé by se měli zaměřovat na pravidelnou aktualizaci propagačních materiálů a dávat na vědomí veřejnosti aktuální informace.

Ad. 5 v tabulce:

Představitelé obcí – tato cílová skupina v sociálních službách očekává dostatek kvalitních služeb, spokojenost občanů, dostatek financí k provozování služeb především formou dotací. Rizikem může být nezájem o služby a nedostatek financí. Financování se může měnit legislativními změnami v zákonech, názory politické reprezentace atd. Pro představitele obcí je důležité komunikovat s poskytovateli při různých poradách, setkáních. Představitelé obcí diskutují s odborníky o sociálních službách při společných aktivitách (dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny aj.). Zde se jeví komunitní plánování v regionu jako výborný nástroj pro spolupráci obcí.

Ad. 6 v tabulce:

Veřejnost (nečerpající služby) – tato cílová skupina očekává dostatek služeb, dobrou informovanost, nízké náklady na provoz služeb. Rizikem se může jevit, že veřejnost bere sociální služby jako

přítěž, lidé, kteří služby nepotřebují, nemají o odběratele služeb zájem. Způsobem komunikace je dobrá prezentace služeb v médiích a otevřenost služeb veřejnosti. Opatření, jak udržet pozornost veřejnosti vzhledem k sociálním službám, je stálá propagace v médiích, informovanost občanů, pořádání besed, kulatých stolů atd.

Ad. 7 v tabulce:

Kraje – tato cílová skupina očekává, že bude v kraji dostatek potřebných služeb, bude stanovena optimální síť služeb a zajištěno jejich optimální financování. Pokud nebude vytvořena optimální síť služeb v kraji, což může být špatnou komunikací obcí s krajem, může dojít k nerovnoměrnosti rozložení služeb v kraji, nedohodě ve financování nebo jeho špatné nastavení. Vliv na sociální služby má také složení politické reprezentace, časté změny strategií jsou jistě rizikem pro sociální služby a jejich fungování. Komunikace kraje s poskytovateli, odborníky, obcemi je pro fungování sociálních služeb také velmi důležitá, zde zase musíme zdůraznit význam komunitního plánování a meziobecní spolupráce, kdy je možné dosáhnout společných cílů a realizaci společných záměrů.

Ad. 8 v tabulce:

Stát – z pohledu státu je očekáváno uspokojení poptávky po službách, optimalizace sítě služeb a jejich financování. Rizikem je nepřítel politické reprezentace, od které se odvíjí problematiku financování, častá změna požadavků, nejistá strategie, rizikem může být i vrchnostenský přístup státu. Co se týká komunikace, ta je důležitá napříč všemi zainteresovanými aktéry v sociálních službách. V sociální oblasti musí být jasně vymezeny kompetence státu, krajů a obcí, veřejná správa by měla dosáhnout optimální shody v legislativních i ekonomických záležitostech týkajících se sociální problematiky.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	nevyjasněnost způsobu financování	3	5	15	prosazování zájmů společných veřejné správě (legislativních i ekonomických), jasné vymezení kompetencí – stát, kraj, obec	obec, poskytovatel služby
		nedostatek financí na zajištění provozu služby	2	5	10	meziobecní spolupráce, získat sponzory, úsporná opatření - aukce energií, reorganizace prostor služby atd., jednání s krajem o kofinancování využití všech možností, jak získat peníze - dotace, projekty	obec jako zřizovatel nebo podporovatel služby, zřizovatel poskytovatele, poskytovatel

		nedostatek financí na investice a vybavení	4	2	8	využit fondy EU, meziobecní spolupráce, komunitní plánování	obec jako zřizovatel nebo podpořovatel služby, zřizovatel poskytovatele, poskytovatel
		uživatel nezaplatí za službu	2	4	8	standardy kvality (dobře nastavit smlouvy s klienty), změnit systém financování	poskytovatel, zřizovatel
		udržitelnost projektů financovaných ze strany EU (neschopnost udržet službu)	3	5	15	hledání nových zdrojů financování, meziobecní spolupráce	poskytovatel, zřizovatel služby
2.	Organizační riziko	nezájem či neochota obcí spolupracovat	3	4	12	komunitní plánování, meziobecní spolupráce - setkávání starostů a poskytovatelů služeb	obce daného regionu
		chybějící nebo přebytečná kapacita služeb v určité části regionu	3	4	12	meziobecní spolupráce, komunitní plánování SS	obce daného regionu
		demografický vývoj (nedostatek nebo moc uživatelů)	3	5	15	komunitní plánování SS, meziobecní spolupráce, projekty EU	obce daného regionu
3.	Právní riziko	změna legislativy, která povede ke zvýšeným nákladům na provoz a investice služby	2	4	8	veřejná diskuze, znát dopady změn legislativy	obce daného regionu
		nevhodné reformy a změny zákonů	2	4	8	veřejná diskuze, upozornění na dopady změn zákonů	obce daného regionu
4.	Technické riziko	špatný technický stav prostor a budov poskytovatelů SS	2	3	6	využití fondů EU, dotace obcí a jiné zdroje	vlastník zařízení (obec), poskytovatel
		špatný technický stav, zastaralé a nevyhovující vybavení	3	3	9	využití fondů EU, dotace obcí a jiné zdroje	vlastník zařízení (obec), poskytovatel
5.	Věcné riziko	špatné řízení služby (nespokojenost a stížnosti uživatelů)	2	5	10	správně nastavit podmínky poskytování služby, smlouvy s uživateli	zřizovatel poskytovatele

	nízká kvalita služby	2	5	10	sledování kvality, dodržování standardů služby, sledování zpětné vazby od uživatelů, meziobecní spolupráce	poskytovatel
	personální rizika	3	5	15	vzdělávání zaměstnanců, přísná kritéria pro přijímání zaměstnanců	poskytovatel

Finanční riziko – představuje závažný problém. V první řadě to může být nevyjasněnost financování, je nutné mít rozdělené kompetence – co musí obce, kraje, stát. Společné prosazování legislativních a ekonomických zájmů je v sociální oblasti velmi důležité. Pokud nemá jasná pravidla stát, nejvíce se toto riziko dotkne obcí a poskytovatelů služeb.

Na nevyjasněné financování navazuje další riziko, a to je nedostatek financí na provoz služeb. Je třeba vyjednávat, navazovat kontakty se sponzory, hledat dotace, projekty, populární jsou možnosti úspory energií – aukce. Toto riziko padá především na zřizovatele služeb a poskytovatele služeb. V případě potřeby rozšíření služby nebo zřízení nové služby může nastat problém s financemi na investice do výstavby a vybavení zařízení. V současné době je možno hledat zdroje ve fondech EU, je možné využít zdroje v meziobecní spolupráci. Záměry a investice je potřeba zanést do komunitního plánu, aby se s nimi počítalo a v předstihu hledaly finance. Vlastníkem rizika je většinou obec jako zřizovatel, obec jako podporovatel a poskytovatel služby.

Další situací, kdy chybí peníze, je problém se zaplacením za služby ze strany klientů. Riziko v tomto případě nese poskytovatel a zřizovatel služby. Jistým opatřením je kvalitní zpracování standardů kvality, správné nastavení fungování služby co týká úhrad a placení za službu, správně nastavená smlouva s klientem a vysvětlení klientovi tak, aby všemu dobře rozuměl a vzal na vědomí.

Finančním rizikem je také nemožnost udržet službu právě z finančních důvodů. Na zřízení služby byly použity evropské peníze, projekt končí a je nutno hledat nové zdroje financování. Zde se jeví jako příležitost meziobecní spolupráce. Nositelem rizika je poskytovatel a zřizovatel služby.

Organizační riziko – se předpokládá při neochotě obcí řešit sociální problematiku v regionu dohromady, což se může projevit nedostatkem potřebných služeb nebo naopak přebytkem určité služby. Společné plánování dokáže sledovat demografický vývoj a tomu přizpůsobovat potřeby občanů. Vlastníkem rizika jsou obce daného regionu a jejich občané. Jednou z velkých příležitostí, jak organizačnímu riziku čelit je komunitní plánování rozvoje sociálních služeb v regionu, meziobecní spolupráce-hledání nových možností, regionální setkávání starostů a ostatních představitelů obcí.

Právní riziko – představují změny legislativy a zákonů, nevhodné reformy, což může vést ke zvýšeným nákladům na provoz a investice do služeb. Toto riziko nesou obce regionu. Opatřením je předvídat dopady změn legislativy, veřejné diskuze s občany i odborníky, kteří jsou schopni odhadnout dopady těchto změn.

Technické riziko – za technické riziko se považuje špatný technický stav budov a zařízení sociálních služeb, špatný, zastaralý a nevyhovující stav vybavení služeb. Vlastníkem rizika je obec a poskytovatel služby. Ke zlepšení situace je nutno hledat nové zdroje, využít evropské fondy, oslovovat obce, sponzory aj.

Věcné riziko – sem můžeme zařadit špatné řízení služby, což se projeví nespokojeností klientů či stížnostmi klientů na službu nebo personál. V tomto případě nese riziko zřizovatel a poskytovatel. Prevencí stížností a nespokojenosti je dobré nastavení podmínek poskytování služby a smlouvy s klientem. Nízká kvalita služby patří k dalším věcným rizikům. Zde nese riziko poskytovatel. Opatřením, aby nedocházelo ke snížení kvality služby, jsou pravidelná vyhodnocování a dodržování standardů kvality, sledování zpětné vazby ze strany klientů, zaměstnanců i obcí. Patří sem také personální riziko, kdy riziko nese poskytovatel. Opatřením je zpracovaný personální standard, nastavení podmínek pro přijímání nových zaměstnanců. Nelze opomenout vzdělávání a pravidelné proškolení stávajících zaměstnanců.

4.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. Dobrá občanská vybavenost	1. Chybí kapacity domova pro seniory a domova se zvláštním režimem
2. Blízkost Brna	2. Chybí startovací bydlení pro mladé a nízkopříjmové rodiny
3. Přítomnost pečovatelské služby - dostatečná kapacita v péči o seniory	3. Chybí denní centrum
4. Komunitní plán sociálních služeb	4. Malá dobrovolnická činnost
5. Existence sociálního odboru ORP	
6. Velká nabídka volnočasových aktivit	
7. Fungující kluby důchodců	
8. Spolupráce mezi poskytovateli	
9. Zájem většiny starostů řešit sociální problémy občanů	
10. Spolupráce většiny starostů s poskytovateli služeb	
Příležitosti	Hrozby
1. Rekonstrukce starých areálů (fondy EU)	1. Stárnutí obyvatelstva
2. Navázání dobré meziobecní spolupráce	2. Nadmíra nadstandardních bytů pro seniory (nebudou obsazeny)
3. Další možnosti získat finance z evropských fondů	3. Složitější podmínky pro vznik nových sociálních služeb
4. Zlepšení bezbariérovosti	4. Zhoršení financování služeb
5. Další rozvoj komunitního plánování SS	5. Výměna politické reprezentace v obcích
6. Zlepšení informovanosti občanů regionu	6. Přibývání občanů bez domova a zadlužených rodin
7. Zřízení tísňových linek pro seniory v obcích regionu	7. Změna legislativy pro sociální oblast
8. Podpora nadregionálních služeb	
9. Budování nízkonákladového bydlení	

SWOT analýza byla zpracována v rámci pracovní skupiny ORP Židlochovice. Židlochovicko se vyznačuje dobrou občanskou vybaveností a za výhodu je považována blízkost Brna. Sociální služby jsou nastaveny tak, že nejvíce zastoupené cílové skupiny a jim potřebné služby jsou dostupné. Převažují služby pro seniory – pečovatelská služba, fungují kluby důchodců. Za silnou stránku je považována přítomnost sociálního odboru v Židlochovicích jako v ORP, Komunitní plán rozvoje sociálních služeb

a zájem starostů o sociální problémy. Na základě projektů meziobecní spolupráce dobře funguje i spolupráce starostů s poskytovateli služeb.

Za slabé stránky považovali členové pracovní skupiny nedostatek míst v domově pro seniory a v domově se zvláštním režimem. Obojí evidují několik desítek žádostí o umístění. Již dlouho eviduje město Židlochovice zájem o zřízení denního centra pro seniory, což se ve slabých stránkách objevilo také. Ze stran starostů je často zmiňované sociální bydlení pro mladé rodiny a občany s nízkým příjmem. Slabou stránkou je také nízká dobrovolnická činnost, ta je v regionu provozována jen při dvou službách.

V diskuzi o nových příležitostech bylo navrhováno pokusit se získat nové finanční zdroje z evropských fondů například na rekonstrukci starých areálů, podpora rozvoje meziobecní spolupráce, zlepšení bezbariérovosti v obcích, budování nízkonákladového bydlení. K příležitostem patří i navázání na stávající aktivity jako je komunitní plánování a jeho další rozvoj, pravidelné informační kampaně, podpora nadregionálních služeb. V posledních letech získávají na popularitě tísňové linky pro seniory, a tak aktéři pracovní skupiny pro SWOT analýzu vidí získání nového projektu na zřízení dalších tísňových linek jako potřebné rozšíření pomoci seniorům.

Za hrozbu je považováno stárnutí obyvatelstva. V posledních letech se v regionu buduje několik nadstandardních bydlení pro seniory, o které by při nekontrolovatelném nárůstu již nemusel být zájem, protože jsou pro velkou část seniorů cenově nedostupné. Určitou hrozbou se jeví i změna politické reprezentace a s tím spojený negativní názor na sociální služby – mohou být zhoršeny podmínky pro vznik nových služeb, změna legislativy, zhoršení financování služeb. Byla zmíněna i hrozba přibývání lidí bez domova v souvislosti se zadlužováním rodin, bezdomovectví samotné.

4.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Ve společnosti vždy byly, jsou a budou sociální problémy. Pro obce je řešení sociálních problémů vždy významnou aktivitou. Tato oblast je velmi široká, finančně náročná, na sociální služby a jejich kvalitu je kladen stále větší důraz. Vzhledem k demografickému vývoji lze předpokládat, že i financování služeb bude do budoucna ještě náročnější. Bude nutné nastavit optimální síť kvalitních sociálních služeb, které budou pružně reagovat na potřeby občanů v regionu.

Změny v sociálních službách budou vyžadovat dlouhodobá koncepční řešení, která berou v úvahu i širší souvislosti. Proto je oblast sociálních služeb vhodným tématem pro meziobecní spolupráci. Společně lze nastavit efektivnější systém z pohledu ekonomického i humánního. Zajímavou možností spolupráce obcí by mohl být i rozvoj tzv. sociální ekonomiky.

V kapitole „Popis sociálních služeb ve správním obvodu“ bylo zjišťováno jaké a kolik sociálních služeb v regionu Židlochovice působí. Počet sociálních služeb se sídlem v ORP je celkem 7. Domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, sociální poradna, odlehčovací služby, dvě pečovatelské služby, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. V ORP působí také nadregionální služby, které zde mají sice malé množství klientů, ale jejich význam je pro klienty zásadní. Nejvíce zastoupenými cílovými skupinami jsou senioři a zdravotně postižení a děti a mládež do věku 26 let. Tomu skladba služeb v ORP Židlochovice odpovídá.

Rozdělení služeb dle cílových skupin:

Senioři – Domov matky Rosy (domov pro seniory), Villa Martha (domov se zvláštním režimem), Pečovatelská služba Židlochovice, Charitní pečovatelská služba Rajhrad, Odlehčovací služby- Charita Rajhrad, Rodinná pohoda o.p.s. (sociálně aktivizační služba pro seniory)

Děti a mládež do 26 let – VATA (nízkoprahové zařízení)

Zdravotně postižení-děti i dospělí – Dotyk 2 (pracoviště rané péče), Dotyk 2 (centrum sociálně rehabilitačních služeb), Středisko rané péče, Dorea (pracoviště rané péče)

Sociální poradny – Persefona o. s., Sociální poradna Rajhrad

Na počet sociálních služeb má vliv blízkost města Brna, kde je velké množství sociálních služeb pro občany se specifickými potřebami. Tyto služby nemají v ORP Židlochovice mnoho klientů, proto se nevyplatí je zde zřizovat.

Dalším zajímavým zjištěním je, že nejvíce zastoupeným zřizovatelem sociálních služeb v ORP Židlochovice jsou církevní organizace. Církevní organizace zřizují v našem regionu celkem 5 služeb, 1 služba je zřizována městem Židlochovice a 1 služba je zřizována občanským sdružením.

Kapacita služeb se sídlem v ORP Židlochovice je také jedním ze zajímavých zjištění.

Domov pro seniory má kapacitu 40 lůžek, domov se zvláštním režimem má kapacitu 20 lůžek. V rámci průzkumu bylo s pracovníci obou domovů debatováno o počtu žádostí do jejich zařízení. Oba domovy celkem evidují přes 200 žádostí o umístění. Oběma zařízeními prošlo v roce 2012 celkem 84 klientů.

Nízkoprahové zařízení uvedlo roční kapacitu 122 klientů v roce 2012.

Sociální poradna má okamžitou kapacitu 2 klienty, roční kapacita je kolem 1400 klientů.

Odlehčovací služby mají kapacitu 50 lůžek a v roce 2012 evidovaly 41 neuspokojených žádostí z kapacitních důvodů. (Mnohé z nich se ale neuskutečnily, neboť žadatel byl již ve velmi vážném stavu a k přijetí nedošlo.)

Pečovatelské služby uvedly dohromady roční kapacitu 227 klientů.

Financování všech služeb se sídlem v ORP Židlochovice je vícezdrojové – zdroje financování jsou: dotace MPSV, dotace obcí a kraje, příspěvky zřizovatelů, úhrady od klientů, sponzorské dary, sbírky.

Náklady na sociální služby a jejich klienty se v ORP Židlochovice dle našeho názoru významně neodlišují od ostatních služeb v ČR.

Dobrovolnická činnost je zastoupena pouze ve 2 církevních organizacích. Pro dobrovolnickou činnost tyto organizace získali v minulých letech významné projekty. Do budoucna se pro dobrovolnickou činnost v ORP Židlochovice otevírají nové možnosti.

Analýza rizik definuje dotčené skupiny v sociálních službách, charakterizuje očekávání dotčených skupin, upozorňuje na rizika spojená s těmito skupinami, navrhuje způsoby komunikace dotčených skupin a navrhuje opatření, jak se rizikům bránit.

Mezi další skupiny rizik, kterými jsme se zabývali, jsou:

- finanční riziko spojené a problémy s financováním služeb. Zde by meziobecní spolupráce mohla být přínosem.
- organizační riziko – významným faktorem ve snížení rizika by mohlo být komunitní plánování sociálních služeb
- právní riziko – zřejmě jako ORP moc neovlivníme
- technické riziko – je úzce spjato s financováním
- věcné riziko – je o kvalitě služby, za něj odpovídá poskytovatel služby

SWOT analýza byla zpracována v rámci pracovní skupiny ORP Židlochovice. Byly vyhodnoceny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby.

- silné stránky – dobrá občanská vybavenost, blízkost Brna, fungující pečovatelská služba, komunitní plán rozvoje sociálních služeb, existence sociálního odboru v ORP, fungující kluby důchodců, velká nabídka volnočasových aktivit, zájem starostů o oblast sociální
- slabé stránky – chybí kapacity domova pro seniory a domova se zvláštním režimem, chybí startovací byty, chybí denní centrum, malá dobrovolnická činnost

- příležitosti – rekonstrukce starých areálů, navázání meziobecní spolupráce, finance z evropských fondů, zlepšení bezbariérovosti, rozvoj KPSS, budování nízkonákladového bydlení, zřízení tísňových linek pro seniory
- hrozby – stárnutí obyvatel, nadmíra nadstandardních bytů (nebudou obsazeny), složitější podmínky pro vznik nových služeb, zhoršení financování služeb, výměna politické reprezentace, přibývání občanů bez domova a zadlužených rodin, změna legislativy pro sociální oblast.

Z uvedených analýz by se dalo vytipovat několik oblastí pro meziobecní spolupráci. Ve službách pro seniorskou část populace můžeme uvažovat o rozšíření služeb. Dlouhodobě je zájem o zřízení denního centra pro seniory, které by mohlo poskytovat služby seniorům v celém regionu.

Výstavba domova pro seniory by byla jistě přínosem v regionu, ale těžko říci, zda by obce měly o takto náročně financovatelnou službu zájem.

Možnost využívat tísňové linky pro seniory získala na popularitě a zájem se stále zvyšuje. Získání projektu na zřízení nových linek by mohlo pomoci dalším potřebným. Některé obce mají dohodu o zajišťování obecní policie, která by se dala využít pro zajištění provozu linek.

Dalším možným tipem na meziobecní spolupráci je výstavba nízkonákladového bydlení pro mladé rodiny či občany s nízkým příjmem. Můžeme zvážit společnou výstavbu ubytovny nebo dům s malometrážními byty.

Dobrovolnická činnost by mohla být také zajímavým tipem pro meziobecní spolupráci. V regionu již funguje, ale určitě by se dala tato záslužná činnost více podpořit a rozšířit.

Také komunitní plánování již v regionu funguje, ale i ono by se mohlo zdokonalovat, podporovat, zapojovat více aktérů.

4.2. Návrhová část pro oblast sociálních služeb

4.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Sociální služby“, na jejímž základě byly připraveny Nástiny opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti sociálních služeb.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro sociální oblast zahrnovala starosty, kteří se o sociální služby aktivně zajímají (včetně motivujících starostů), a dále vedoucí Pečovatelské služby Židlochovice, která zároveň zpracovává oblast sociálních služeb pro tuto strategii. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma sociálních služeb.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

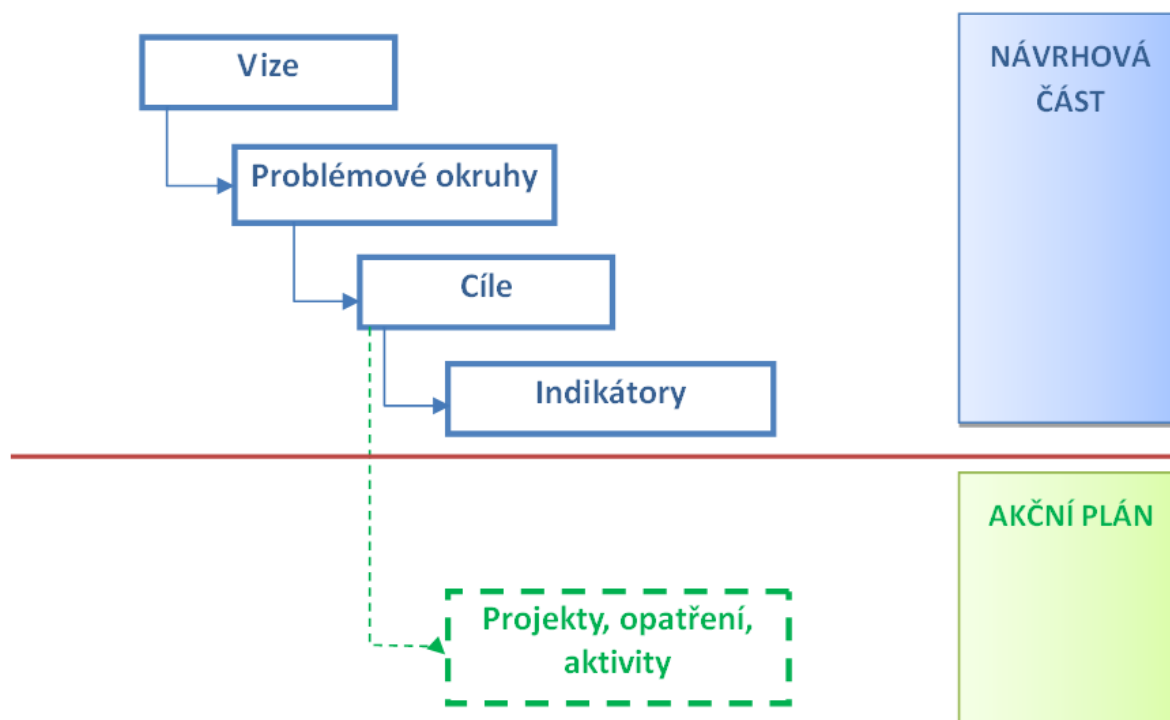
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma sociálních služeb. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Sociální služby je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce: Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále. Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvláště nemohly dovolit. Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu. **V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění.** V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

Sociální služby

Problémový okruh 1: **Komunitní plánování** (indikátor: Celkový počet aktérů zapojených do komunitního plánování sociálních služeb)

- Cíl 1.1 **Zapojit všechny obce ORP do komunitního plánování** (indikátor: Počet aktivních starostů/představitelů obcí, kteří se zapojí do komunitního plánování)
- Cíl 1.2 **Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice** (indikátor: Existence dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice“)

Problémový okruh 2: **Společná pomoc sociálně slabým občanům – důstojné bydlení** (indikátor: Počet obcí zapojených do procesu budování a provozu sociálního/prostupného bydlení)

- Cíl 2.1 **Vybudovat nízkonákladové bydlení pro sociálně slabé občany** (indikátor: Počet vybudovaných bytů v síti prostupného bydlení)
- Cíl 2.2 **Provozovat a financovat sociální bydlení** (indikátor: Pravidla pro provoz a financování sociálního bydlení)

Problémový okruh 3: **Rozšíření dostupných sociálních služeb pro seniory** (indikátor: Počet

obcí zapojených do spolufinancování stavby a provozu denního stacionáře)

- Cíl 3.1 **Zřídit denní centrum pro seniory při DPS v Židlochovicích** (indikátor: Zbudování denního centra pro seniory)

Problémový okruh 4: **Nedostatečná propagace sociálně prospěšných aktivit v regionu – dobrovolnictví, sociální podnikání** (indikátor: Informovanost veřejnosti – počet způsobů/možností, jak informovat)

- Cíl 4.1 **Informovat podnikatelské subjekty, zastupitelstva, veřejnost a ostatní aktéry v území o sociálním podnikání** (indikátor: Vytvoření a průběžná aktualizace studie – analýza a potenciál dobrovolnictví v ORP Židlochovice, Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek, stáží)
- Cíl 4.2 **Informovat představitele obcí, veřejnost, spolky a poskytovatele sociálních služeb o dobrovolnictví a jeho výhodách** (indikátor: Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek, stáží)

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

4.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále.

Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvláště nemohly dovolit.

Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu.

V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění.

V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

SLOGAN

Židlochovicko - příjemné místo pro život, místo, kam se lidé rádi vracejí, místo, které má venkovský charakter, avšak zároveň těží z polohy v zázemí krajského města.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Problémový okruh č. 1: Komunitní plánování

Věcné argumenty

Komunitní plánování je významným prostředkem, jak zjišťovat celkový stav sociálních služeb v regionu. Město Židlochovice má řídicí skupinu pro komunitní plánování, která pracuje pod sociální komisí Rady města Židlochovice. Ve skupině pro plánování by měly být zastoupeny základní skupiny aktérů v sociálních službách, což jsou poskytovatelé, zřizovatelé a uživatelé služeb. Díky zkušenostem a přehledu aktérů komunitního plánování se bez problémů zpracovávala analytická část tohoto dokumentu. Bylo čerpáno mimo jiné z aktuálního komunitního plánu. V analytické části projektu byl

zjišťován aktuální stav a počet sociálních služeb v regionu Židlochovice. Vlivem složení obyvatelstva, vlivem blízkosti města Brna a také vlivem demografického stárnutí jsou nejvíce zastoupenými cílovými skupinami senioři a zdravotně postižení. Tomu odpovídá i složení spektra sociálních služeb. Komunitní plánování je proces, na jehož konci vzniká dokument, který zahrnuje aktuální stav služeb a také připravované záměry všech obcí. Než si můžeme samotný dokument přečíst, předchází tomu zjišťování, průzkumy, dotazníková šetření a další činnosti, ve kterých se zapojují hodně aktérů.

Příčiny problému

V našem regionu nemělo komunitní plánování zpočátku jednoduchou cestu. Dodnes se potýkáme s nezájmem některých starostů o plánování. Situace se trochu zlepšila, když bylo zákonem stanoveno, že obce mají zjišťovat potřeby svých občanů. Starostové již dnes vědí, že každý nový záměr, kdy bude na konci registrována nová služba, musí být zanesen v komunitním plánu. Problém vidíme v názorech na sociální služby. Starostové či zastupitelé mají na služby různé názory, je to podle zkušeností se sociálními službami. Kdo doposud neřešil sociální problém, má pocit, že není nic třeba. Kdo měl třeba i problém ve své rodině a služby mu pomohly, má jistě jiný názor. Většina našich starostů již dnes zkušenosti má. Je však nutné, abychom stále sledovali potřeby občanů regionu, aby opakovaně probíhaly výzkumy a situace sociálních služeb se přizpůsobovala potřebám lidí.

Na druhé straně vidíme problém např. ve výstavbě soukromých zařízení, kdy investor koupí pozemek a staví bez zjišťování zájmu o toto zařízení. V našem regionu je takových zařízení několik, jsou však pro občany s průměrným příjmem nedostupné. Starostové toto nemohou nijak ovlivnit a je to z pohledu požadovaného zjišťování potřebnosti pro starosty demotivující. Pak se nemůžeme divit, že nereagují na dotazníky, nemají o plánování zájem. V tomto je někdy výhodná spolupráce s Krajským úřadem Jihomoravského kraje, který soukromého investora většinou odkazuje na koordinátora komunitního plánování příslušné ORP, aby spolu konzultovali potřebnost takového zařízení.

Dalším problémem se jeví úzký kruh aktérů komunitního plánování. Stávající řídicí skupina má jen čtyři členy a již delší dobu nebyli osloveni další, kteří by možná přinesli nové podněty náměty, jak zapojit více aktérů. Se starosty je třeba proces komunitního plánování stále konzultovat a zastupitele obcí do plánování zapojovat. Jen tak zůstane komunitní plánování a jeho potřebnost v povědomí představitelů obcí.

Důsledky neřešení problému

Proces komunitního plánování je zaměřen především na zjišťování potřeb občanů a aktivit s tímto spojenými, například zajištění informovanosti občanů o sociálních službách, organizování různých kulatých stolů, besed s představiteli obcí. Výsledkem by měla být optimální síť sociálních služeb v regionu. Možná by se našel nový způsob jak plánovat sociální služby, ale po letitých zkušenostech s procesem komunitního plánování můžeme konstatovat, že je tato metoda pro region Židlochovice vyzkoušená a fungující. Bez této regulace by mohlo vzniknout nekontrolovatelné množství sociálních služeb, samozřejmě na úkor kvality. Metoda také připomíná starostům obcí jejich povinnost ze zákona, a to je zjišťovat potřeby občanů své obce.

Co se týká řídicí skupiny – pokud nebudou zapojeni noví aktéři, bude se proces komunitního plánování stávat nezajímavým a představitelé obcí od něj nebudou nic čekat. Je zřejmé, že na toto doplátí občané, kteří potřebují pomoc.

Indikátor výsledku

Celkový počet aktérů zapojených do komunitního plánování sociálních služeb

Problémový okruh č. 2: Společná pomoc sociálně slabým občanům – důstojné bydlení

Věcné argumenty

Sociálně slabých rodin i jednotlivců, bezdomovců a seniorů žijících na životním minimu je stále více. Starostové řeší tento problém čím dál častěji. Většina obcí by přivítala možnost mít sociální bydlení pro své potřebné občany. Kapacity tohoto typu jsou v regionu nedostatečné. Obce mají tendence se bytů spíše zbavovat prodejem, protože se jedná většinou o byty staré, které je potřeba rekonstruovat, což je velmi nákladné. Malých bytů nebo obecních garsoniér je nedostatek. Dalo by se uvažovat o společném projektu – výstavbě nízkonákladových bytů nebo ubytovny. Není to ale úplně jednoduché s výběrem lokality, protože se tento záměr většinou setká s negativismem obyvatel určené lokality. Daly by se využít nějaké staré prostory či opuštěné budovy. Pojem sociální bydlení je v očích lidí spojen s problémy a předsudky.

Příčiny problému

V současnosti není platná legislativa pro definování sociálního bydlení. Toto se teprve řeší v expertních skupinách MPSV ČR a není známo, kdy zákon nabude platnosti. Opora v zákoně je velmi důležitá pro fungování takového zařízení a také pro samotné zřízení sociálního bydlení.

Budování sociálního bydlení je pro obce velmi nákladnou investicí, pro většinu obcí je téměř nereálné. Proto by bylo v rámci meziobecní spolupráce vhodné řešit tento problém společně a financovat jej např. z evropských fondů a dále společně provozovat a financovat provozní náklady.

Přibývá sociálně slabých lidí. V každé obci se najdou takoví, kteří žijí na hranici nouze. V současné době je velkým a čím dál častějším problémem zadluženost jednotlivců a celých rodin. Příčinami jsou gamblerství, alkoholismus nebo přehnané a neuvážené zadlužování formou nesmyslných půjček, finanční negramotnost.

Celorepublikově se staví dost nových bytů, ale jedná se většinou o soukromou investici a ta je pro sociálně slabé nedostupná z důvodu ceny, ať už jde o koupi bytu nebo placení nájmu. Toto je v podstatě stejné i u bytů postavených pro seniory.

Důsledky neřešení problému

Celorepublikově je řešení této otázky problém. Pokud nebudeme mít platnou legislativu a jasně stanovená pravidla, jak poskytovat sociální bydlení, budou se zneužívat sociální dávky na bydlení, jak tomu slyšíme z médií velmi často. Téma sociálního bydlení bude“ nějak“ řešeno bez pravidel a budou s tím stále problémy.

Pokud obce nebudou mít alespoň nějaké bytové kapacity pro sociální nouzi svých občanů, budou muset situaci zvládnout provizorními řešeními a možná i ze dne na den. Protože případů jednotlivců a rodin v nouzi není v našem regionu zase tolik, mluvíme-li o těch, co nemají rodinu či známé, kteří by jim pomohli, byl by společný projekt obcí dobrým řešením.

Startovací byty pro mladé rodiny s nízkým příjmem by také pomohly mladým lidem v rozhodnutí založit rodinu a časem se pokusit „postavit se na vlastní nohy“.

Indikátor výsledku

Počet obcí zapojených do procesu budování sociálního/prostupného bydlení

Problémový okruh č. 3: Rozšíření dostupných sociálních služeb pro seniory

Věcné argumenty

Denní centrum jmenované dříve jako „domovinka“ v Židlochovicích existovalo asi do roku 1980. Scházeli se tu senioři a trávili smysluplně svůj volný čas. Měli možnost se vykoupat, využít pedikúru, dát si oběd atd. Požadavek zřízení denního centra pro seniory je diskutován již dlouhou dobu. Meziobecní spolupráce dává naději na zřízení služby pro seniory v celém regionu. Senioři z Židlochovicka by získali důstojné prostory pro společné setkávání a zároveň by se zřídila sociální služba, po které je dlouho poptávka. Denní centrum by bylo zbudováno v rámci dostavby 3. etapy Domu s pečovatelskou službou v Židlochovicích. V přízemí budovy by byla zmiňovaná společenská místnost pro setkávání seniorů. V celém regionu taková služba zatím není.

Příčiny problému

Jednou z příčin toho, proč zatím tento problém nebyl řešen, může být dostatečná informovanost o možnosti zřídit pro seniory v regionu službu denního centra. Bylo by vhodné zorganizovat průzkum zájmu o denní centrum u seniorů v Židlochovicích a okolních obcích. Průzkum by se mohl spojit v dotazníkovém šetření prováděném v rámci komunitního plánování. Je ovšem vhodné dotazovat jak občany, tak představitele obcí.

Denní centrum je sociální služba, která musí být registrována na Krajském úřadě Jihomoravského kraje a splňovat podmínky zákona o sociálních službách. Tomuto předchází splnění podmínek registrace, souhlas obcí s dofinancováním nově zřízené služby a záměr musí být v komunitním plánu ORP Židlochovice. Tomu bude předcházet dobrá informovanost představitelů obcí o službě a jejím smyslu, aby vznik denního centra podporovali. Na věc může mít každý zastupitel jiný názor.

Může také panovat obava, že služba nebude využívána dostatečně. Úhrady klientů jsou stanoveny v prováděcí vyhlášce k zákonu o sociálních službách a klienti je musí hradit. To může samozřejmě ovlivnit zájem o službu, tedy odradit klienty a ukončit smlouvu o poskytování služeb v denním centru. DPS v Židlochovicích stojí na pozemku města. Případná dostavba DPS se zřízením denního centra by stála na pozemku, který je potřeba zakoupit od soukromého vlastníka. Město Židlochovice se historicky pokoušelo pozemek získat, ale nedošlo k dohodě s vlastníky a případnému odkoupení. Vedení města by muselo s vlastníky pozemku vyjednávat a zastupitelstvo by muselo s koupí pozemku souhlasit. Každý zastupitel může mít na koupi pozemku jiný názor.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem by bylo nezřízení potřebné služby pro seniory. Bylo by škoda nevyužít možnosti odkoupit pozemek a v rámci dostavby DPS zřídit denní centrum pro seniory. Zanikla by příležitost zřídit pro seniory něco potřebného, obnovit tradici populární „domovinky“, kde senioři mohou smysluplně trávit volný čas, navazovat nové kontakty a užívat seniorského věku.

Indikátor výsledku

Počet obcí zapojených do spolufinancování stavby a provozu

Problémový okruh č. 4: Nedostatečná propagace sociálně prospěšných aktivit v regionu (dobrovolnictví, sociální podnikání)

Věcné argumenty

Dobrovolnictví je činnost, která je vykonávána bez nároku na finanční odměnu, a jako takové má důležitou úlohu v současné společnosti. Vzhledem k demografickým změnám, ale i změnám životních postojů a hodnot je dobrovolnictví věnována stále větší pozornost. Existuje jak poptávka po dobrovolnické činnosti (péče o seniory, postižené, trávení času se sociálně znevýhodněnými dětmi), tak nabídka – lidé, kteří by rádi dobrovolně pracovali. Potenciál dobrovolnictví je tedy vysoký, nejedná se jen o klasické dobrovolnictví v sociálních službách, ale i využití dobrovolnické práce pro hlídání dětí nebo v oblasti životního prostředí a vzdělávání. Dobrovolnictví v různých situacích může působit jako sociálně aktivizační prvek (např. pro seniory) a pomáhá v boji se sociálním vyloučením.

V ORP Židlochovice poskytují dobrovolnickou péči dva poskytovatelé sociálních služeb, kteří zde mají sídlo. Charita Rajhrad využívá dobrovolníky k jednorázovým charitativním sbírkám a dlouhodobě jako pomocníky při péči o sociálně slabé osoby, zdravotně postižené a seniory. Domov matky Rosy – domov pro seniory využívá dobrovolníky k volnočasovým aktivitám u klientů a při péči o své klienty.

V roce 2010 a 2012 proběhly dva projekty týkající se dobrovolnictví, oba byly uvedeny pod Diecézní charitou Brno (oblast působení Oblastní charita Rajhrad): 2010 – projekt "Sít' dobrovolnických center", 2012 – projekt "Dobrovolníci v rámci sbírkových charitativních akcí pro znevýhodněné skupiny obyvatel, které jsou uživateli služeb Diecézní charity Brno."

Sociálním podnikáním se rozumí podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Zisk je z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu (<http://www.ceske-socialni-podnikani.cz/>). Proto lze i na tuto činnost nahlížet jako na sociálně prospěšnou aktivitu. Na Židlochovicku žádný sociální podnik neexistuje.

Příčiny problému

I přesto, že je dobrovolnictví stále více vnímáno jako potřebné, není mu v našem regionu věnována adekvátní pozornost. Příčinou může být jednak neinformovanost veřejnosti a jednak fakt, že se zatím nikdo nepokusil zjistit, jaká je přesná poptávka po dobrovolnických službách (nejen u poskytovatelů sociálních služeb) a jaká je ochota lidí pracovat jako dobrovolníci. Pokud by se podařilo veřejnost a představitele obcí informovat a zjistit poptávku, bylo by možné uvažovat o zřízení dobrovolnického centra, které by se nezaměřilo pouze na sociální oblast, ale i na kulturní, prarodinné nebo vzdělávací aktivity, případně na oblast životního prostředí, navíc by se otevřely možnosti dosáhnout na projekty pro tuto činnost, což by mělo zásadní vliv na rozvoj této záslužné činnosti v našem regionu.

Skutečnost, že v rámci ORP Židlochovice v současnosti neexistuje žádný sociální podnik, může být způsobena faktem, že představitelé obcí, místní podnikatelé a veřejnost jsou nedostatečně informováni o tom, co to sociální podnikání je. Přece jenom, slovo „sociální“ má stále příchut' něčeho nepřilíš přínosného. Přitom právě sociální podnik může vyřešit jak problémy s dlouhodobě nezaměstnanými, tak s osobami, jimž hrozí sociální vyloučení.

Důsledky neřešení problému

Důsledkem neinformování představitelů obcí, podnikatelů, spolků a veřejnosti může dojít k tomu, že o výše popsané společensky prospěšné aktivity nebude zájem. V území existuje potenciál pro obě činnosti, byla by škoda jej nevyužít.

Indikátor výsledku

Informovanost veřejnosti – počet způsobů/možností, jak informovat (web, tisk, akce...)

4.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Komunitní plánování
Cíl 1.1	Zapojit všechny obce ORP do komunitního plánování
Popis cíle	Dosáhnout vytvoření plnohodnotného komunitního plánu v našem regionu lze především zapojením všech starostů obcí do tohoto procesu. Politická reprezentace obcí se s novými volbami vždy trochu změní a je třeba informovanost starostů stále obnovovat. Navíc ne všichni starostové se do komunitního plánování aktivně zapojili. Podpora procesu za strany starosty může zajistit sběr potřebných údajů od občanů i poskytovatelů služeb. Proto budeme klást na zapojení starostů velký důraz.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none">• Zapojení nových představitelů obcí do procesu komunitního plánování• Zapojení ostatních významných aktérů (uživatelů sociálních služeb a poskytovatelů sociálních služeb) působících na území obcí do sociálních služeb• Pořádání kulatých stolů s představiteli obcí (možno využít setkávání starostů na schůzích DSO)• Zaměřit se na pravidelnou informovanost o komunitním plánování na webových stránkách a v tištěné podobě, informovat veřejnost
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet aktivně zapojených obcí
Správce cíle	Koordinátor KPSS

Problémový okruh 1	Komunitní plánování
Cíl 1.2	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice
Popis cíle	Komunitní plán byl již vytvořen na minulá dvě plánovací období, ne všechny obce se však aktivně zapojily (viz komentář k cíli č. 1.1). Chceme se zaměřit na slovo „společný“ tak, aby toto slovo naplnilo svůj význam a skutečně se zapojily všechny obce a společně pracovaly na vytvoření KPSS. Budeme-li znát potřeby občanů ze sociální oblasti a budeme-li si informace navzájem předávat, můžeme se společně podílet na vzniku a následně na provozování potřebné sociální služby či pomoci občanům.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none">• Rozdělení úkolů v pracovní skupině – kompetence při tvorbě plánu• Nastavit v plánu, co vše bude v obsahu dokumentu• Získání dotace na podporu procesu komunitního plánování• Sběr dat – dotazníky, osobní konzultace, průzkum pomocí emailu aj.• Samotné sepsání komunitního plánu• Představení návrhu plánu starostům na setkání DSO, rozeslání dokumentu

	<ul style="list-style-type: none"> • Připomínkový řízení, zapracování připomínek • Schválení Zastupitelstvem města Židlochovice • Zveřejnění na webových stránkách města Židlochovice, případně DSO Region Židlochovicko • Pravidelné vyhodnocování plánu – schůzky pracovní skupiny
Název indikátorů k hodnocení cíle	Existence dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice“
Správce cíle	Koordinátor KPSS

Problémový okruh 2	Řešení důstojného bydlení sociálně slabých občanů
Cíl 2.1	Vybudovat nízkonákladové bydlení pro sociálně slabé občany
Popis cíle	Poptávka po sociálním, nízkonákladovém bydlení se stále zvyšuje. Bohužel i v našem regionu přibývá sociálně slabých rodin, jednotlivců i seniorů. Většina obcí čas od času tento problém musí řešit. V dřívějších dobách byla tendence se obecních bytů spíše zbavovat, než z nich sociální byty vytvářet. Dnes je patrné, že tato možnost lidem chybí. Proto by dle našeho názoru bylo výhodné zbudovat/zrekonstruovat obecní byty pro vymezenou skupinu obyvatel nejlépe v podobě sítě prostupného bydlení (nejde o výstavbu ubytovny, ale o výstavbu nebo rekonstrukci jednotlivých bytů, které by sloužily lidem v nouzi – nejen sociálně vyloučených, ale těch, kteří se nějakým způsobem ocitnou v nelehké životní situaci). Byty by se nacházely v různých obcích, ostatní obce by je v případě potřeby mohly využít, pokud by neměly na svém území žádné nebo pokud by jejich byty byly obsazené.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení otázky sociálního bydlení na národní úrovni • Přijetí zákonných legislativních opatření • Zájem zbudovat pro občany sociální bydlení ze stran obcí • Stanovení cílových skupin v sociálním bydlení • Hledání finančních zdrojů – dotace, rozpočty obcí, sponzoři atd. • Projekt bydlení, hledání míst výstavby, společná dohoda obcí • Výstavba • Prevence pro vybrané ohrožené skupiny – přednášky o finanční gramotnosti
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet vybudovaných bytů v síti prostupného bydlení
Správce cíle	Starosta obce Hrušovany u Brna

Problémový okruh 2	Řešení důstojného bydlení sociálně slabých občanů
Cíl 2.2	Provozovat a financovat sociální bydlení
Popis cíle	Obce by společně stanovily pravidla pro přidělení bytů uvedených v cíli 2.1 a dále pro nájemníky v sociálním bydlení. Vzhledem k tomu, že se většinou bude jednat o občany problémové, bude třeba učinit taková opatření, aby nedocházelo k žádným potížím jako např. rušení nočního klidu atd. Dále je nutné předem nastavit schéma financování a vypracovat podrobný rozbor i z hlediska právního. Údržba a provozování sociálního bydlení budou vyžadovat finanční podporu ze stran obcí. V rámci meziobecní spolupráce by rozdělení nákladů nebylo pro jednotlivé obce velkou zátěží.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidla pro přijímání obyvatel do sociálního bydlení • Společné nastavení pravidel provozování sociálního bydlení • Dohoda o financování • Péče o byty a jejich obyvatele

Název indikátorů k hodnocení cíle	Vypracování a schválení dokumentu k sociálnímu (prostupnému) bydlení na území ORP
Správce cíle	Starosta obce Hrušovany u Brna

Problémový okruh 3	Rozšíření dostupných sociálních služeb pro seniory
Cíl 3.1	Zřídit denní centrum pro seniory při DPS v Židlochovicích
Popis cíle	Zřízení „Denního centra pro seniory“ (nebo denního stacionáře) je vzhledem k zájmu o tuto službu v řadách seniorů jedním z dlouhodobých záměrů města Židlochovice. Meziobecní spolupráce otevírá v tomto směru možnost zapojení obcí regionu do této aktivity a zajistit tak svým starším občanům možnost vyžití a smysluplně trávit čas. Zřízení denního centra je také zaneseno v Komunitním plánu rozvoje sociálních služeb regionu Židlochovic. Denní centrum poskytuje možnost využití sociální služby, co se týká hygieny, stravování a aktivizačních činností. O klienty se starají pracovníci v sociálních službách. K dopravě klientů do centra by se mohla využít stávající pečovatelská služba.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Společná diskuze starostů a nabídka možnosti ze strany města Židlochovice – výhody meziobecní spolupráce v tomto směru • Vykoupení pozemku pro výstavbu – soukromý pozemek /nutné schválení ZM/ • Zadání projektu, návrh řešení • Hledání zdrojů financování • Výstavba • Registrace sociální služby na Krajském úřadě Jihomoravského kraje • Provoz centra • Společné dofinancování provozu služby – stanovení pravidel a společná dohoda obcí
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vybudování denního centra pro seniory
Správce cíle	Starosta města Židlochovice

Problémový okruh 4	Nízká propagace sociálně prospěšných aktivit v regionu (dobrovolnictví, sociální podnikání)
Cíl 4.1	Informovat představitele obcí, veřejnost, spolky a poskytovatele sociálních služeb o dobrovolnictví a jeho výhodách
Popis cíle	Informační kampaň na téma dobrovolnictví je možností, jak zvýšit zájem o tuto veřejně prospěšnou činnost. S dobrovolníky lze potom spolupracovat jak v oblasti sociální (dobrovolníci spolupracují s poskytovateli sociálních služeb), tak v oblasti prorodinných opatření a při kulturních akcích (spolupráce s obcemi nebo s volnočasovými organizacemi) nebo ve vzdělávání (dobrovolnické vedení zájmových kroužků, spolupráce se školami). V budoucnosti se nabízí vytvoření dobrovolnického centra pro ORP Židlochovice, které by spravoval koordinátor, který by zjišťoval poptávku po dobrovolnické činnosti, získával a vedl by dobrovolníky a koordinoval jejich činnost. To však může vzniknout až na základě zjištění oblastí, o které je zájem, zjištění počtu dobrovolných pracovníků a objemu požadovaných dobrovolnických prací. Nabízí se zde i spolupráce s Charitou Rajhrad, která má již zkušenosti.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Zjištění zájmu o dobrovolnictví (oblasti – péče o seniory, postižené, pomoc s hlídáním dětí...) a nabídky ze strany dobrovolníků (šetření

	<p>v terénu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnícení zájmu ze strany občanů, získání zájemců o dobrovolnictví • Pořádání kulatých stolů, seminářů a přednášek na toto téma (zvaní odborníků v dané oblasti, příklady dobré praxe) • Zaměřit se na pravidelnou informovanost o dobrovolnictví (obecní zpravodaje, webové stránky)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Studie – analýza a potenciál dobrovolnictví v ORP Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek
Správce cíle	Koordinátor KPSS

Problémový okruh 4	Nízká propagace sociálně prospěšných aktivit v regionu (dobrovolnictví, sociální podnikání)
Cíl 4.2	Informovat podnikatelské subjekty, zastupitelstva, veřejnost a ostatní aktéry v území o sociálním podnikání
Popis cíle	Informační kampaň na téma sociálního podnikání je možností, jak téma představit veřejnosti, místním podnikatelům a ostatním aktérům nebo potenciálním zájemcům, kteří by se později mohli sociálnímu podnikání věnovat. Uvádění příkladů dobré praxe, pořádání seminářů, besed a stáží v sociálních podnicích by mohlo potenciální zájemce povzbudit k založení vlastního sociálního podniku nebo inspirovat obce či svazky obcí působící na ORP Židlochovice k založení vlastního sociálního podniku nebo sociálního družstva. Sociální podnik založený obcemi nebo DSO by pomohl řešit dlouhodobě nezaměstnané nebo osoby ohrožené sociálním vyloučením. Tito zaměstnanci by mohli pomáhat při údržbě čistoty obcí, lehčích zahradnických činnostech a pracích údržby pro jednotlivé obce. Projektové financování sociálního podniku by přineslo úsporu v rozpočtech obce.
Hlavní opatření	<ul style="list-style-type: none"> • Pořádání kulatých stolů, seminářů a přednášek na toto téma (zvaní odborníků v dané oblasti, příklady dobré praxe, stáže) • Pravidelná informovanost o sociálním podnikání (obecní zpravodaje, webové stránky) • Zpracování ekonomické a právní analýzy založení sociálního podniku obcemi (výhody, nevýhody, možnosti dalšího směřování, financování, oblasti činnosti – technické služby, údržba zeleně, útulky pro psy...) • Podpora dobrovolnictví jako součást Komunitního plánu sociálních služeb
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek
Správce cíle	Koordinátor KPSS

4.2.4. Indikátory

Indikátory výstupu

Cíl 1.1	Zapojit všechny obce ORP do komunitního plánování
Číslo indikátoru	1.1
Název indikátoru	Počet aktivních starostů/představitelů obcí, kteří se zapojí do komunitního plánování
Měrná jednotka	Počet
Správce měřítka	Koordinátor KPSS

Roky	2014	2017	2020
Plán		24	24
Skutečnost	12		
Popis měřítka	Pro zjišťování potřeb občanů v sociální oblasti je proces komunitního plánování dobrým nástrojem, jak potřeby lidí zjistit. Aktivní zapojení starostů je důležité pro vytvoření efektivního a životaschopného komunitního plánu. V minulosti se zapojila přibližně polovina starostů (když bylo prováděno dotazníkové šetření), plán je do budoucna při vytváření KPSS zapojit všech 24 starostů nebo představitelů obcí.		
Metodika a výpočet	Souhrnný počet aktivních starostů/představitelů obcí – zjistí se přímo během procesu plánování		
Zdroj čerpání dat	Vyplněné dotazníky, osobní setkání se starosty		

Cíl 1.2	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Existence dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice“		
Měrná jednotka	Dokument: ano/ne		
Správce měřítka	Kordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ano		
Popis měřítka	Existence komunitního plánu sociálních služeb je jednoznačným indikátorem, jeho projednání a schválení lze taktéž zjistit ze zápisů jednání pracovních skupin, komisí a zastupitelstva.		
Metodika a výpočet	Existence dokumentu (jak ve fyzické, tak v elektronické podobě)		
Zdroj čerpání dat	Zápisy z jednání pracovních skupin, zastupitelstva		

Cíl 2.1	Vybudovat nízkonákladové bydlení pro sociálně slabé občany		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet vybudovaných bytů v síti prostupného bydlení		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Pracovníci obecních úřadů, kde budou byty zbudovány		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4	8
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet vybudovaných bytů prostupného bydlení je jednoznačným ukazatelem, předpokládá se sdílení několika bytů více obcemi.		
Metodika a výpočet	Existence bytů – zjistí se přímo na místě nebo na základě stavební dokumentace		
Zdroj čerpání dat	Projektové a stavební dokumentace k novým nebo zrekonstruovaným bytům		

Cíl 2.2	Provozovat a financovat sociální bydlení		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Pravidla pro provoz a financování sociálního bydlení		
Měrná jednotka	Dokument: ano/ne		
Správce měřítka	Právník města Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		ano	ano

Skutečnost	ne		
Popis měřítka	Pravidla pro přidělování bytů je nutné zpracovat, protože se může jednat o problémové jedince – je nutné také nastavení výchozích podmínek pro žadatele a stanovení provozního řádu bytů. Dále je nutné zpracovat dokument o budoucím financování prostupného bydlení. Pravidla musí být schválena všemi obcemi, které budou chtít prostupné bydlení používat.		
Metodika a výpočet	Vytvořená a aplikovaná koncepce prostupného bydlení ano/ne.		
Zdroj čerpání dat	Zápisy z jednání pracovních skupin, dokument by měl být veřejně k dispozici na webu obcí		

Cíl 3.1	Zřídit denní centrum pro seniory při DPS v Židlochovicích		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Zbudování denního centra pro seniory		
Měrná jednotka	Vybudované centrum: ano/ne		
Správce měřítka	Vedoucí DPS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		ano	ano
Skutečnost	ne		
Popis měřítka:	Vybudování Denního centra pro seniory je jednoznačným ukazatelem, zda byl navržený cíl splněn nebo ne. Pro akční plány je počítáno i s indikátory jako „počet spolupracujících obcí“ nebo „počet klientů využívajících službu“.		
Metodika a výpočet:	Zbudování denního centra – zjištění přímo na místě, analýza stavební a projektové dokumentace.		
Zdroj čerpání dat:	Stavební a projektová dokumentace k dennímu centru		

Cíl 4.1	Informovat představitele obcí, veřejnost, spolky a poskytovatele sociálních služeb o dobrovolnictví a jeho výhodách		
Číslo indikátoru	4.1		
Název indikátoru	Vytvoření a průběžná aktualizace studie – analýza a potenciál dobrovolnictví v ORP Židlochovice		
Měrná jednotka	Existence dokumentu (studie): ano/ne		
Správce měřítka	Kordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		ano	ano (aktualizovaná studie)
Skutečnost	ne		
Popis měřítka	Studie bude obsahovat analýzu současného stavu dobrovolnictví v regionu, bude zaměřena na šetření v terénu (zjištění nabídky a poptávky). Dokument bude průběžně aktualizován.		
Metodika a výpočet	Existence dokumentu (jak ve fyzické, tak v elektronické podobě)		
Zdroj čerpání dat	Zápisy z jednání pracovních skupin, výstupy z dotazníkového šetření		

Cíl 4.2	Informovat podnikatelské subjekty, zastupitelstva, veřejnost a ostatní aktéry v území o sociálním podnikání		
Číslo indikátoru	4.2		
Název indikátoru	Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek, stáží		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Kordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		2/každý rok	2/každý rok

Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet motivačních setkání je zjistitelný snadno ze zápisů těchto setkání nebo z jiných záznamů. Předběžně jsou naplánovány dvě akce za rok (kulaté stoly, stáže...), v budoucnosti by mělo jít o setkávání, které se bude týkat především předávání zkušeností, pokud se v rámci ORP Židlochovice podaří sociální podnik (respektive dobrovolnické centrum) vytvořit. Indikátor lze obdobně použít i pro cíl 4.1.		
Metodika a výpočet	Zápisy a jiné záznamy ze setkání		
Zdroj čerpání dat	Zápisy a jiné záznamy ze setkání		

Indikátory výsledku

Problémový okruh 1	Komunitní plánování		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Celkový počet aktérů zapojených do komunitního plánování sociálních služeb		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		25	30
Skutečnost	20		
Popis měřítka	Počet aktérů zapojených do KPSS významně ovlivňuje kvalitu samotného plánu a efektivitu zjišťování informací. Do tvorby posledního KPSS se aktivně zapojilo 12 starostů (vyplnění dotazníků) a 8 poskytovatelů služeb. Cílem je celkový počet zvýšit.		
Metodika a výpočet	Zjistí se přímo během procesu KPSS		
Zdroj čerpání dat	Zápisy z pracovních schůzek, prezenční listiny atd.		

Problémový okruh 2	Řešení důstojného bydlení sociálně slabých občanů		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do procesu budování a provozu sociálního/prostupného bydlení		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		5	10
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet obcí zapojených do procesu budování a následného provozu sociálního bydlení nezahrnuje jen obce, kde jsou prostupné byty zbudovány, ale i obce, které se podílí na financování a tyto byty využívají pro své občany. Předpokládá se, že ne všechny obce v ORP se budou chtít na budování a provozu podílet.		
Metodika a výpočet	Tento údaj lze zjistit od samotných obcí, které využívají službu, případně u provozovatele sociálního (prostupného) bydlení.		
Zdroj čerpání dat	Obce, provozovatel sociálního bydlení		

Problémový okruh 3	Rozšíření dostupných sociálních služeb pro seniory		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Počet obcí zapojených do spolufinancování stavby a provozu denního staci-		

	onáře		
Měrná jednotka			
Správce měřítka	Koordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥ 5	≥ 10
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Počet obcí zapojených do procesu budování a následného provozu denního stacionáře je jednoznačným indikátorem využitelnosti služby. Zahrnuje obce, které se aktivně podílí na spolufinancování stavby a provozu. Předpokládáme, že se počet obcí bude zvyšovat, ačkoliv ne všechny obce v ORP se budou chtít na budování a provozu podílet.		
Metodika a výpočet	Zjistí se přímo na obcích nebo od provozovatele denního stacionáře		
Zdroj čerpání dat	Obce, provozovatel stacionáře (DPS)		

Problémový okruh 4	Nízká propagace sociálně prospěšných aktivit v regionu (dobrovolnictví, sociální podnikání)		
Číslo indikátoru	4		
Název indikátoru	Informovanost veřejnosti – počet způsobů, jak informovat		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Cílem je využít několik dostupných komunikačních prostředků k propagaci sociálně prospěšných aktivit. Jde zejména o prezentaci na webových stránkách obcí, dále v lokálním tisku, v místní kabelové televizi a při setkáních nebo kulatých stolech a přednáškách (celkem tedy 4 hlavní způsoby prezentace). Plán je využívat všechny tyto čtyři hlavní komunikační kanály.		
Metodika a výpočet	Existence článků na webových stránkách měst a obcí, v místním tisku, krátké spoty v televizi, setkání (prezenční listiny, fotografie)		
Zdroj čerpání dat	Webové stránky, tisk, RTIC, městské kulturní středisko a jeho přehledy		

4.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

4.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zapojit všechny obce ORP do komunitního plánování	Koordinátor KPSS
1.2	Vytvořit společný komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice	Koordinátor KPSS
2.1	Vybudovat nízkonákladové bydlení pro sociálně slabé občany	Starosta obce Hrušovany u Brna
2.2	Provozovat a financovat sociální bydlení	Starosta obce Hrušovany u Brna
3.1	Zřídit denní centrum pro seniory při DPS v Židlochovicích	Starosta města Židlochovice
4.1	Informovat podnikatelské subjekty, zastupitelstva, veřejnost a ostatní aktéry v území o sociálním podnikání	Koordinátor KPSS
4.2	Informovat představitele obcí, veřejnost, spolky a poskytovatele sociálních služeb o dobrovolnictví a jeho výhodách	Koordinátor KPSS

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Č.	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Indikátory výstupu		
1.1	Počet aktivních starostů, kteří se zapojí do komunitního plánování	Koordinátor KPSS
1.2	Existence dokumentu „Komunitní plán sociálních služeb pro ORP Židlochovice“	Koordinátor KPSS
2.1	Počet vybudovaných bytů v síti prostupného bydlení	Pracovníci obecních úřadů, kde budou byty zbudovány
2.2	Pravidla pro provoz a financování sociálního bydlení	Právník města Židlochovice
3.1	Zbudování denního centra pro seniory	Vedoucí DPS
4.1	Vytvoření a průběžná aktualizace studie – analýza a potenciál dobrovolnictví v ORP Židlochovice	Koordinátor KPSS
4.2	Počet setkání, kulatých stolů, seminářů, přednášek, stáží	Koordinátor KPSS
Indikátory výsledku		
1	Celkový počet aktérů zapojených do komunitního plánování sociálních služeb	Koordinátor KPSS
2	Počet obcí zapojených do procesu budování a provozu	Koordinátor KPSS, obce, provo-

	sociálního/prostupného bydlení	zovatel
3	Počet obcí zapojených do spolufinancování stavby a provozu denního stacionáře	Koordinátor KPSS, obce, provozovatel
4	Informovanost veřejnosti – počet způsobů, jak informovat (web, tisk, akce...)	Koordinátor KPSS

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 4.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

4.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

4.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený

expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivněji hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

4.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

4.4.1. Shrnutí

Analytická část, včetně rizikové analýzy, analýzy dotčených skupin a SWOT analýzy posloužila jako podklad pro část návrhovou. Formulovaná vize předestřela směřování meziobecní spolupráce v oblasti sociálních služeb, problémové okruhy byly formulovány na základě analýz a diskuzí s představiteli obcí a aktéry území (jak při setkání představitelů obcí v rámci správního obvodu, tak při setkání DSO Region Židlochovicko a při fokusních skupinách). Do procesu byli aktivně zapojeni motivující starostové a i členové týmu, kteří nezpracovávali přímo analytickou část k sociálním službám, přinesli zajímavé pohledy na věc.

Návrhová část představuje čtyři problémové okruhy – komunitní plánování, sociální bydlení, denní stacionář a informovanost o společensky prospěšných aktivitách; na základě výše uvedených jednání a diskuzí byla tato témata shledána jako potřebná k řešení. V rámci každého problémového okruhu byly stanoveny cíle a k nim přiřazeny indikátory.

4.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Prosinec 2013: vytvoření realizačního týmu, prezentace projektu představitelům obcí

Leden 2014: proškolení analytiků

Únor – květen 2014: zpracování analytické části včetně šetření v terénu

Duben 2014: setkání představitelů obcí DSO Region Židlochovicko (plus představitelů obcí, kteří nejsou členy DSO), první diskuze o možnostech, jak směřovat MOS v oblasti sociálních služeb

Květen 2014: vytvoření první verze souhrnného dokumentu (analytická část)

Červen 2014: První oficiální setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice, pokračující diskuze k tématu meziobecní spolupráce v sociálních službách (řešeno zejména sociální bydlení a komunitní plánování)

Červenec – prosinec 2014: zpracování návrhové části dokumentu

Srpen 2014: diskusní (fokusní) skupina na téma sociální služby, upřesnění vize, navržení problémových okruhů, diskuze o konkrétních cílech v oblasti sociálních služeb

Září 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, diskuze o dalších možných oblastech spolupráce (sociální podnikání, dobrovolnictví)

Listopad 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, představení cílů představitelům obcí (včetně informování nových starostů), sběr připomínek

Prosinec 2014: vytvoření druhé verze souhrnného dokumentu (analytická + návrhová část)

4.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Lenka Brázdová, analytička pro oblast sociálních služeb (Brazdova@Zidlochovice.cz)

Lucie Kubalíková, koordinátorka meziobecní spolupráce (KubalikovaL@Zidlochovice.cz)

Jana Richterová, koordinátorka meziobecní spolupráce (Richterova@Zidlochovice.cz)

Bibiana Janebová, asistentka (Janebova@Zidlochovice.cz)

Motivující starostové:

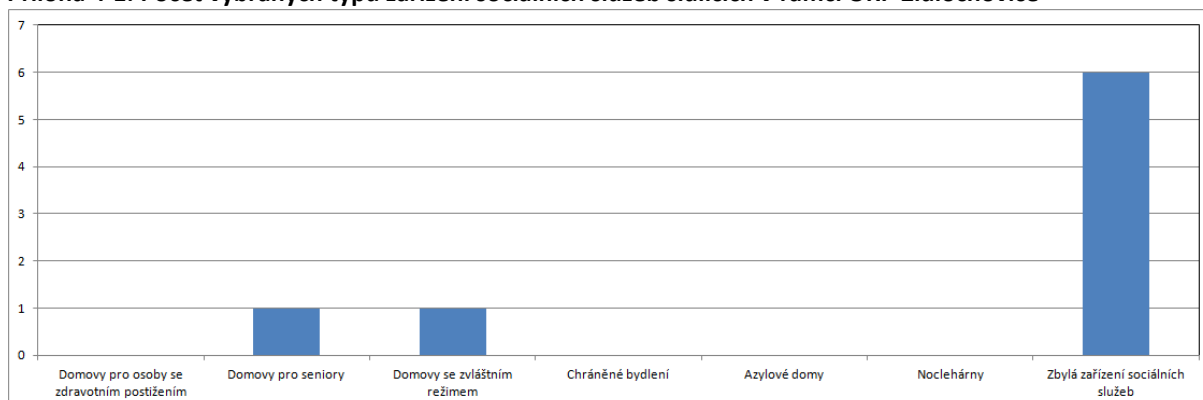
Pavel Fröhlich, starosta obce Nosislav (starosta@nosislav.cz)

Vlastimil Helma, starosta města Židlochovice (vlastimil.helma@gmail.com) – do 31. 12. 2014

Jan Vitula, starosta města Židlochovice (starosta@zidlochovice.cz) – od 1. 1. 2015

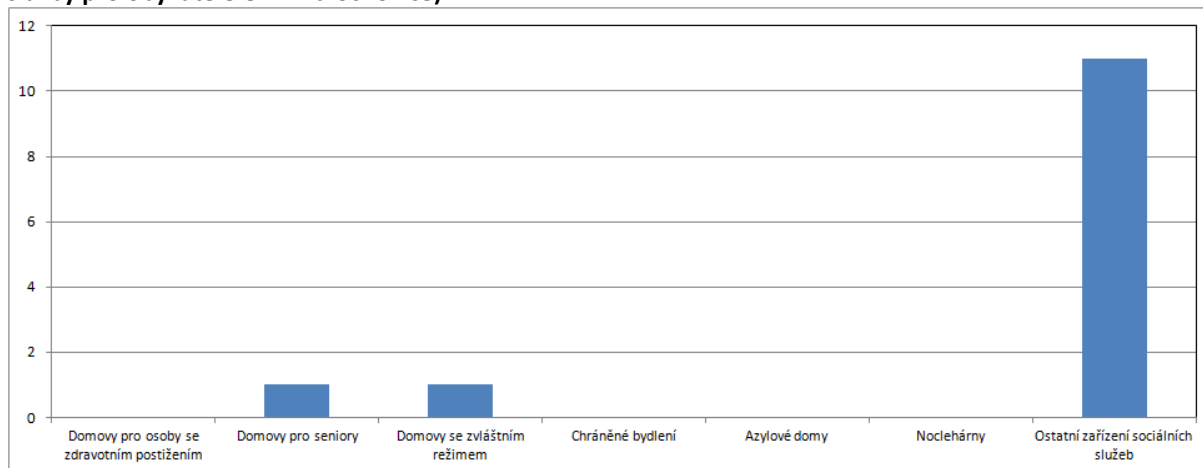
4.5. Přílohy

Příloha 4-1: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Židlochovice

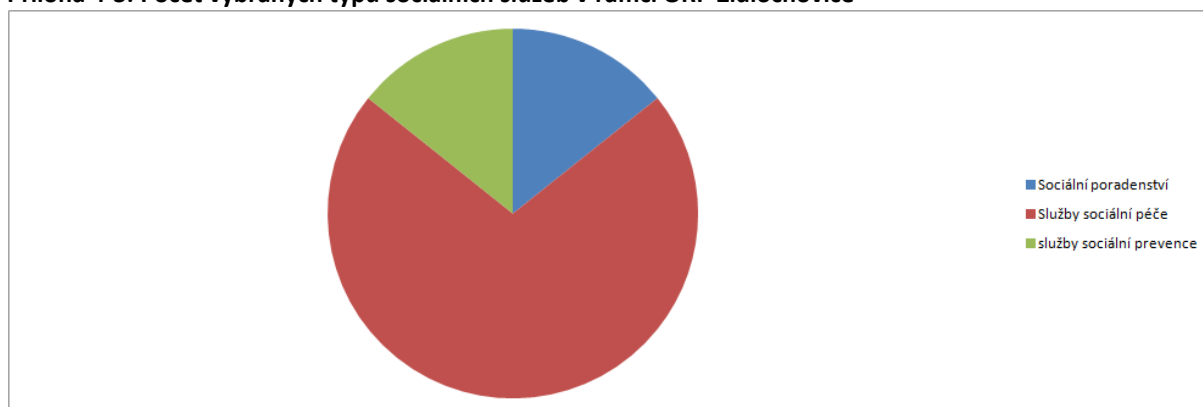
Zdroj: podle Tab. 50

Příloha 4-2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP Židlochovice)

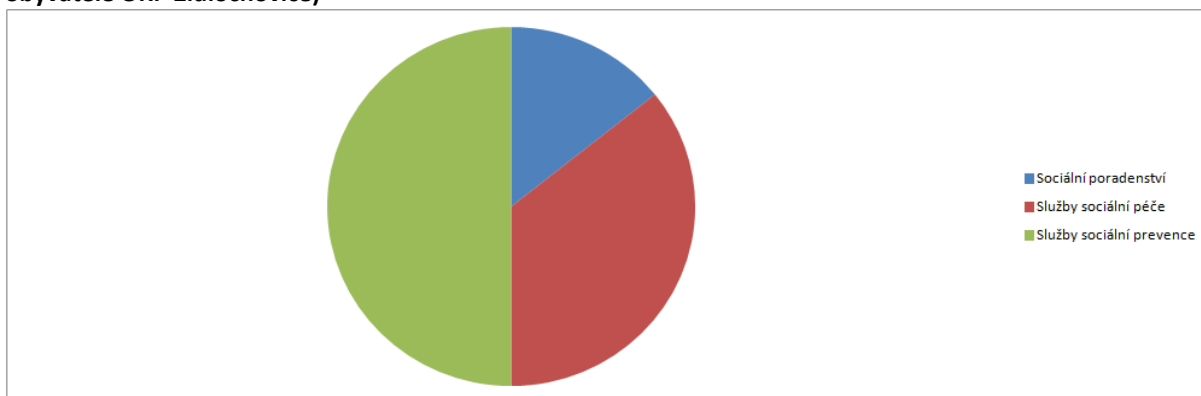
Zdroj: podle Tab. 51

Příloha 4-3: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP Židlochovice

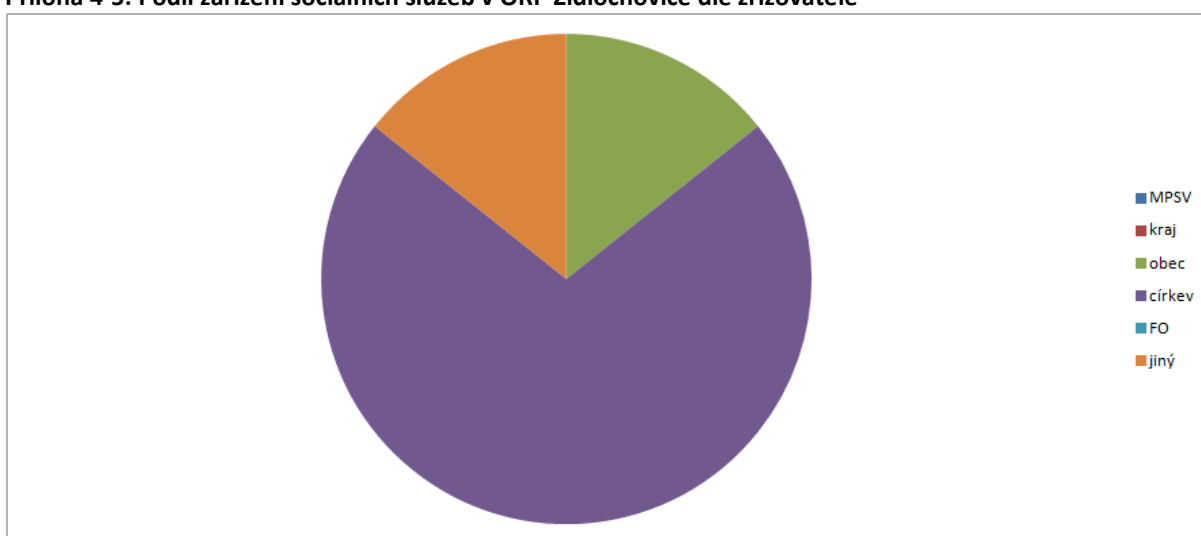
Zdroj: podle Tab. 53

Příloha 4-4: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP Židlochovice)

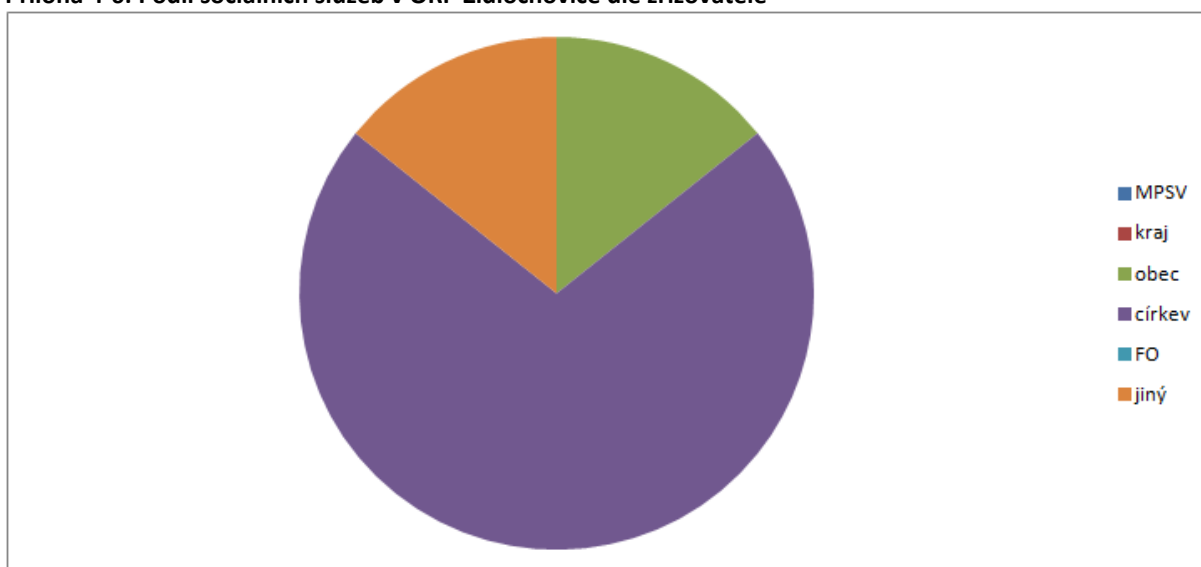
Zdroj: podle Tab. 54

Příloha 4-5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP Židlochovice dle zřizovatele

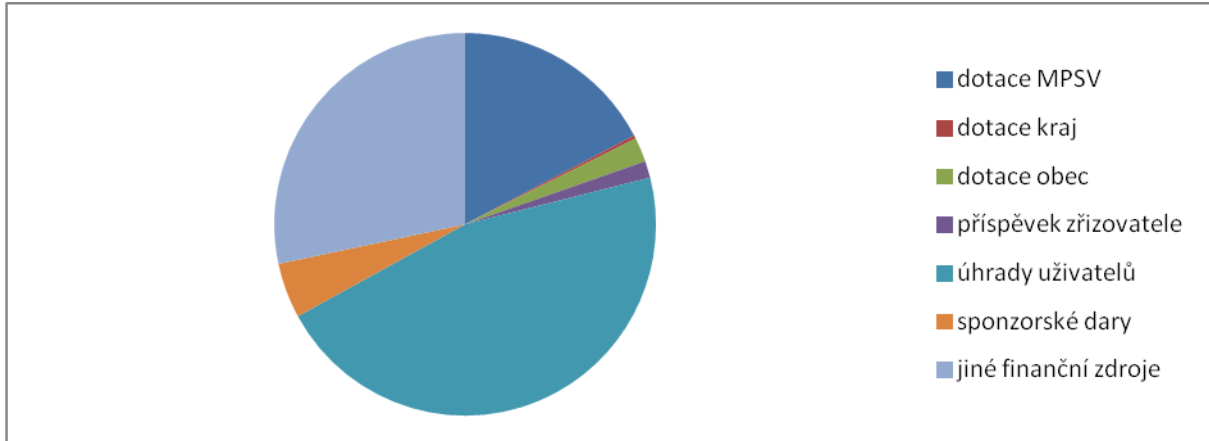
Zdroj: podle Tab. 55

Příloha 4-6: Podíl sociálních služeb v ORP Židlochovice dle zřizovatele

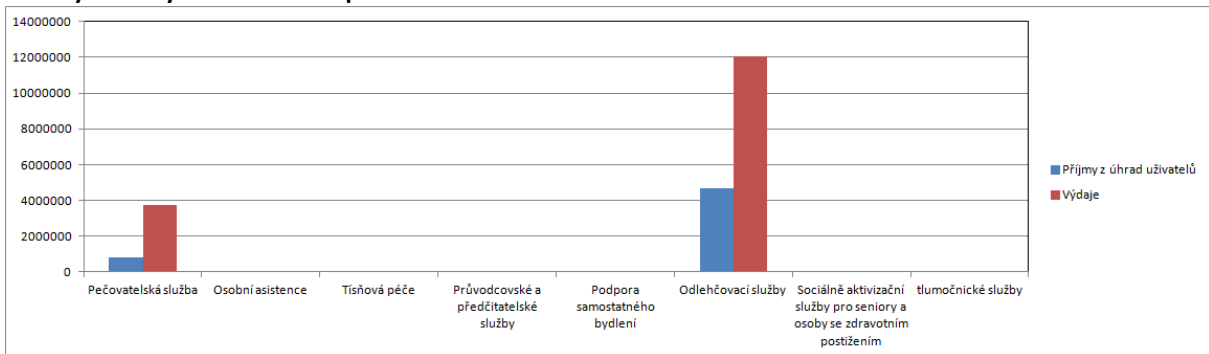
Zdroj: podle Tab. 56

Příloha 4-7: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP Židlochovice

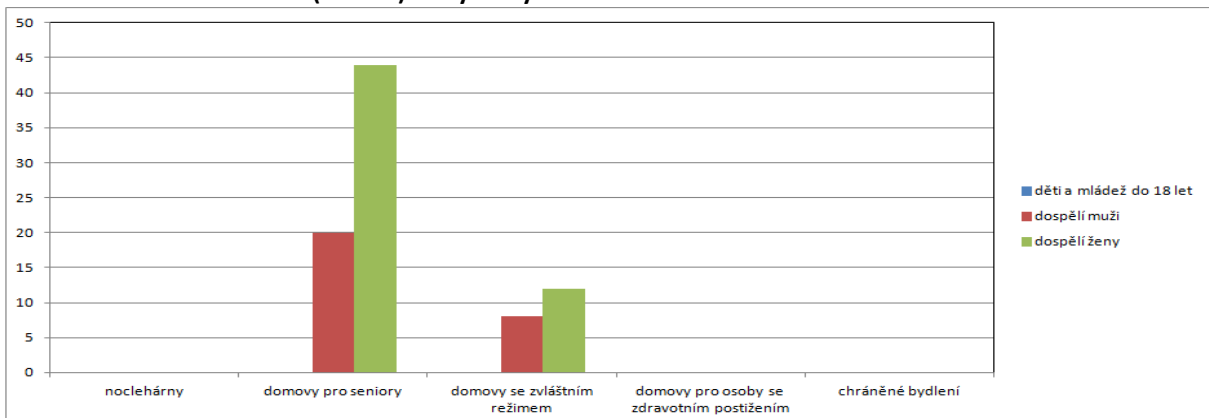
Zdroj: podle Tab. 58

Příloha 4-8: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v ORP Židlochovice

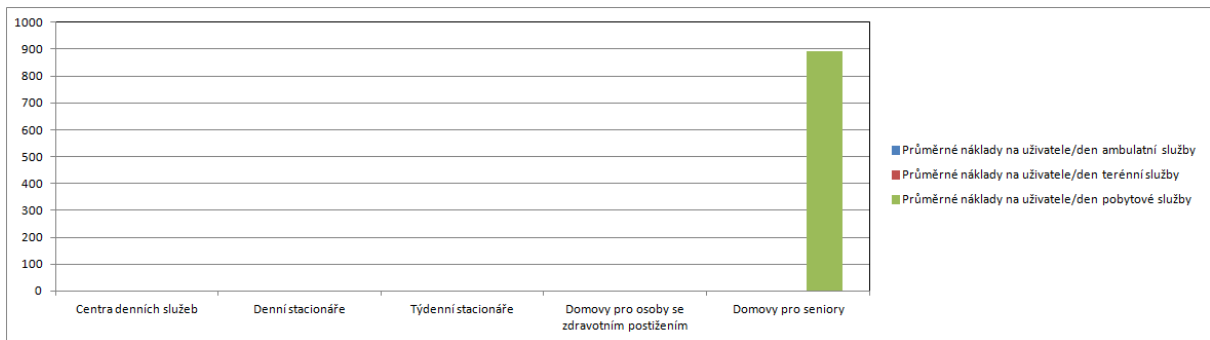
Zdroj: podle Tab. 59

Příloha 4-9: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012

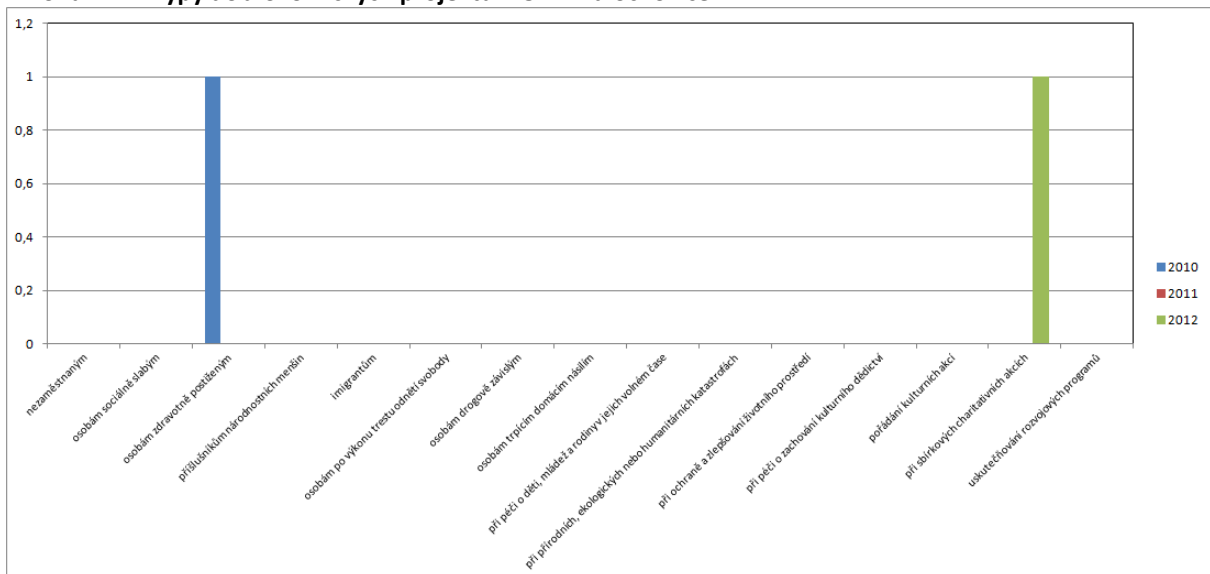
Zdroj: podle Tab. 61

Příloha 4-10: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP Židlochovice

Zdroj: podle Tab. 62

Příloha 4-11: Typy dobrovolnických projektů v ORP Židlochovice

Zdroj: podle Tab. 65

5. Téma 3: Odpadové hospodářství

5.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

5.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Odpadové hospodářství je jednou z mnoha problematik, které v současné době většina obcí a měst řeší v samostatné působnosti. Jedná se hlavně o povinnosti obcí a měst jako původců odpadů a také povinnosti při zajištění nakládání s odpady, zajištění jeho financování a mnohé další. Obce jsou dle zákona o odpadech původci odpadů od jejich občanů. Mají tedy povinnosti při zajištění svozu odpadů, zajištění sběrných míst pro odkládání odpadů, zajištění veškerých nádob na odpad (i tříděný), zajištění dalšího nakládání s odpadem apod.

Obce a města mají povinnost zajistit nakládání s:

- odpady pocházejícími od občanů, žijících na jejich území,
- odpady vzniklými při jejich samotné činnosti,
- odpady pocházejícími od malých firem a živnostníků, kteří jsou zapojeni do jejich systému odpadového hospodářství.

Nakládání s odpady hradí obce z finančních prostředků, zahrnutých v jejich rozpočtech (příjmy z poplatků od občanů, příjmy od živnostníků, zapojených do systému odpadového hospodářství obce, odměny za zajištění tříděného sběru (EKO-KOM, a.s.), odměny za zajištění zpětného odběru výrobků (kolektivní systémy) apod.

Obce jsou samosprávnými subjekty, které mají širokou míru pravomocí v nastavení systému svého odpadového hospodářství a v oblasti nakládání s odpady. Meziobecní spolupráce by mohla být dobrým nástrojem ke zlepšení komunikace v území, propojení jednotlivých potřeb obcí, společnému řešení problémů, úspoře finančních prostředků a v neposlední řadě k posunu v naplňování cílů Plánu odpadového hospodářství ČR.

Základní legislativa

Výčet nejdůležitějších právních předpisů ČR, souvisejících s problematikou odpadového hospodářství, je uveden níže.

- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů, v platném znění
- Vyhláška č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném znění
- NV č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky
- Vyhláška č. 294/2005 Sb., o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu, v platném znění
- Vyhláška č. 341/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s biologicky rozložitelnými odpady, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2005 Sb., o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů, v platném znění
- Vyhláška č. 384/2001 Sb., o nakládání s PCB, v platném znění
- Vyhláška č. 237/2002 Sb., o podrobnostech způsobu provedení zpětného odběru některých výrobků, v platném znění
- Vyhláška č. 352/2008 Sb., o podrobnostech nakládání s autovraky, v platném znění

5.1.2. Popis odpadového hospodářství ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Analýza řeší odpadové hospodářství v rámci územní jednotky SO ORP Židlochovice a k němu územně příslušných měst a obcí. Všechny obce v regionu mají zavedený systém sběru odpadů a mají uzavřené smlouvy o svozu odpadů s pěti různými odpadovými společnostmi. Z 24 obcí v regionu je šest společností firmy KTS Ekologie s.r.o., založené a vlastněné obcemi z různých regionů (Ivančicko, Kahan, Židlochovicko). Ostatní obce mají uzavřené smlouvy se soukromými společnostmi. Pouze 7 obcí v regionu má zřízený sběrný dvůr, ve zbývajících obcích jsou sběrná místa nebo je prováděn mobilní sběr. Čtyři obce v regionu se v současné době zabývají vybudováním sběrného dvora (různé fáze projektu – žádosti o dotace, stavba...). Z analýzy dále vyplynulo, že obce aktuálně řeší problematiku biologicky rozložitelných odpadů, a to většinou formou žádostí o dotace na kompostéry pro občany. V některých obcích je aktuální i problematika černých skládek, jejímž řešením by mohlo být právě budování a modernizace sběrných dvorů a jejich lepší dostupnost (delší provozní doba). Většina obcí má systém sběru odpadů již zavedený a nemá potřebu ho měnit.

V rámci DSO Židlochovicko nebyla možnost spolupráce v OH zatím projednávána, v rámci DSO Cezava byla možnost spolupráce diskutována v roce 2013, ke konkrétní spolupráci zatím nedošlo.

Možnosti spolupráce starostové vidí ve výměně zkušeností, případně při řešení zpracování biologicky rozložitelného odpadu (kompostárny) nebo při budování sběrných dvorů. Svoz odpadů si však obce chtějí ponechat ve vlastní působnosti a nemají zájem o změny.

Svozové společnosti, ceny za svoz odpadu

V následujících tabulkách je uveden přehled svozových společností, které působí v rámci SO ORP Židlochovice a jeho blízkém okolí.

Tab. 67: Seznam svozových společností působících na území ORP Židlochovice

Č.	Svozové společnosti na území ORP	Adresa provozu		Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	
1.	KTS EKOLOGIE s.r.o.	Hutní Osada 14	Zastávka	S/O
2.	SITA CZ, a.s.,	Drčkova 2798/7	Brno	S
3	AVE CZ s.r.o.	Vídeňská 264/120b	Brno	S
4	van Gansenwinkel	U Vlečky 592	Modřice	S
5	.A.S.A. spol. s.r.o.	Líšeňská 35	Brno	S

Zdroje dat: vlastní šetření

Tab. 68: Seznam svozových společností působících v blízkosti území ORP Židlochovice

Č.	Svozové společnosti v nejbližším okolí (mimo území ORP)	Adresa provozu		Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	
1.	SAKO Brno a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno	S/O
2.	Kaiser servis spol. s.r.o.	Trnkova 111	Brno	S
3.	Hantály a.s.	Tovární 345/22	Velké Pavlovice	S/O

Zdroje dat: vlastní šetření

V regionu působí 5 odpadových společností, z nichž je podstatná část soukromá. Specifikem je firma KTS Ekologie s.r.o., která je ve vlastnictví obcí. Mapa územní působnosti společností je v příloze.

Na základě konzultací a rozeslání dotazníků starostům a svozovým firmám byly zjišťovány ceny za svezené odpady, nicméně valná většina obcí nechtěla tyto údaje uvádět, pravděpodobně z obavy konkurenčních nabídek apod. U obcí, které informace o cenách za svoz dodaly, je problematické zjistit, co je v ceně za tunu zahrnuto. V případě svozových společností byla situace podobná (obchodní tajemství).

Náklady na svoz odpadu jsou v obcích řešeny různě (paušálně, za občana, za tunu...). Je tedy nesnadné říci, zda jsou data vypovídající. Z údajů, které se podařilo zjistit, lze konstatovat, že cena za 1 t svezeneho směsného komunálního odpadu (SKO) se pohybuje v rozmezí od 660 do 2200 Kč, což jsou hodnoty pod celorepublikovým (2548,5 Kč/t) i krajským průměrem (2774 Kč/t). Cena za 1 t svezeneho separovaného odpadu se pohybuje v rozmezí od 50 do 2200 Kč, tedy hluboko pod celorepublikovým (4678,6 Kč/t) i krajským průměrem (3377 Kč/t). Výše poplatku za občana se pohybuje v rozmezí 450 až 660 Kč. Výjimku tvoří obec Žabčice, kde je cena 100 Kč díky tomu, že se na území nachází skládky, jejichž provozovatelé přispívají do rozpočtu obce, takže občané nemusí tolik platit za odvoz odpadu. Částka, kterou obce doplácí na občana, se rovněž liší – pohybuje se v řádu desítek až stovek korun, nejvyšší částka dosahuje 190 Kč.

Zdroje dat: Hodnocení nákladů na hospodaření s komunálními odpady v obcích ČR (za rok 2012), IURMO 2013

Vybavenost území z hlediska odpadového hospodářství, popis nakládání s jednotlivými druhy odpadů

Sběrná místa, sběrné dvory a ostatní

Následující tabulky uvádí přehled sběrných dvorů, míst a dalších zařízení v ORP Židlochovice.

Tab. 69: Sběrné dvory na území ORP Židlochovice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Prov./vlast.	Poznámky
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ				
1.	Obec Hrušovany u Brna	Jana Koziny	Hrušovany u Brna	583081	495,00	450,00	O	
2.	.A.S.A., spol. s.r.o.	Tovární	Rajhrad	583758	300,00		S	
3	Obec Rajhradice	Krátká 379	Rajhradice	583766	400,00		O	
4	Obec Syrovice	Syrovice 298	Syrovice	583936	107,00	107,00	O	
5	Obec Těšany	Těšany	Těšany	583995	400,00		O	
6	Obec Žabčice	Žabčice	Žabčice	584231	300,00		O	
7	Město Židlochovice	Topolová	Židlochovice	584282	710,00	710,00	O	okam. kap. 51 t

Prov./vlast. - Provozovatel/vlastník (O – obec, S – soukromé)

Zdroje dat: dotazník ohledně odpadového hospodářství v obcích, hlášení o produkci odpadu

Na území ORP Židlochovice se nachází 7 sběrných dvorů, které slouží pouze občanům obcí, které sběrný dvůr provozují. Ostatní občané mohou v některých případech sběrný dvůr využívat (Židlochovice) a za poplatek zde zanechat svůj odpad. Většina sběrných dvorů je provozována a vlastněna obcemi, výjimkou je sběrný dvůr v Rajhradu. V současné době je záměr vybudovat 4 nové sběrné dvory (popř. modernizace stávajících sběrných míst). Mapa sběrných dvorů je v příloze.

Průměrnou roční využitou kapacitu sběrných dvorů v některých obcích se nepodařilo zjistit. Na dotazník ohledně odpadového hospodářství v obcích většina obcí nereagovala stejně jako v případě zjišťování cen za svoz odpadů.

Co se týče možností meziobecní spolupráce, sběrné dvory mohou sloužit pro více obcí v případě, že se obce dohodnou např. na spolufinancování provozu. Ze strany starostů však spíše vychází potřeba mít pro svou obci vlastní sběrný dvůr nebo sběrné místo a společně potom řešit např. odvoz odpadů.

Tab. 70: Sběrná místa na území ORP Židlochovice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP		Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Obec	ZÚJ		
1.	Obec Blučina	Blučina	582859	O	Sběrné středisko odpadů
2.	Obec Holasice	Holasice	583031	O	Odpadový dvůr
3.	Obec Měnin	Měnin	583383	O	Sběrné místo ve dvoře za radnicí
4.	Obec Moutnice	Moutnice	583448	O	Sběrné místo
5.	Obec Nesvačilka	Nesvačilka	583499	O	Sběrné místo
6.	Obec Nosislav	Nosislav	584720	O	Sběrné místo, okamžitá kapacita cca 12 t
7.	Martin Zgudka - nákladní doprava a výkup kového odpadu	Opatovice	583553	S	Soukromé sběrné místo, pro občany zdarma
8.	Obec Přísnovice	Přísnovice	583731	O	Sběrné místo, v současnosti je v plánu výstavba sběrného dvora
9.	Obec Sobotovice	Sobotovice	583880	O	2 sběrná místa
10.	Obec Unkovice	Unkovice	584061	O	Sběrné místo
11.	Obec Žatčany	Žatčany	584240	O	Sběrné místo

Zdroje dat: dotazník rozeslaný obcím, vlastní šetření

Ostatní obce provozují sběrná místa nebo problém řeší mobilním svozem odpadů. Sběrná místa v obcích plní funkci sběrného dvora, ale nejsou povolena podle zákona o odpadech.

Kapacitu sběrných míst se nepodařilo zjistit. Na dotazník ohledně odpadového hospodářství v obcích většina obcí nereagovala.

Tab. 71: Výkupny odpadů na území ORP Židlochovice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ	
1.	HULMAN-kovošrot s.r.o.	Nádražní 853	Židlochovice	584282	S
2.	FERIKO, s.r.o.	Stará pošta 46	Rajhrad	583758	S
3.	Barko, s.r.o.	areál ZD	Syrovice	583936	S

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem

Mezi ostatní zařízení byly zařazeny i výkupny odpadů. Na území se nachází celkem tři a všechny jsou provozovány a vlastněny soukromou osobou. Po dohodě s provozovatelem mohou být výkupny zařazeny obcí do systému nakládání s odpady, avšak je zřejmé, že se jedná o nestabilní prvek (závislost na poptávce).

Třídící linky, koncová zařízení

Na území ORP Židlochovice se nenacházejí třídící linky. Následující tabulka uvádí přehled třídících linek a koncových zařízení v širším okolí ORP Židlochovice.

Tab. 72: Třídící linky v blízkosti území ORP Židlochovice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	SAKO Brno a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno	551058	O/S	
2.	PETKA CZ a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	S	společný podnik BRNOMETAL s.r.o. a van Gansenwinkel, a.s.
3	STAVOSUR, spol. s.r.o.	Havlíčkova 38	Hustopeče	584495	S	
4	BRNOMETAL s.r.o.	Černovická 15	Brno	551074	S	
5	van Gansenwinkel, a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	S	
6	REMAT s.r.o.	Pratecká 12	Brno	551309	S	
7	.A.S.A., spol s.r.o.	Líšeňská 35	Brno	551058	S	

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem

Území ORP Židlochovice využívá zařízení v blízkém Brně (4 zařízení), v Modřicích (2 zařízení) a v Hustopečích. Provozovatelé třídících linek jsou soukromé subjekty. Kapacitu třídících linek se nepodařilo zjistit, tato informace není součástí seznamu osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaného krajskými úřady. Provozní řády, ve kterých se tato informace nachází, nejsou běžně zveřejňovány.

V současnosti je uvažováno o vybudování menší třídící linky společností KTS Ekologie, která je vlastněna obcemi a která obsluhuje 7 obcí v rámci regionu. Komerční společnost .A.S.A. Žabčice také uvažuje o vybudování třídící linky. Oba záměry jsou však prozatím ve stádiu diskuzí.

Tab. 73: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP Židlochovice), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a číslo popisné	Obec	ZÚJ		
1.	BRNOMETAL s.r.o.	Černovická 15	Brno	551074	Všechny obce v ORP	S
2.	STAVOSUR, spol. s.r.o.	Havlíčkova 38	Hustopeče	584495	Všechny obce v ORP	S
3	REMAT s.r.o.	Pratecká 12	Brno	551309	Všechny obce v ORP	S
4	.A.S.A., spol s.r.o.	Líšeňská 35	Brno	551058	Všechny obce v ORP	S
5	PETKA CZ a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	Všechny obce v ORP	S
6	SAKO Brno a.s.	Jedovnická 4247/2	Brno	551058	Všechny obce v ORP	S/O
7	van Gansenwinkel, a.s.	U Vlečky 592	Modřice	583391	Všechny obce v ORP	S

Na území ORP Židlochovice se nenachází třídící linka pro separovaný odpad. Využívány jsou převážně na linky v Brně a v Hustopečích. Přesné informace k využití koncových zařízení jednotlivými obcemi se nepodařilo zjistit. Svoz na zařízení nemusí být pravidelný, svozové firmy je střídají dle poptávky.

Zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady (BRO) na území ORP Židlochovice

V rámci ORP Židlochovice a okolí se nachází několik zařízení pro nakládání s BRO, jejich přehled je uveden v následujících tabulkách.

Tab. 74: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Průměrně využitá roční kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ				
1.	.A.S.A., spol. s.r.o.	areál skládky S-003	Žabčice	584231	10000,00	nezjištěno	S/O (20 % obec Žabčice)	Kompostárna, od r. 2008
2.	Město Židlochovice	Topolová	Židlochovice	584231	600,00	nezjištěno	O	kompostárna, provoz od 12/2013
3.	Obec Žatčany	p. č. 293, k. ú. Žatčany	Žatčany	584240	145,00	90 – 130 t	O	kompostárna, v provozu od r. 2010
4.	Obec Unkovice	areál bývalé vodárny	Unkovice	584061		nezjištěno	O	V provozu od r. 2009

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem, vlastní šetření, www.zeraagency.cz

Obcemi provozované kompostárny slouží obyvatelům, kteří v dané obci bydlí, výhledově je plánováno společné využití kompostáren (např. v Židlochovicích – v závislosti na využití během letních měsíců se bude uvažovat o nabídce služeb obecní kompostárny i okolním obcím). Kompostárna při skládce .A.S.A. Žabčice je komerční. Dále je v provozu komunitní kompostárna v Žatčanech a Unkovicích, ty jsou však využívány jen občany těchto obcí. Průměrnou využitou roční kapacitu se nepodařilo zjistit, není zveřejňována. Mapa kompostáren je v příloze.

Tab. 75: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Židlochovice, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ			
1.	Centrální kompostárna Brno a.s.	Vinohradská	Brno	551066	70000,00	S	SITA CZ a.s.
2.	Setra Chrlice	Chrlice	Brno	551066	10000,00	S	

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem, www.zeraagency.eu. Průměrnou využitou roční kapacitu se nepodařilo zjistit.

Mimo území se nachází dvě větší kompostárny v Brně, obě jsou provozovány soukromými subjekty.

Tab. 76: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet obcí, které využívají koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, OK, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	Město Židlochovice	Topolová	Židlochovice	584231	Židlochovice	O
2.	.A.S.A., spol. s.r.o.	areál skládky S-003	Žabčice	584231	obce, které mají smlouvu s .A.S.A., spol. s.r.o.	S/O (20 % obec Žabčice)

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem

Na území je převážně zástavba rodinných domů, občané řeší likvidaci BRO převážně tradičně vlastními kompostéry a hnojišti. Některé obce tento trend podporují zapůjčením kompostérů získaných z dotací.

Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů na území ORP, současný stav

Na území ORP Židlochovice se nenachází žádná spalovna ani zařízení pro energetické využití odpadů. Následující tabulka uvádí nejbližší spalovny v okolí ORP Židlochovice.

Tab. 77: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu mimo území ORP			Roční maximální kapacita [t]	Typ zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ				
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno	551058	248000,00	ZEVO - KO, OO	O/S	
2.	Ekotermex a.s.	Pustiměřské Prusy 268	Pustiměř	593508		spalovna - NO, PrO	S	
3.	Českomoravský cement a.s.	Mokrá 359	Mokrá-Horákov	583405			S	spoluspalování odpadu - pneumatiky

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem

Pozn.: Typ zařízení: (spalovna NO, OO, PrO); zařízení pro energetické využití odpadů ZEVO (KO, NO, OO).

Kapacitu se ve většině případů nepodařilo zjistit, tato informace není součástí seznamu osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaného krajskými úřady. Provozní řády, ve kterých se tato informace nachází, nejsou běžně zveřejňovány.

Tab. 78: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	SAKO Brno, a.s.	Jedovnická 2	Brno	551058	všechny obce regionu	O/S
2.	Ekotermex a.s.	Pustiměřské Prusy 268	Pustiměř	593508		S
3.	Českomoravský cement a.s.	Mokrá 359	Mokrá-Horákov	583405		S

Zdroje dat: Seznam osob oprávněných k nakládání s odpady zveřejňovaný krajským úřadem

Na území ORP Židlochovice se nenachází žádná spalovna nebo ZEVO, odpad z území je svážen do ZEVO SAKO Brno a.s. O vybudování spalovny nebo ZEVO na území ORP Židlochovice se vzhledem k blízkosti zařízení v Brně neuvažuje.

Skládky odpadů

Na území ORP Židlochovice se nachází dvě skládky OO (Žabčice, Bratčice), jejichž provozovatelem je soukromá osoba. Dále jsou využívány skládky v blízkém okolí (Velké Pavlovice, Klobouky u Brna). Následující tabulky uvádí přehled těchto skládek.

Tab. 79: Skládky odpadů provozované na území ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu na území ORP			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)	Poznámky
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ				
1.	STAVOS Brno, a.s.	skládky	Bratčice	582883	OO	v provozu	S	

		Bratčice						
2.	.A.S.A. Žabčice, spol. s.r.o.	areál skládky	Žabčice	584231	OO, IO	v provozu	S/O (20 % obec Žabčice)	S-001, S-003

Zdroje dat: vlastní šetření

Tab. 80: Nejbližší skládky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Typ skládky z hlediska ukládaných odpadů (OO, NO, IO)	Stav skládky	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ			
1.	HANTÁLY a.s.	Velké Pavlovice	Velké Pavlovice		OO, NO	v provozu	S
2.	Město Klobouky u Brna	Klobouky u Brna	Klobouky u Brna		OO	v provozu	O

Zdroje dat: vlastní šetření

Tab. 81: Koncová zařízení (skládky využívané obcemi z území ORP), současný stav

Č.	Provozovatelé zařízení	Adresa provozu			Výčet všech obcí území ORP, která využívají tato koncová zařízení	Provozovatel/vlastník (O, S)
		Ulice a č. p.	Obec	ZÚJ		
1.	STAVOS Brno, a.s.	skládky Bratčice	Bratčice	582883	všechny obce v rámci ORP	S
2.	.A.S.A. Žabčice, spol. s.r.o.	areál skládky	Žabčice	584231	všechny obce v rámci ORP	S

Zdroje dat: vlastní šetření

Na území ORP Židlochovice je síť skládek považována za dostatečnou, o budování dalších skládek se neuvažuje.

Doplňující informace - černé skládky odpadu a ekologické zátěže, současný stav na území ORP Židlochovice

Jako staré ekologické zátěže jsou na území ORP Židlochovice uvedeny: skládka TKO Měnin, skládka Hrušovany, skládka TOROZ Tišnov - Židlochovice, skládka Nosislav, Rajhradice – obalovna, skládka Žatčany.

V některých obcích je aktuální i problematika černých skládek, jejímž řešením by mohlo být budování a modernizace sběrných dvorů a jejich lepší dostupnost (delší provozní doba).

Celkový přehled obcí a jejich způsobů nakládání s odpady

Následující oddíl podrobněji popisuje nakládání s různými druhy odpadů v jednotlivých obcích:

Blučina

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve)
- Nebezpečný: mobilní sběr, je možné odevzdat i do sběrného střediska odpadů
- Objemný: kontejner na velkoobjemový odpad
- Bioodpad: domácí kompostování, dále místo, kde lze bioodpad odložit
- Kovy: sběrné středisko odpadů
- Textil: kontejner na textil za poštou
- Elektrozařízení: mobilní svoz, případně sběrné středisko odpadů
- Zářivky: jako nebezpečný odpad
- Baterie: jako nebezpečný odpad

Bratčice

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve) – 2 hnízda
- Nebezpečný: mobilní sběr s četností svozu 2x za rok
- Objemný: 4 velké kontejnery - nepravidelný svoz zajišťuje na zavolání soukromá společnost
- Bioodpad: obec samotná neřeší, občané si kompostují sami na zahradách (venkovská zástavba)
- Kovy: kontejner na kovy na návsi, 1x za tři měsíce, svoz kovového odpadu zajišťuje soukromá firma
- Textil: jeden kontejner
- Elektrozařízení: mobilní svoz
- Zářivky: mobilní svoz
- Baterie: mobilní svoz
- Poznámky: obec je spoluvlastníkem společnosti KTS Ekologie

Holasice

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve)
- Nebezpečný: mobilní svoz 2x ročně
- Objemný: velkoobjemové kontejnery v odpadovém dvoře (není to sběrný dvůr podle zákona, spíše sběrné místo)
- Bioodpad: popelnice na bioodpad z dotace, kompostéry – obec rozdává
- Kovy: kontejner v odpadovém dvoře
- Textil: kontejnery pro bezplatný odběr textilu, obuvi, oděvů
- Elektrozařízení: mobilní svoz
- Zářivky: v rámci nebezpečného odpadu – mobilní sběr, jinak není k dispozici samostatná nádoba
- Baterie: malý kontejner na obecním úřadě
- Poznámky: obec je spoluvlastníkem společnosti KTS Ekologie

Hrušovany u Brna

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve)
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: svoz a likvidaci bioodpadu zajišťuje soukromá společnost (převoz na skládku v Žabčicích), lze i odevzdat ve sběrném dvoře
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: kontejner na textil a obuv
- Elektrozařízení: sběrný dvůr, kontejnery na drobnější elektrozařízení a baterie - celkem 2x
- Zářivky: zpětný odběr ve sběrném dvoře, sběrné místo s malou sběrnou nádobou na OÚ
- Baterie: kontejnery na drobnější elektrozařízení a baterie, dále obec ve spolupráci se soukromou firmou zajistila kartonové krabičky, které jsou určeny pro sběr baterií v domácnostech

Ledce

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: kontejner ve dvoře OÚ
- Bioodpad: obec neřeší, občané kompostují na zahradách
- Kovy: ne
- Textil: kontejner na textil a oděvy
- Elektrozařízení: kontejner ve dvoře OÚ
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Medlov

- Separovaný: kontejnery - plast, sklo, papír, textil
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: 1x ročně svoz
- Bioodpad: obec neřeší, občané kompostují na zahradách
- Kovy: sběr zajišťují organizace v obci (hasiči) + elektroodpad
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: zajišťují hasiči
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Měnin

- Separovaný: kontejnery - plast, sklo, papír, textil
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: sběrné místo (kontejner na nábytek, matrace...)
- Bioodpad: kompostování (obec poskytla občanům kompostéry)
- Kovy: sběrné místo (železný šrot) + hasiči, rybáři
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: sběrné místo i mobilní svoz
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Moutnice

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve)
- Nebezpečný: sběrné místo, 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: kontejner na sběrném místě
- Bioodpad: domovní kompostéry, podpora domácího kompostování (osvěta)
- Kovy: kontejner na sběrném místě
- Textil: kontejner na textil, obuv a hračky (zdarma ve sběrném dvoře)
- Elektrozařízení: sběrné místo
- Zářivky: mobilní sběr
- Baterie: mobilní sběr

Nesvačilka

- Separovaný: barevné kontejnery (papír, sklo, plast)
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: kontejner na sběrném místě
- Bioodpad: není řešen obcí, občané kompostují sami
- Kovy: kontejner v obci
- Textil: 2-3x ročně sběr – organizován charitou
- Elektrozařízení: sběrné místo, mobilní svoz
- Zářivky: nádoba na obecním úřadě
- Baterie: nádoba na obecním úřadě

Noslav

- Separovaný: kontejnery (papír, sklo bílé, barevné, PET lahve)
- Nebezpečný: mobilní svoz nebezpečného odpadu, v Židlochovicích je možné odložit na sběrném dvoře pneumatiky, autobaterie, ledničky, televize a jiné nebezpečné odpady - za poplatek
- Objemný: kontejner
- Bioodpad: místo, kde se bioodpad shromažďuje

- Kovy: hasiči dělají mobilní sběr - kovový šrot potom prodají
- Textil: jednou ročně po dobu dvou měsíců mobilní sběr (spolupráce s charitou nebo evangelickou církví)
- Elektrozařízení: mobilní svoz, i sběrný dvůr v Židlochovicích/poplatek)
- Zářivky: mobilní sběr
- Baterie: mobilní sběr
- Poznámky: obec je spoluvlastníkem společnosti KTS Ekologie

Opatovice

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz, dále k dispozici zdarma pro občany obce "sběrný dvůr" u soukromé osoby v obci
- Objemný: k dispozici zdarma pro občany obce "soukromý sběrný dvůr"
- Biodpad: obec neřeší, občané kompostují na zahradách
- Kovy: k dispozici zdarma pro občany obce "soukromý sběrný dvůr"
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: mobilní svoz
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Otmarov

- Separovaný: kontejnery (2 sběrná hnízda)
- Nebezpečný: 2x ročně svoz
- Objemný: 2x ročně svoz s NO
- Biodpad: nesbírá se, domácí kompostování
- Kovy: organizace v obci 1x ročně
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: mobilní svoz
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Popovice

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: 2x ročně mobilní svoz společně s NO
- Biodpad: obec neřeší
- Kovy: mobilní svoz – soukromá firma
- Textil:
- Elektrozařízení: mobilní svoz 2x ročně
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Přísnovice

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: sběrné místo (2x ročně svoz) + nový sběrný dvůr (od 2015)
- Objemný: sběrné místo (2x ročně svoz) + nový sběrný dvůr (od 2015)
- Biodpad: kompostovací nádoby pro občany, 3 kontejnery po obci
- Kovy: sběrné místo, 1x ročně svoz
- Textil: soukromá firma - kontejner pro sběr použitého textilu, bot a hraček
- Elektrozařízení: mobilní svoz + nový SD
- Zářivky: sběrné místo s malou sběrnou nádobou na OÚ
- Baterie: sběrné místo

- Poznámky: získána dotace na výstavbu sběrného dvora (od r. 2015)

Rajhrad

- Separovaný: pronájem separačních kontejnerů
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: občanům rozdány domácí kompostéry, jinak domácí kompostování
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: 4 x kontejner na textil
- Elektrozařízení: sběrný dvůr
- Zářivky: sběrný dvůr
- Baterie: sběrný dvůr

Rajhradice

- Separovaný: kontejnery, lze i vozit do sběrného dvora
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: domácí kompostéry nebo je možnost bioodpad odvézt do zemědělského družstva
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: sběrný dvůr
- Elektrozařízení: sběrný dvůr
- Zářivky: sběrné místo s malou sběrnou nádobou na OÚ
- Baterie: sběrný dvůr, nádoba na OÚ

Sobotovice

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: 2x ročně svoz
- Objemný: sběrné místo - 3 kontejnery s odvozem
- Bioodpad: není zde žádné místo, občané si bioodpad řeší sami
- Kovy: sběrné místo - kontejner
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: mobilní svoz – při odvozu NO
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Syrovice

- Separovaný: sběrný dvůr, kontejnery pro separovaný odpad má na starosti soukromá firma
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: sběrný dvůr, domácí kompostéry (k vyzvednutí na úřadě)
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: u budovy OÚ je nově umístěn kontejner na oděvy, obuv a hračky, pro charitu
- Elektrozařízení: zpětný odběr ve sběrném dvoře
- Zářivky: zpětný odběr ve sběrném dvoře, 2 x sběrné místo s malou sběrnou nádobou na OÚ a MŠ a ZŠ
- Baterie: zpětný odběr ve sběrném dvoře

Těšany

- Separovaný: sběrný dvůr, kontejnery
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: domovní kompostéry, domácí kompostování

- Kovy: hasiči - dělají sběr kovového šrotu
- Textil: samostatný kontejner není, ale lze odevzdat ve sběrném dvoře
- Elektrozařízení: mobilní svoz, sběrný dvůr
- Zářivky: sběrný dvůr
- Baterie: sběrný dvůr

Unkovice

- Separovaný: kontejnery, sběrný dvůr, kontejnery na směsný plast před sběrným dvorem a u obchodu
- Nebezpečný: sběrné místo
- Objemný: sběrné místo
- Bioodpad: komunitní kompostování v areálu bývalé vodárny
- Kovy: sběrné místo (kovový šrot)
- Textil: kontejner na použitý textil, hračky, oděvy, boty...
- Elektrozařízení: mobilní svoz, box na malé elektrospotřebiče je umístěn v prodejně smíšeného zboží
- Zářivky: zpětný odběr ve sběrném dvoře - odběr i následná ekologická recyklace použitých světelných zdrojů a svítidel
- Baterie: malý kontejner na baterie je umístěn v prodejně smíšeného zboží

Vojkovice

- Separovaný: kontejnery
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: sběrné místo (kontejner)
- Bioodpad: obec neřeší
- Kovy: sběr šrotu - sdružení v obci
- Textil: kontejner
- Elektrozařízení: kontejner klecový (pro malé spotřebiče), odvoz zajišťuje soukromá firma
- Zářivky: součást NO
- Baterie: součást NO

Žabčice

- Separovaný: kontejnery - pouze sklo, plast, ostatní sběrný dvůr
- Nebezpečný: 2x ročně svoz + sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: sběrný dvůr
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: sběrný dvůr
- Elektrozařízení: sběrný dvůr
- Zářivky: sběrný dvůr
- Baterie: sběrný dvůr

Žatčany

- Separovaný: kontejnery (plast, sklo, papír), sběrné místo
- Nebezpečný: 2x ročně mobilní svoz
- Objemný: sběrné místo
- Bioodpad: komunitní kompostárna
- Kovy: sběrné místo
- Textil: 2-3x ročně sběr – charita
- Elektrozařízení: sběrné místo, mobilní svoz
- Zářivky: sběrné místo
- Baterie: sběrné místo

Židlochovice

- Separovaný: kontejnery (plast, sklo, papír), sběrný dvůr
- Nebezpečný: sběrný dvůr
- Objemný: sběrný dvůr
- Bioodpad: kompostárna
- Kovy: sběrný dvůr
- Textil: sběrný dvůr, sběr pro charitu
- Elektrozařízení: sběrný dvůr, kontejnery – město, soukromá firma (zpětný odběr)
- Zářivky: zpětný odběr ve sběrném dvoře, 3 x sběrné místo s malou sběrnou nádobou na MěÚ
- Baterie: sběrný dvůr, nádoby na MěÚ
- Poznámky: Obec je podílníkem ve společnosti KTS Ekologie, s.r.o.

Separovaný odpad je v obcích v rámci ORP Židlochovice shromažďován buď v kontejnerech a následně svážen (nejčastěji jednou za dva týdny), případně jej občané mohou vozit na sběrná místa a do sběrných dvorů. Nebezpečný odpad je buď řešen mobilním svozem 2x ročně nebo jej občané mohou odevzdat do sběrného dvory (u obcí, které SD mají). Objemný odpad je buď odebírán ve sběrných dvorech, nebo sběrných místech, v některých případech je řešen mobilním svozem zároveň s nebezpečným odpadem. Některé obce umožňují odevzdání nebezpečných odpadů do vlastních kontejnerů a potom zajistí jednorázový odvoz. Co se týče nakládání s bioodpadem, občané mohou svůj bioodpad odevzdat do komunitních nebo soukromých kompostáren, dále je rozšířená i možnost domácích kompostérů, na které měly obce možnost získat dotaci a bezplatně je pronajímají občanům. V Rajradicích řeší bioodpad tak, že jej předávají do místního zemědělského družstva. Kovy jsou často řešeny mobilním sběrem – obec buď najme firmu, která jednorázově kovy odveze nebo sběr kovového šrotu provádějí místní organizace (např. hasiči). Dále je možné kovy vozit na sběrné dvory a místa. Co se týče textilu, v obcích jsou často speciální kontejnery jak soukromých firem, tak neziskových nebo církevních organizací (např. Diakonie Broumov, Diecézní charita Brno). V některých obcích sběr textilu, oděvů, bot nebo i hraček organizují místní občané ve spolupráci s charitami, nadacemi apod. Elektrozařízení, zářivky a baterie jsou často odváženy v rámci mobilního svozu nebezpečného odpadu, případně je zde možnost odevzdat je na sběrném místě nebo ve sběrném dvoře. V některých obcích jsou k dispozici malé nádoby pro sběr baterií, výbojek, drobných elektrospotřebičů; většinou umístěny na obecních a městských úřadech.

Produkce odpadů na území ORP Židlochovice

Tab. 82: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Produkce odpadů [t]						
Produkce ostatních odpadů (OO)	52 151,05	41 980,12	39 134,60	36 966,24	42 552,81	46 587,96
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	4 918,52	6 682,15	3 972,27	2 311,84	762,12	1 498,27
Celková produkce (OO a NO)	56 937,93	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Z hlediska podílu na celkové produkci odpadů má produkce OO rostoucí trend v jednotkách procent mezi roky 2008 až 2010. Pozvolný nárůst produkce OO je pravděpodobně způsoben nárůstem počtu obyvatel v území. Produkce NO vykazuje po celé sledované období trend klesající. Z hlediska měrné produkce odpadů můžeme u OO sledovat trend snižování v letech 2008 - 2010 a trend pozvolného

nárůstu v letech 2010 - 2012. NO si i z hlediska měrné produkce odpadů zachovává trend významného snižování ze 231 kg.obyv.⁻¹ v roce 2008 na 49,12 kg.obyv.⁻¹.
Převažující produkce OO odpovídá zástavbě území rodinnými domy a výrazné stavební aktivitě na území ORP.

Tab. 83 Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce NO [t]	Měrná produkce NO [kg/obyv.]	Celková produkce OO [t]	Měrná produkce OO [kg/obyv.]	Celková produkce všech odpadů (NO+OO) [t]	Měrná produkce všech odpadů (NO+OO) [kg/obyv.]
ORP Židlochovice	31 050	330,02	10,63	16 266,18	523,87	16 596,20	534,50
Jihomoravský kraj	1 168 650	14 812,95	12,68	561 281,70	480,28	576 094,65	492,96

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tab. 83 je zobrazena produkce odpadů za rok 2012, jejichž původcem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce všech odpadů od obcí tvoří 34,5 % z celkové produkce odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Produkce nebezpečných odpadů od obcí tvoří 22 % z produkce nebezpečných odpadů vyprodukovaných všemi původci v ORP. Z těchto hodnot je patrné, že 65,5 % z celkové produkce odpadů bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP. Největší množství nebezpečných odpadů pochází z produkce těchto subjektů.

Jak je z tabulky zřejmé, v porovnání s průměrnými hodnotami za Jihomoravský kraj vykazuje ORP nižší měrnou produkci nebezpečných odpadů a vyšší měrnou produkci ostatních odpadů, které byly vyprodukovány v obcích. Z hlediska měrné produkce všech odpadů se ORP pohybuje nad průměrnou hodnotou za kraj. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP 1,51 kg nižší hodnoty měrné produkce nebezpečných odpadů a o 6,8 kg nižší hodnoty měrné produkce všech odpadů, které byly vyprodukovány obcemi.

Tab. 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012

Číslo skupiny odpadů	Název skupiny odpadů	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
01	Odpady z geologického průzkumu, těžby, úpravy a dalšího zpracování nerostů a kamene	3,00	11,14	0,00	414,19	0,00
02	Odpady z prvovýroby v zemědělství, zahradnictví, myslivosti, rybářství a z výroby a zpracování potravin	10,38	13,94	17,26	22,11	84,78
03	Odpady ze zpracování dřeva a výroby desek, nábytku, celulózy, papíru a lepenky	68,02	100,35	184,49	164,25	95,97
04	Odpady z kožedělného, kožešnického a textilního průmyslu	0,00	0,00	1,00	1,04	6,88

05	Odpady ze zpracování ropy, čištění zemního plynu a z pyrolytického zpracování uhlí	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00
06	Odpady z anorganických chemických procesů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
07	Odpady z organických chemických procesů	89,98	122,12	112,90	115,83	111,57
08	Odpady z výroby, zpracování, distribuce a používání nátěrových hmot (barev, laků a smaltů), lepidel, těsnících materiálů a tiskařských barev	151,14	116,59	126,61	96,63	98,59
09	Odpady z fotografického průmyslu	23,23	22,35	25,10	23,27	21,60
10	Odpady z tepelných procesů	9,00	85,66	0,04	3,57	143,56
11	Odpady z chemických povrchových úprav, z povrchových úprav kovů a jiných materiálů a z hydrometalurgie neželezných kovů	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00
12	Odpady z tváření a z fyzikální a mechanické úpravy povrchu kovů a plastů	274,88	336,01	392,00	225,10	168,13
13	Odpady olejů a odpady kapalných paliv (kromě jedlých olejů a odpadů uvedených ve skupinách 05 a 12)	143,92	132,07	141,96	150,54	125,70
14	Odpady organických rozpouštědel, chladiv a hnacích médií (kromě odpadů uvedených ve skupinách 07 a 08)	25,29	15,55	10,40	3,19	8,27
15	Odpadní obaly, absorpční činidla, čisticí tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené	1 252,53	1 131,44	1 042,28	832,68	1 359,68
16	Odpady v tomto katalogu jinak neurčené	4 477,30	2 915,02	1 964,73	591,25	1 411,74
17	Stavební a demoliční odpady (včetně vytěžené zeminy z kontaminovaných míst)	25 068,65	24 537,68	25 465,29	24 391,73	25 889,52
18	Odpady ze zdravotní nebo veterinární péče a /nebo z výzkumu s nimi souvisejícího (s výjimkou kuchyňských odpadů a odpadů ze stravovacích zařízení, které bezprostředně nesouvisejí se zdravotní péčí)	28,07	21,93	28,45	4,03	35,69
19	Odpady ze zařízení na zpracování (využívání a odstraňování) odpadu, z čistíren odpadních vod pro čištění těchto vod mimo místo jejich vzniku a z výroby vody pro spotřebu lidí a vody pro průmyslové účely	1 952,22	937,48	651,61	441,34	1 039,30
20	Komunální odpady (odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů) včetně složek z odděleného sběru	15 084,66	12 607,55	9 113,69	15 833,11	17 485,24

50	Odpady vzniklé z elektroodpadů	0,00	0,00	0,13	0,00	0,00
Celková produkce odpadů [t]		48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Vzhledem k rozsáhlé stavební činnosti na území ORP, budování zástavby rodinných domů a průmyslových parků není překvapující, že největší podíl na celkové produkci odpadů má skupina 17 Stavební a demoliční odpady s 25889,52 t. Vzhledem k hustotě zastavěné a obydlené oblasti je zřejmé, že významnou skupinou odpadů je skupina 20 Komunální odpady 17485,24 t. Další skupina, která se významně podílí na celkové produkci odpadů v ORP je 15 Odpadní obaly, absorpční činidla, čistící tkaniny, filtrační materiály a ochranné oděvy jinak neurčené 1359,68 t. Tato všeobecná položka ("jde pod to schovat hodně druhů odpadů") zahrnuje odpady ze všech možných výroben "od autoopravny až po velkou továrnu". Další všeobecnou a hojně zastoupenou skupinou je 16 Odpady v tomto katalogu jinak neurčené 1411,74 t. Velkým producentem odpadu jsou i obecní ČOV - 19 Odpady ze zařízení na zpracování odpadu z ČOV 1039,3 t.

Celková produkce odpadů na území ORP Židlochovice

V následující části o produkci odpadů, jejichž původcem je obec (hodnocení produkce KO a SKO, separovaných odpadů) se objevují data ze dvou databází. Hodnoty jsou vyjádřeny z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH) MŽP a z databáze společnosti EKO-KOM, a.s. Tyto databáze vznikají rozdílným způsobem sběru dat, jejich výpočtu a kontrolních mechanismů.

Do ISOH se informace sbírají komplexně, tedy za všechny odpady vyprodukované v území ČR, včetně způsobů nakládání s těmito odpady, jednou ročně, dle ohlašovací povinnosti stanovené zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Databáze tvořena prostřednictvím ohlášených údajů, ke kterým jsou vytvořeny dle dané metodiky dopočty odpadů těch subjektů, které nemají ohlašovací povinnost nebo ohlašovací povinnost nesplnily apod. Co se týče výpočtu produkce odpadů, data z ISOH jsou sečtena z produkce obcí (způsob nakládání A00 a AN60) a od všech občanů (způsob nakládání BN30, partner = občan obce), kteří odevzdali odpad v zařízení k tomu určeným (tedy ve sběrných dvorech, sběrných místech, výkupnách odpadů apod.). Dále jsou v produkci započítány odpady od subjektů, zapojených do systému sběru a nakládání s odpady obce (tzn. malých firem a živnostníků). Kontrolní mechanismy probíhají v několika stupních (kontroly vykazovaných množství předávaných odpadů, výkyvy v časové řadě apod.) nad veškerým objemem ohlášených dat (od všech ohlašovatelů) a v časové řadě.

Informace sdělované společností EKO-KOM, a.s. především za účelem řízení systému zpětného odběru obalů, včetně stanovení finančních odměn obcím, se sbírají čtvrtletně formou Výkazu o celkovém množství a druzích komunálního odpadu vytríděných, využitých a odstraněných obcí. Jedná se o veškeré odděleně sbírané využitelné komunální odpady, se kterými obec nakládá v rámci svého systému odpadového hospodářství (sběrná síť nádob, pytlový sběr, sběrné dvory, sběrná místa, výkupny, školní sběry, mobilní sběry apod.) Na rozdíl od databáze ISOH získává EKO-KOM, a.s. údaje od všech obcí v ČR jednotlivě (více než 97 % obcí ČR). Databáze EKO-KOM tedy nepracuje s dopočtenými údaji jako ISOH, ale s absolutními údaji za všechny obce. Dalším podkladem pro hodnocení je Dotazník o nakládání s komunálním odpadem v obci, se zaměřením na tříděný sběr, který se sbírá jednou ročně. Kontrolní mechanismy poté v databázi probíhají nad sbíranými daty o produkci jednotlivých druhů vytríděných odpadů a nad vybranými daty, např. o smíšeném komunálním odpadu (tedy v užším výběru dat, než u MŽP) v časové řadě.

V rámci hodnocení produkce odpadů od obcí lze použít obě databáze, ty však vykazují některé odlišnosti kvůli výše zmíněným faktům. Odlišnost je dána zejména množstvím odpadů vykazovaných do ISOH při výkupu odpadů (zejména kovy, částečně papír). Je ale potřeba poznamenat, že výkup odpadů je v praxi velmi obtížně kontrolovatelný a obce nemohou žádným zásadním způsobem ovlivňovat nebo plánovat nakládání s odpady, které jsou předmětem komerčního prodeje.

Z analýzy vyplynulo, že z celkové produkce komunálních odpadů jsou nejvýznamnější tyto odpady:
 200301 Směsný komunální odpad (BRKO) 7581,88 t
 200140 Kovy 5639,35 t - v ORP se
 200307 Objemný odpad (BRKO) 2427,21 t
 200101 Papír a lepenka (BRO) 1362,78 t
 150101 Papírové a lepenkové obaly 632,5 t
 Skladba odpadů odpovídá zástavbě území RD.
 Vybraná katalogová čísla jsou obecná - špatné zařazení odpadu pod katalogové číslo

Tab. 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce odpadů	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23
Celková produkce KO	16 317,06	13 726,24	10 133,93	16 642,26	18 829,55
Celková produkce SKO	7 378,41	6 975,69	6 319,00	6 262,69	7 581,88

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Obě kategorie odpadů, KO i SKO, mají v letech 2008 - 2010 trend produkce klesající, v letech 2010 - 2012 trend stoupající. U SKO není meziroční změna tak výrazná jako u KO. Stoupající trend produkce KO odpovídá nárůstu výstavby RD na území ORP a tím i nárůstu počtu obyvatel v území.

Tab. 86 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012	Celková produkce KO (20+1501) [t]	Měrná produkce KO [kg/obyv.]	Celková produkce SKO (200301) [t]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]	Měrná produkce SKO [kg/obyv.]
Zdroj dat	ČSÚ	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	MŽP, CENIA	EKO-KOM, a.s.
ORP Židlochovice	31 050	11 908,77	383,54	6 719,76	216,42	215,83
Jihomoravský kraj	1 168 650	399 799,45	342,10	234 101,79	200,32	210,10

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA), EKO-KOM, a.s.

V tab. 86 je zobrazena produkce komunálních odpadů (KO) za rok 2012, vyprodukovaných v obci (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Produkce KO od obcí tvoří 63,2 % celkové produkce KO v území ORP. Produkce SKO z obcí tvoří 88,6 % z celkové produkce SKO vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že 36,8 % z celkové produkce KO bylo vyprodukováno právníckými osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce, tyto odpady se tedy zařazují do odpadu podobného komunálnímu.

Vyhodnotíme-li data z ISOH, měrná produkce KO od obcí v ORP je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Měrná produkce SKO je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 13,94 kg vyšší hodnoty měrné produkce KO a o 6,17 kg vyšší hodnoty měrné produkce SKO, které byly vyprodukovány v obcích. Pokud porovnáme hodnoty z databáze ISOH a hodnoty vykazované společností EKO-KOM, a.s., ty se liší kvůli způsobu sběru a výpočtu dat, jak je popsáno výše. Odlišnost je dána zejména tím, že v hodnotách z ISOH

započítání producenti odpadů (malé firmy a živnostníci), kteří jsou zapojeni do systému sběru a nakládání s odpady v obci.

Separovaný sběr odpadů

Tab. 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012 – celkově

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	1 182,21	1 104,17	1 597,31	921,77	1 995,28
Sklo	150107, 200102	163,08	163,09	179,40	170,04	263,05
Plast	150102, 200139	137,47	161,04	169,57	180,84	291,03
Nápojové kartony	150105	2,52	1,26	3,70	1,20	3,43
Celkem separovaný sběr		1 485,27	1 429,55	1 949,99	1 273,84	2 552,79

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Produkce separovaného odpadu se zvyšuje, největší nárůst lze pozorovat u sběru papíru a plastu. U nápojových kartonů se nárůst produkce očekává se zavedením společného sběru do jednoho kontejneru s plasty (v průběhu 2012 a 2013).

Problém u separace plastů - třídící linky vyžadují převahu PET, do kontejnerů lze dávat i jiné plasty. (dodávku plastů třídící linka nepřijme a je nutné vyvážit na skládku - uskutečnit informační kampaň). Dále v sběrných dvorech a prodejnách elektra probíhá zpětný odběr elektrozařízení.

Kovy a papír dále sbírány ve výkupnách.

Zdroje dat: vlastní šetření

Tab. 88 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytříděných odpadů), rok 2012

Územní jednotka	ORP Židlochovice	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce za ORP [t]	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	31 050	367,51	11,84	20,86
Plast	(150102, 200139)		219,96	7,08	6,60
Sklo	(150107, 200102)		244,60	7,88	7,95
Nápojové kartony	(150105)		3,43	0,11	0,14
Kovy	(200140, 150104)		2 756,80	88,79	50,15

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tab. 88 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, vyprodukovaného v obcích (tedy odpadů od obcí a jejich občanů). Údaje pochází z Informačního systému odpadového hospodářství (ISOH). Produkce papíru od obcí tvoří 18,4 %, produkce skla tvoří 93 %, produkce plastů tvoří 75,5 % a produkce nápojových kartonů tvoří 100 %, z celkové produkce těchto odpadů, vyprodukovaných v celém území ORP všemi původci odpadů. Z těchto hodnot je patrné, že většinu vytříděných odpadů vyprodukovaných na území ORP tvoří odpady z obcí s výjimkou papíru.

Měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší.

Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty za ORP vzhledem k průměrným hodnotám za ČR nižší u papíru, skla, plastů, nápojových kartonů, kovů. Průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 18,08, skla 10,97, plastů 9,72, nápojových kartonů 0,32 a kovů 19,98 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni.

Tab. 89 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012

Územní jednotka	ORP Židlochovice	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Měrná produkce za ORP [kg/obyv.]	Měrná produkce za kraj [kg/obyv.]
Papír	(150101, 200101)	31 050	8,55	19,38
Plast	(150102, 200139)		6,81	6,66
Sklo	(150107, 200102)		8,13	9,75
Nápojové kartony	(150105)		0,21	0,22
Kovy	(200140, 150104)		8,94	12,75

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

V tab. 89 je zobrazena produkce tříděného sběru za rok 2012, jehož producentem je obec (tedy odpadů od obcí a jejich občanů) podle databáze EKO-KOM, a.s., která popisuje výsledky tříděného sběru organizovaného obcí. Při porovnání údajů z databáze ISOH a EKO-KOM, a.s. se některé hodnoty liší. Důvod spočívá v různých metodách výpočtu jednotlivých měrných produkcí, kdy je v produkci odpadů z ISOH počítáno s veškerými vyříděnými odpady na území ORP včetně těch, které byly odevzdány občany obce mimo systém sběru odpadů obce (jedná se především o výkupny, které nejsou zapojeny do systému sběru odpadů obce). V hodnotách ze zdroje EKO-KOM, a.s. jsou započítány jen ty odpady, které byly vyříděny v rámci systému sběru odpadů organizovaných obcí. Největší rozdíly vykazují komodity papír a kovy, jak je vidět z porovnání s tabulkou výše, což de facto potvrzuje hypotézu o rozdílu hodnot způsobeného produkcí odpadů od občanů z výkupu, které nefungují v rámci systému obce.

Porovnáním hodnot z databáze EKO-KOM, a.s. lze zjistit, že měrná produkce papíru je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce plastů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj vyšší. Dále pak měrná produkce skla je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce nápojových kartonů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Měrná produkce kovů je ve srovnání s průměrnou hodnotou za kraj nižší. Z hlediska porovnání jednotlivých druhů tříděného odpadu jsou hodnoty měrné produkce tříděných odpadů vzhledem k průměrným hodnotám za celou ČR nižší u papíru, skla, nápojových kartonů, kovů a vyšší u plastů. Přičemž průměrné hodnoty měrné produkce vyříděných odpadů v ČR jsou u papíru 29,56, skla 10,96, plastů 10,01, nápojových kartonů 0,28 a kovů 40,61 kg/obyv. Třídění v ORP je tedy ve srovnání s krajskými a celorepublikovými průměry na horší úrovni, což potvrzuje i předcházející tabulka.

Tab. 90 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013

Popisky řádků	Papír [kg/obyv.]	Plast [kg/obyv.]	Sklo [kg/obyv.]	Nápojový karton [kg/obyv.]	Kov [kg/obyv.]	Celkový součet [kg/obyv.]
Jihomoravský kraj	19,22	7,04	9,73	0,22	11,38	47,59
(0 až 500 obyv. včetně)	7,09	9,41	11,58	0,27	3,12	31,48
(501 až 1000 obyv. včetně)	10,34	9,06	10,33	0,33	3,67	33,72
(1001 až 4000 obyv. včetně)	13,76	8,88	10,66	0,31	12,72	46,34
(4001 až 10000 obyv. včetně)	17,71	9,11	9,66	0,23	29,38	66,09

(10001 až 20000 obyv. včetně)	21,99	7,63	8,75	0,20	26,00	64,59
(20001 až 50000 obyv. včetně)	28,92	7,87	10,47	0,16	30,24	77,66
(50001 až 100000 obyv. včetně)	25,77	3,48	8,34	0,12	1,01	38,71
Celkový součet - ČR	18,2	10,1	11,1	0,3	17,6	57,3

Zdroj: EKO-KOM, a.s.

Z hlediska velikostních skupin obcí v Jihomoravském kraji produkují nejméně tříděného odpadu občané v obcích od 0 do 500 obyvatel. Nejvíce odpadu vytřídí občané v obcích od 20001 do 50000 obyvatel. Této velikostní skupině neodpovídá v ORP žádné město. Co se týče hustoty sběrné sítě, má v ORP hodnotu 207 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo (obsahuje kontejner na papír, plast a sklo). Hustota sběrné sítě je v porovnání s průměrnou hodnotou v kraji nižší, přičemž hustota sběrné sítě v Jihomoravském kraji je 169 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo a průměrná hodnota za ČR je 148 obyvatel na jedno průměrné sběrné hnízdo. V porovnání podobných ORP dle počtu obyvatel v kraji např. ORP Hustopeče vykazuje vyšší hustotu sběrné sítě. Lze tedy říci, že hustota sběrné sítě v ORP je průměrná.

Produkce biologicky rozložitelného odpadu (BRO) na území ORP Židlochovice

Tab. 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
		2008	2009	2010	2011	2012
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	282,27	279,70	369,40	302,43	387,46
200201	Biologicky rozložitelný odpad	46,40	99,58	100,19	84,81	125,09
150103	Dřevěné obaly	13,65	15,36	0,00	25,60	79,24
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	8,64	41,07	174,79	149,59	74,73
191201	Papír a lepenka	0,00	0,00	0,70	30,72	66,05

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Tabulka byla sestavena na základě identifikovaných pěti množství nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad):

190805 Kaly z čištění komunálních odpadních vod - v každé obci ČOV, převažuje zástavba rodinných domů

200201 Biologicky rozložitelný odpad - trend stoupající produkce - postupné zavádění odděleného sběru

150103 Dřevěné obaly

030105 Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104

191201 Papír a lepenka

Výkyvy v produkci způsobené vykazováním pod jinými katalogovými čísly.

Tab. 92: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012
Celková produkce BRO	15 901,72	13 319,04	10 099,20	10 138,55	12 873,84

z toho celková produkce BRKO	12 049,16	12 118,05	8 820,20	9 213,06	11 506,83
------------------------------	-----------	-----------	----------	----------	-----------

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Měrná produkce BRO i BRKO se od roku 2008 snižuje, nárůst lze zaznamenat v roce 2012. Odhad trendu produkce bude záviset na způsobu nakládání s odpady - pokud bude upřednostňováno předcházení vzniku odpadu a tedy řešení, kdy kompostují občané v kompostérech u domu, bude produkce klesat - nevykazuje se jako odpad. Pokud budou budovány kompostárny jako zařízení, lze díky vykazování odpadu očekávat nárůst produkce.

V tab. 92 (Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012) jsou do produkce BRKO zahrnuty takové druhy komunálních odpadů, které jsou biologicky rozložitelné nebo v sobě zahrnují určitý podíl biologicky rozložitelné složky. Jedná se katalogová čísla 200101, 200108, 200110, 200111, 200125, 200138, 200201, 200301, 200302, 200307. Tato skupina BRKO je ve výpočtech zahrnuta jako součást BRO (tedy druhy odpadů zahrnuté jako komunální biologicky rozložitelné odpady příp. odpady v sobě zahrnující určitý podíl biologicky rozložitelné složky a dále katalogová čísla BRO z jiných skupin katalogu odpadů (např. zemědělství, potravinářství apod.). Tato tabulka zobrazuje souhrnnou produkci BRKO, bez ohledu na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu. Přepočtení na obsah biologicky rozložitelné složky odpadu byl proveden podle Zpracování metodiky matematického vyjádření soustavy indikátorů OH a je uveden v Příloze č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně. Data v tab. 92 primárně vystihují, jaký podíl zaujímají z celkové produkce BRO odpady komunální (tzv. BRKO). Zavedené systémy sběru BRKO v obcích, kde se produkce odpadů dostává do evidence (tj. vyjma domácího kompostování a komunitního kompostování v obcích), se pak odrážejí jako evidovaná produkce pod katalogovým číslem 200201 - biologicky rozložitelný odpad (viz Příloha č. 2 - Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně). V souvislosti s cíli POH ČR (Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále jen BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995) je žádoucí zvyšování využití BRKO, čímž se sníží podíl BRKO ukládaného na skládky. Zvýšením produkce BRKO (zejména 200201) dojde k lepšímu třídění a jednoduššímu materiálovému využití těchto odpadů. Interpretace dat se odvíjí rovněž od zavedených systémů domácího a komunitního kompostování, kdy nárůst odpadu 200201 nemusí být patrný.

Tab. 93 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012

Územní jednotka	Počet obyvatel k 31.12.2012 (ČSÚ)	Celková produkce BRKO (vybrané kódy sk. 20*) [t]	Měrná produkce BRKO [kg/obyv.]	Celková produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [t]	Měrná produkce biologicky rozložitelného odpadu (200201) [kg/obyv.]
ORP Židlochovice	31 050	8 529,45	274,70	94,71	3,05
Jihomoravský kraj	1 168 650	309 615,52	264,93	15 086,06	12,91

Zdroj: Databáze ISOH (MŽP, CENIA)

V tab. 93 je zobrazena celková a měrná produkce biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) a odpadu katalogového čísla 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, za rok 2012. Produkce BRKO od obcí tvoří 74 % celkové produkce BRKO v území ORP vyprodukovaných všemi původci. Z těchto hodnot je patrné, že 26 % z celkové produkce BRKO bylo vyprodukováno

právníky osobami a podnikatelskými subjekty, které působí na území ORP a nejsou zapojeni do systému sběru a nakládání s KO obce.

Měrná produkce BRKO, vyprodukovaného obcemi, je v porovnání s krajskou hodnotou vyšší. Co se týče měrné produkce odpadu 20 02 01, ta je v porovnání s krajskou hodnotou nižší. V porovnání s průměrnými hodnotami za celou ČR vykazuje území ORP o 13,45 kg nižší hodnoty měrné produkce BRKO a o 16,48 kg nižší hodnoty měrné produkce odpadu 20 02 01, které byly vyprodukovány v obcích. Na měrné hodnoty BRKO a odpadu 20 02 01 má vliv zavedený systém kompostování v domácnostech, komunitního kompostování a systém třídění BRKO v domácnostech a na sběrných dvorech a sběrných místech. Systém domácího kompostování a komunitního kompostování snižuje měrnou produkci BRKO na obyvatele. Tento systém je zaveden ve 13 obcích. Co se týče vlivu zavedeného systému třídění BRKO, ten zvyšuje měrnou produkci BRKO a obzvláště pak odpadu 20 02 01 na území ORP. Tento systém je zaveden ve 3 obcích.

Nakládání s odpady

Data v následujících tabulkách identifikují nakládání s odpady, které je ohraničeno územní jednotkou správního obvodu ORP. Hodnoty tedy odrážejí pouze množství odpadů, využitého či odstraněného na území ORP, a to v zařízeních k tomuto určených a situovaných pouze na území ORP. Z dat proto nelze odvozovat komplexní nakládání s odpady z území ORP zvláště v situacích, kdy se odpad využívá nebo odstraňuje mimo území ORP, ve kterém byl vyprodukován. Toto platí pro všechny tabulky, týkající se nakládání s odpady, uvedené níže.

Tab. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]							
Využití	Materiálové využití	210 792,81	327 915,62	539 915,55	244 881,87	225 524,08	215 051,34
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		370,22	673,86	1 252,50	623,46	520,66	447,22
	Energetické využití	112,61	428,43	199,15	241,14	283,61	0,00
	Celkem vybrané způsoby využití	208 816,40	328 344,05	540 114,70	245 123,01	225 807,69	215 051,34
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓					
		366,74	674,74	1 252,97	624,07	521,32	447,22
Celková produkce odpadů		56 937,93	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23
Odstranění	Skládkování	363 452,31	206 008,62	220 659,02	142 020,45	104 981,22	87 542,13
	Spalování	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Jiné uložení	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
	Celkem vybrané způsoby odstranění	206 008,62		220 659,02	142 020,45	104 981,22	87 542,13

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Nakládání s odpady probíhá jak na území ORP (skládky v Žabčicích, Bratčicích), tak mimo území (např. spalovna v Brně, ostatní skládky v okolí ORP). Materiálové využití odpadů má klesající tendenci, zatímco energetické využití odpadů mírně roste. Co se týče odstranění odpadů, skládkování má rovněž klesající tendenci, spalování ani jiné uložení nejsou zastoupeny.

Tab. 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s odpady [t]									
KO	Využití	Materiálové využití	1 528,94	2 425,76	2 733,99	4 409,93	12 710,94	10 511,05	
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
			14,68	14,87	19,92	43,52	76,38	55,82	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití	1 405,21	2 425,76	2 733,99	4 409,93	12 710,94	10 511,05	
			Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						
		13,49	14,87	19,92	43,52	76,38	55,82		
	Celková produkce KO [t]			10 413,28	16317,06	13726,24	10133,93	16642,26	18829,55
	Odstranění	Skládkování			167 176,25	191 293,82	117 062,13	81 409,70	65 774,39
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Celkem vybrané způsoby odstranění			167 176,25	191 293,82	117 062,13	81 409,70	65 774,39		
SKO	Využití	Materiálové využití		0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Celkem vybrané způsoby využití		0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování			98 410,21	126 819,16	69 379,61	38 520,63	28 735,93
		Spalování			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Jiné uložení			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Celkem vybrané způsoby odstranění			98 410,21	126 819,16	69 379,61	38 520,63	28 735,93

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Nakládání s komunálními odpady v ORP - materiálové využití má stoupající tendenci, skládkování klesající. Na území ORP dochází převážně ke skládkování (dvě velké skládky KO Bratčice a Žabčice), další nakládání probíhá mimo území ORP (blízkost Brna a využití zařízení v něm).

Tab. 96: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	918,59	1113,09	1136,30
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	30,56	17,17	21,19	16,07	4,81
Plast	150102,	Materiálové využití	0,00	0,00	5,62	179,60	470,43

	200139	Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	75,04	26,88	4,92	22,32	11,64
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Odstranění	5,78	0,08	0,00	0,00	0,00

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Svoz separovaného odpadu z obcí - nakládání mimo území ORP.

Na území ORP Židlochovice jsou firmy zabývající se recyklací plastů a papíru (viz výše), recyklují odpady od výrobních firem (trvalé množství a kvalita dodávky), ale ne od občanů.

Tab. 97: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - difference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	
Nakládání s BRO a BRKO [t]									
BRO	Využití	Materiálové využití		1 331,82	2 792,84	10 203,70	11 066,15	6 466,97	
		Energetické využití		428,43	199,15	241,14	283,61	0,00	
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		152 312,44	176 873,61	109 350,76	73 638,53	59 405,71	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 331,82	1 461,79	1 677,74	2 284,29	564,23	
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	150 634,70	175 896,15	108 574,18	73 170,84	58 966,43	
			Hmotnost odpadu přepočtená	56 658,88	120 959,66	141 244,61	87 185,07	58 756,18	47 350,04
			Měrné skládkování	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv. ⁻¹] ↓					
			148,00	4196,20	4842,62	2944,65	1964,04	1552,41	
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Počet obyvatel v území ORP				28 826	29 167	29 608	29 916	30 501

Zdroj: Databáze GROUP ISOH (MŽP, CENIA)

Z tabulky lze vysledovat klesající trend skládkování BRKO a BRO. Naopak množství materiálů využitých BRO a BRKO meziročně stoupalo s poklesem hodnot v roce 2012.

Finanční analýza

Tab. 98: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP

Paragraf	Název	Náklady v Kč/rok		
		2010	2011	2012
3721	Sběr a svoz nebezpečných odpadů	1348830	1150040	1029410
3722	Sběr a svoz komunálních odpadů	19151890	17881380	18521560
3723	Sběr a svoz ostatních odpadů (jiných než nebezpečných a komunálních)	1659180	1698810	1871690
3724	Využívání a zneškodňování nebezpečných odpadů			
3725	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	388570	214140	208630
3726	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů		102000	970300
3727	Prevence vzniku odpadů			
3728	Monitoring nakládání s odpady			
3729	Ostatní nakládání s odpady	451530	596180	674890
Celkové náklady		23000000	21642550	23276480

Zdroj: Ministerstvo financí

Celkové náklady se pohybují zhruba na stejné úrovni. Mírné změny mohou být způsobeny celospolečenskými změnami, ovlivněny krizí a následným nárůstem cen, změnou DPH.

5.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin

Č.	Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
1.	Občané	Pravidelný svoz • Dostupnost kontejnerů na separovaný odpad • Nízké poplatky • Dostupnost sběrného dvora a škála vybíraných odpadů • Dostupnost potřebných informací	Nepłacení poplatků • Zakládání černých skládek • Netřídění odpadů	Web obce a regionální TV, informace v obecním zpravodaji	Informační kampaň • Finanční motivace k třídění (více vytřídí - méně zaplatí)
2.	Obce	Nízké výdaje • Co nejméně starostí (kompletní řešení od jedné svozové firmy) • Žádné stížnosti od obyvatel	Nedostatek financí a zaměstnanců řešící OH	Jednání DSO, se svozovými společnostmi	Spolupráce obcí
3.	Firmy a podnikatelé	Minimalizace nákladů • Dostupnost zařízení	Nedodržování zákonů	Web, kontroly	Kontroly • Zapojení do obecního systému nakládání s odpadem
4.	Provozovatelé zařízení pro nakládání s odpady, svozové firmy	Zisk, naplnění kapacity zařízení • Kvalita a pravidelnost dodávaných odpadů	Porušení zákonů • Znečištění životního prostředí • Stížnosti občanů na chování firem	Vzájemná komunikace, setkávání se	Kontroly, jednání
6	Návštěvníci regionu, turisté	Dostupnost košů • Čistota regionu • Minimum černých skládek	Odhazování odpadků	Informační tabule na odpočívadlech cyklostezky a na naučných stezkách	Dostupnost odpadkových košů
7	Školy	Nízké náklady • Věcné dary za třídění - soutěže, ekologická výchova	Nepravidelné dodávky odpadů (např. papír - vyklízení kabinetů na konci školního roku)	Jednání s ředitelem, učiteli, web, ekoporadny (Den Země...)	Zapojení do systému obce • Pomoc při navázání spolupráce se systémy zpětného odběru (pořádají soutěže a akce pro školy)

Zdroje dat: vlastní šetření

Hlavní cílové skupiny jsou občané i obce, kdy obě skupiny mají společný cíl a tím jsou nízké náklady. Náklady na OH jsou závislé na další skupině, na provozovatelích zařízeních pro nakládání s odpady a na svozových firmách. Jejich hlavním zájmem je zisk. Uspokojení zájmů dotčených skupin bude tedy záviset na vzájemné komunikaci mezi obcemi a odpadovými firmami, na optimálním nastavení služeb a cen za tyto služby a na komunikaci s občany a schopnosti obcí uspokojivě vysvětlit občanům kam jdou jejich peníze a proč právě řešení odpadového hospodářství zvolené v jejich obci je pro jejich obce nejlepší.

b) Analýza rizik – registr rizik v oblasti

V následující tabulce jsou uvedena a vyhodnocena rizika v oblasti odpadového hospodářství. Hodnocení významnosti rizik je založeno na hodnocení očekávané pravděpodobnosti výskytu jednotlivých rizik a jejich dopadu na dosažení cílů strategie. Pravděpodobnost (P) i dopad (D) se hodnotí na škále 1

až 5, kdy hodnota 1 představuje velmi malý dopad (velmi malou pravděpodobnost) a hodnota 5 velmi velký dopad (velmi vysokou pravděpodobnost). Významnost rizika pak bude součinem pravděpodobnosti a dopadu. Hodnota významnosti se bude pohybovat mezi 1 a 25. Vlastníci rizik jsou osoby odpovědné za řízení a monitorování daného rizika.

Č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	nedostatek financí na OH	2	5	10	změna systému OH, změna svozové firmy, meziobecní spolupráce	obec
		neplánované výdaje (černé skládky, úklid po povodních...)	2	4	8	prevence	obec
		občané neplatí poplatky	3	3	9	sankce	obec
2.	Organizační riziko	nezájem obcí o spolupráci	5	3	15	motivace ke spolupráci	obce na území ORP
		problém s personálním zajištěním (nedostatek kvalifikovaných osob řešících OH v obcích, žádosti o dotace...)	4	2	8	společná právní a poradenská kancelář pro více obcí	obce na území ORP
3.	Právní riziko	změna legislativy a nutnost změny obecního systému nakládání s O, budování zařízení, např. aktuální problematika BRO	2	3	6	sledování trendů (změna legislativy je otázkou let)	obce
4.	Technické riziko	zastaralá technika vybavení	3	2	6	dotace	obce, pokud jsou vlastníkem
		zařízení neodpovídající trendům ve způsobu nakládání s O	3	4	12	dotace	obce, pokud jsou vlastníkem

Zdroje dat: vlastní šetření

Jako největší riziko se ukázal nezájem obcí o spolupráci, kdy toto se potvrdilo již při přípravě dokumentu. Významným rizikem je také věčný nedostatek financí. Překvapivě malým rizikem je neplacení poplatků ze strany občanů a také nevyhovující technika a vybavení, kdy tento problém je postupně řešen nákupem techniky z nejrůznějších dotací.

5.1.4. SWOT analýza oblasti

Silné stránky	Slabé stránky
1. blízkost skládek a široké spektrum zařízení pro nakládání s odpady v okolí ORP	1. malá ochota k meziobecní spolupráci
2. zavedený systém pro nakládání s odpady	2. roztržitost území (některé obce OH řeší výborně, jiné jen to, co je nezbytně nutné)
3. pokračující budování sběrných dvorů	
4. řešení problému BRKO (kompostárna, kompostéry do domácností)	
Příležitosti	Hrozby
1. využití dotací (kompostéry, vybavení sběrných dvorů...)	1. nárůst počtu obyvatel (nedostačující kapacita zařízení)
2. motivace občanů k třídění	2. nedostatek financí (zdražování služeb)
3. zlepšení možností třídění odpadu (nižší platba za SKO)	

Zdroje dat: vlastní šetření

5.1.5. Souhrn výsledků analýz (analytické části)

Ve většině obcí území je zaveden systém nakládání s odpady, výhodou území je i dostupnost zařízení pro nakládání s odpady (sklárky přímo na území ORP, spalovna v Brně...). Obce rovněž hojně využívají příležitosti k získání dotací na vybudování nebo obnovu sběrných dvorů. Aktuálně je řešen problém biologicky rozložitelných odpadů, kde se nabízí prostor pro meziobecní spolupráci. Problém v budoucnu může být neochota obcí právě ke spolupráci nebo nárůst obyvatel v území, a s tím spojená nutnost rozšiřovat kapacity zařízení a navazující nedostatek financí.

Všechny obce v regionu mají zavedený systém sběru odpadů. Obce v regionu mají uzavřené smlouvy o svozu odpadů s pěti různými odpadovými společnostmi. Z 24 obcí v regionu je šest společností firmy KTS Ekologie s.r.o., založené a vlastněné obcemi z různých regionů (Ivančicko, Kahan, Židlochovicko). Ostatní obce mají uzavřené smlouvy se soukromými společnostmi. Pouze 7 obcí v regionu má zřízený sběrný dvůr, ve zbývajících obcích jsou sběrná místa nebo je prováděn mobilní sběr. Čtyři obce v regionu aktuálně řeší vybudování sběrného dvora (různé fáze projektu – žádosti o dotace, stavba...). Možností meziobecní spolupráce je využití sběrných dvorů více obcemi.

Na území ORP Židlochovice se nenacházejí třídící linky, jsou využívána zařízení v Brně, Modřicích a Hustopečích.

Z analýzy dále vyplynulo, že obce aktuálně řeší problematiku biologicky rozložitelných odpadů, a to většinou formou žádostí o dotace na kompostéry pro občany. V území je několik kompostáren – komerční v Žabčicích a obecní v Židlochovicích. Komunitní kompostárna je v Žatčanech.

Spalovny v rámci území ORP nejsou, je využívána především spalovna v Brně, o vybudování spalovny na území ORP Židlochovice se vzhledem k blízkosti zařízení v Brně neuvažuje. Sklárky jsou na území dvě (Žabčice, Bratčice), o budování dalších se neuvažuje. Jako staré ekologické zátěže jsou uvedeny: sklárka TKO Měnin, sklárka Hrušovany, sklárka TOROZ Tišnov - Židlochovice, sklárka Nosislav, Rajhradice – obalovna, sklárka Žatčany.

V některých obcích je aktuální i problematika černých skládek, jejímž řešením by mohlo být budování a modernizace sběrných dvorů a jejich lepší dostupnost (delší provozní doba).

V posledních letech produkce odpadů velice mírně roste, produkce separovaného odpadu narůstá také. To může být způsobeno nárůstem počtu obyvatel a mírným nárůstem ekonomických subjektů.

Produkce bioodpadu se snižuje, v souvislosti s přijatými opatřeními lze očekávat další pokles (pokud bude upřednostňováno předcházení vzniku odpadu a tedy řešení, kdy kompostují občané v kompostérech u domu, bude produkce klesat – tento odpad se nevykazuje jako odpad). Pokud však budou budovány kompostéry jako zřízení, lze díky vykazování odpadu očekávat nárůst produkce.

Nejvyššími riziky a hrozbami v oblasti je nezáměr obcí o spolupráci (ne až tak např. ve vytvoření společné svozové formy, ale např. při společném využití kompostáren a sběrných dvorů) a nedostatek financí na odpadové hospodářství. Možností řešení je využívání dotací a meziobecní spolupráce ve vybraných oblastech (kompostárny, sběrné dvory, osvěta, rozbor odpadů, viz dále).

Z výsledků analýz můžeme odvodit, že v regionu docházelo od roku 2008 do roku 2010 k poklesu produkce odpadů a od roku 2010 do roku 2012 k mírnému růstu produkce odpadů. Tento trend lze přisuzovat masivní výstavbě rodinných a bytových domů v obcích regionu. Lze předpokládat, že tento trend bude v nadcházejících letech přetrvávat. Snížit produkci odpadů v regionu lze podporou třídění separovaného odpadu a zejména biologicky rozložitelného odpadu, který v dnešním domě tvoří významnou část směsného komunálního odpadu. Většina obcí již na tuto problematiku zareagovala budováním a modernizací sběrných dvorů, kompostáren nebo propagováním a podporou domovního kompostování. Změny v systému odpadového hospodářství obcí a budování zařízení pro nakládání s odpady může být problémem převážně pro menší obce, ať už z hlediska finančního či organizačního. Pro tyto obce může být řešením meziobecní spolupráce, především budování společných sběrných dvorů a kompostáren.

5.2. Návrhová část pro oblast odpadového hospodářství

5.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Odpadové hospodářství“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v oblasti odpadového hospodářství.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro odpadové hospodářství byla složena

z představitelů obcí, které se touto problematikou aktivně zabývají, dále byla přítomna referentka pro odpadové hospodářství ORP Židlochovice a členové představenstva společnosti KTS Ekologie, která řeší svoz odpadu v některých obcích a je vlastněna obcemi. Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma odpadového hospodářství.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

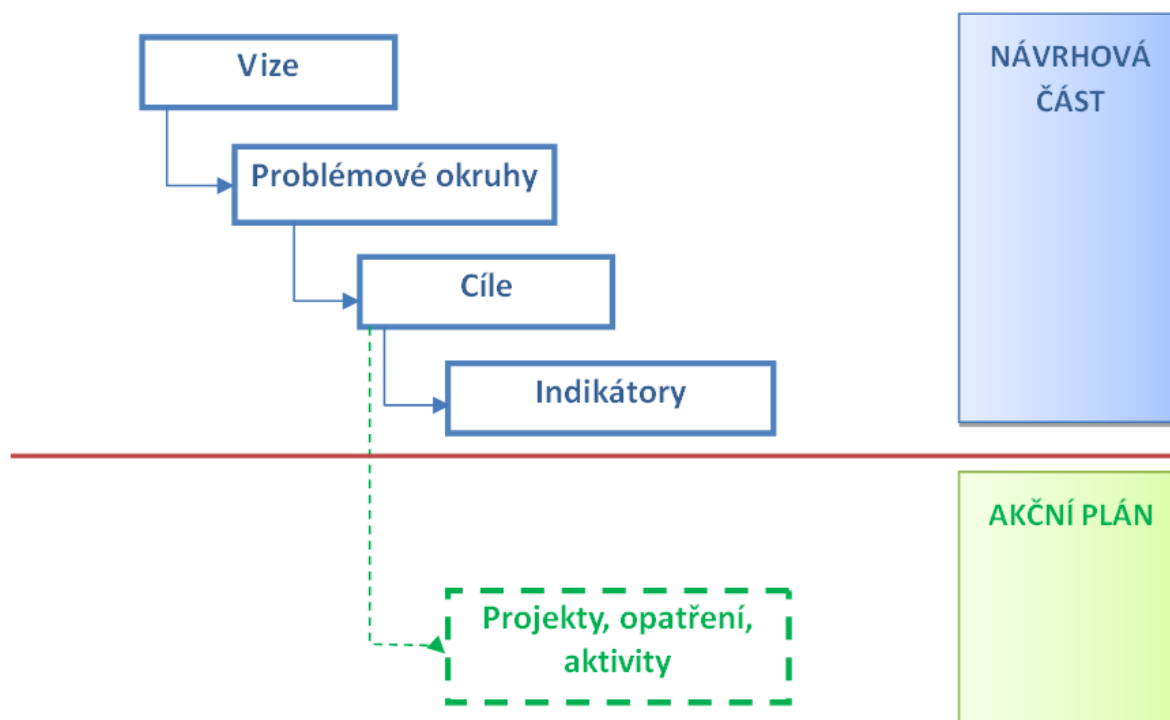
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úroveň. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma odpadového hospodářství. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorům, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Odpadové hospodářství je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce: Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále. Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvlášť nemohly dovolit. **Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu.** V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění. V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

Odpadové hospodářství

Problémový okruh 1: **Nedostatečné řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem** (indikátor: Množství směsného komunálního odpadu)

- Cíl 1.1: **Zavést systém sběru biologicky rozložitelného komunálního odpadu** (indikátor: Počet nových kompostáren na území ORP Židlochovice)
- Cíl 1.2: **Podpořit předcházení vzniku biologicky rozložitelného komunálního odpadu** (indikátor: Počet obcí podporujících domovní kompostování)

Problémový okruh 2: **Neefektivní řešení nakládání se separovaným odpadem**

(indikátor: Množství separovaného odpadu)

- Cíl 2.1: **Zajistit dostupné sběrné dvory pro občany** (indikátor: Počet obcí, které nemají sběrný dvůr a ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce na území ORP Židlochovice)
- Cíl 2.2: **Zkvalitnit třídění separovaných složek odpadu** (indikátor: Počet třídících linek na separovaný odpad na území ORP)

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

5.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále.

Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvlášť nemohly dovolit.

Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu.

V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění.

V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

SLOGAN

Židlochovicko - příjemné místo pro život, místo, kam se lidé rádi vracejí, místo, které má venkovský charakter, avšak zároveň těží z polohy v zázemí krajského města.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Problémový okruh č. 1: Nedostatečné řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem

Věcné argumenty

V souladu s analýzou odpadového hospodářství a na základě diskuze v rámci fokusní skupiny byl na území ORP Židlochovice jako jeden z problémových okruhů vybrán okruh zabývající se nedostatečným řešením nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Z výsledků analýzy a vzhledem k současnému vzrůstajícímu trendu nové výstavby rodinných domů v obcích regionu můžeme předpokládat trvalý mírný nárůst produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO). Tomuto stavu však neodpovídají současné možnosti využití BRKO v regionu. Na území ORP Židlochovice se nacházejí pouze 4 kompostárny: komerční kompostárna při skládce .A.S.A. Žabčice, obecní kompostárna v Židlochovicích a komunitní kompostárny v Žatčanech a Unkovicích. V obcích je BRKO odvážen na skládky, některé obce zvolily cestu předcházení odpadu a rozdávají občanům domovní kompostéry, jiné obce separovaný sběr BRKO neumožňují a nepodporují ani domácí kompostování.

Příčiny problému

Příčinou dosavadního, nepříliš aktivního přístupu k řešení otázky BRKO je převládající názor představitelů obcí, že obyvatelé regionu žijí převážně v rodinných domech s přilehlými zahradami a odpad ze zahrad kompostují na vlastním pozemku. Tento způsob nakládání s BRKO v minulosti, díky zemědělské tradici regionu, byl naprosto běžný, v dnešní době narůstá trend okrasných zahrad, kdy občané, ať už z důvodů estetických nebo prostorových, kompostovat na svém pozemku nechťejí. Při debatě fokusní skupiny se odborníci shodli, že primární řešení problému s BRKO by mělo být co nejjednoduš-

ší, tedy předcházení vzniku odpadu formou domácího kompostování. Tento způsob by měl být doplněn o možnost odevzdat odpad na sběrném dvoře, ze kterého by se odpad odvážel ke zpracování na kompostárnu. Způsob nakládání s BRKO, kdy by v každém domě byla speciální popelnice, která by se svážela na kompostárnu, se fokusní skupině nezdál jako vhodné řešení. Problém s popelnicemi na BRKO spočívá jednak v jejich umístění (v domech občané nemají místo, na ulici kazí vzhled obce), jednak v zápachu, způsobeném neřízeným rozkladem odpadu. Řešení nakládání s BRKO bude tedy záviset na modernizaci a vybudování sběrných dvorů v jednotlivých obcích a jejich navázání na kompostárny. V současnosti se nabízí možnost odvozu odpadu na komerční kompostárnu v Žabčicích, v budoucnosti bude pravděpodobně možné využít kompostárnu v Židlochovicích.

Nespornou výhodou zavedení systému třídění BRKO je snížení nákladů na svoz a likvidaci komunálních odpadů. Biologicky rozložitelný odpad, který tvoří okolo 50 % objemu odpadu v popelnicích, končí dnes většinou na skládkách, místo aby byl materiálově využit v kompostárnách. Zavedení systémů na třídění BRKO uspíší připravovaná legislativa, která počítá se zavedením povinnosti třídění odpadů do speciálních kontejnerů v každé obci od roku 2015. Zavedení sběru BRKO také pomůže splnění unijního závazku týkajícího se snížení množství odpadů ukládaných na skládky do roku 2020 na 30 %. Stěžejními nástroji pro podporu třídění jsou osvěta a motivace, obce by měly své občany přesvědčit o důležitosti a výhodnosti kompostování jak pro občany, tak pro obce a podpořit třídění BRKO zajištěním kompostérů pro domovní kompostování, kontejnerů na bioodpad a budováním dostatečně husté sítě kompostáren.

Důsledky neřešení problému

Neřešením problému by došlo k nesplnění požadavků legislativy a zbytečně vysokým nákladům v oblasti nakládání s BRKO.

Indikátor výsledku

Množství směsného komunálního odpadu (jeho snížení).

Problémový okruh č. 2: Neefektivní řešení nakládání se separovaným odpadem

Věcné argumenty

Analýzou dostupnosti sběrných dvorů a míst na území ORP Židlochovice bylo zjištěno, že na 24 měst a obcí v regionu připadá pouze 7 sběrných dvorů. Šest sběrných dvorů je provozováno obcemi, sběrný dvůr v Rajhradě provozuje společnost .A.S.A., spol. s.r.o. . Ve zbývajících obcích jsou odpady od občanů sbírány na sběrných místech. Technické vybavení, rozsah vybíraných druhů odpadů a způsob sběru na sběrných dvorech a místech se v obcích velmi liší. Dostupnost sběrného dvora, rozumná provozní doba a široký rozsah vybíraných druhů odpadů je základní podmínkou pro podporu třídění v obcích. Na setkání fokusní skupiny se všichni zúčastnění shodli, že sběrný dvůr by měl být součástí občanské vybavenosti každé obce s tím, že provoz sběrného dvora by si řešila každá obec sama.

Jako možnost spolupráce se zde nabízí sdílení techniky pro údržbu obce a obsluhu sběrného dvora, případně v návaznosti na první problémový okruh, techniky k usnadňující zpracování bioodpadu a provoz kompostárny. Na provoz sběrného dvora lze v případě zájmu obcí o zkvalitnění třídění odpadu navázat vybudováním třídačky, která by zjistiла lepší kvalitu separovaného odpadu a tím lepší výkupní cenu.

Příčiny problému

Rozdílné řešení míst pro sběr odpadu, tedy budování sběrných dvorů nebo míst, je dáno možnostmi každé obce. Fokusní skupina se shodla, že přínosem v rámci meziobecní spolupráce by byla informační a metodická pomoc pro vedení obcí. Většina obcí v regionu nemá dostatečné personální zázemí pro zvládnutí všech úkonů spojené s budování sběrného dvora a případnou žádostí o dotaci na tento projekt. Starostové by uvítali informační servis o vyhlášených výzvách z různých dotačních programů, pomoc s administrací žádostí o dotaci nebo třeba pomoc s výběrem zkušeného projektanta. Metodická pomoc a výměna zkušeností je důležitá i během samotného provozu sběrného dvora, kdy provozovatelům pomůže zorientovat se v systémech zpětného odběru i možnostech bezplatného sběru nebo výkupu vybraných odpadů jako materiálů pro další zpracování.

V dnešní době, kdy informace o třídění odpadů se na nás chrlí ze všech stran, je potřeba, aby obec dala jasně najevo svůj postoj k třídění a nakládání s odpadem. Zajištěním pohodlného a efektivního sběru odpadu obce předcházejí problémům se znečišťováním veřejných prostranství odpadem a zakládání černých skládek. Silnou motivací pro občany ke třídění mohou být informace o tom, co se děje s jejich odpadem po odevzdání do sběrného dvora. V době přebytku informací, kdy o nakládání s odpadem koluje spousta fám, může třídění podpořit vědomí, že mnou vytríděný odpad neskončí na skládce, ale že je odvezen ke zpracování a má další praktické využití. Správně vedená informační kampaň spolu s finanční motivací (kdo víc třídí, ušetří) je jedna z hlavních cest ke správnému fungování odpadového hospodářství v obcích.

Budování sběrných dvorů a třídiček odpadů pravděpodobně urychlí novela zákona o opadech, která ukládá obcím povinnost zavést oddělený sběr vybraných druhů odpadů jako je papír, plast, sklo, kovy, nebezpečný a biologicky rozložitelný odpad. Novela dále počítá s úplným zákazem skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu, recyklovatelných složek a využitelných odpadů od roku 2024. Zde se přímo nabízí využití Operačního programu životního prostředí na období 2014 – 2020, který aktivity jako jsou výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu dopadů podporuje.

Důsledky neřešení problému

Pokud by území nebylo adekvátně pokryto sběrnými dvory, je možné, že naroste procento směsného komunálního odpadu. Dalším nebezpečím by mohl být vznik černých skládek a v neposlední řadě jsou to i finanční náklady spojené s likvidací těchto černých skládek a s dalším nakládáním s netříděným odpadem.

Indikátor výsledku

Množství separovaného odpadu

5.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Nedostatečné řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem
Cíl 1.1	Zavést systém sběru a nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem
Popis cíle	Na území ORP Židlochovice se v současné době nacházejí čtyři kompostárny: komerční kompostárna při skládce .A.S.A. Žabčice, obecní kompostárna v Židlochovicích a komunitní kompostárny v Unkovicích a Žatčanech. Sběr BRKO je v obcích na území ORP řešen velmi rozdílně. Kromě obcí, které zpra-

	<p>covávají odpad na svých kompostárnách, je odpad likvidován na skládkách nebo obce sběr BRKO neřeší vůbec. Podle vyhlášky č. 321/2014 jsou však obce od 1. 1. 2015 povinny zajistit místa pro oddělené soustředování minimálně pro biologické odpady rostlinného původu, a to minimálně od 1. dubna do 31. října. Některé obce v regionu podporují předcházení vzniku BRKO nákupem a rozdáváním domovních kompostérů svým občanům. Vhodným řešením nakládání s BRKO je zahuštění sítě kompostáren a vytvoření společného systému sběru a svozu biologicky rozložitelného komunálního odpadu. Vhodně nastavený systém sběru BRKO může výrazně ušetřit finanční prostředky na svoz komunálního odpadu a jeho ukládání na skládky nebo spalování.</p>
Hlavní opatření	<p>A legislativní opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru možnosti vybudování společné kompostárny v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy <p>B finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti společné kompostárny • zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>C věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodné lokality pro vybudování kompostárny – dostupnost ze zapojených obcí • stanovení potřebné infrastruktury pro daný objem BRKO • nastavení frekvence a systému svozu • zajištění odběratelů hotového kompostu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které mají zavedený systém sběru nakládání s BRKO napojený na kompostárnu
Správce cíle	Ing. Milan Komenda

Problémový okruh 1	Nedostatečné řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem
Cíl 1.2	Podpořit předcházení vzniku biologicky rozložitelného komunálního odpadu
Popis cíle	<p>Na území ORP Židlochovice se v současné době nacházejí čtyři kompostárny: komerční kompostárna při skládce .A.S.A. Žabčice, obecní kompostárna v Židlochovicích a komunitní kompostárny v Unkovicích a Žatčanech. Sběr BRKO je v obcích na území ORP řešen velmi rozdílně. Kromě obcí, které zpracovávají odpad na svých kompostárnách, je odpad likvidován na skládkách nebo obce sběr BRKO neřeší vůbec. Některé obce v regionu podporují předcházení vzniku BRKO nákupem a rozdáváním domovních kompostérů svým občanům. Toto opatření se spolu se sběrem BRKO a jeho následným zpracováním na kompostárně ukázalo, vzhledem k charakteru území ORP, jako nejvhodnější. Kromě nesporných výhod, které domácí kompostování přináší pro obce, je to taky (při vhodných podmínkách) nejlepší řešení pro občany. Pokud mají obyvatelé na svém pozemku na domovní kompostér místo, ušetří si spoustu peněz a námahy spojené s převážením nebo přenášením materiálu do sběrných nádob nebo na kompostárnu, nejsou závislí na provozní době kompostárny a hotový kompost mohou využít na svém pozemku. Domovní kompostování je vhodné kombinovat se sběrem BRKO do kontejnerů (viz Cíl 1.1).</p>
Hlavní opatření	<p>B finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti domovního kompostování • zpracování variant řešení pro snížení nákladů

	C věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • porovnání nabídek na nákup kompostérů • zajištění distribuce kompostérů • zajištění potřebných informací o domovním kompostování pro občany
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí podporujících domovní kompostování
Správce cíle	Ing. Milan Komenda

Problémový okruh 2	Neefektivní řešení nakládání se separovaným odpadem
Cíl 2.1	Zajistit dostupné sběrné dvory pro občany
Popis cíle	Na území ORP Židlochovice se na 24 měst a obcí nachází pouze 7 sběrných dvorů, ve zbývajících obcích je odpad sbírán na sběrných místech. Technické vybavení, rozsah vybíraných odpadů a způsob sběru odpadů se v obcích velmi liší. Přitom dostupnost sběrného dvora a široký rozsah vybíraných odpadů je základní předpoklad pro fungující systém odpadového hospodářství v obci. Cílem je vybudovat nové sběrné dvory a modernizovat stávající, tak aby v každé obci bylo zařízení odpovídající potřebám obce. Jako možný způsob spolupráce by představitelé obcí uvítali metodickou pomoc a možnost výměny zkušeností jak při plánování a výstavbě sběrného dvora, tak při samotném provozu. Starostové se také shodli, že by bylo možné v rámci meziobecní spolupráce sdílet techniku pro údržbu obce a obsluhu sběrného dvora. Sdílení techniky i provoz sběrného dvora lze navázat na všechny další cíle.
Hlavní opatření	A legislativní opatření <ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru sdílení techniky mezi obcemi • zpracování návrhu společné smlouvy B finanční opatření <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti sdílené techniky • zpracování variant řešení pro snížení nákladů C věcná opatření <ul style="list-style-type: none"> • výběr potřebné techniky • výběr místa, kde bude technika uskladněna • nastavení systému sdílení/půjčování
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které nemají sběrný dvůr a ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce na území ORP Židlochovice
Správce cíle	Mgr. Magda Mlejnková

Problémový okruh 2	Neefektivní řešení nakládání se separovaným odpadem
Cíl 2.2	Zkvalitnit třídění separovaných složek odpadu
Popis cíle	V návaznosti na připravovanou novelu zákona o odpadech, která mimo jiné počítá s úplným zákazem skládkování neupraveného směsného komunálního odpadu a recyklovatelných složek, se jako vhodný cíl ukázalo zkvalitnění třídění separovaných složek odpadu. Prvním krokem ke zkvalitnění třídění separovaných složek odpadu může být zavedení systému pytlového sběru. Při pytlovém sběru občane separují odpad doma do barevně odlišených pytlů, které jsou poté svázeny na třídičku odpadu k přetřídění a lisování. Díky přetřídění odpadu se sníží podíl nečistot a je možné odpad výhodněji prodat jako materiál k dalšímu zpracování. Vybudování společné třídičky a nákup techniky ke svozu vytříděných odpadů lze navázat na projekty z cílů 1.1 a 2.1.
Hlavní opatření	A legislativní opatření

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování právního rozboru možnosti vybudování společné třídírny odpadů v souladu s platnou legislativou • zpracování návrhu společné smlouvy <p>B finanční opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor ekonomické výhodnosti pytlového sběru a společné třídičky odpadů • zpracování variant řešení pro snížení nákladů <p>C věcná opatření</p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr vhodné lokality pro vybudování třídičky – dostupnost ze zapojených obcí • stanovení potřebné infrastruktury pro daný objem odpadu • nastavení frekvence a systému svozu • zajištění odběratelů vytríděného materiálu
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet třídících linek na separovaný odpad na území ORP
Správce cíle	Mgr. Magda Mlejnková

5.2.4. Indikátory

Indikátory výstupu

Cíl 1.1	Zavést systém sběru a nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem		
Číslo indikátoru	1.1		
Název indikátoru	Počet obcí, které mají zavedený systém sběru nakládání s BRKO napojený na kompostárnu		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		15	24
Skutečnost	4		
Popis měřítka	Zavedení systému sběru a nakládání s BRKO vychází z povinnosti dané vyhláškou č. 321/2014. Pro fungování systému je nutné provázat sběr bioodpadu s koncovým zařízením – kompostárnou.		
Metodika a výpočet	Počet obcí		
Zdroj čerpání dat	obce, KrÚ JMK		

Cíl 1.2	Podpořit předcházení vzniku biologicky rozložitelného komunálního odpadu		
Číslo indikátoru	1.2		
Název indikátoru	Počet obcí podporujících domovní kompostování		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		15	24
Skutečnost	7		
Popis měřítka	Domovní kompostování, jako způsob předcházení vzniku biologicky rozložitelného odpadu, je vhodným doplňkem sběru BRKO v obcích. Indikátor umožňuje sledovat podporu domovního kompostování v obcích.		
Metodika a výpočet	počet obcí, které podporují domovní kompostování nákupem kompostérů a jejich zapůjčením (darováním) občanům		

Zdroj čerpání dat	obce
-------------------	------

Cíl 2.1	Zajistit dostupné sběrné dvory pro občany		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Počet obcí, které nemají sběrný dvůr a ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce na území ORP Židlochovice		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		9	0
Skutečnost	17		
Popis měřítka	Sběrný dvůr by měl patřit k základům občanské vybavenosti v každé obci. Indikátor umožňuje sledovat snižování počtu obcí, které nemají vlastní sběrný dvůr a ani nemají využití sběrného dvora smluvně zajištěno s jinou obcí.		
Metodika a výpočet	počet obcí, které nemají sběrný dvůr a ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce		
Zdroj čerpání dat	obce, KrÚ JMK		

Cíl 2.2	Zkvalitnit třídění separovaných složek odpadu		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Počet třídiček separovaného odpadu na území ORP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Vybudování třídičky na separovaný odpad je vhodným krokem ke zkvalitnění třídění odpadů v regionu. Indikátor umožňuje sledovat, zda byla třídící linka vybudována, či nikoliv.		
Metodika a výpočet	počet třídiček na území ORP Židlochovice		
Zdroj čerpání dat	obce, KrÚ JMK		

Indikátor výsledku

Problémový okruh 1	Nedostatečné řešení nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Množství směsného komunálního odpadu		
Měrná jednotka	Procentuální podíl		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		95 %	90 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka	Indikátor vychází ze skutečnosti, že pokud bude s bioodpadem nakládáno efektivněji a pokud se navýší množství tříděného odpadu, poklesne celkové množství směsného komunálního odpadu. Vychází se z počátečního stavu (100 %), předpokládá se pokles až na hodnotu 90 %.		
Metodika a výpočet	Množství bioodpadu v r. 2017, resp. 2020 / množství bioodpadu v r. 2014 (výchozí		

	hodnota).
Zdroj čerpání dat	Výkazy obcí

Problémový okruh 2	Neefektivní řešení nakládání se separovaným odpadem		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Množství separovaného odpadu		
Měrná jednotka	Procentuální podíl		
Správce měřítka	Barbora Svobodová, referentka pro odpadové hospodářství na ORP Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020
Plán		105 %	110 %
Skutečnost	100 %		
Popis měřítka	Indikátor vychází ze skutečnosti, že pokud bude zahuštěna a zmodernizována síť sběrných dvorů, navýší se množství tříděného odpadu. Vychází se z počátečního stavu (100 %), předpokládá se nárůst na hodnotu 110 % v roce 2020.		
Metodika a výpočet	Množství separovaného odpadu v r. 2017, resp. 2020 / množství separovaného odpadu v r. 2014 (výchozí hodnota).		
Zdroj čerpání dat	Výkazy obcí		

5.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

5.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídicí skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů		
Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Zavést systém sběru a nakládání s biologicky rozložitelným komunálním odpadem	Milan Komenda (zastupitel a radní obce Rajhradice)
1.2	Podpořit předcházení vzniku biologicky rozložitelného komunálního odpadu	Milan Komenda (zastupitel a radní obce Rajhradice)
2.1	Zajistit dostupné sběrné dvory pro občany	Magda Mlejnková (místostarostka města Rajhrad)
2.2	Zkvalitnit třídění separovaných složek odpadu	Magda Mlejnková (místostarostka města Rajhrad)

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Č.	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Indikátory výstupu		
1.1	Počet obcí, které mají zavedený systém sběru nakládání s BRKO napojený na kompostárnu	Referent odpadového hospodářství ORP Židlochovice (B. Svobodová)
1.2	Počet obcí podporujících domovní kompostování	dtto
2.1	Počet obcí, které nemají sběrný dvůr a ani nevyužívají smluvního zajištění sběru odpadů ve sběrném dvoře jiné obce na území ORP Židlochovice	dtto
2.2	Počet třídících linek na separovaný odpad na území ORP	dtto
Indikátor výsledku		
1	Množství směsného komunálního odpadu	dtto
2	Množství separovaného odpadu	dtto

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 5.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí

Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

5.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídící skupině. Řídící skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

5.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
Čtvrtletí	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														

Vyhodnocení						
Akční plán na r. 2017						
Příprava						
Realizace						
Vyhodnocení						

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho

důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

5.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

5.4.1. Shrnutí

Analytická část, včetně rizikové analýzy, analýzy dotčených skupin a SWOT analýzy posloužila jako podklad pro část návrhovou. Formulovaná vize předestřela směřování meziobecní spolupráce v oblasti odpadového hospodářství, problémové okruhy byly formulovány na základě analýz a diskuzí s představiteli obcí a aktéry území (jak při setkání představitelů obcí v rámci správního obvodu, tak při setkání DSO Region Židlochovicko a při fokusních skupinách). Do procesu byli aktivně zapojeni motivující starostové a i členové týmu, kteří nezpracovávali přímo analytickou část k odpadovému hospodářství, přinesli zajímavé pohledy na věc.

Návrhová část představuje dva problémové okruhy – zkvalitnění sběru tříděného odpadu a nakládání s bioodpadem; na základě výše uvedených jednání a diskuzí byla tato témata shledána jako potřebná k řešení. V rámci každého problémového okruhu byly stanoveny cíle a k nim přiřazeny indikátory.

5.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Prosinec 2013: vytvoření realizačního týmu, prezentace projektu na setkání DSO Region Židlochovicko a setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice

Leden 2014: proškolení analytiků

Únor – květen 2014: zpracování analytické části včetně šetření v terénu

Duben 2014: setkání představitelů obcí DSO Region Židlochovicko (plus představitelů obcí, kteří nejsou členy DSO), první diskuze o možnostech, jak směřovat meziobecní spolupráci v oblasti odpadového hospodářství – sběr podnětů

Květen 2014: vytvoření první verze souhrnného dokumentu (analytická část)

Červen 2014: První oficiální setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice, pokračující diskuze k tématu meziobecní spolupráce v sociálních službách (řešeno zejména nakládání s bioodpadem)

Červenec – prosinec 2014: zpracování návrhové části dokumentu

Září 2014:

1) diskusní (fokusní) skupina na téma odpadového hospodářství, upřesnění vize, navržení problémových okruhů, diskuze o konkrétních cílech v oblasti sociálních služeb

2) setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, diskuze o dalších možných oblastech spolupráce (zkvalitnění sběru tříděného odpadu) – získání cenných připomínek pro návrhovou část

Listopad 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, představení cílů představitelům obcí (včetně informování nových starostů), sběr připomínek

Prosinec 2014: vytvoření druhé verze souhrnného dokumentu (analytická + návrhová část)

5.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Barbora Svobodová, analytička pro oblast odpadového hospodářství (SvobodovaB@Zidlochovice.cz)

Lucie Kubalíková, koordinátorka meziobecní spolupráce (KubalikovaL@Zidlochovice.cz)

Jana Richterová, koordinátorka meziobecní spolupráce (Richterova@Zidlochovice.cz)

Bibiana Janebová, asistentka (Janebova@Zidlochovice.cz)

Motivující starostové:

Pavel Fröhlich, starosta obce Nosislav (starosta@nosislav.cz)

Vlastimil Helma, starosta města Židlochovice (vlastimil.helma@gmail.com) – do 31. 12. 2014

Jan Vitula, starosta města Židlochovice (starosta@zidlochovice.cz) – od 1. 1. 2015

5.5. Přílohy

Seznam zkratk

BRKO	biologicky rozložitelný komunální odpad
BRO	biologicky rozložitelný odpad
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZ	datová základna
EU	Evropská unie
ISSaR	Informační systém statistiky a reportingu
KO	komunální odpad
MOS	meziobecní spolupráce
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NO	nebezpečný odpad
OH	odpadové hospodářství
OO	ostatní odpad
OPŽP	operační program životního prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
PO	prioritní osa
PrO	odpady pocházející z průmyslu
POH	Plán odpadového hospodářství
SC	specifický cíl
SKO	směsný komunální odpad
ZEVO	zařízení pro energetické využití odpadů
ŽP	životní prostředí

Vzhledem k dostupnosti datových zdrojů v oblasti odpadového hospodářství nebylo možno pracovat v časové řadě 2008 až 2012 s daty o produkci a nakládání s odpady, které pochází pouze od obcí a jejich občanů. Proto tabulky obsahují data o produkci a nakládání s odpady jak od obcí a jejich občanů, tak od firem a společností, produkujících odpady v ORP. Měrné produkce na obyvatele ORP jsou pak počítány z produkce jednotlivých druhů odpadů od obcí i firem

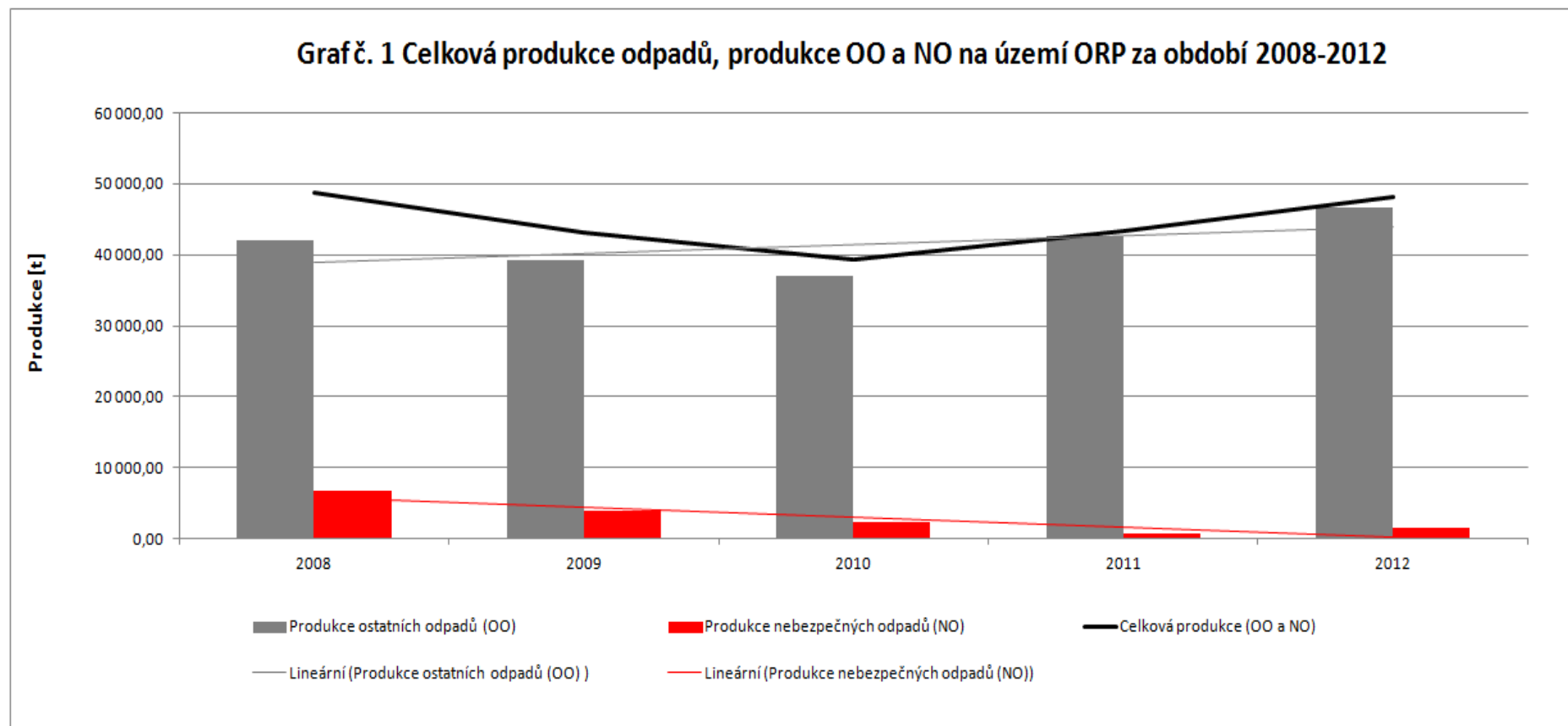
a společností. Nejsou tedy ukazatelem, znázorňujícím, kolik odpadů produkuje občan jako takový, ale spíše odrazem míry produkce jednotlivých druhů odpadů za celé ORP, vyjádřené na jednoho obyvatele.

Hodnoty datové základny za rok 1995 a 2000 (v tabulkách zkráceně „DZ“) za území ORP jako správní celek neexistují. Vzhledem k tomu, že do roku 2001 neexistoval současný Katalog odpadů, byla datová základna stanovena pouze teoreticky na základě výpočtu. Důvodem přepočtu datové základny za území ORP je fakt, že relevantní data (konkrétní datové základny pro porovnání s Plánem odpadového hospodářství České republiky (dále jen POH ČR) za roky 2000 a 1995 jsou veřejně dostupná pouze za celou ČR. Datová základna pro území ČR byla proto upravena přepočtovým koeficientem daným poměrem průměrné produkce odpadů na území ORP za roky 2008 až 2012 vůči průměrné produkci odpadů za ČR za roky 2008 až 2012. Vzhledem k provedeným přepočtům datové základy a metodice získání dat je hodnocení z hlediska plnění cílů POH ČR pouze ORIENTAČNÍM UKAZATELEM. Datová základna pro území ORP je tedy hypotetickým odhadem pro prodloužení časového trendu a možnosti porovnání hodnot v delší časové řadě. Tyto orientační hodnoty byly vypočteny pouze pro potřeby tohoto projektu a nelze s nimi porovnávat plnění cílů POH ČR. Vypočtená hodnota datové základny území ORP se nemusí přibližovat skutečné situaci v letech 1995 a 2000. Dále je důležité připustit, že zvolené vymezení území (ORP) je pro hodnocení plnění cílů POH ČR nevypovídající (zvláště pak pro hodnocení nakládání s odpady). Jsou proto vždy slovně hodnoceny jen trendy, které se projevují v období 2008-2012.

Příloha 5-1: Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000	DZ pro produkci odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl produkce jednotlivých let k datové základně 2000 [%] ↓			
							2008	2009	2010	2011
Produkce odpadů [t]										
Produkce ostatních odpadů (OO)	52 151,05	41 980,12	39 134,60	36 966,24	42 552,81	46 587,96	80,50	75,04	70,88	81,60
Produkce nebezpečných odpadů (NO)	4 918,52	6 682,15	3 972,27	2 311,84	762,12	1 498,27	135,86	80,76	47,00	15,49
	Změna produkce NO oproti DZ 2000 [%] →						35,86	-19,24	-53,00	-84,51
Celková produkce (OO a NO)	56 937,93	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23	85,47	75,71	68,98	76,07
	Změna produkce odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-14,53	-24,29	-31,02	-23,93
Podílové ukazatele [%]		2008	2009	2010	2011	2012				
Podíl ostatních odpadů na celkové produkci odpadů		86,27	90,79	94,11	98,24	96,88				
Podíl nebezpečných odpadů na celkové produkci		13,73	9,21	5,89	1,76	3,12				
Měrné produkce odpadů na obyvatele [kg.obyv.-1]		2008	2009	2010	2011	2012				
Počet obyvatel v území ORP		28 826	29 167	29 608	29 916	30 501				
Měrná produkce všech odpadů (OO a NO)		1 688,14	1 477,93	1 326,60	1 447,89	1 576,55				
Měrná produkce OO		1 456,33	1 341,74	1 248,52	1 422,41	1 527,42				

Měrná produkce NO	300,20	231,81	136,19	78,08	25,48	49,12
Podíl měrné produkce NO k DZ 2000 [%] →		77,22	45,37	26,01	8,49	16,36
Změna měrné produkce NO oproti DZ 2000 [%] →		-22,78	-54,63	-73,99	-91,51	-83,64

Příloha 5-2: Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo	Název druhu odpadu	Kategorie od-	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]
------------------	--------------------	---------------	--

odpadu		padu	2008	2009	2010	2011	2012
200101	Papír a lepenka (BRKO)	O	257,13	257,99	890,96	523,56	1 362,78
200102	Sklo	O	66,88	88,96	90,24	60,01	81,46
200108	BRO z kuchyní (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	3,18
200110	Oděvy (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,70	0,70
200113*	Rozpouštědla	N	0,52	0,23	0,37	0,34	0,19
200114*	Kyseliny	N	0,01	0,05	0,12	0,00	0,00
200115*	Zásady	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200117*	Fotochemikálie	N	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00
200119*	Pesticidy	N	0,44	0,25	0,68	0,09	0,49
200121*	Zářivky a jiný odpad obsahující rtuť	N	0,70	0,57	0,15	0,43	0,64
200123*	Vyřazená zařízení obsahující chlorfluoruhlodivky	N	8,08	1,10	1,89	0,53	0,00
200125	Jedlý olej a tuk (BRKO)	O	0,00	0,00	0,05	0,00	0,65
200126*	Olej a tuk neuvedený pod číslem 200125	N	1,25	2,77	2,06	0,94	1,17
200127*	Barvy, tiskařské barvy, lepidla	N	10,50	13,22	13,51	15,61	15,91
200128	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice neuvedené pod číslem 200127	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200129*	Detergenty obsahující nebezpečné látky	N	0,10	0,03	0,00	0,01	0,01
200130	Detergenty neuvedené pod číslem 200129	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200131*	Nepoužitelná cytostatika	N	0,08	0,07	0,00	0,00	0,00
200132*	Jiná nepoužitelná léčiva neuvedená pod číslem 200131	N	0,25	0,19	0,11	0,06	0,39

200133*	Baterie a akumulátory, zařazené pod čísla 160601, 160602 nebo pod číslem 160603 a netříděné baterie a akumulátory obsahující tyto baterie	N	0,14	0,64	0,19	100,15	5,69
200134	Baterie a akumulátory neuvedené pod číslem 200133	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200135*	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení obsahující nebezpečné látky neuvedené pod čísly 200121 a 200123	N	5,87	3,35	0,86	0,22	1,38
200136	Vyřazené elektrické a elektronické zařízení neuvedené pod čísly 200121, 200123 a 200135	O	2,33	1,42	2,08	0,01	2,60
200137*	Dřevo obsahující nebezpečné látky	N	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137 (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,54	5,34
200139	Plasty	O	37,79	54,73	51,61	48,05	57,20
200140	Kovy	O	92,05	54,38	56,99	6 254,55	5 639,35
200141	Odpady z čištění komínů	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200199	Další frakce jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200201	Biologicky rozložitelný odpad (BRKO)	O	46,40	99,58	100,19	84,81	125,09
200202	Zemina a kameny	O	4,26	107,18	0,00	0,00	0,00
200203	Jiný biologicky nerozložitelný odpad	O	10,00	53,68	32,02	54,68	79,22
200301	Směsný komunální odpad (BRKO)	O	7 378,41	6 975,69	6 319,00	6 262,69	7 581,88
200302	Odpad z tržišť (BRKO)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200303	Uliční smetky	O	189,39	51,60	31,02	0,00	11,52
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 595,50	0,00	0,00	0,00	0,00
200306	Odpad z čištění kanalizace	O	9,28	44,94	0,00	74,54	81,20
200307	Objemný odpad (BRKO)	O	4 367,22	4 784,80	1 510,00	2 340,75	2 427,21

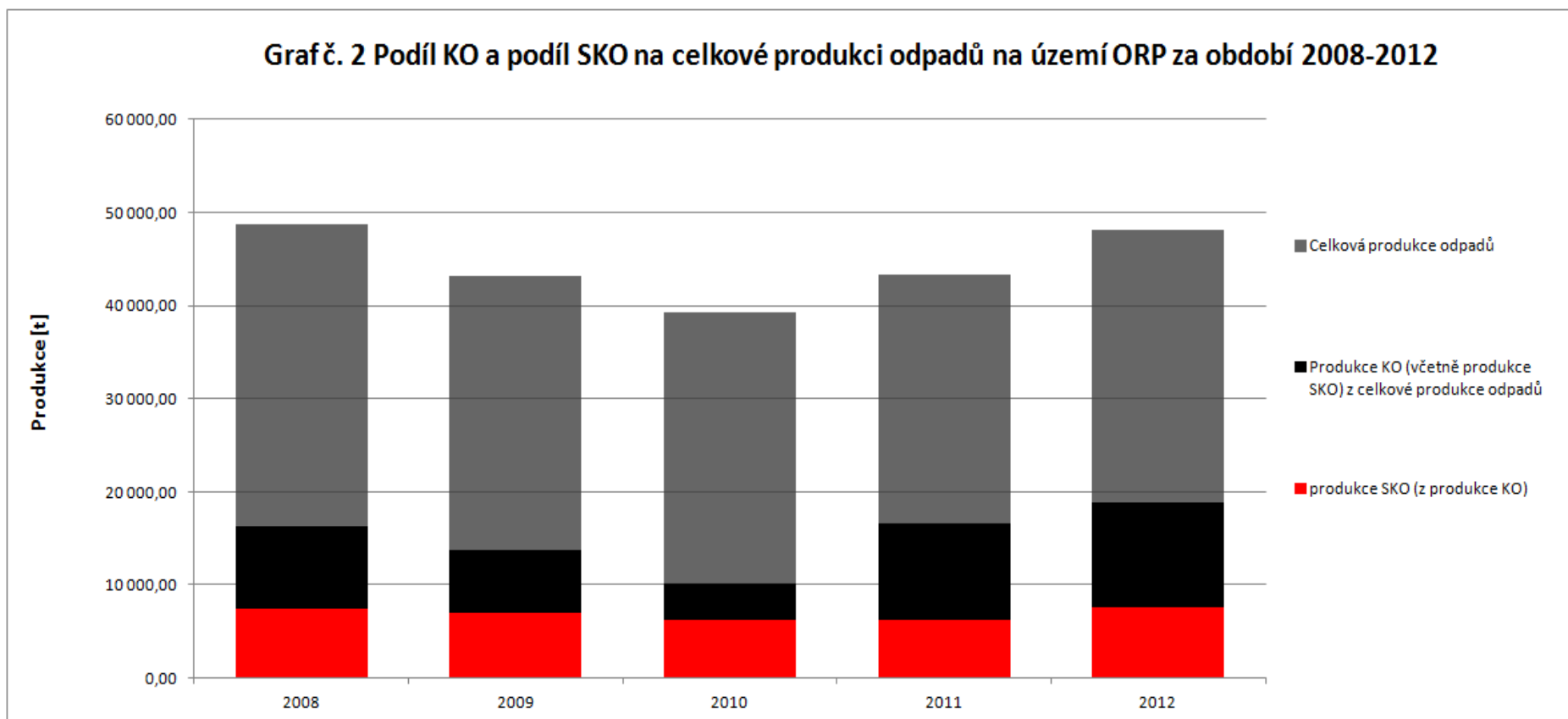
200399	Komunální odpady jinak blíže neurčené	O	0,09	10,09	9,60	9,84	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	925,08	846,18	706,35	398,21	632,50
150102	Plastové obaly	O	99,69	106,30	117,96	132,78	233,83
150103	Dřevěné obaly	O	13,65	15,36	0,00	25,60	79,24
150104	Kovové obaly	O	0,18	0,48	0,72	6,66	13,24
150105	Kompozitní obaly	O	2,52	1,26	3,70	1,20	3,43
150106	Směsné obaly	O	55,23	12,70	8,22	75,48	139,35
150107	Skleněné obaly	O	96,19	74,13	89,16	110,03	181,59
150109	Textilní obaly	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150110*	Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	N	39,87	62,27	94,12	59,20	61,10
150111*	Kovové obaly obsahující nebezpečnou výplňovou hmotu (např. azbest) včetně prázdných tlakových nádob	N	0,00	0,02	0,00	0,00	0,03
Celková produkce KO			16 317,06	13 726,24	10 133,93	16 642,26	18 829,55
Celková produkce BRKO (vybrané kódy ze sk. 20), původní hmotnost odpadu [t]			12 049,16	12 118,05	8 820,20	9 213,06	11 506,83
Hmotnost BRKO přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu [t]			5 155,33	5 141,33	4 477,32	4 317,76	5 865,03

Příloha 5-3: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce odpadů	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23	-11,42	-8,88	10,28	11,02
Celková produkce KO	16 317,06	13 726,24	10 133,93	16 642,26	18 829,55	-15,88	-26,17	64,22	13,14

Celková produkce SKO	7 378,41	6 975,69	6 319,00	6 262,69	7 581,88	-5,46	-9,41	-0,89	21,06
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl KO na celkové produkci odpadů	33,53		31,84		25,80		38,42		39,16
Podíl SKO na produkci KO	45,22		50,82		62,35		37,63		40,27
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	28 826		29 167		29 608		29 916		30 501
Měrná produkce KO	566,05		470,61		342,27		556,30		617,34
Měrná produkce SKO	255,96		239,16		213,42		209,34		248,58

Graf č. 2 Podíl KO a podíl SKO na celkové produkci odpadů na území ORP za období 2008-2012

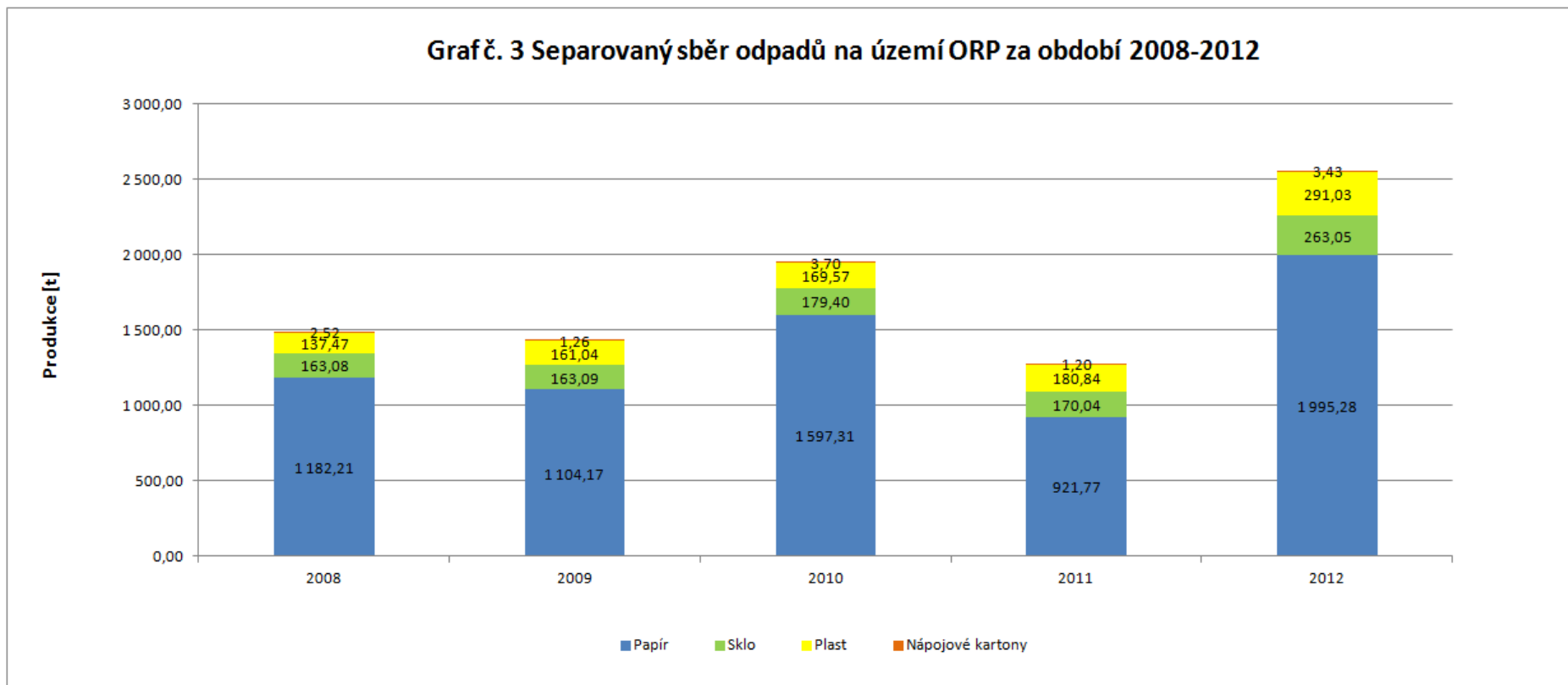

Příloha 5-4: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Produkce odpadů [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
							2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	1 182,21	1 104,17	1 597,31	921,77	1 995,28	-6,60	44,66	-42,29	116,46
Sklo	150107, 200102	163,08	163,09	179,40	170,04	263,05	0,01	10,00	-5,22	54,70
Plast	150102, 200139	137,47	161,04	169,57	180,84	291,03	17,14	5,30	6,64	60,94
Nápojové kartony	150105	2,52	1,26	3,70	1,20	3,43	-50,12	195,01	-67,67	186,78

Celkem separovaný sběr	1 485,27	1 429,55	1 949,99	1 273,84	2 552,79	-3,75	36,41	-34,67	100,40
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	28 826		29 167		29 608		29 916		30 501
Měrná produkce tříděného papíru	41,01		37,86		53,95		30,81		65,42
Měrná produkce tříděného skla	5,66		5,59		6,06		5,68		8,62
Měrná produkce tříděného plastu	4,77		5,52		5,73		6,04		9,54
Měrná produkce tříděných nápojových kartonů	0,09		0,04		0,13		0,04		0,11
Měrná produkce tříděného odpadu	51,53		49,01		65,86		42,58		83,70

Graf č. 3 Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012

Příloha 5-5: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně

Katalogové číslo odpadu	Název druhu biologicky rozložitelného odpadu	Kategorie odpadu	Produkce jednotlivých druhů odpadů [t]				
			2008	2009	2010	2011	2012
020101	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020103	Odpad rostlinných pletiv	O	0,00	0,00	0,00	0,00	1,60

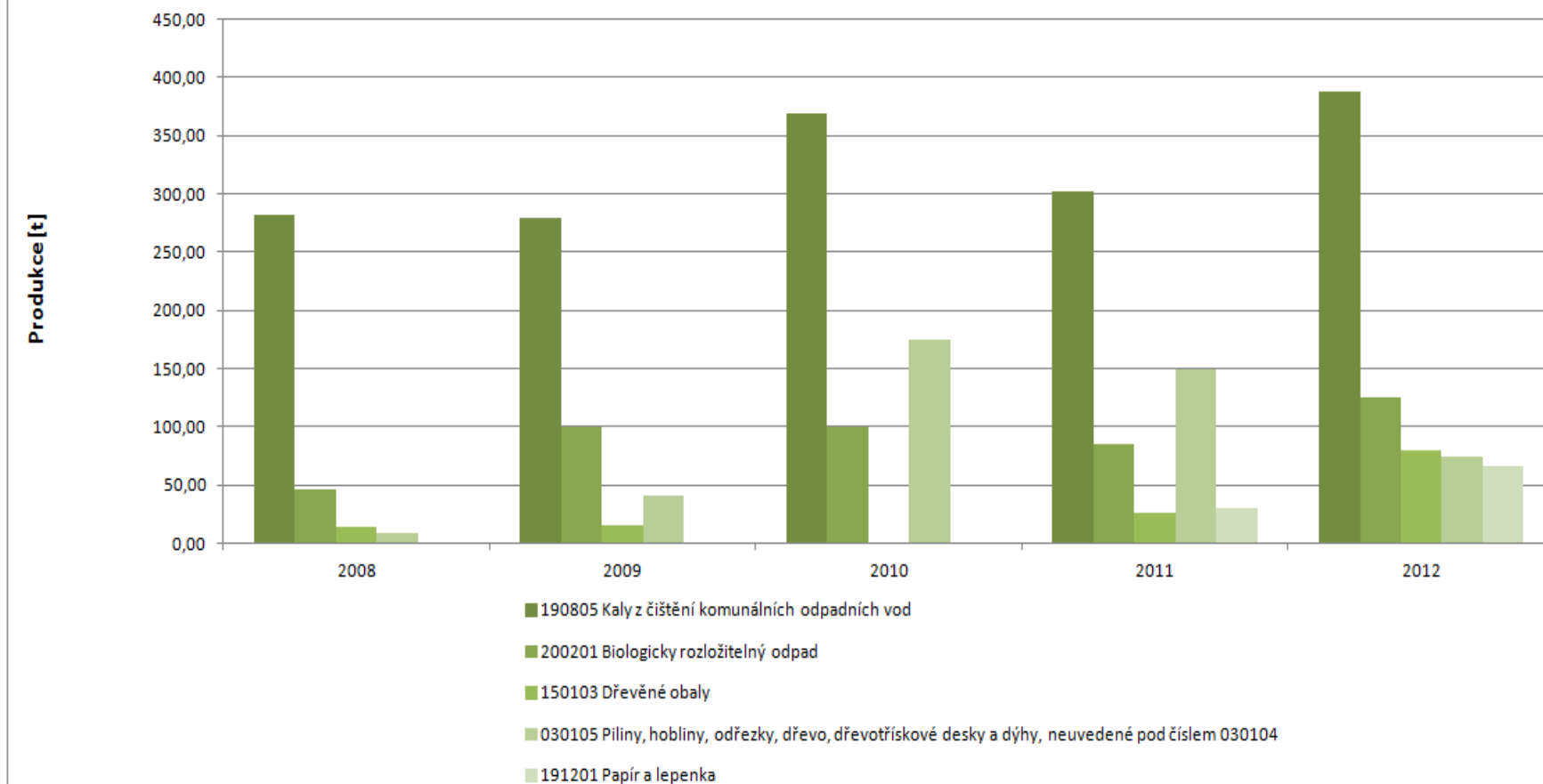
020106	Zvířecí trus, moč a hnůj (včetně znečištěné slámy), kapalné odpady, soustředované odděleně a zpracováváné mimo místo vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020107	Odpady z lesnictví	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020201	Kaly z praní a z čištění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020203	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020204	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020301	Kaly z praní, čištění, loupání, odstředování a separace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020304	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	4,20	0,00	0,49	3,43
020399	Odpady jinak blíže neurčené	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020305	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020401	Zemina z čištění a praní řepy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020403	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020501	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020502	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020601	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	3,16
020603	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020701	Odpad z praní, čištění a mechanického zpracování surovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020702	Odpad z destilace lihovin	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
020704	Suroviny nevhodné ke spotřebě nebo zpracování	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

020705	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030101	Odpadní kůra a korek	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030105	Piliny, hobliny, odřezky, dřevo, dřevotřískové desky a dýhy, neuvedené pod číslem 030104	O	8,64	41,07	174,79	149,59	74,73
030301	Odpadní kůra a dřevo	O	0,00	0,00	0,00	0,70	2,78
030307	Mechanicky oddělený výmět z rozvláknování odpadního papíru a lepenky	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030308	Odpady ze třídění papíru a lepenky určené k recyklaci	O	2,90	0,00	0,00	0,00	11,30
030309	Odpadní kaustifikační kal	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030310	Výmětová vlákna, kaly z mechanického oddělování obsahující vlákna, výplně povrchové vrstvy z mechanického třídění	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
030311	Kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod číslem 030310	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040101	Odpadní klišovka a štípenka	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040107	Kaly neobsahující chrom, zejména kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040210	Organické hmoty z přírodních produktů (např. tuk, vosk)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040220	Ostatní kaly z čištění odpadních vod v místě jejich vzniku neuvedené pod 040219	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040221	Odpady z nezpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
040222	Odpady ze zpracovaných textilních vláken	O	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00
150101	Papírové a lepenkové obaly	O	925,08	846,18	706,35	398,21	632,50

150103	Dřevěné obaly	O	13,65	15,36	0,00	25,60	79,24
160306	Organické odpady neuvedené pod číslem 160305	O	0,14	0,00	0,00	0,00	0,00
170201	Dřevo	O	13,68	0,00	0,00	15,49	49,19
190503	Kompost nevyhovující jakosti	O	0,00	3,48	0,00	0,00	0,00
190603	Extrakty z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190604	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování komunálního odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190605	Extrakty z anaerobního zpracování odpadů živočišného a rostlinného původu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190606	Produkty vyhnívání z anaerobního zpracování živočišného a rostlinného odpadu	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190805	Kaly z čištění komunálních odpadních vod	O	282,27	279,70	369,40	302,43	387,46
190809	Směs tuků a olejů z odlučovačů tuků obsahujících pouze jedlé oleje a jedlé tuky	O	5,10	5,00	5,00	2,20	52,18
190812	Kaly z biologického čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190811	O	5,60	6,00	19,37	0,07	0,00
190814	Kaly z jiných způsobů čištění průmyslových odpadních vod neuvedené pod číslem 190813	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190901	Pevné odpady z primárního čištění (z česlí a filtrů)	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190902	Kaly z čiření vody	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
190903	Kaly z dekarbonizace	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
191201	Papír a lepenka	O	0,00	0,00	0,70	30,72	66,05
191207	Dřevo neuvedené pod číslem 191206	O	0,00	0,00	2,40	0,00	3,39

200101	Papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet	O	257,13	257,99	890,96	523,56	1 362,78
200108	Biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a stravoven	O	0,00	0,00	0,00	0,00	3,18
200110	Oděvy	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200111	Textilní materiály	O	0,00	0,00	0,00	0,70	0,70
200125	Jedlý olej a tuk	O	0,00	0,00	0,05	0,00	0,65
200138	Dřevo neuvedené pod číslem 200137	O	0,00	0,00	0,00	0,54	5,34
200201	Biologicky rozložitelný odpad	O	46,40	99,58	100,19	84,81	125,09
200301	Směsný komunální odpad	O	7 378,41	6 975,69	6 319,00	6 262,69	7 581,88
200302	Odpad z tržišť	O	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
200304	Kal ze septiků a žump	O	2 595,50	0,00	0,00	0,00	0,00
200307	Objemný odpad	O	4 367,22	4 784,80	1 510,00	2 340,75	2 427,21
Celková produkce BRO			15 901,72	13 319,04	10 099,20	10 138,55	12 873,84

Graf č. 4 Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012

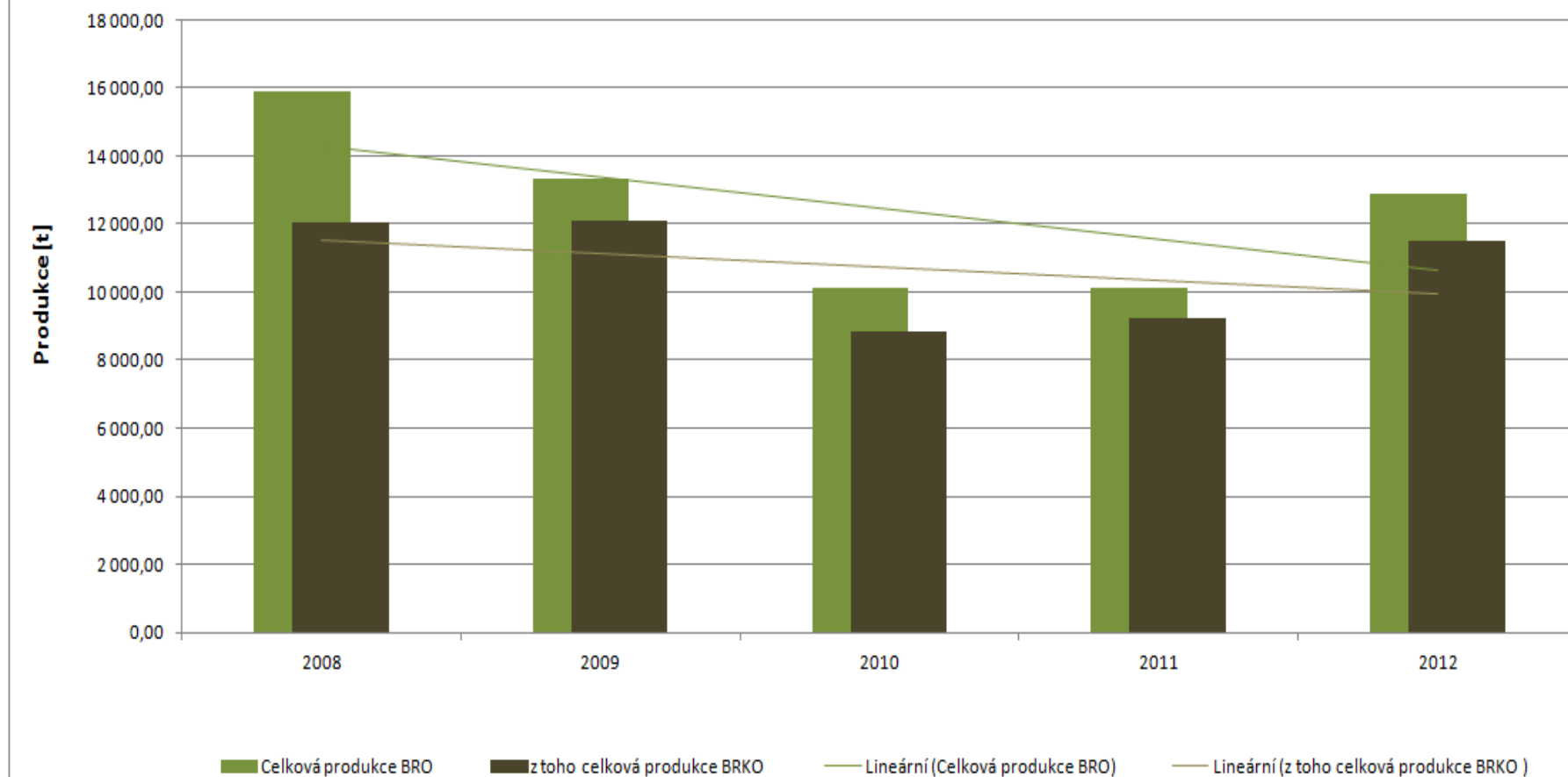

Graf. č. 4 byl sestaven na základě identifikovaných pěti množstevně nejvíce zastoupených druhů BRO za rok 2012 na území ORP (vyjma: 150101 papírové a lepenkové obaly, 200101 papír a lepenka, s výjimkou papíru s vysokým leskem a odpadu z tapet, 200301 směsný komunální odpad a 200307 objemný odpad).

Příloha 5-6: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012

Produkce BRO a BRKO [t]	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
						2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce BRO	15 901,72	13 319,04	10 099,20	10 138,55	12 873,84	-16,24	-24,17	0,39	26,98
z toho celková produkce BRKO	12 049,16	12 118,05	8 820,20	9 213,06	11 506,83	0,57	-27,21	4,45	24,90
Podílové ukazatele [%]	2008		2009		2010		2011		2012
Podíl BRKO na celkové produkci BRO	75,77		90,98		87,34		90,87		89,38
Měrné produkce odpadů [kg.obyv.-1]	2008		2009		2010		2011		2012
Počet obyvatel v území ORP	28 826		29 167		29 608		29 916		30 501
Měrná produkce BRO	551,64		456,65		341,10		338,90		422,08
Měrná produkce BRKO	418,00		415,47		297,90		307,96		377,26

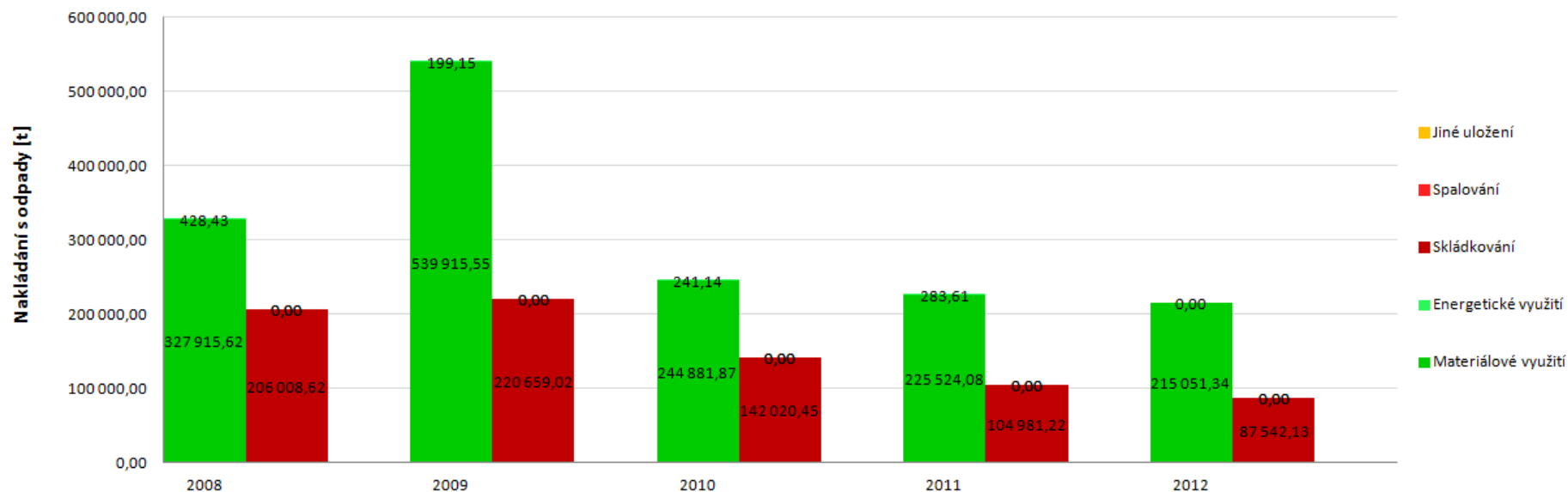
Graf č. 5 Podíl množství BRKO na množství BRO na území ORP za období 2008-2012

Příloha 5-7: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cílů POH ČR - difference oproti roku 2000		DZ pro produkci, využití a skládkování odpadů 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
Hlavní způsoby nakládání s odpady [t]								2008	2009	2010	2011
Využití	Materiálové využití	210 792,81	327 915,62	539 915,55	244 881,87	225 524,08	215 051,34	155,56	256,14	116,17	106,99
		Podíl materiálového využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
		370,22	673,86	1 252,50	623,46	520,66	447,22				
	Energetické využití	112,61	428,43	199,15	241,14	283,61	0,00	380,44	176,84	214,13	251,84
	Celkem vybrané způsoby využití	208 816,40	328 344,05	540 114,70	245 123,01	225 807,69	215 051,34	157,24	258,66	117,39	108,14
		Podíl využití odpadů z celkové produkce [%] ↓									
	366,74	674,74	1 252,97	624,07	521,32	447,22					
Celková produkce odpadů		56 937,93	48 662,28	43 106,86	39 278,08	43 314,94	48 086,23				
Odstranění	Skládkování	363 452,31	206 008,62	220 659,02	142 020,45	104 981,22	87 542,13	56,68	60,71	39,08	28,88
		Změna skládkování odpadů oproti DZ 2000 [%] →						-43,32	-39,29	-60,92	-71,12
	Spalování	Meziroční změna [%] ↓									
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
								-	-	-	-
	Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Celkem vybrané způsoby odstranění		206 008,62	220 659,02	142 020,45	104 981,22	87 542,13	+7,11	-35,64	-26,08	-16,61	

Graf č. 6 Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění

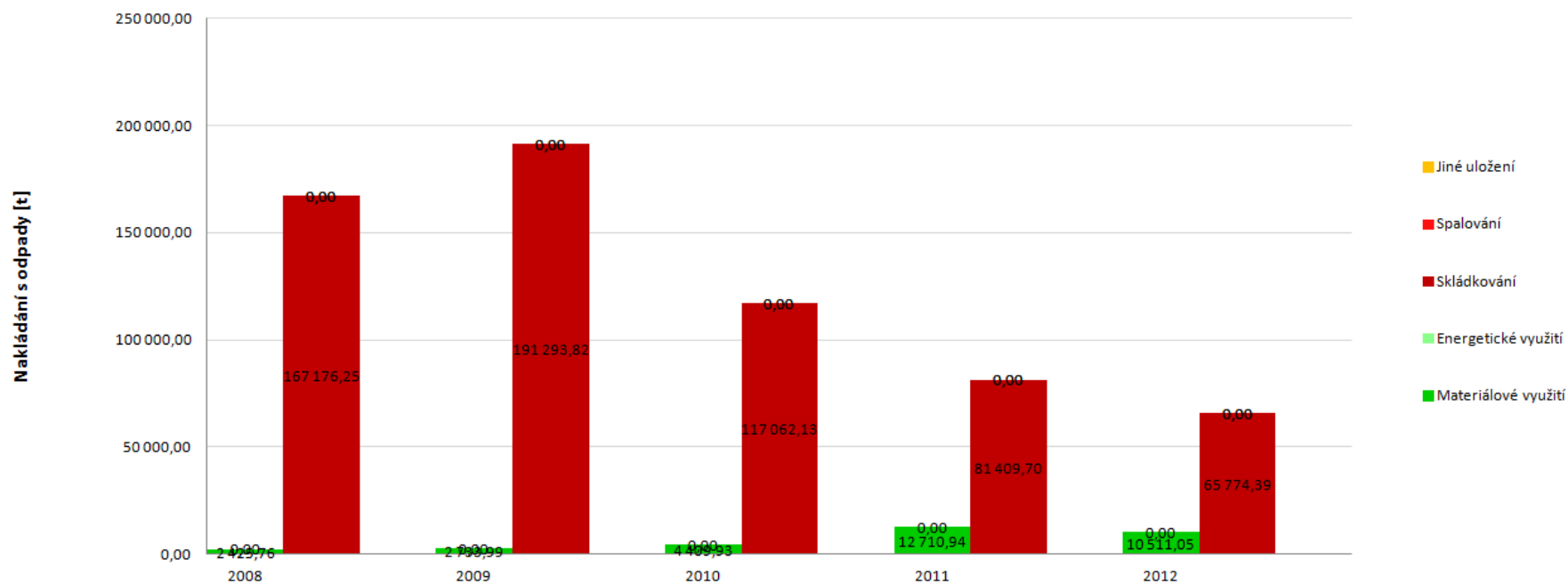

Příloha 5-8: Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směsným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 2000		Způsob nakládání	DZ pro produkci a využití KO 2000	2008	2009	2010	2011	2012	Podíl nakládání s odpady v jednotlivých letech k DZ 2000 [%] ↓			
									2008	2009	2010	2011
KO	Využití	Materiálové využití	1 528,94	2 425,76	2 733,99	4 409,93	12 710,94	10 511,05	158,66	178,82	288,43	831,36
			Podíl materiálového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓							Změna materiálového využití KO oproti DZ 2000 [%] ↓		
		14,68	14,87	19,92	43,52	76,38	55,82	58,66	78,82	188,43	731,36	
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
	Celkem vybrané	1 405,21	2 425,76	2 733,99	4 409,93	12 710,94	10 511,05	172,63	194,56	313,83	904,56	

	způsoby využití	Podíl celkového využití KO z celkové produkce KO [%] ↓						Meziroční změna [%] ↓			
		13,49	14,87	19,92	43,52	76,38	55,82	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Celková produkce KO [t]		10 413,28	16317,06	13726,24	10133,93	16642,26	18829,55				
	Odstranění	Skládkování	167176,25	191293,82	117062,13	81 409,70	65 774,39	14,43	-38,81	-30,46	-19,21
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby odstranění	167176,25	191293,82	117062,13	81 409,70	65 774,39	14,43	-38,81	-30,46	-19,21
SKO	Využití	Materiálové využití	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Celkem vybrané způsoby využití	0,00	0,00	1,77	0,00	0,00	-	-	-	-
	Odstranění	Skládkování	98 410,21	126819,16	69379,61	38 520,63	28 735,93	28,87	-45,29	-44,48	-25,40
Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
Celkem vybrané způsoby odstranění		98 410,21	126819,16	69379,61	38 520,63	28 735,93	28,87	-45,29	-44,48	-25,40	

Graf č. 7 Nakládání s KO na území ORP za období 2008-2012, využití a odstranění KO

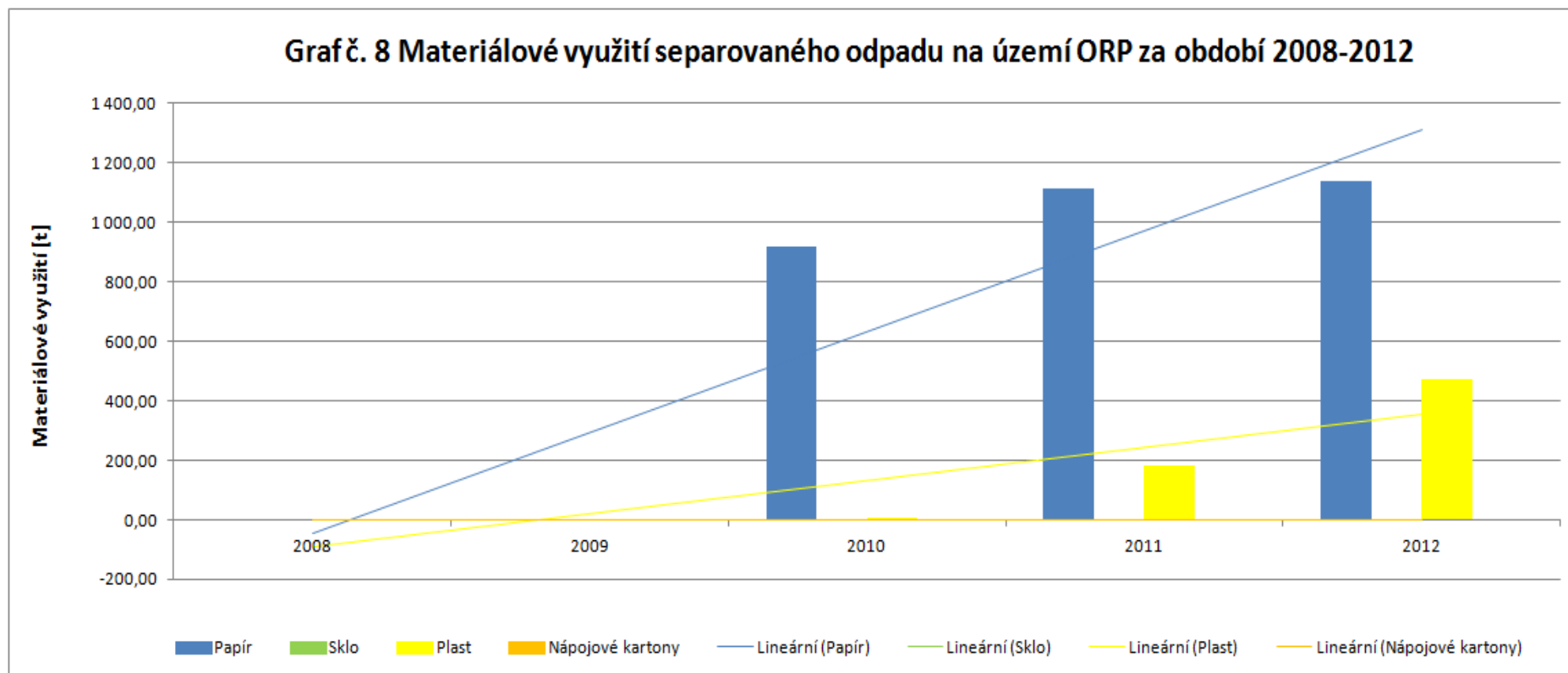

Příloha 5-9: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012

Nakládání se separovaným sběrem [t]	Katalogové číslo tříděného odpadu	Způsob nakládání s jednotlivými komoditami	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Papír	150101, 200101	Materiálové využití	0,00	0,00	918,59	1113,09	1136,30	-	-	21,17	2,09
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
Sklo	150107, 200102	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	30,56	17,17	21,19	16,07	4,81	-43,82	23,41	-24,16	-70,07

Plast	150102, 200139	Materiálové využití	0,00	0,00	5,62	179,60	470,43	-	-	3095,77	161,93	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-
		Odstranění	75,04	26,88	4,92	22,32	11,64	-64,18	-81,70	353,66	-47,85	
Nápojové kartony	150105	Materiálové využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Energetické využití	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-	
		Odstranění	5,78	0,08	0,00	0,00	0,00	-98,62	-100,00	-	-	

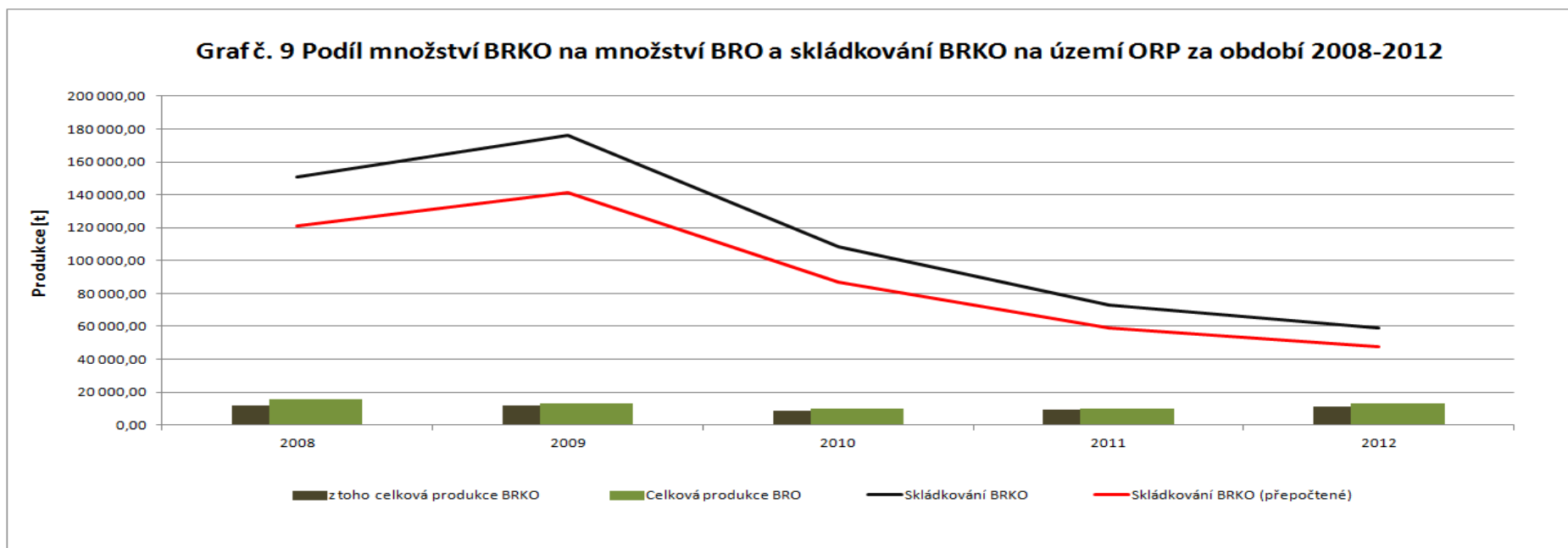
Graf č. 8 Materiálové využití separovaného odpadu na území ORP za období 2008-2012

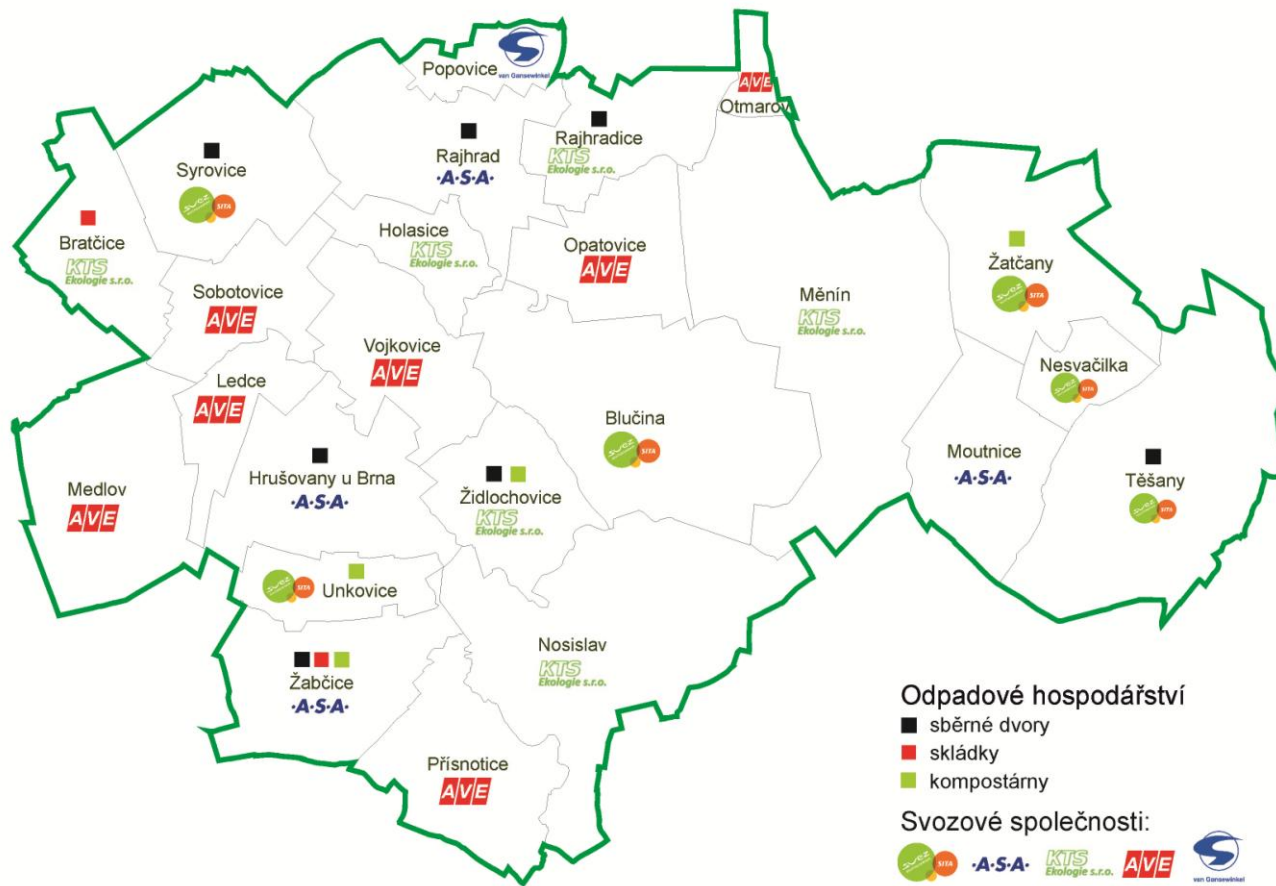
Příloha 5-10: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012

Hmotnostní ukazatele a popis stavu plnění cíle POH ČR - diference oproti roku 1995		Způsob nakládání	DZ pro skládkování BRKO 1995	2008	2009	2010	2011	2012	Meziroční změna [%] ↓					
Nakládání s BRO a BRKO [t]									2008/09	2009/10	2010/11	2011/12		
BRO	Využití	Materiálové využití		1 331,82	2 792,84	10 203,70	11 066,15	6 466,97	+109,70	+265,35	+8,45	-41,56		
		Energetické využití		428,43	199,15	241,14	283,61	0,00	-53,52	+21,08	+17,61	-100,00		
	Odstranění	Skládkování (původní hmotnost odpadu)		152 312,44	176 873,61	109 350,76	73 638,53	59 405,71	+16,13	-38,18	-32,66	-19,33		
		Spalování		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
		Jiné uložení		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
BRKO	Využití	Materiálové využití		1 331,82	1 461,79	1 677,74	2 284,29	564,23	+9,76	+14,77	+36,15	-75,30		
		Energetické využití		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-		
	Odstranění	Skládkování	Původní hmotnost odpadu	150 634,70	175 896,15	108 574,18	73 170,84	58 966,43	2009	2010	2011	2012		
			Hmotnost odpadu přepočtená na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu	56 658,88	120 959,66	141 244,61	87 185,07	58 756,18	47 350,04	249,29	153,88	103,70	83,57	
			Měrné skládkování - pro porovnání s	Měrné skládkování BRKO přepočtené na obsah biologicky rozložitelné složky [kg.obyv.-1] ↓										
			148,00	4196,20	4842,62	2944,65	1964,04	1552,41	3272,04	1989,63	1327,05	1048,93		
								Podíl skládkování a měř. skládkování k DZ 1995 [%] ↓						

	cílem POH (přepočteno na obsah biologicky rozložitelné složky v odpadu)	Procentuální změna měrného skládkování BRKO na obyvatele oproti DZ 1995 [%] →					+3172,04	+1889,63	+1227,05	948,93	
		Spalování	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Meziroční změna [%] ↓			
								2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
		Jiné uložení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-	-	-

Příloha 5-11: Vybrané charakteristiky odpadového hospodářství na území ORP Židlochovice (působení svozových společností, sběrné dvory, kompostárny a skládky)

Zdroje dat: vlastní šetření, mapový podklad ČSÚ

6. Téma 4: Prorodinná politika

6.1. Analytická část: definice a analýza řešených problémů

6.1.1. Vymezení a zdůvodnění řešeného problému

Rodina je prostorem, ve kterém dochází k formování osobnosti člověka, prostorem výchovy a růstu budoucích generací. Jako taková je bezesporu základní a nejvýznamnější jednotkou naší společnosti. Na její prosperitě závisí udržitelný rozvoj naší společnosti, rozvoj kulturní, sociální i ekonomický (Národní koncepce rodinné politiky, 2005). V současnosti však dochází k oslabení pozice české rodiny v rámci společnosti, které je mimo jiné způsobeno např. změnami rozdělení role muže a ženy v rodině, tlakem médií na konzumní orientaci, vznikem nových rizik (např. chudoba, nezaměstnanost), ale i přetrváváním postojů a názorů, kdy je mateřství/rodičovství stavěno do opozice vůči profesnímu růstu a kdy je vnímáno jako překážka při vzdělání, budování kariéry a seberealizaci. Tyto jevy se pochopitelně odrážejí v celé společnosti a ve vnímání rodinných hodnot.

V rodině se vytváří tzv. lidský kapitál - výchovou formovaný lidský jedinec, který je schopen uplatňovat v dospělosti svůj tvůrčí potenciál, na němž závisí inovativnost a kvalifikovanost jakékoli profesní činnosti. Funkce rodiny proto nemůže plně nahradit žádná jiná instituce (Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje, 2008). Rodinná politika (RP) se proto neomezuje jen na vyrovnání nákladů rodin, ale chce svou podporou ocenit i přínos, který rodina pro společnost představuje. Je politikou průřezovou a zajišťuje vyvážený poměr mezi ekonomickými, sociálními a environmentálními opatřeními s ohledem na udržitelný rozvoj společnosti.

Základním cílem rodinné politiky podle Národní koncepce RP je vytvořit všestranně příznivější společenské klima a podmínky pro rodinu, umožňující lidem realizovat vlastní životní strategie v naplňování partnerských a rodičovských plánů a respektovat přitom diferencované zájmy a potřeby různých rodinných typů a členů rodin.

Podle Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje je hlavní oblastí zájmu podpora RP v obcích, a to zejména v těchto oblastech:

- podpora partnerských a rodičovských kompetencí a stability rodiny,
- podpora harmonizace rodinného a profesního života,
- podpora utváření pro-rodinného klimatu,
- podpora zdravého životního stylu.

Meziobecní spolupráce v rodinné politice může přispět k vytvoření účinné strategie rodinné politiky a efektivnějšímu propagování, prosazování a financování prorodinných opatření a aktivit. Vzhledem k tomu, že prorodinné aktivity a opatření jsou často realizovány i neziskovým sektorem, podnikatelskými strukturami a zájmovými sdruženími, mohou obce napomoci lepší koordinovanosti těchto opatření a aktivit.

Dalším podpůrným argumentem, proč je třeba řešit rodinnou politiku na úrovni ORP, je, že prorodinná opatření nejsou zaměřena jen na rodiny s malými dětmi, ale i na další skupiny obyvatelstva, např. rodiny seniorů, sociálně vyloučené nebo zdravotně postižené – koordinace rodinné politiky a prorodinných aktivit a opatření tedy může výrazně přispět i k řešení sociálních problémů v regionu. V rámci rodinné politiky je možné se zaměřit i na zvýšení bezpečnosti obyvatelstva, ať už se jedná o bezpečnost dopravní (bezpečný pohyb po obci, přechody pro chodce, bezbariérovost) nebo o ochranu před trestnými činy nebo nátlakovými formami obchodních aktivit. Do prorodinných opatření lze zahrnout i prevenci kriminality (práce s mládeží a s rizikovými skupinami obyvatel), čímž lze předejít sociálně-

patologickým jevům ve společnosti, a dále podporu smysluplného využití volného času (v našem regionu např. podpora kulturních a sportovních akcí, uměleckých a řemeslných dílen pro různé skupiny občanů, podpora příměstské turistiky, udržitelných forem cestovního ruchu, bezmotorové dopravy, atd.). Spolupráce obcí v rodinné politice může přispět ke zlepšení ve všech výše uvedených oblastí.

Základní koncepční dokumenty a legislativa:

Národní koncepce rodinné politiky ČR, MPSV 2005

Rodinná politika na úrovni krajů a obcí – metodické „doporučení“ MPSV, MPSV 2005

Koncepce rodinné politiky Jihomoravského kraje 2015 – 2019, JMK 2014

Návrhy a doporučení pro Koncepti rodinné politiky Jihomoravského kraje, JMK 2014

Národní zpráva o rodině, MPSV, aktualizováno průběžně

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (od 1. 1. 2014 nahradil Zákon č. 94/1963 Sb. Zákon o rodině)

6.1.2. Popis ve správním obvodu (situační analýza, finanční analýza), očekávaný vývoj

Předkládaná analýza je rozdělena do několika částí:

- 1) Demografická analýza SO ORP Židlochovice, ekonomická aktivita obyvatel
- 2) Služby pro rodiny: péče o děti, sociální služby, volnočasové organizace, ostatní instituce
- 3) Bezpečný prostor obcí a dopravní bezpečnost

1) Demografická analýza SO ORP Židlochovice, ekonomická aktivita obyvatel

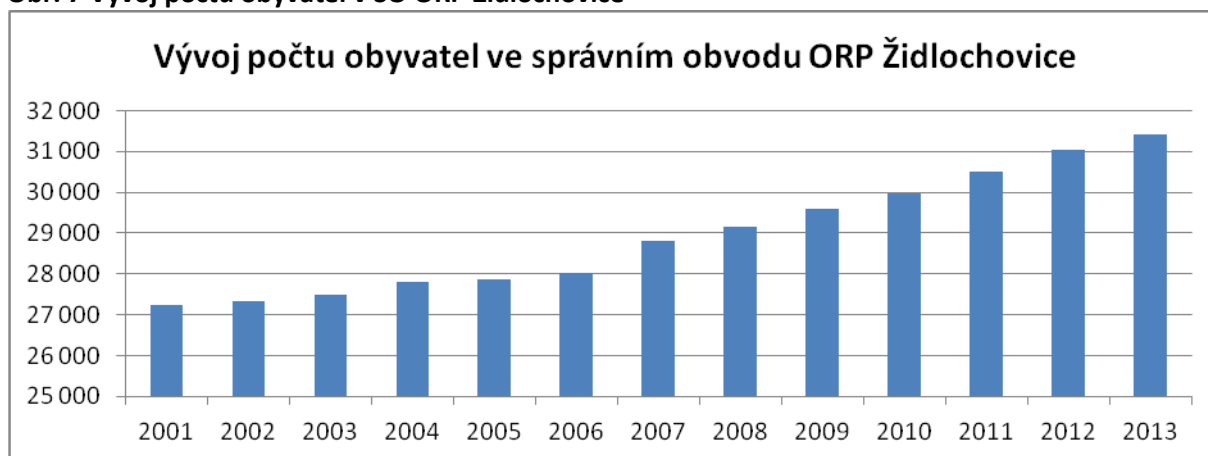
Správní obvod obce s rozšířenou působností Židlochovice měl k 31. 12. 2013 celkem 31 415 obyvatel, což je přibližně o 4000 více než v roce 2001. Z Tab. 99 i Obr. 7 je zřejmý nárůst počtu obyvatel v posledních letech.

Tab. 99 Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Židlochovice

rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet obyv.	27 244	27 334	27 506	27 805	27 860	28 039	28 826	29 167	29 608	29 958	30 501	31 050	31 415

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

Obr. 7 Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

Na růstu počtu obyvatel se významnou měrou podílela zejména migrace (stěhování obyvatel z Brna do jeho zázemí), méně potom přirozený přírůstek (viz Tab. 100 a Obr. 8). Od roku 2003 nabývají při-

rozený i migrační přírůstek kladných hodnot. Migrační přírůstek dosahoval nejvyšších hodnot v roce 2007 (na tom se mohlo podílet např. ukončení výstavby nových bytů v Rajhradě nebo výstavba rodinných domů v Syrovicích) a dále v roce 2011. Kladné migrační saldo je způsobeno především tím, že do oblasti se stěhují lidé z Brna, oblast se nachází v jeho těsném zázemí a to z ní společně s dobrou dopravní dostupností a relativně dobrou občanskou vybaveností dělá atraktivní oblast z hlediska bydlení. Problémem může být v budoucnosti to, že se na Židlochovicko stěhují lidé, kteří zde nikdy nežili, postrádají vztah k území a většinu služeb si obstarávají v blízkém Brně. Obcím na Židlochovicku hrozí vznik syndromu noclehárny. Podpora výstavby je však v kompetenci jednotlivých obcí a záleží na nich, jak budou svůj růst dále směřovat.

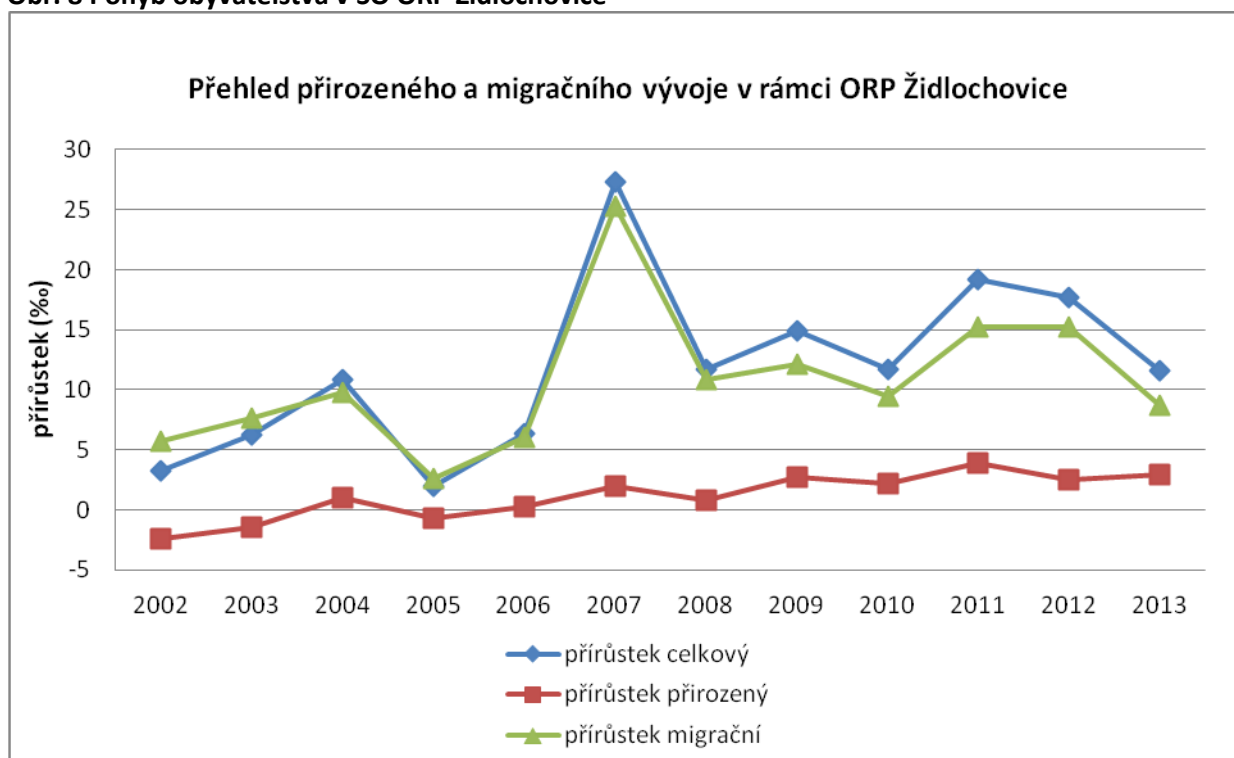
Kladný přirozený přírůstek koresponduje s celkovou situací jak v Jihomoravském kraji, tak v celé ČR (zvýšení počtu narozených dětí v posledních letech).

Tab. 100 Přírůstky na 1000 obyvatel v rámci SO ORP Židlochovice

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
celkový	90	172	299	55	179	787	341	441	350	585	549	365
přirozený	-66	-39	28	-19	9	57	24	81	67	120	77	91
stěhováním	156	211	271	74	170	730	317	360	283	465	472	274

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

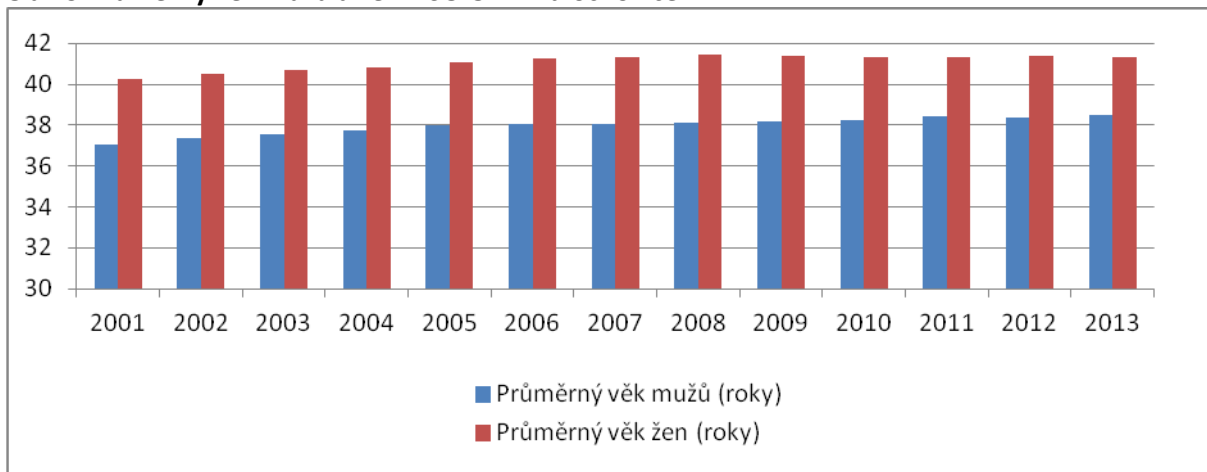
Obr. 8 Pohyb obyvatelstva v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

Průměrný věk obyvatelstva SO ORP Židlochovice se pohybuje kolem 40 let (hodnoty 39,7 let v r. 2006 a 39,9 let v r. 2013, viz Obr. 9), přičemž u žen dosahuje vyšších hodnot než u mužů (rozdíl přibližně tři roky), což je dáno i tím, že ve vyšších věkových skupinách je více žen než mužů.

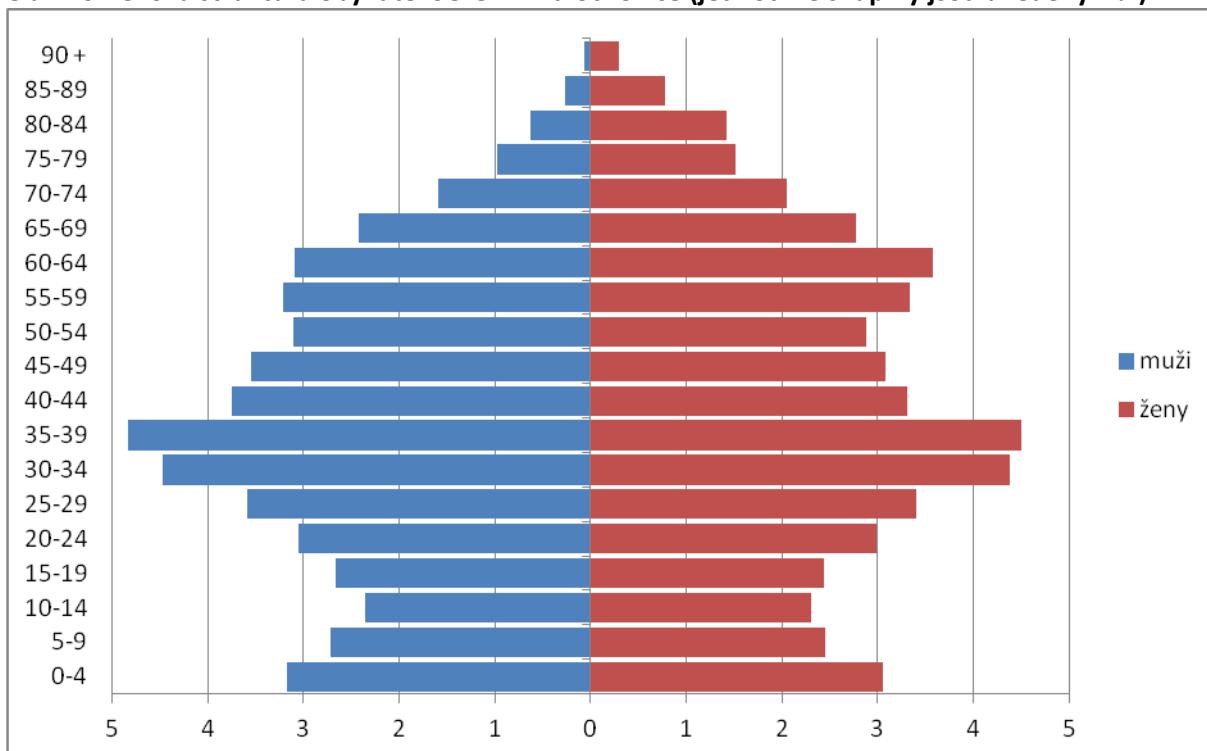
Obr. 9 Průměrný věk mužů a žen v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

Věková struktura SO ORP Židlochovice (viz Obr. 10) odpovídá věkové struktuře obyvatel Jihomoravského kraje. Nejvíce zastoupena je věková skupina 35-39 let a dále 30-34 let, což koresponduje s populačně silnými ročníky v 70. letech. Baby boom v posledních letech se také projevil na věkové pyramidě: věková skupina 0-4, případně 5-9 let je zastoupena výrazněji než věková skupina 10-14 let. I přes tento fakt je však pravděpodobné, že baby boom v posledních letech byl jen relativně krátkodobou záležitostí a že v budoucnu bude přibývat skupin ve vyšším věku.

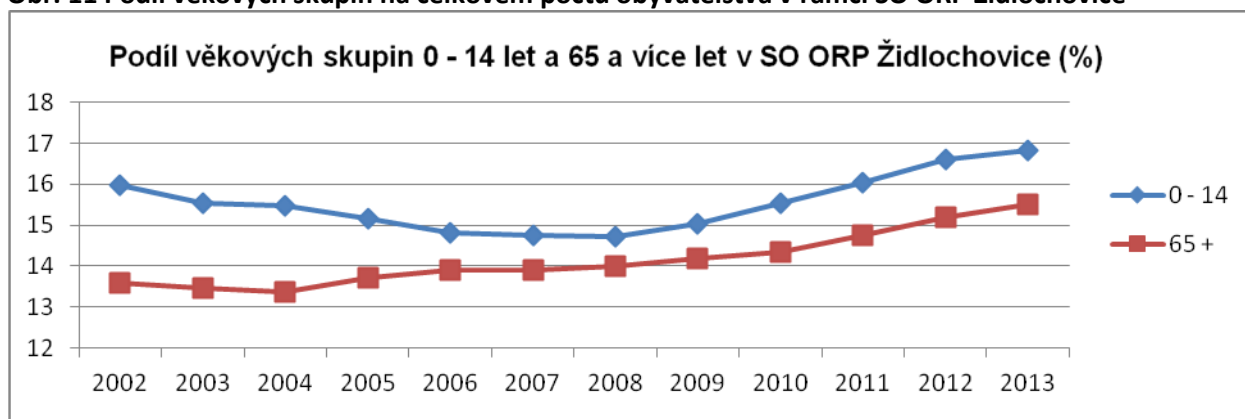
Obr. 10 Věková struktura obyvatel SO ORP Židlochovice (jednotlivé skupiny jsou uvedeny v %)

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

O výše zmíněném vypovídá i Obr. 11, kde je zobrazen podíl věkových skupin 0 – 14 a 65+ na celkovém počtu obyvatelstva. Podíl dětské složky (věkové skupiny 0-14 let) sice narůstá, ale stejně tak narůstá i podíl věkové skupina 65+, což souhlasí s celorepublikovým trendem; v budoucnu tedy nelze opomenout proces demografického stárnutí populace v rámci SO ORP. Do budoucna lze očekávat další nárůst osob ve věku 65+ a také nárůst počtu mladistvých ve věku 10 – 19 let.

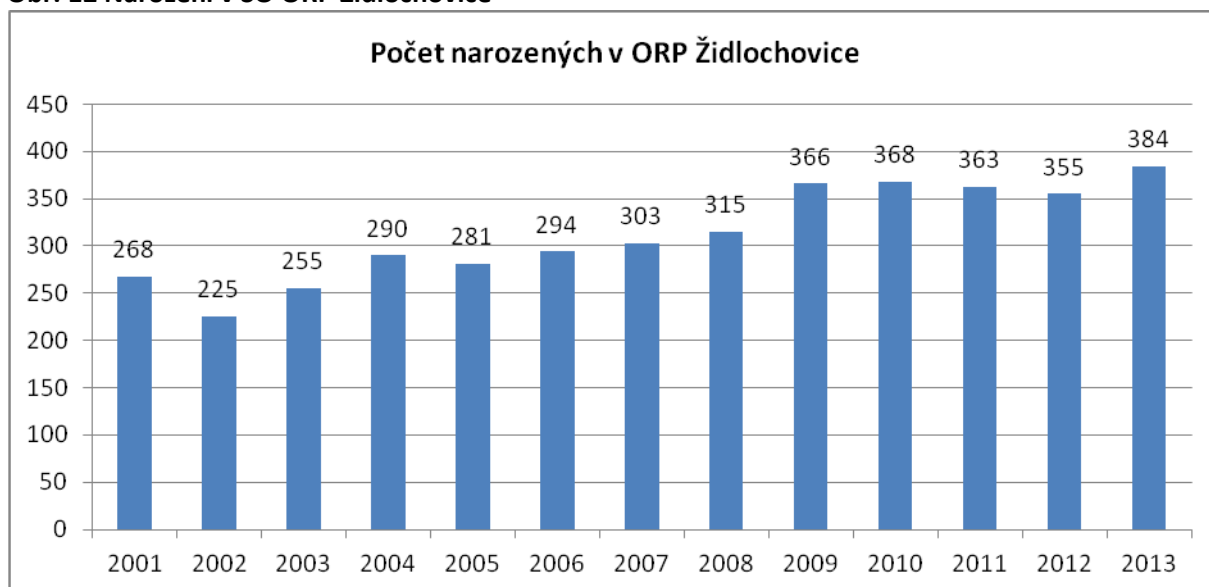
Obr. 11 Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva v rámci SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

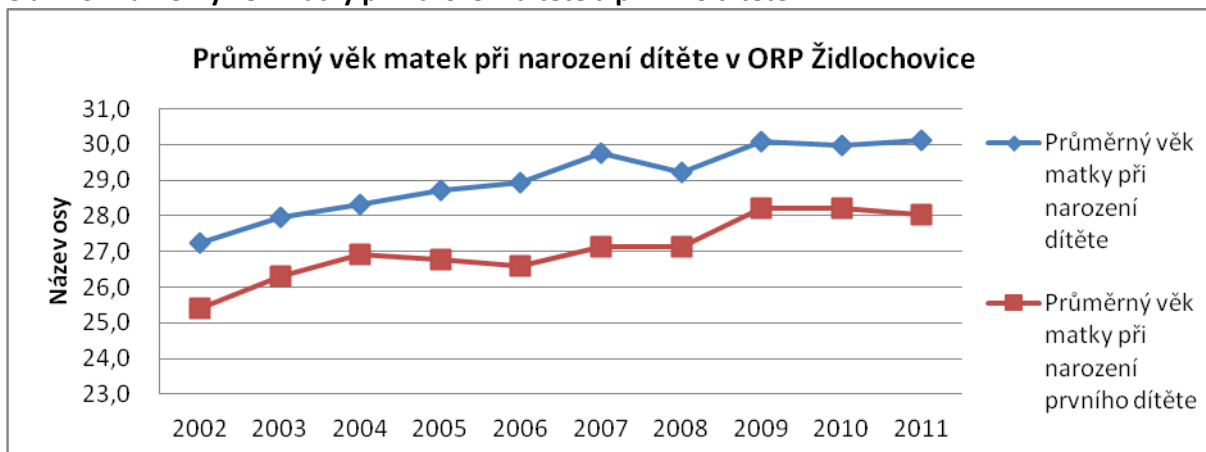
Jak již bylo uvedeno výše, v posledních několika letech narůstá počet narozených dětí. Je to mimo jiné způsobeno zejména tím, že ročníky z populačně silných 70. let zakládají rodiny. Dalším faktorem může být i to, že se na Židlochovicko stěhují mladé páry odjinud (zejména z Brna), které zde pak také zakládají rodiny. Zároveň se však posunuje věk matek při narození dítěte. Obr. 12 ukazuje vývoj počtu narozených v rámci ORP Židlochovice, následující Obr. 13 potom průměrný věk matek při narození dítěte a při narození prvního dítěte.

Obr. 12 Narození v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

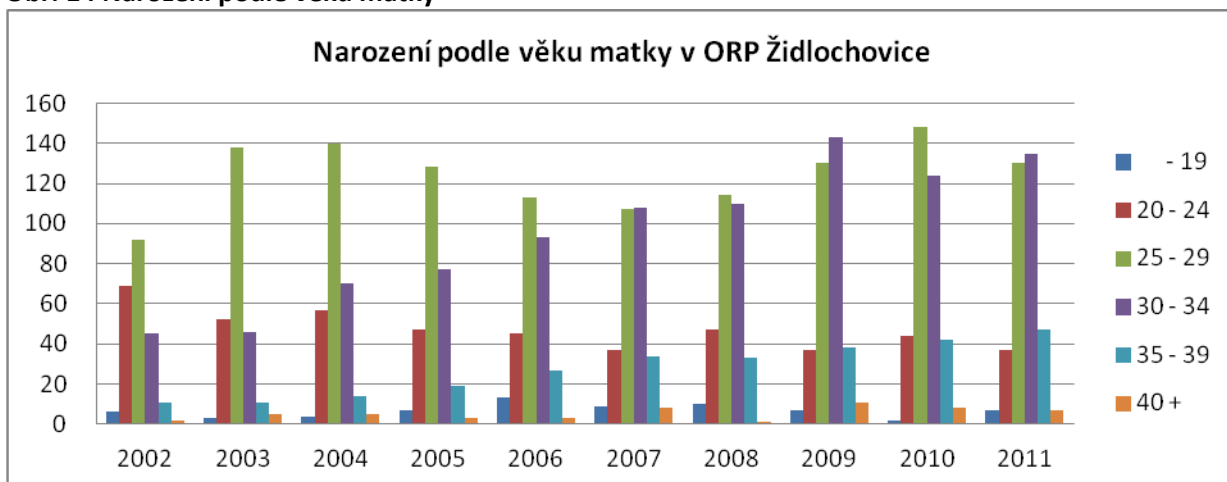
Obr. 13 Průměrný věk matky při narození dítěte a prvního dítěte

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

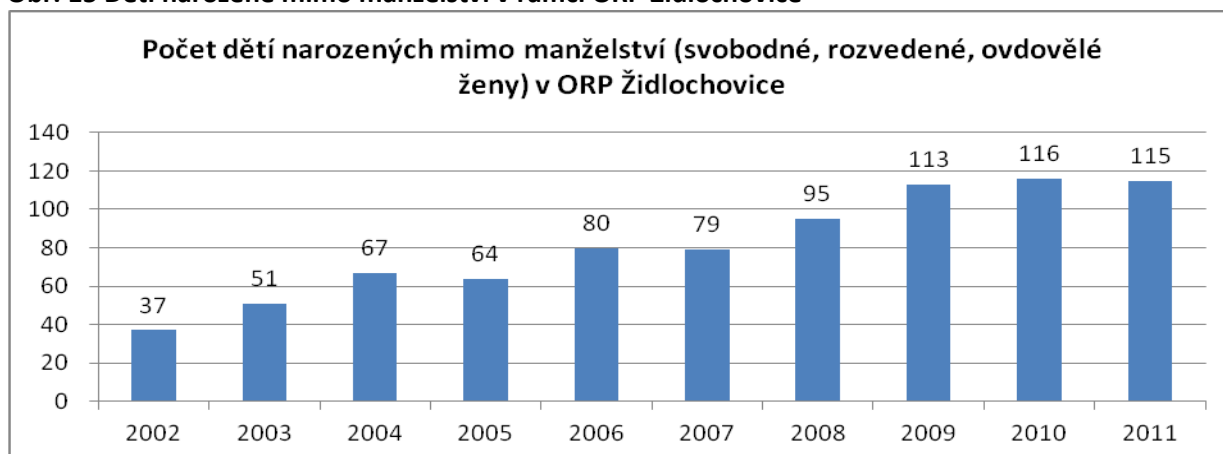
Zvyšování věku matky při narození dítěte je zřejmé i z Obr. 14. Nejvíce dětí se v roce 2011 narodilo matkám ve věku 30-34 let, následovala věková skupina 25-29 let. Oproti roku 2002, kdy výrazně převažovala věková skupina 25 až 29 let následovaná skupinou matek ve věku 20 až 24 let, se jedná o docela výraznou změnu. Zvyšuje se i počet dětí narozených matkám ve věku více jak 35 let.

Obr. 14 Narození podle věku matky

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

V souvislosti s novými trendy ve společnosti (např. pokles významu manželství, nárůst nesezdaných párů, vyšší míry rozvodovosti; viz dále) narůstá i počet dětí narozených mimo manželství (viz Obr. 15), na jejichž počtu má významný podíl nárůst dětí narozených svobodným matkám; děti rozvedených a ovdovělých žen se na celkových hodnotách nepodílí příliš výrazně (viz Tab. 101). S tímto fenoménem koresponduje i mírný pokles počtu dětí narozených vdaným ženám.

Obr. 15 Děti narozené mimo manželství v rámci ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

Tab. 101 Počty dětí narozeným matkám podle rodinného stavu

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
svobodná	27	42	50	46	63	61	80	93	93	99
vdaná	188	204	223	217	214	224	220	253	252	248
rozvedená	10	9	15	16	16	17	14	17	23	15
ovdovělá	-	-	2	2	1	1	1	3	-	1

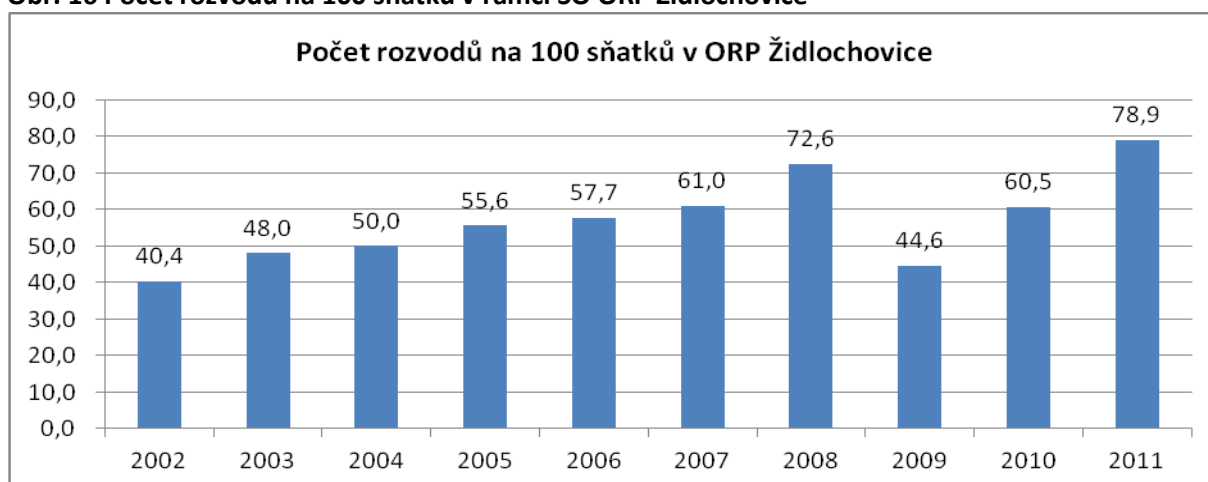
Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

Počet sňatků jakožto indikátoru porodnosti se v posledních letech nezvyšoval, počet rozvodů zůstává stále na relativně vysokých hodnotách (viz Tab. 102). Při pohledu na Obr. 16 lze konstatovat, že i na Židlochovicku je trend podobný jako v Jihomoravském kraji a v celé ČR – počet rozvodů na 100 sňatků je stále docela vysoký, ačkoliv v některých letech dosáhl i hodnot pod 50 rozvodů na 100 sňatků.

Tab. 102 Počet sňatků a rozvodů v rámci ORP Židlochovice

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sňatky	125	136	127	134	117	137	123	124	139	147	109	124	131
Rozvody	71	55	61	67	65	79	75	90	62	89	86	67	81

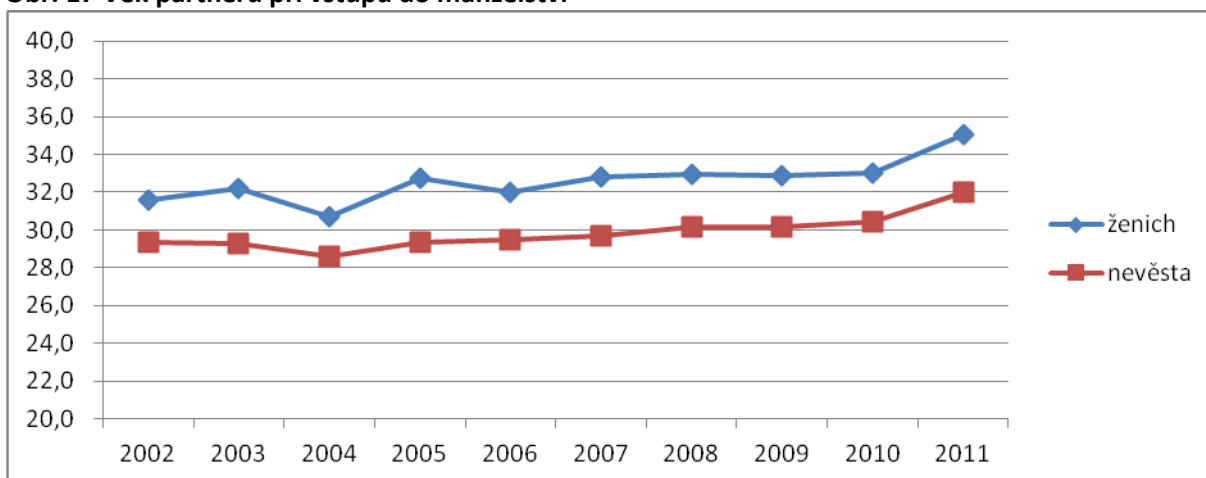
Zdroj: ČSÚ (Vybrané charakteristiky SO ORP Židlochovice)

Obr. 16 Počet rozvodů na 100 sňatků v rámci SO ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

V souvislosti s výše uvedeným nárůstem věku matky při narození dítěte narůstá i věk partnerů, kteří uzavírají sňatek. Z Obr. 17 je zřejmé, že věk nevěsty i ženicha se neustále zvyšuje; věkový rozdíl mezi partnery zůstává více méně stejný.

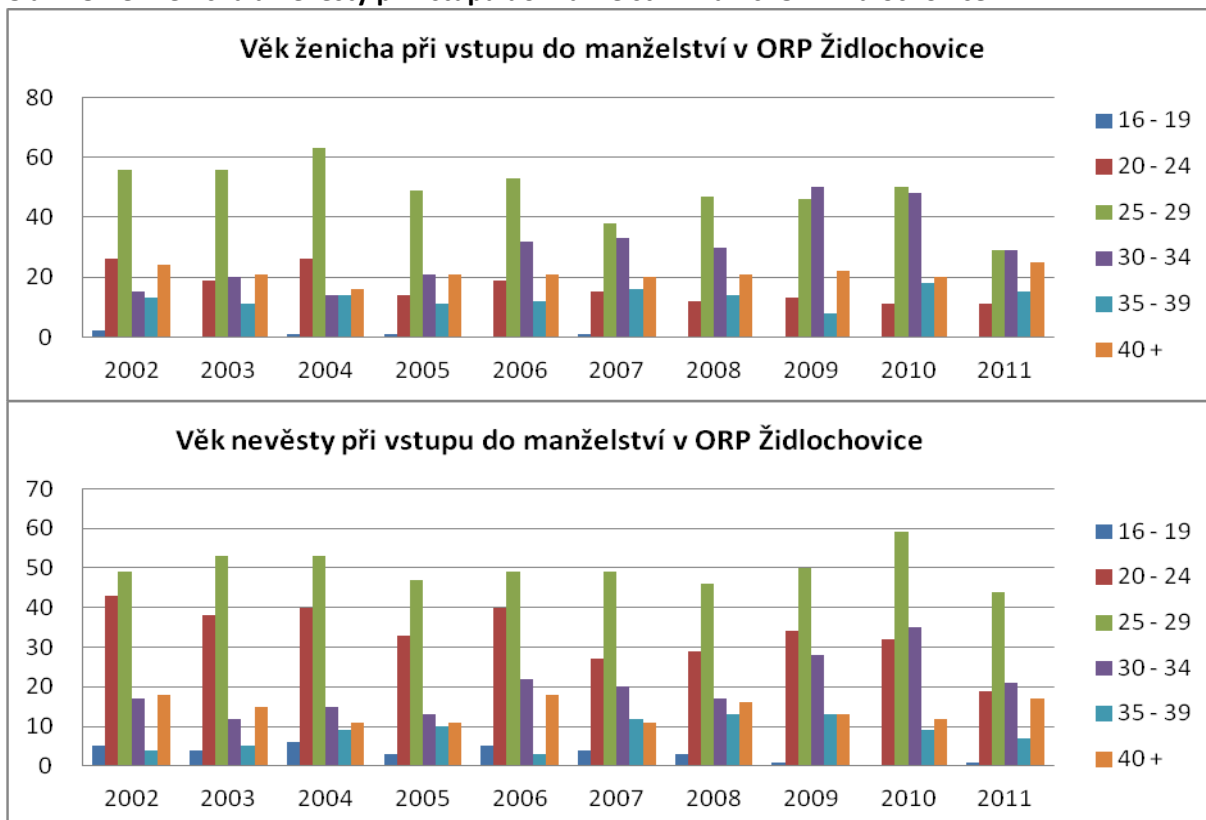
Obr. 17 Věk partnerů při vstupu do manželství

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

Obr. 18 dále ukazuje podrobnější pohled na problematiku – zatímco v roce 2002 převažovala při uzavírání manželství u mužů věková kategorie 25 až 29 let, o téměř deset let později jsou kategorie 25-29 a 30-34 rovnocenné. Stejně tak u žen – v roce 2002 i 2011 převažovala věková kategorie 25-29, nicméně oproti roku 2002 v roce 2011 výrazně ubylo žen, které by patřily do kategorie 20-24 let. Výrazný je i pokles podílu počtu žen ve věkové kategorii od 16 do 19 let.

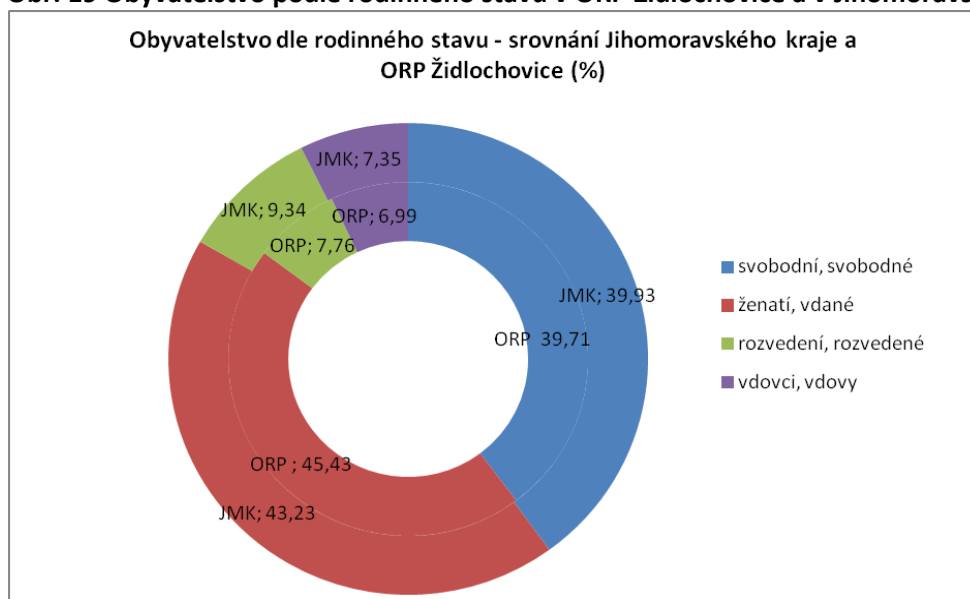
Obr. 18 Věk ženicha a nevěsty při vstupu do manželství v rámci ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

Co se týče rodinného stavu obyvatel v rámci ORP Židlochovice, struktura se nijak výrazně neliší od Jihomoravského kraje, jen podíl ženatých a vdaných je o něco vyšší v ORP (viz Obr. 19).

Obr. 19 Obyvatelstvo podle rodinného stavu v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji

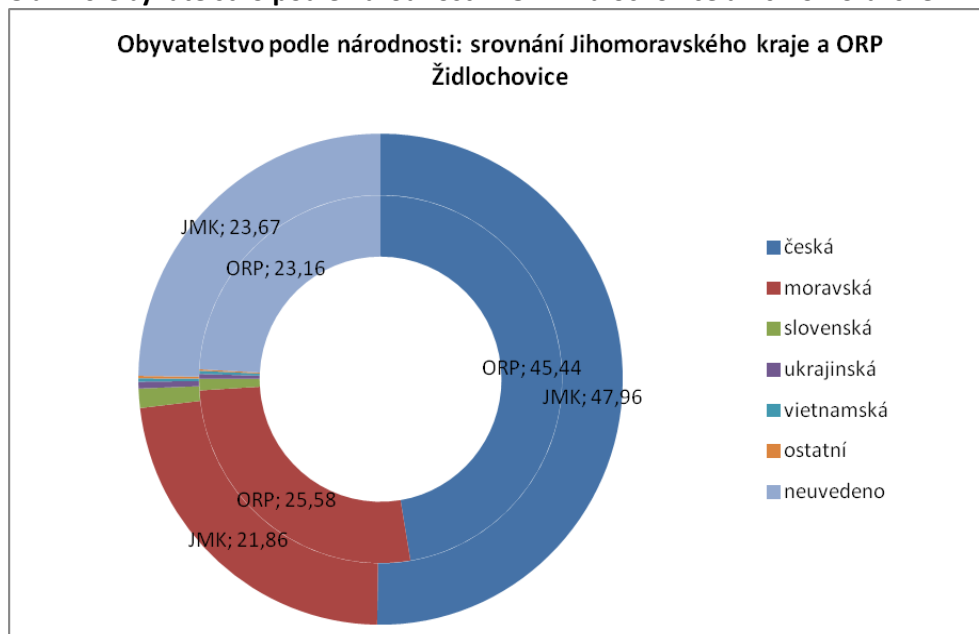

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Pro úplnost ještě uvádíme další charakteristiky obyvatelstva:

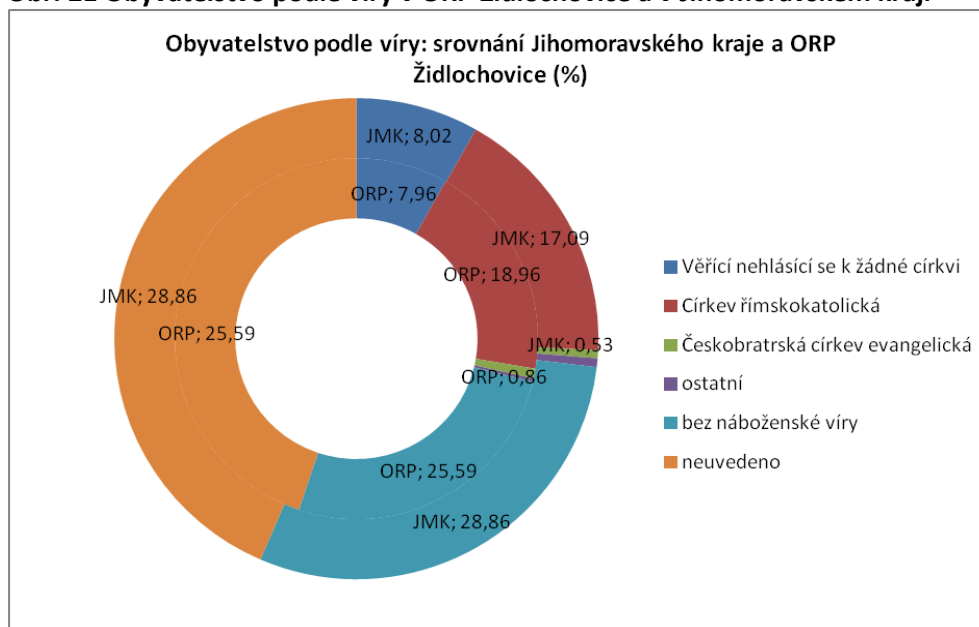
- Národnostní struktura není nijak výrazně odlišná (viz Obr. 20), jen se zde o 4 % více obyvatel hlásí k moravské národnosti
- Náboženské vyznání obyvatel SO ORP Židlochovice se nijak výrazně neliší od náboženské struktury v rámci Jihomoravského kraje (viz Obr. 21), jenom podíl obyvatel hlásících se k římskokatolické církvi je mírně vyšší než krajový průměr (přibližně 2 % rozdíl). Mírně vyšší je i podíl obyvatel hlásících se k Českobratrské církvi evangelické (0,86 % v ORP oproti 0,53 v JMK), což je pravděpodobně dáno historicky (českobratrský kostel v Nosislavi, působení českých bratrů v Židlochovicích atd.). Církev má v území důležitou úlohu i při prorodinných aktivitách (aktivity pro děti a rodiče, kulturní a společenské akce...), viz dále.
- Vzdělanostní struktura (viz Obr. 22) ORP Židlochovice se od Jihomoravského kraje odlišuje, v zájmové oblasti je celkově vzdělanost nižší než v celém JMK. Podíl obyvatel se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity (vyučení) je vyšší než v Jihomoravském kraji, naopak podíl obyvatel s úplným středním vzděláním a s vyšším a vysokoškolským vzděláním je výrazně vyšší v celém Jihomoravském kraji. Může to být způsobeno tím, že data za Jihomoravský kraj významně ovlivňuje přítomnost Brna jako nadregionálního centra, které nabízí vysoký počet středních a vysokých škol, a studenti, kteří sem přijedou studovat, zde pak zůstávají, proto je vzdělanost v Brně výrazně vyšší než v jeho okolí, což se potom promítá celkově do vyšší vzdělanosti JMK (to je však pouze domněnka, pro jejíž prokázání by bylo nutné provést podrobnější průzkum).

Obr. 20 Obyvatelstvo podle národnosti v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji

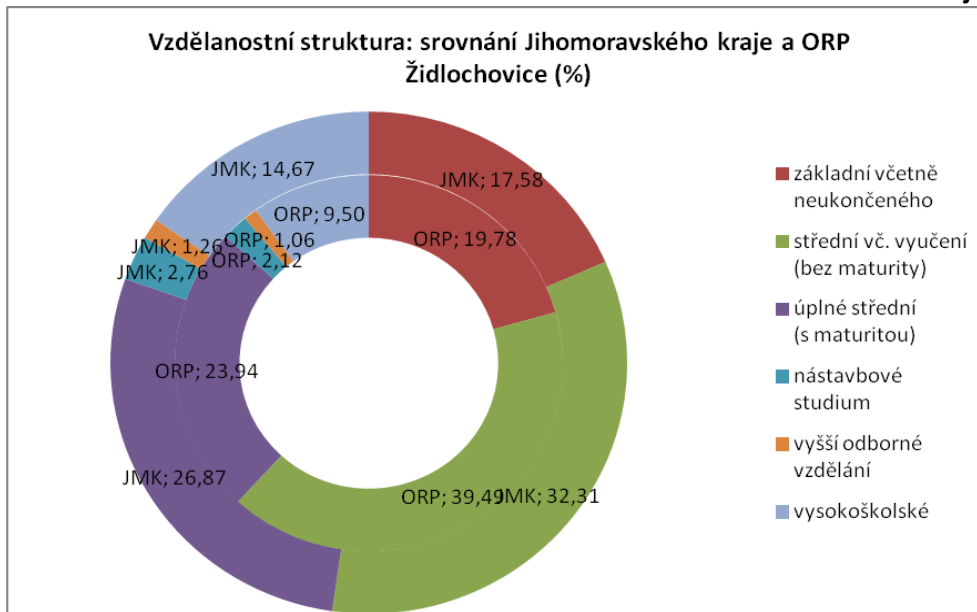
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Obr. 21 Obyvatelstvo podle víry v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Obr. 22 Vzdělanostní struktura v rámci ORP Židlochovice a Jihomoravského kraje

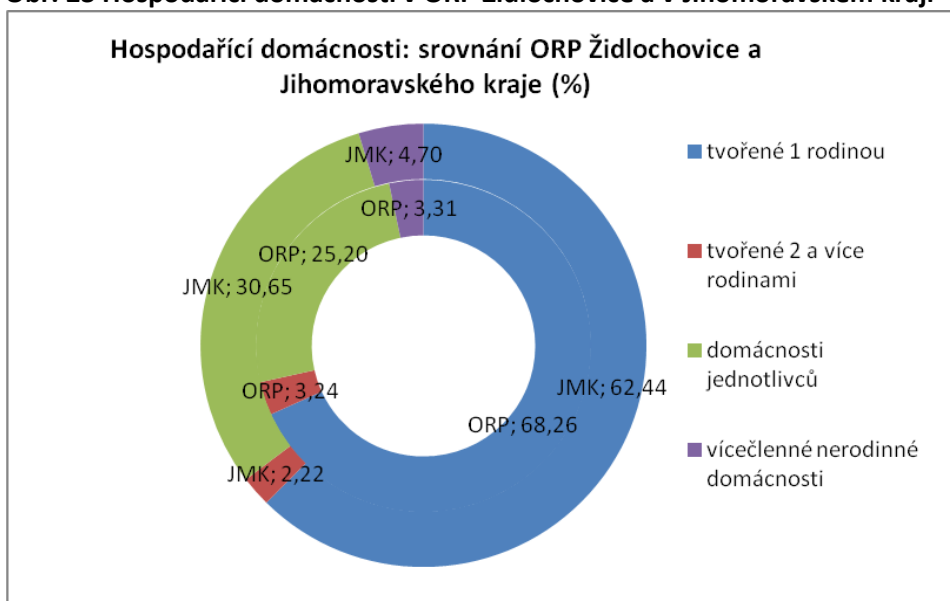

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Domácnosti a bytová výstavba

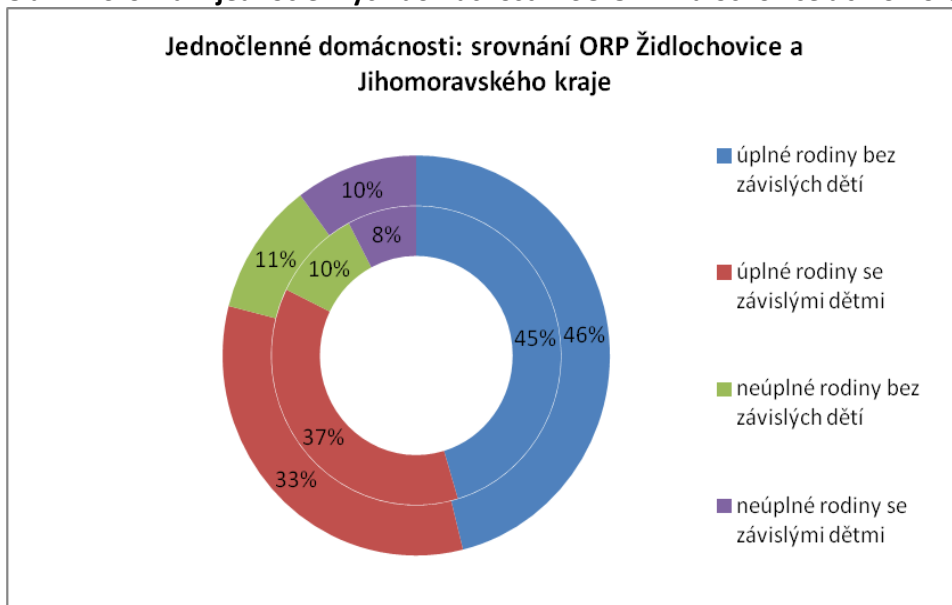
V souvislosti s analýzou situace rodin uvádíme i přehled hospodařících domácností v SO ORP Židlochovice a jeho srovnání s Jihomoravským krajem (viz Obr. 23 a 24). Jak v ORP, tak v JMK výrazně převažují hospodařící domácnosti s jednou rodinou, přičemž v rámci Židlochovicka je tento podíl vyšší než u Jihomoravského kraje (68 % v ORP oproti 62 % v JMK). V rámci jednočlenných domácností převažují úplné rodiny bez závislých dětí (srovnatelné hodnoty – 45 a 46 %), následují úplné rodiny se závislými dětmi (zde je rozdíl mezi ORP a JMK výraznější, může to být způsobeno tím, že na Židlochovicku je více mladých rodin, které se sem přistěhovaly např. z Brna, případně i z jiných ORP v rámci JMK). Rozdíl mezi procentuelním počtem rodin se závislými dětmi je 4 %. Co se týče neúplných rodin bez závislých dětí, zde je situace v ORP a JMK obdobná, naopak domácností tvořených neúplnou rodinou se závislými dětmi je na Židlochovicku procentuelně méně než v rámci Jihomoravského kraje.

Obr. 23 Hospodařící domácnosti v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

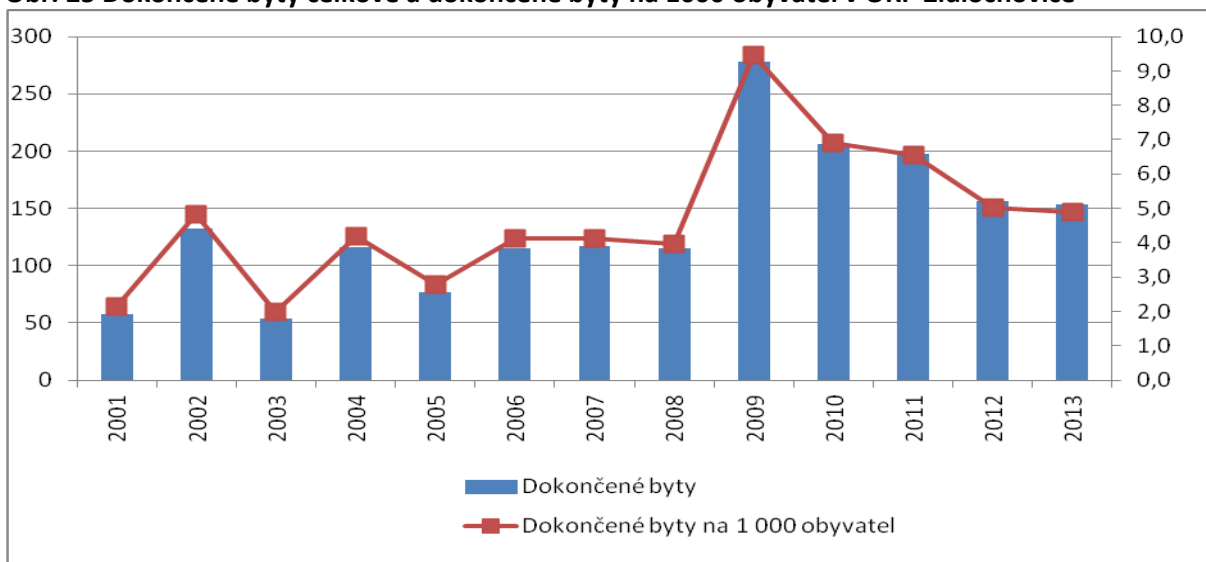
Obr. 24 Srovnání jednočlenných domácností v SO ORP Židlochovice a Jihomoravském kraji

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Jak již bylo uvedeno výše, oblast SO ORP Židlochovice je v posledních letech výrazně ovlivňována suburbanizací. Důležitými faktory jsou výhodná poloha v zázemí města Brna, dobrá dopravní dostupnost, významnou roli však hrají i samotné obce, které umožňují výstavbu nových rodinných domů a bytů. V některých obcích tedy vznikají nové „čtvrti“, kde se koncentrují zejména rodiny s mladšími dětmi. Situaci ohledně postupující bytové výstavby znázorňuje Obr. 25.

Obr. 25 Dokončené byty celkově a dokončené byty na 1000 obyvatel v ORP Židlochovice

Zdroj: ČSÚ, demografické ročenky

Ekonomická aktivita obyvatel

Ekonomickou aktivitu obyvatel v rámci SO ORP Židlochovice shrnuje Tab. 103. Je vidět, že z celkového počtu ekonomicky aktivních je více mužů než žen (přibližně 56 % EA mužů oproti 44 % EA žen). Menší procentuální rozdíl je mezi zaměstnanci – muži a zaměstnanci – ženami (přibližně 52 % zaměstnanci – muži a 48 % zaměstnanci – ženy). Naopak u zaměstnavatelů a pracujících na vlastní účet jsou procen-

tuální rozdíly větší (v obou případech přibližně 77 % muži a 23 % ženy; oproti Jihomoravskému kraji, kdy zaměstnavatelů mužů je 74 % a mužů pracujících na vlastní účet 71 %). Na rodičovské dovolené byly v r. 2011 v rámci SO ORP Židlochovice evidovány jen ženy.

Tab. 103 Ekonomická aktivity obyvatel v SO ORP Židlochovice

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		14 836	8 292	6 544	
v tom:	zaměstnaní	13 844	7 781	6 063	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	10 882	5 713	5 169
		zaměstnavatelé	439	339	100
		pracující na vlastní účet	1 826	1 410	416
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	509	270	239
		na rodičovské dovolené	365	0	365
	nezaměstnaní	992	511	481	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V souvislosti s analýzou ekonomické aktivity žen se nabízí i srovnání SO ORP Židlochovice a Jihomoravského kraje. V Tab. 104 jsou uvedeny procentuální podíly jednotlivých skupin ekonomicky aktivních žen (počítáno z celkového počtu ekonomicky aktivních žen). Jihomoravský kraj vykazuje vyšší podíl ekonomicky aktivních žen celkem, nicméně v rámci ORP Židlochovice lze sledovat vyšší podíl zaměstnaných žen (rozdíl 3 %), podobná situace je u zaměstnankyň (rozdíl přibližně 4,5 %). Naopak podíl zaměstnavatelek a žen pracujících na vlastní účet je v rámci Jihomoravského kraje vyšší (řádově v desetinách procent). Zajímavým jevem je vyšší podíl žen na mateřské dovolené – na Židlochovicku téměř 5,6 %, v Jihomoravském kraji kolem 4,2 %. Tato skutečnost může poukazovat na fakt, že v zájmovém území je více mladých rodin, které si Židlochovicko vybraly k dalšímu životu (buď zde mladé rodiny zůstaly, nebo se sem nové mladé rodiny přistěhovaly). Tato domněnka je však pouze na úrovni hypotézy a pro její dokázání by bylo potřeba provést podrobnější průzkum. Procento nezaměstnaných žen je na Židlochovicku menší než v Jihomoravském kraji, což odráží celkovou situaci ohledně nezaměstnanosti v regionu (viz dále).

Tab. 104 Srovnání struktury ekonomicky aktivních žen v rámci SO ORP Židlochovice a Jihomoravského kraje (%)

		ORP	JMK	
Ekonomicky aktivní ženy (% z celkového počtu EA)		6 544 (44,11 %)	260 937 (45,62 %)	
v tom:	zaměstnané	92,65	89,14	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnankyně	78,99	74,45
		zaměstnavatelky	1,53	1,89
		pracující na vlastní účet	6,36	7,36
	ze zaměstnaných	pracující důchodkyně	3,65	4,56
		ženy na mateřské dovolené	5,58	4,24
	nezaměstnané	7,35	10,86	

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Nezaměstnanost a pracovní příležitosti

Následující část analýzy podává přehled dostupných informací o nezaměstnanosti v rámci ORP Židlochovice, Jihomoravského kraje a okresu Brno – venkov. Za ORP Židlochovice se podařilo zjistit jen některé údaje (viz Tab. 105).

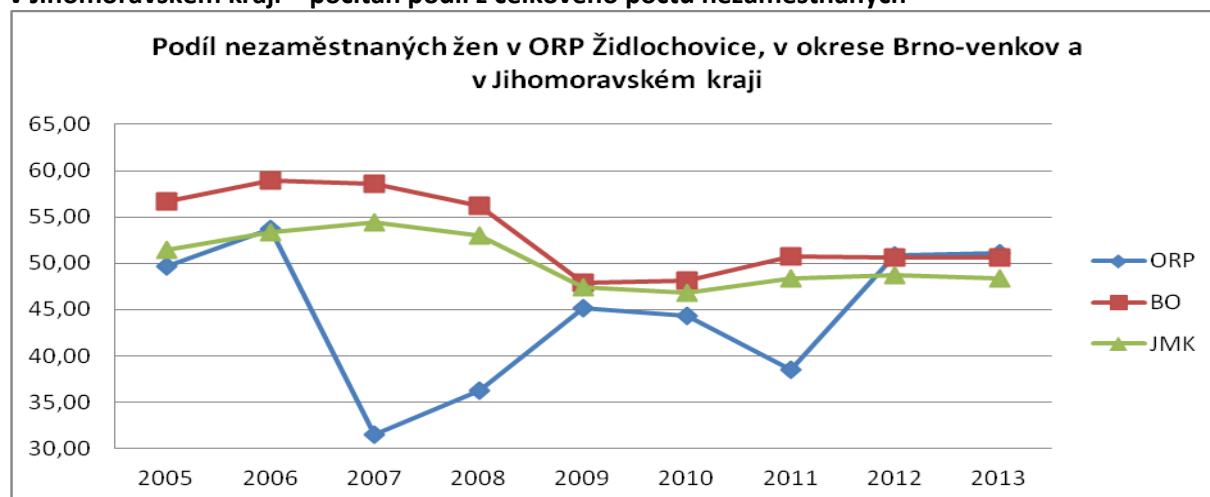
Tab. 105 Podíl žen na celkovém počtu nezaměstnaných v rámci ORP Židlochovice

ORP Židlochovice	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Evidovaní uchazeči	1 005	854	636	626	1 066	1 025	923	839	1188
Míra nezaměst. (%)	6,53	5,49	4,08	4,00	7,66	7,44	6,80	5,70	8,07
z toho ženy (počet)	499	459	200	227	482	454	355	427	607
z toho ženy (%)	49,65	53,75	31,45	36,26	45,22	44,29	38,46	50,89	51,09

Zdroj: ÚP Židlochovice

Nezaměstnanost v rámci ORP Židlochovice se dlouhodobě drží na relativně nízkých hodnotách (viz kapitola 2 Základní charakteristika). Podíl nezaměstnaných žen na celkovém počtu nezaměstnaných se pohybuje kolem 50 %, což je v souladu s vyššími celky (viz Obr. 26). Výkyvy byly zaznamenány v letech 2007 a 2008, což může souviset se zvýšenou porodností (matky na mateřské dovolené nejsou evidovány jako uchazečky o zaměstnání); je to však pouze domněnka, k jejímuž ověření by byla potřeba podrobnější analýza. V posledních letech je podíl nezaměstnaných žen v rámci ORP Židlochovice nepatrně vyšší než podíl nezaměstnaných žen ve vyšších celcích; nabízí se vysvětlení, že na pracovním úřadě je evidován větší počet matek po mateřské dovolené, které nejsou pro trh práce příliš atraktivní; pro potvrzení této hypotézy by bylo však nutné získat podrobné údaje z ÚP, což je v našem případě poněkud problematické.

Obr. 26 Vývoj podílu nezaměstnaných žen v ORP Židlochovice, v okrese Brno – venkov a v Jihomoravském kraji – počítán podíl z celkového počtu nezaměstnaných

Zdroj: ČSÚ; čtvrtletní výkazy nezaměstnanosti (vždy k poslednímu čtvrtletí daného roku)

Vzhledem k tomu, že získání dat k nezaměstnanosti za ORP Židlochovice bylo obtížné, pro další analýzy jsme předpokládali, že struktura nezaměstnanosti v rámci ORP Židlochovice se blíží struktuře nezaměstnanosti v okrese Brno – venkov (viz Tab. 106).

Tab. 106 Vybrané ukazatele nezaměstnanosti v okrese Brno – venkov

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Evidovaní uchazeči	6 452	5 571	4 923	4 839	8 577	9 086	7 998	8 826	10 032

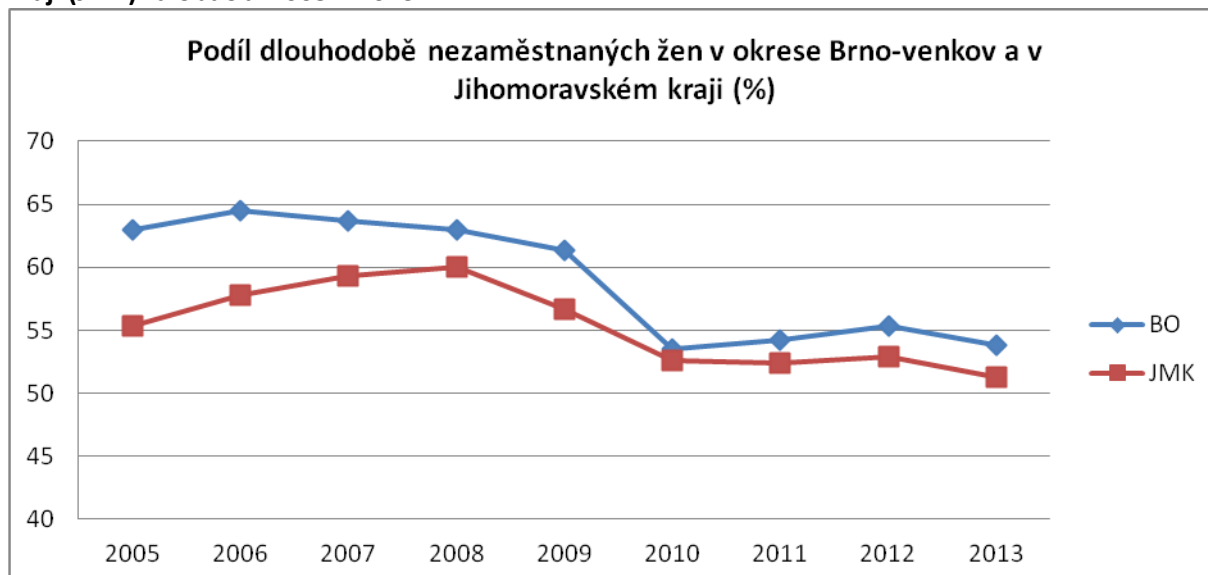
z toho ženy (počet)	3 656	3 281	2 884	2 718	4 107	4 369	4 054	4 469	5 076
z toho ženy (%)	56,66	58,89	58,58	56,17	47,88	48,08	50,69	50,63	50,60
Dlouhodobě nezaměst.	2 347	1 995	1 619	1 250	1 485	2 609	2 564	2 803	3 578
z toho ženy (počet)	1 478	1 286	1 031	787	911	1 396	1 391	1 550	1 924
z toho ženy (%)	62,97	64,46	63,68	62,96	61,35	53,51	54,25	55,30	53,77
Počet nezaměstnaných pečujících o dítě do 15 let	1 237	1 116	975	878	1 248	1 404	1 263	909	1 051
z toho ženy (počet)	1 229	1 110	962	870	1 234	1 390	1 254	904	1 039
z toho ženy (%)	99,35	99,46	98,67	99,09	98,88	99,00	99,29	99,45	98,86
Počet dosažitelných uchazečů	6 677	5 752	4 451	4 458	8 446	8 977	7 951	8 787	9 969
z toho ženy (počet)	3 711	3 348	2 482	2 482	4 026	4 313	4 016	4 444	5 037
z toho ženy (%)	55,6	58,2	55,8	55,7	47,7	48,0	50,5	50,6	50,5
Míra nezaměstnanosti	4,83	3,80	3,23	3,21	6,05	6,42	5,64	6,28	7,07
Míra nezaměstnanosti (ženy)	5,49	4,53	3,84	3,64	5,86	6,25	5,80	6,47	7,25

Zdroj: ČSÚ; čtvrtletní výkazy nezaměstnanosti (vždy k poslednímu čtvrtletí daného roku).

Pozn.: Osoby dlouhodobě nezaměstnané jsou brány jako osoby s délkou evidence nad 12 měsíců (počet) - součet osob nezaměstnaných 12 až 24 měsíců a 24 a více měsíců.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných žen (viz Obr. 27) má klesající tendenci, přičemž hodnoty okresu Brno-venkov jsou vyšší než hodnoty v rámci Jihomoravského kraje. I přesto je však podíl dlouhodobě nezaměstnaných žen vyšší než podíl nezaměstnaných mužů (podíl žen byl ve sledovaném období vždy vyšší než 50 %).

Obr. 27 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných žen v okrese Brno – venkov (BO) a v Jihomoravském kraji (JMK) za období 2005 – 2013

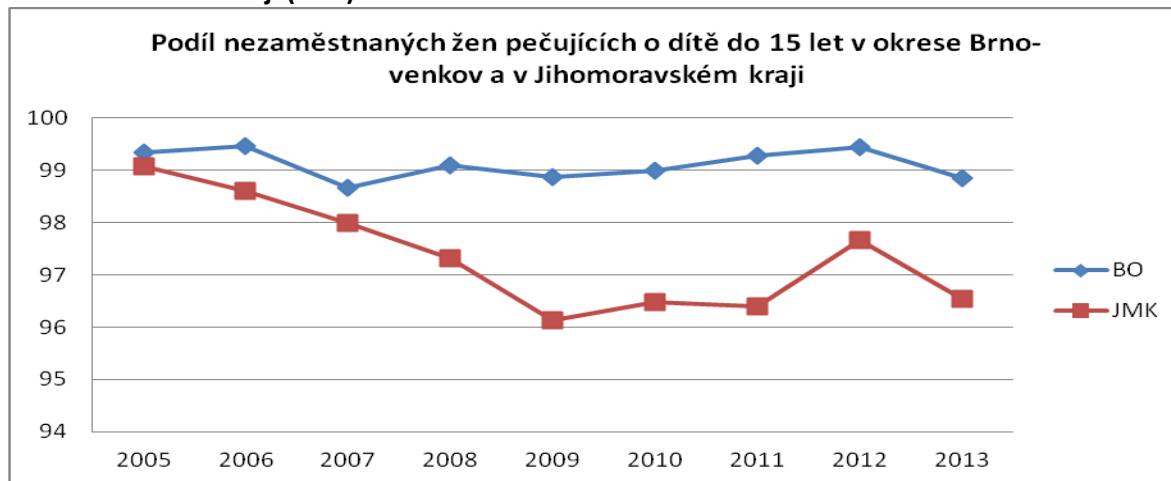

Zdroj: ČSÚ; čtvrtletní výkazy nezaměstnanosti (vždy k poslednímu čtvrtletí daného roku)

Podíl nezaměstnaných žen pečujících o dítě do 15 let (viz Obr. 28) je velice vysoký jak v okrese Brno – venkov, tak v Jihomoravském kraji. Hodnoty se dlouhodobě pohybují nad 95 %, tj. z celkového počtu nezaměstnaných pečujících o děti do 15 let tvoří ženy drtivou většinu. Nelze samozřejmě odlišit počty žen, které jsou nezaměstnané „dobrovolně“ (tedy že rodinu zde živí muž a že žena zůstává i po ma-

težské dovolené v domácnosti), nicméně předpokládá se, že takových rodin nebude mnoho už vzhledem k tomu, že v současné době často jeden průměrný příjem nevystačí na pokrytí výdajů rodiny s dětmi; ženy se proto snaží se do zaměstnání vrátit co nejdříve.

Obr. 28 Podíl nezaměstnaných žen pečujících o dítě do 15 let v okrese Brno – venkov (BO) a v Jihomoravském kraji (JMK) za období 2005 – 2013

Zdroj: ČSÚ; čtvrtletní výkazy nezaměstnanosti (vždy k poslednímu čtvrtletí daného roku)

Území SO ORP Židlochovice nenabízí příliš velký počet pracovních míst, lidé většinou do zaměstnání dojíždí do blízkého Brna. Nicméně ženy (respektive rodiče) pečující o děti (předškolního a mladšího školního věku) z pochopitelných důvodů nemohou nebo nechtějí dojíždět za prací až do Brna a uvítaly by více pracovních příležitostí i na zkrácený úvazek v místě svého bydliště nebo v přijatelné vzdálenosti. Sdílené úvazky nebo zkrácené úvazky však nejsou zatím v rámci našeho území příliš běžné pravděpodobně proto, že zaměstnavatelé nejsou nijak motivováni.

Dalším faktorem může být fakt, že v mateřských školách není dostatečná kapacita a nemohou být přijímány všechny děti, přednost je dána dětem starším; rodič tedy, i kdyby pracovní příležitost měl, nemůže do práce nastoupit, neboť mu nemá kdo hlídat dítě. Možností, jak tuto nepříznivou situaci ovlivnit, by byla např. podpora alternativních forem hlídání dětí ze strany obcí (společné financování, poskytnutí prostor...) nebo podpora zaměstnavatelů, kteří by byli ochotni poskytnout částečné úvazky (rodič si bude moci dovolit hlídání zaplatit např. na dva dny v týdnu).

Obce mohou motivovat zaměstnavatele např. poskytnutím reklamy, případně propagací, jako zajímavá možnost se jeví labeling a soutěže (např. „Společnost přátelská rodině“) apod.

2) Služby pro rodiny: péče o děti, školy, sociální služby, volnočasové organizace, ostatní instituce věnující se aktivitám pro rodiny

Vybavenost obcí z hlediska péče o děti

V kapitole týkající se školství byl uveden podrobný přehled škol, které spadají do SO ORP Židlochovice. Zde představujeme jen přehled a počty jednotlivých zařízení (Tab. 107). Mateřská ani základní škola není v rámci ORP jen v 5 obcích (Ledce, Otmarov, Popovice, Nesvačilka, Sobotovice). Ostatní obce MŠ i ZŠ mají. Úplné základní školy jsou v obcích Měnín, Rajhrad, Těšany, Židlochovice, v Židlochovicích je gymnázium, v Rajhradě střední odborná škola s odborným učilištěm (zahradnické obory). Základní umělecká škola funguje v Židlochovicích s pobočkami v Rajhradě a Blučině a nabízí studium v hudebním, tanečním a výtvarném oboru. Zájem o aktivity ZUŠ je dlouhodobě vysoký, ka-

pacita je nedostačující, pracovníci ZUŠ tedy založili občanské sdružení Art zuš, které nabízí stejné aktivity, avšak za vyšší ceny.

Tab. 107 Přehled škol v ORP Židlochovice

Typ zařízení	Hodnota
Počet obcí s MŠ	19
Počet obcí se ZŠ jen 1 stupeň	15
Počet obcí se ZŠ 1 i 2 stupeň	4 (Měnín, Rajhrad, Těšany, Židlochovice)
Počet středních škol:	
-obory gymnázií	1 (Židlochovice)
-obory středních odborných škol a praktických škol	1 (Rajhrad)
-obory středních odborných učilišť a odborných učilišť	1 (Rajhrad)
Počet základních uměleckých škol	1 (Židlochovice)

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

Mateřské školy

V území je celkem 19 MŠ. Z Tab. 108 a Obr. 29 je znát nárůst počtu dětí a počtu tříd v posledních letech, což souvisí jednak se zvýšenou porodností a jednak s migračním přírůstkem obyvatelstva v zájmovém území (tato skutečnost opět nepřímo ukazuje na situaci, kdy se do území stěhují rodiny nebo páry s menšími dětmi); obce tedy musely řešit problematiku narůstající poptávky po místech v MŠ.

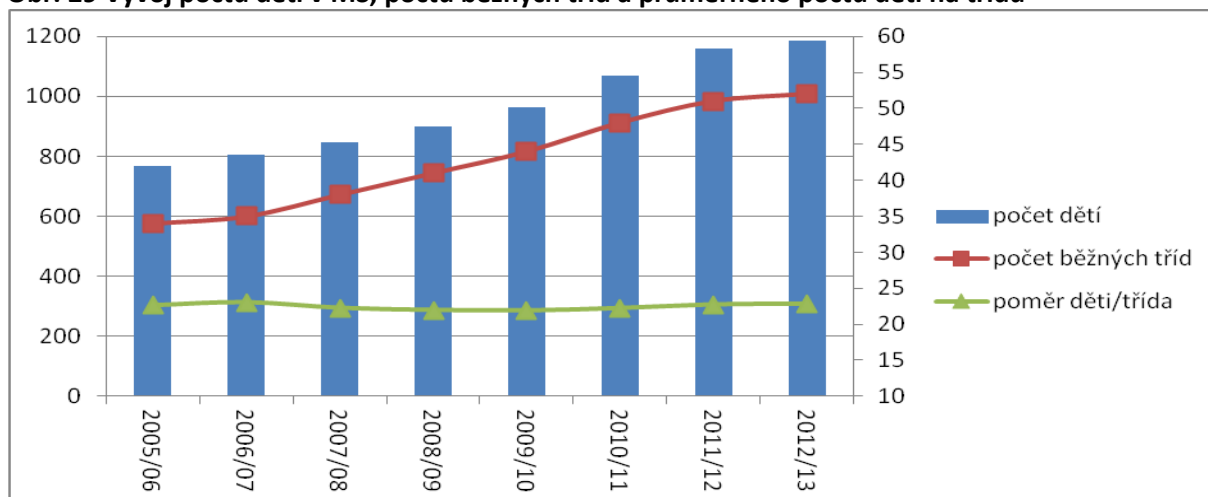
Kapacita je sice podle statistik dostačující, avšak uvedená volná místa jsou během roku doplněna (podrobněji viz analýza školství v této strategii) a míst se spíše nedostává. V následujících letech lze sice očekávat opadnutí populační vlny, nicméně bude klesat i věk dětí, které budou chtít umístit rodiny, kde matka potřebuje (zejména z finančních důvodů nebo z obavy ze ztráty pracovního místa) znovu nastoupit do práce; zde se jedná o děti ve věku do 3 let. Alternativou by mohl být vznik zařízení jeslového typu, které v současné době v území chybí. Nicméně pokud by bylo zařízení soukromé, mnoho rodin by si jej nemohlo dovolit. Je zde také možnost využít organizací (občanských sdružení, resp. spolků), které by hlídání dětí měly přímo jako předmět činnosti, byly by hlídání dětí přizpůsobené personálně i metodicky a zároveň by byly podporovány obcemi (např. výhodný pronájem prostor, dotace na platy) nebo různými dotačními tituly. Rodiny by se sice finančně podílely, ale nebylo by to pro ně tak nákladné jako v případě čistě soukromého zařízení.

Tab. 108 Situace v MŠ v SO ORP Židlochovice (počty dětí, počty tříd, průměrný počet dětí na třídu)

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
počet dětí	769	806	846	901	964	1067	1159	1186
počet běžných tříd	34	35	38	41	44	48	51	52
poměr děti/třída	22,62	23,03	22,26	21,98	21,91	22,23	22,73	22,81

Zdroj: Analýza MOS v oblasti školství v této strategii

Obr. 29 Vývoj počtu dětí v MŠ, počtu běžných tříd a průměrného počtu dětí na třídu

Zdroj: Analýza MOS v oblasti školství v této strategii

Školní družiny

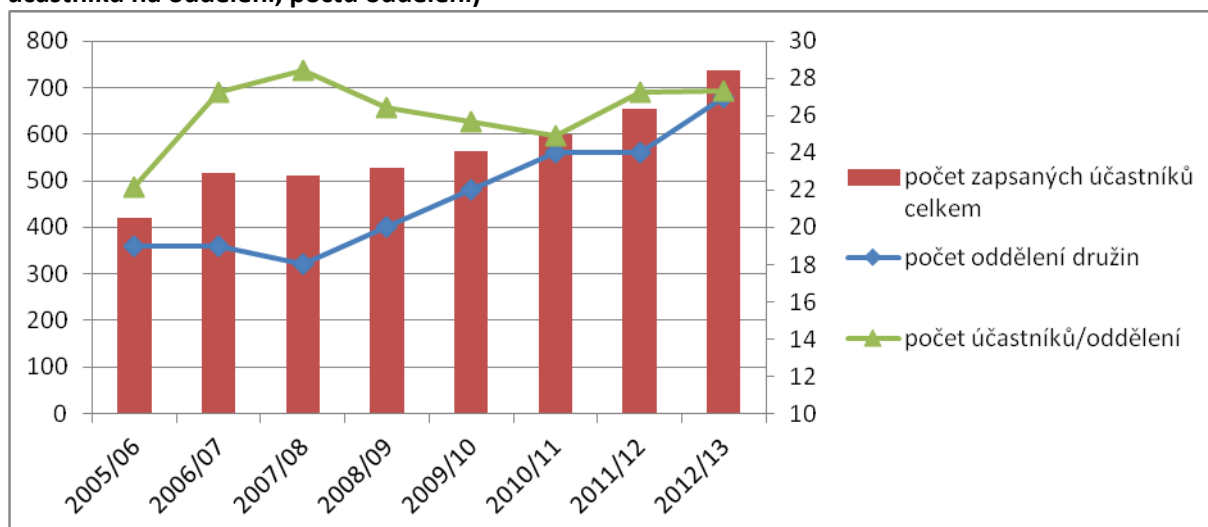
Každá škola v rámci ORP Židlochovice zřizuje družinu. Z Tab. 109 a Obr. 30 je znát pozvolný nárůst účastníků. Na základě naplněnosti MŠ lze usuzovat, že děti, které jsou v současné době ve věku do 6 let, budou postupně přecházet do družin. Otázkou je, zda kapacita družin bude dostačující. Částečně by nedostatek míst v družinách mohly řešit volnočasové organizace, které se věnují dětem a mládeži, případně nízkoprahová centra. Případně by činnost družin mohly suplovat spolky a sdružení, které by byly podporovány obcí (výhodné pronájmy) a jejichž činnost by byla částečně hrazena dotačními tituly.

Tab. 109 Školní družiny v rámci SO ORP Židlochovice (počty účastníků, průměrný počet účastníků na oddělení, počty oddělení)

	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
počet oddělení družin	19	19	18	20	22	24	24	27
počet zapsaných účastníků (1. stupeň)	419	485	499	494	544	579	615	709
počet zapsaných účastníků (2. stupeň)	2	33	13	34	20	19	39	29
počet zapsaných účastníků celkem	421	518	512	528	564	598	654	738
počet účastníků/oddělení	22,16	27,26	28,44	26,40	25,64	24,92	27,25	27,33

Zdroj: Analýza MOS v oblasti školství v této strategii

Obr. 30 Školní družiny v rámci SO ORP Židlochovice (vývoj počtu účastníků, průměrného počtu účastníků na oddělení, počtu oddělení)

Zdroj: Analýza MOS v oblasti školství v této strategii

Vybavenost území volnočasovými zařízeními (kulturní a sportovní zařízení)

Území ORP Židlochovice je vybaveno z hlediska kultury a sportu relativně dobře, případné nedostatky jsou syceny v blízkém Brně. Pouze v některých obcích se občané vyjádřili, že by uvítali nové, případně zrekonstruované dětské hřiště (např. Medlov, Přísnotice), kulturní dům (Rajhradice), stálé kino (Židlochovice), sportovní hřiště a další sportovní zařízení (Syrovice, Židlochovice). Tab. 110 uvádí přehled vybraných kulturních a sportovních zařízení v obcích SO ORP Židlochovice.

Tab. 110 Přehled kulturních a sportovních zařízení v obcích SO ORP Židlochovice

Typ zařízení	Hodnota	Komentář
Veřejná knihovna vč. poboček	21	Téměř ve všech obcích kromě obcí Popovice, Otmarov, Ledce
Stálá kina	1	Měnin (příležitostně letní kino v Židlochovicích)
Divadlo	0	V rámci SO ORP není stálé divadlo, ale v některých obcích existují ochotnické spolky (viz dále)
Muzeum (včetně poboček)	2	Rajhrad (Památník písemnictví na Moravě – součást Muzea Brněnska) Těšany (kovárna – součást Technického muzea v Brně)
Galerie (vč. poboček a výstavních sání)	1	Židlochovice (galerie Orlovna)
Kulturní zařízení ostatní	18	Téměř ve všech obcích kromě obcí Bratčice, Holasice, Nesvačilka, Popovice, Rajhradice, Sobotovice (zde jsou však jako kulturní zařízení využívány např. sokolovny)
Koupaliště a bazény	3	Žabčice, Vojkovice, Blučina (krytý bazén)
Hřiště	34	Každá obec v území má hřiště s provozovatelem nebo správcem (ať už soukromé nebo obecní)
Tělocvičny	22	Započítány jak školní tělocvičny, tak tělocvičny v sokolovnách, orlovnách apod. Nejsou v obcích Bratčice, Ledce, Nesvačilka, Otmarov, Popovice, Přísnotice.

Stadiony otevřené	2	Přísnotice, Židlochovice
Dětská hřiště		V každé obci minimálně jedno hřiště
Ostatní zařízení pro tělovýchovu	7	Holasice, Nesvačilka, Nosislav, Otmarov, Sobotovice, Syrovice, Těšany

Zdroj: ČSÚ, Městská a obecní statistika

Pro rodiny jsou k dispozici i mateřská a rodinná centra (viz dále), která poskytují prostory pro děti a rodiče, možnost zapojit se do tvořivých aktivit atd. Tyto prostory jsou často poskytovány obecními úřady, Sokolem nebo jinými organizacemi. Seniorům pro jejich setkávání (přednášky, debaty apod.) většinou poskytují prostory obce nebo jiné organizace. V Židlochovicích se uvažuje o výstavbě denního centra pro seniory, ale vzhledem k nedostatku financí zatím nebyl projekt uskutečněn.

Atraktivity území a jejich úloha pro volnočasové rodinné aktivity

Území SO ORP Židlochovice je na přírodní atraktivity relativně chudé, mezi hlavní přírodní atraktivity lze zařadit chráněná území (přírodní památky: Nové hory, V olších, Knížecí les, Přísnotický les, Nosislavská zátoka, Písky; přírodní parky Výhon a Niva Jihlavy), přičemž nejvýznamnější je právě Výhon s Akátovou rozhlednou a turistickým okruhem (vede zde několik značených turistických cest KČT). Mezi ostatní přírodní atraktivity lze zařadit vodní plochy (např. Hrušovanské rybníky, Lhéta v Přísnoticích), které jsou významné jak pro letní rekreaci, tak pro rybářský sport.

Jako přírodní atraktivitu lze vnímat i mírně zvlněný až plochý reliéf, který je vhodný pro cykloturistiku. Díky mírnému terénu je oblast zájmového území ideální pro rodiny s dětmi i aktivní seniory. Územím prochází několik významných cyklostezek (např. cyklostezka Brno – Vídeň, kterou spravuje stejnojmenný dobrovolný svazek obcí nebo Jantarová stezka). Cyklostezky mohou být využívány i pro in-line bruslaře a díky zpevněnému povrchu většiny z nich i pro kočáry.

Z hlediska kulturních atraktivit je na tom naše území o poznání lépe; mezi nejvýznamnější kulturně-historické atraktivity na území patří: Rajhrad (Benediktinské opatství) – zde sídlí i Památník moravského písemnictví, který je spoluorganizátorem akcí pro veřejnost (koncerty, výstavy), dále potom Archeologické naleziště únětické kultury v Blučině (jedno z nejvýznamnějších na Moravě, přibližně před deseti lety se objevil námět na vybudování archeoparku, nicméně tato myšlenka nebyla realizována jednak kvůli nedostatku peněz a jednak kvůli faktu, že relativně blízko se nacházejí známější archeologické atraktivní lokality, např. Dolní Věstonice). Další kulturní atraktivitou je barokní kovárna v Těšanech, kde lze navštívit i muzeum (viz výše) a která se podílí na akcích pro veřejnost pořádané obcí Těšany, a Robertova vila v Židlochovicích (v majetku města, dnes využívána knihovnou, Městským kulturním střediskem, Mateřským centrem Robátko). K vile přiléhá i přírodní zahrada s hracími prvky pro děti.

Renesanční radnice v Blučině a Loosova vila v Hrušovanech u Brna jsou sice významnými kulturními památkami regionu, ale nejsou pro turistické, rekreační nebo volnočasové aktivity využívány (radnici využívá obecní úřad a vila je v soukromém vlastnictví).

Jako atraktivitu přírodně-kulturní lze vnímat zámek V Židlochovicích, ten je však ve správě Lesů ČR a není pro veřejnost přístupný. Cenný je však zámecký park (park v anglickém stylu s velkým množstvím rozvolněných skupin a solitér malebných vzrostlých stromů, rozlehlými loukami a volně chovanou jelení a mufloní zvěří), a to jak z hlediska historického (reprezentuje třisetletý doložený umělecký vývoj zahradního umění) a ekologického (významný krajinný prvek a evropsky významná lokalita), tak z hlediska rekreačního (vhodné místo pro procházky, zeleň ve městě).

Pokud se na atraktivitu podíváme z hlediska cestovního ruchu, zjistíme, že oblast je významná spíše z hlediska příměstské jednodenní rekreace (krátké výlety obyvatel Brna do zázemí města). Stejně tak z hlediska cykloturistiky se jedná spíše o území „tranzitní“, kde cyklisté většinou netráví více dní. Cyklostezky však mohou být využívány právě místními jako prostor pro sportovní vyžití a aktivní trávení volného času.

Co se týče atraktivit společenských, kam lze zařadit různé folklórní slavnosti, kulturní akce a podobně, lze konstatovat, že území SO ORP Židlochovice je z tohoto pohledu velice bohaté. Tradičně se v obcích pořádají krojované hody, na jejichž organizaci se podílí zejména volnočasové organizace (Sokol, Orel, hasiči...), známé jsou Vinobraní pod hradbami v Nosislavi (spolupřádá obec a místní spolky; slavnosti nejsou jen o víně, ale je zde i doprovodný program pro děti) a Těšanské národopisné slavnosti (zahrnují babské hody, přehlídku národopisných souborů, soutěž dobrovolných hasičských sborů, výstavy, soutěž kovářů, ukázky lidových řemesel atd.), které spolupřádá obec, místní ZŠ, kostel, místní spolky, farnost Těšany a Technické muzeum v Brně. V Židlochovicích probíhá každoročně Zámecká slavnost (řemesla, šermíři, kulturní program, zpřístupnění zámku). V Rajhradě a Hrušovanech i v menších obcích jsou pořádány každoročně rodinné dny (koncem prázdnin nebo začátkem školního roku), téměř ve všech obcích jsou místními spolky organizovány dětské dny nebo maškarní plesy.

Z hlediska příměstského cestovního ruchu jsou lákavé pravděpodobně jen větší akce (např. Vinobraní v Nosislavi nebo Zámecká slavnost), ale menší akce mají značný význam právě pro místní rodiny, posilují sounáležitost s místem a podporují dobré vztahy v obcích (zejména mezi starousedlíky a novousedlíky), proto je třeba je udržet a jejich organizátory podpořit.

Organizace, sdružení, spolky a církve věnující se volnočasovým akcím a aktivitám

V území SO ORP Židlochovice působí značné množství rozmanitých spolků, které se věnují volnočasovým aktivitám nebo organizují kulturní, společenské a sportovní akce. Většina z nich je otevřena všem členům rodiny, respektive všem věkovým skupinám (rodiny s malými dětmi, rodiny seniorů apod.). Mezi nejčastěji se vyskytující organizace lze zařadit Sokol, Orel a sbory dobrovolných hasičů, případně myslivecká a rybářská sdružení; zdaleka však neznamená, že všechny tyto spolky jsou aktivní, případně že organizují akce i pro širší veřejnost. Důležitou roli hrají v některých obcích farnosti, které se podílí zejména na kulturních aktivitách a pořádají charitativní akce.

Důležitými institucemi jsou samozřejmě i mateřské a základní školy, které často ve spolupráci se sdruženími rodičů a přátel školy pořádají mimoškolní aktivity, zájmové kroužky nebo se podílejí na přípravě dětských dnů, besídek a dalších aktivit. Některé knihovny jsou také velice aktivní v pořádání akcí pro děti a veřejnost, např. knihovna v Židlochovicích (pořádání akce Noc v knihovně, pasování prvňáčků na čtenáře apod.) nebo v Opatovicích (spolupráce na přípravě dětských dnů, pořádání výstav apod.).

V několika obcích existují centra volného času, rodinná nebo mateřská centra, která se zaměřují zejména na aktivity pro matky (a otce) s dětmi, případně na smysluplné využití volného času starších dětí. V některých obcích však taková centra nejsou, i když je po nich poptávka (např. Žabčice). Naopak někde je činnost mladých rodičů zcela spontánní a nezastřešená žádnou organizací, rodiče vše řeší svépomocí nebo ve spolupráci s obcí (např. Přísnovice, Ledce).

Časté jsou i kluby důchodců, které pro své členy organizují různé přednášky, výlety nebo kulturní akce. Opět záleží na aktivitě jednotlivců a na vůli ostatních seniorů zapojit se. Podstatnou roli ohledně aktivit pro seniory hrají i sociální zařízení (např. Villa Martha v Hrušovanech nebo Domov matky Rosy v Rajhradě – spolupřádání akcí pro veřejnost).

Na volnočasových aktivitách se podílejí i různé úžeji zaměřené spolky a organizace, např. Junák nebo turistické a táborské oddíly, dále potom divadelní ochotníci, hudební spolky nebo i šermířské skupiny.

Na základě terénního šetření občané uvedli, že kultura a společenský život a možnosti sportovního vyžití jsou v regionu na průměrné úrovni a že nabídka kulturních, společenských a sportovních akcí je dostačující. V některých obcích by však lidé uvítali více možností kulturního vyžití a vyšší počet akcí a aktivit pro rodiče s dětmi. Otázkou je, jestli je to dáno tím, že se podobných akcí/aktivit nedostává (resp. že v konkrétních obcích opravdu chybí), nebo zda je to způsobeno např. neefektivní propagací akcí či aktivit.

Přehled vybraných sdružení v jednotlivých obcích SO ORP Židlochovice je uveden v Tab. 111. U každého sdružení (nemusí mít však statut občanského sdružení nebo spolku) je uveden přibližný rozsah činnosti.

Tab. 111 Přehled neziskových organizací a dalších sdružení věnujících se volnočasovým aktivitám v obcích SO ORP Židlochovice (stav k r. 2014)

Obec/ název sdružení	Aktivity
BLUČINA	
Klub přátel Divadelního a loutkářského souboru Blučina	Loutková divadla pro ZŠ, MŠ, mateřská centra a podobně
Myslivecké sdružení Blučina	Péče o zvěř, odchov bažantů
TJ Cézavan Blučina	Sportovní aktivity, sdružení pod ČSTV, registrovaná plavecká škola – využití bazénu v Blučíně
Jezdecký klub Blučina	Jezdectví
Sbor dobrovolných hasičů Blučina	Oslavy, závody, požární sport, drakiáda, dny otevřených dveří, kulturní akce – plesy...
Dechová hudba Blučiňáci	Tradiční dechovka, účinkování na akcích pro seniory, na plesech, zábavách. Součást identity obce Blučina, posílení tradic (specifické kroje apod.)
Orel Blučina	Sportovní aktivity (oddíl judo), organizace plesu, tříkrálové sbírky...
Spolek lidového domu	Pořádání kulturních akcí, hody, plesy
Dámský klub	Jarmarky, tvoření, akce pro ženy (Den pro sebe)
Orelský divadelní soubor Radovan	Divadlo, ochotníci
Klub maminek s dětmi	Společné aktivity matek s dětmi od 0 do 3 let, obec poskytla sál blučinské hasičky
Řeka Života (pomoc mládeži)	Pomoc občanům se závažným onemocněním, drogově závislým a mládeži, která má problém se sexuální orientací. V současné době pravděpodobně nepříliš aktivní.
BRATČICE	
Sbor dobrovolných hasičů Bratčice	Podílí se na kulturních a sportovních akcích (krojované hody a maškarní ples pro děti, hasičský ples, masopustní pochod a pálení čarodějnic)
TJ Sokol Bratčice	Sportovní aktivity – FC Bratčice, správa multifunkčního sportoviště
Klub maminek s dětmi Kaštánek Bratčice	Společné aktivity a setkávání se matek s dětmi, pořádání akcí pro širší veřejnost spíše v minulých letech
Myslivecké sdružení Bratčice - Sobol	Myslivost, akce pro veřejnost většinou nepořádají

tovice	
HOLASICE	
Myslivecké sdružení Holasice u Rajhradu	Součást Myslivecké společnosti Rajhrad-Popovice, provoz střelnice MS Holasice
Sbor dobrovolných hasičů Holasice	Pořádání zábav, plesů, účast na soutěžích, práce s mládeží
Halelista	Tvořivá dílna, ruční práce, spíše pro starší ženy, schází se v prostorách obecního úřadu
Klub deskových her v Holasicích	Uskupení zájemců o hraní deskových stolních her, obec Klubu poskytla prostory, v současnosti je činnost klubu přerušena
Ochotnický spolek Holasice	Nový, právě dělali nábor
DRN - sdružení pro volný čas	Občanské sdružení pro smysluplné využití volného času - nejen děti a mládeže. Nabídka volnočasových aktivit se zaměřením na děti s poruchami pozornosti, koncentrace a učení. 2003 – 2008 - tradiční každoroční turnaje ve volejbale. V současnosti nepříliš aktivní.
Holasické violky	Nabídka volnočasových aktivit pro děti a rodiče (den pro děti a pro táty, čarodějnický jarmark, volejbalové turnaje), výhodný nájem sokolovny od obce
HRUŠOVANY U BRNA	
Táborníci Hrušovany u Brna	Turistika, výlety, tábornické dovednosti, organizace letního stanového tábora a příměstského tábora. Další akce pro děti a rodiče: drakiády, „Louka plná broučků“, dobrovolnické akce (úklid, sběr odpadků)
TJ Orel Hrušovany	Florbal, sálová kopaná, atletika, kuželky, dříve i házená
TJ Sokol Hrušovany	Cvičitelká práce s mládeží do 15 let, oddíly odbíjená, stolní tenis a nohejbal, cvičení pro ženy
Sbor dobrovolných hasičů Hrušovany, Hasičské Historické Sdružení	Hasičský sport, pořádání plesů, práce s mládeží
FK 1932 Hrušovany u Brna	Fotbalový klub, Dospělí, Dorostenci společně s SK Vojkovice pod hlavičkou Vojkovice B, Mladší žáci, Starší přípravka, Mladší přípravka a Starší páni
Sdružení zdravotně postižených	Zájezdy vlastivědné, divadelní, nákupní. Pořádání plesu invalidů. Zdravotnické přednášky, rekreační a rekondiční pobyty.
Občanské sdružení Sluníčko	Podpora volného času dětí a mládeže v obci
Žofka z horroru	Pořádání koncertů a dalších kulturních akcí
HC Falcons Hrušovany	Hokejový klub, sportovní akce, v současnosti se nezdá být příliš aktivní
MS Lípa Hrušovany	Myslivci, dříve i akce pro děti a rodiče (posezení na chatě)
Asociace S. K. V.	Volejbalový oddíl
Tělovýchovná jednota Jiskra Hrušovany u Brna	Odbíjená, stolní tenis, tenis a aerobik. Tenisový klub nabízí nejen svým členům, ale i veřejnosti a mládeži zdravé sportovní vyžití a relaxaci. Vlastníkem kurtů je obec, která je pronajímá právě TJ Jiskra. Pořádání turnajů pro dospělé i děti.
Jihomoravský rybářský svaz Hrušovany	Rybářské závody
Strakatý svět	Dobročinné akce zaměřené na ochranu zvířat, v minulosti např. charitativní bazary a jarmarky, benefiční vystoupení

	pěveckých sborů, aktivizační programy pro děti. Dnes už nepříliš aktivní.
Klub seniorů	Pořádání zájezdů za kulturou, pravidelné setkávání, výlety
Villa Martha	Účastní se Dne matek, Dne otevřených dveří a hodů
LEDCE	
Družba se Sobotovicemi - Sokol	Sportovní a společenské akce
Skupina maminek (neformální)	Výtvarný kroužek, setkávání se na obci
MEDLOV	
Sbor dobrovolných hasičů Medlov	Práce s mládeží, hasičský sport, cvičení pro děti, dříve dětské dny
Sport a kultura Medlov	Masopust, nohejbalový turnaj, divadelní vystoupení, koncert, pálení čarodějnic, zabíjačka
Myslivecké sdružení Medlov	Myslivost, nepořádají veřejné akce
MĚNÍN	
Koutek pro rodiče s dětmi v Měnině	Setkávání rodičů s dětmi, k dispozici herna ve Spolkovém domě v Měnině, kde se děti od jednoho roku můžou v doprovodu dospělého zabývat zábavnými a zajímavými činnostmi. Organizace akcí pro děti (Vysmáté vylomeniny, razítkovací dílna)
Sokol Měnin	Sportovní aktivity, např. házená
Spolek zdravotně postižených Měnin	Jarmarky, dílničky, besedy, výstavy, výlety, akce jsou vždy přístupné všem obyvatelům Měnína a okolí
Myslivecké sdružení Měnin	Myslivci, akce pro rodiče a děti většinou ne
Sportovní fotbalový klub SK Měnin	Cvičení pro děti a matky, fotbalový ples, dětský ples, fotbal muži, dorost, žáci, provoz hřiště
MOUTNICE	
MS Moutnice Nesvačilka	Ozelenění krajiny, vysazování stromků, krmení zvířat a další myslivecké činnosti. Velkou zásluhu mají na upravování areálů střelnice na asfaltové holuby, kde probíhají střelecké soutěže, ale také různé kulturní akce
Sportovní klub Moutnice	Sportovní aktivity, nabídka ubytování
Sbor dobrovolných hasičů Moutnice	Akce pro děti a rodiče, např. Výchovně bezpečnostní akce Besip „pro děti o provozu“, den dětí, pálení čarodějnic, přednášky o prevenci (jak předcházet požárům) nebo první pomoci, spolupráce při přípravě hodů
Římskokatolická farnost Moutnice	Spolupráce s Orlem (florbal), organizace dobrovolných sbírek
NESVAČILKA	
Sbor dobrovolných hasičů Nesvačilka	Pořádání hodů, plesů, ostatků a letních nocí (hasičský ples, dětský karneval)
NOSISLAV	
Sbor dobrovolných hasičů Nosislav	Práce s dětmi, brigády, výlety, hasičský sport
Tenisový oddíl Nosislav	Možnost bezplatného užívání tenisové stěny pro všechny občany bez rozdílu věku a dále možnost pronájmu tenisových kurtů pro veřejnost, organizace turnajů
MS Nosislav	Myslivost, neorganizují většinou akce pro veřejnost
Folklorní soubor Švarcavan	Tradiční Mužácký sbor, doprovodná cimbálová muzika, vystupování na různých akcích. Součást identity městyse. Švarca-

	vanky – ženský folklórní soubor.
TJ Sokol Nosislav	Sportovní aktivity – kopaná, stolní tenis. Organizace společenských akcí: taneční zábavy, mikulášské besídky, dobrovolné brigády.
Římskokatolická farnost Nosislav	Boží tělo (eucharistický průvod), táboráky...
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Nosislavi	koncerty, přednášky, akce pro děti, divadla, kreativní dílny, zpívání pro děti, sportovní akce
Mateřské centrum Nosislávek	Sportovní, tvořivé aktivity pro matky s dětmi i pro dospělé, divadlo, sázení ovocné aleje, výtvarné dílny, výlety. Spolupráce s YMCA.
OPATOVICE	
Centrum volného času Opatovice	Organizace volnočasových aktivit dětí, mládeže i široké veřejnosti formou zájmových kroužků, besed, odborných seminářů, skupinových činností pro rodiče s dětmi. Vytvoření centra pro zájmovou činnost dětí a mateřského centra. Pořádání kulturních a společenských akcí pro veřejnost. Vánoční a prázdninové akce pro děti, hudební kroužky, dílny, výstavy, výlety, cvičení rodičů s dětmi. Aktivní od r. 2013.
OTMAROV	
SK Otmarov	Sportovní aktivity, úzká spolupráce s obcí (smlouva o provozu, správě a údržbě sportovního a rekreačního areálu v lokalitě Otmarov "Pastvisko")
POPOVICE	
SK Popovice	Sportovní aktivity, dětské dny, turnaje v tenise
MS Rajhrad-Popovice	(viz dále)
PŘÍSNOTICE	
Tělovýchovná jednota Sokol Přísnovice	Kopaná, atletika (tradice) – práce s dětmi i mládeží, sportovní soustředění, fotbalový den, víceboj
MS Přísnovice	Péče o přírodu, myslivost; většinou nepořádají akce pro veřejnost
Lhéta	Rybáři, obnova rybníka, péče o jeho okolí, rybářské závody
Sbor dobrovolných hasičů Přísnovice	Podílejí se na kulturních akcích, plesy, dětský den, ukončení prázdnin, 3-4 krát ročně soutěže na hřišti, 14 denní tábor spolu s dětmi z SDH v Žabčicích
RAJHRAD	
Moravská Šermířská Skupina ASMO-DEUS, Altblau regiment	Šermířské skupiny, nabídka představení v rámci Rodinných dnů v Rajhradě, spolupráce na pořádání Rodinného dne
Záchranná stanice pro dravé ptáky Rajhrad	Výchovná a osvětová činnost např. v rámci dnů dětí - rozsáhlý okruh činností sestávající z výukových programů pro školy, volnočasového kroužku pro děti, letových ukázek a výstav živé expozice pro veřejnost, prohlídkový okruh areálem stanice, besedy, přednášky apod., spolupráce s městem Rajhrad a s Benediktýnským opatstvím.
MS Rajhrad-Popovice	Brigádnické činnosti (napáječky pro zvěř a krmelce, obhospodařována krmná políčka pro zvýšení potravní nabídky v období strádání, likvidovány černé skládky, udržování zeleně), pořádání tradičního mysliveckého plesu, sběr kovového šrotu. Úzká spolupráce s obcemi – město Rajhrad pronajalo na dobu 20 let za symbolickou cenu prostory a poskytl dotaci 400 000,- Kč

	na jejich opravu.
Sokol Rajhrad	Sportovní aktivity. Spousta oddílů: Cvičení ženy, Volejbal, Nohejbal, Stolní tenis, Tenis, Florball, Historický šerm, Sálková kopaná, Cvičení s dětmi, Outdoor-se zaměřením na turistiku a vodní sporty, Kulturistika, Badminton, Šachy, Zdravotní cvičení, Cvičení žáků, Cvičení žákyň. Cvičení pro děti od 2,5 do 4 let společně s rodiči/prarodiči. Outdoorový / vodácký oddíl: oddíl zaměřen především na venkovní aktivity a největší míře na jízdě na lodích; Rajhradské výšlapy; Akce pro seniory: „Věrná garda“ (výlety)
RAFK	Fotbalový klub, práce s dětmi a mládeží (Muži A, B, Dorost, Žáci, Přípravka)
Rajhradský rybářský spolek	Rozvoj a popularizace rybářského sportu, výkon rybářského práva, chov, ochrana a lov ryb, ochrana životního prostředí
Sdružení přátel Kelčského Javorníku	Turisté, výlety do Beskyd a Hostýnských vrchů
HC Mantinel's Rajhrad	Amatérský hokejový klub
Music senior club Rajhrad	Pořádání vystoupení dechové hudby, cimbálovky (hudba pro seniory)
Sbor dobrovolných hasičů Rajhrad	Kulturní a společenské akce (pálení čarodějnic, zábavy)
KALAMAJKA	Společenství rodičů malých dětí, kteří se pravidelně scházejí v klubovně v prostorách Školního klubu Klubíčko Rajhrad. Herna pro děti a posezení pro dospělé. Úzká spolupráce se Školním klubem Klubíčko při ZŠ TGM Rajhrad
Památník písemnictví na Moravě - pobočka Muzea Brněnska	koncerty, výstavy, besedy, semináře, přednášky
Domov Matky Rosy	koncerty, tvořivé dílny (před Velikonoci, Vánoci)
Římskokatolická farnost Rajhrad	Poutní zájezdy, výstavy, Slavnost sv. Petra a Pavla - hlavní rajhradská pouť
RAJHRADICE	
Občanské sdružení Rajhradická pohoda	Sdružení pořádá akce zaměřené nejen na maminky s dětmi a děti předškolního věku, ale i na ostatní obyvatele Rajhradic a okolí, charitativní činnost.
Myslivecké sdružení SVRATKA	Myslivecké plesy, obcí bylo navrženo, aby se prezentovali na akcích pro děti (střelba ze vzduchovky a podobně)
TJ Rajhradice	Sportovní aktivity
Sdružení Rajhradických rybářů a přátel přírody	Občas akce pro děti (rybářské závody)
SOBOTOVICE	
Sokol	Sport, plesy
Spolek DivOch	Ochotnické divadlo
Jezdecký oddíl DIANA Sobotovice	Koně, jezdeckví
SYROVICE	
Rybářské sdružení Syrovice	Pořádání rybářských závodů i pro děti. Snaha o revitalizaci rybníka tzn. odbahnění a jeho začlenění do „života obce“ jako odpočinkové a relaxační zóny se sportovním využitím nejen místními rybáři. Součástí je i dětský rybářský kroužek.
Sokol Syrovice	Sportovní aktivity, všestrannost, předškolní děti, florbal, cvičení rodičů s dětmi. Spolupořadatelé akcí: Den seniorů

	v Syrovicích. V současné době se pokouší obnovit ochotnické divadlo, které dříve v rámci Sokola působilo
Mylivecké sdružení VLHA Syrovice	Brigády, myslivost, většinou nedělají akce pro veřejnost
Sbor dobrovolných hasičů Syrovice	Požární sport, účast na soutěžích a pořádání kulturních a společenských akcí. Výpomoc na různých akcích pořádaných v obci, pořádání soustředění a tábora pro děti
Mateřské centrum Rozinka	V minulosti aktivity pro rodiče s dětmi, v současnosti nepříliš aktivní.
TĚŠANY	
Kalimero	Mažoretky, tvořivé dílny, flétna, sbor.
Stáj Šinkvický dvůr (koně)	Organizování a provádění sportovních aktivit svých členů v oblasti jezdeckého sportu.
MS Těšany	Společenské akce: Myslivecký ples, Těšanský pohár 2012
Tělovýchovná jednota Sokol Těšany	Organizace sportovních dnů, fotbal
Sbor dobrovolných hasičů Těšany	Hasičský ples, Dopravní dětský den BESIP a IZS JMK, Pálení čarodějnic, soustředění, tréninky pro členy, ples, maškarní průvod obcí, sběr železného šrotu, podzimní slavnosti a mikulášská zábava
Orel Těšany	Pořádání sportovních a společenských akcí a aktivit: „Ahoj prázdniny“ - loučení s prázdninami, tvořivé dílny pod širým nebem (společná akce s RC Na Myšáku), florbal (soutěže)
Rodinné centrum Na Myšáku	Akce pro rodiny s dětmi, obec Těšany poskytl k užívání prostory na tzv. Myšáku, charita (spolupráce s FOD Klokánek), cvičení pro rodiče a děti, tvořivé dílny, spolupráce se SDH Těšany, OÚ Těšany, JMK, Orel Těšany, Z Š, MŠ
Těšánek	Přetransformováno do RC Na Myšáku
Římskokatolická farnost Těšany	Organizace tříkrálové sbírky, mše
UNKOVICE	
TJ Sokol Unkovice	Sportovní aktivity
Sportovní klub SKUNK Unkovice	Nohejbal
Klub přátel vody – společně se Žabčicemi	Různé společenské akce (pálení čarodějnic, burčákové slavnosti...)
VOJKOVICE	
Občanské sdružení Vojkovičáci	Organizování akcí pro děti a mládež
Sdružení aktivních seniorů Vojkovice	Organizace a společné aktivity seniorů ve Vojkovicích, přednášky – sociální, zdravotní tematika, společné akce
Sportovní klub Vojkovice	Sportovní aktivity, fotbal
TK Vojkovice	Taneční kurzy, v současnosti pravděpodobně nepříliš aktivní
Rybářské sdružení Vojkovice	Rybník Šimlochy, dětské rybářské závody
TAZÍK - Tvorba Aktivit Zvyšujících Inteligenci a Kreativitu	Hasiči, pohybové aktivity, dobrovolnická činnost (úklid obce), aktivity pro rodiče a děti, Spolupráce: obec Vojkovice, MŠ a ZŠ Vojkovice, Myslivci Vojkovice, Svaz aktivních seniorů.
ŽABČICE	
Klub přátel vody Žabčice	Rybáři, organizace závodů, ostatků, dalších kulturních akcí i v sousedních Unkovicích a Přisnoticích
Svaz postižených civilizačními choro-	Ve svazu jsou sdruženy tyto obce: Bratčice, Holasice, Hrušova-

bami	ny, Medlov, Nosislav, Přísnotice, Unkovice, Vojkovice, Žabčice a Židlochovice. Svaz pořádá plesy, zájezdy a navštěvuje divadelní představení.
Nezávislá skupina závislých nohejbalistů	Sportovní akce
Klub důchodců	Výlety, posezení
Myslivecké sdružení Žabčice - Unkovice	Myslivost, střelecký den 2x ročně, dětský den, zábavy, myslivecký ples, výstavy trofejí a vycpané zvěře
Hasiči Žabčice	Podílení se na kulturních akcích, práce s mládeží, výtvarná soutěž Požární ochrana očima dětí, brigády, maškarní ples
Spolek Lidového domu	Pořádání kulturních akcí, pronájem Lidového domu
Jezdecký klub MENDELU v Brně školní zemědělský podnik Žabčice	Bývalý jezdecký klub – 1990 – 2002
Mužácký sbor Šatavan	Lidová hudba, kolem 20 zpěváků, obec jim poskytuje prostory pro zkoušky
TJ Sokol Žabčice	Zábavy (3-4 ročně), fotbalové turnaje (cca 4 ročně)
ŽATČANY	
Modelářský klub ALKA Žatčany	Amatérský modelářský klub, akce pro děti, modelářská výstava, modelářský den, drakiáda
Sportovní klub SK Žatčany	Hlavně fotbal, od 20. let 20. století
Sbor dobrovolných hasičů Žatčany	Plesy, společenské akce, požární sport
MS Žatčany	Myslivecký ples s bohatou tombolou
Orel Žatčany	Podílí se na kulturních akcích, hodech. Oddíl judo, gymnastické závody
Sokol Žatčany	Pravidelná cvičení, zumba, šerm, využití pro nácvik divadla. Akce pro děti Pochod do Starého lesa. Na rekonstrukce sokolovny přispěla v rozhodující míře obec
Mateřské centrum Budulínek Žatčany	Zastřešuje jej TJ Sokol Žatčany, prostory pro matky s dětmi, akce a aktivity pro děti, v současnosti už nepřilíší aktivní
ŽIDLOCHOVICE	
INSPIRO	Zejména kulturní akce, čajovny s cestopisnými přednáškami, filmové večery s různorodou tematikou, čtení poezie, hudební produkce mladých umělců
Fotbalový klub Židlochovice	Sportovní akce, práce s mládeží, soutěže, Copa de Židle (každoroční pohár)
Sdružení Židlochovice	Keramická dílna, příměstský tábor
Myslivecké sdružení Židlochovice	Myslivost, občas akce pro veřejnost - povídání s myslivci, měšic myslivosti (střelby + zábava), „Uklidíme svět“ (spolu s dalšími organizacemi)
Junák - svaz skautů a skautek ČR Židlochovice	Volnočasová organizace, organizace akcí pro děti, táborů pro děti, výletů... Spoluorganizace celostátní sbírky „Postavme školu v Africe“. Pravidelně pořádají pro děti Jarní probouzení broučků, dále celoodpolední hru, zaměřenou každým rokem na jiné téma, drakiádu a těsně před vánocemi rozdávají Betlémské světlo.
Klub turistů Židlochovice	Výlety, turistika, spolupráce na akcích pro veřejnost
ŠAK Židlochovice	Sportovní aktivity, atletika, spolupráce s obcí Židlochovice, Žabčice, se ZŠ Židlochovice

Občanské sdružení Quartum Atriis	Šerm, ale není o něm příliš vědět
Židlochovický vlastivědný klub	Nově založený, vlastivědná činnost, pravidelné přednášky, 1x až 2x ročně tematická výstava, články do zpravodaje
Orel Židlochovice	Sportovní aktivity, bowling, spolupráce s klubem Za komínem, zumba, volejbal, pilates, judo; soutěže, utkání... Galerie v objektu Orlovny je otevřena všem umělcům a nabízí možnost prezentace vlastní tvorby.
Sokol Židlochovice	Sportovní aktivity, pronájem sokolovny, spolupráce při organizaci kulturních akcí – plesy, hody, šibřinky, divadelní, představení, silvestry, přednášky o historii
Kynologický klub Židlochovice	klubové i otevřené závody, chovatelské akce a každoročně regionální výstava "Židlochovický HAFÍK"
Židlochovický dětský sbor Skřivánek	Sborový zpěv, rozdělen na mateřinku, přípravný a koncertní sbor, ve všech tělesech zpívá přibližně 120 dětí a mládeže ve věku 3 - 22 let. Účast v soutěžích a na festivalech doma i v zahraničí. Taneční oddělení – pro rodiče a děti
Sdružení rodičů při ZŠ Židlochovice	Podpora kvalitního a moderního vzdělávání dětí v Základní škole Židlochovice. Sdružení přispívá škole dobrovolnou pomocí svých členů i materiálními a finančními prostředky k zajištění činnosti školy a zlepšování školního prostředí. Spolupráce organizací školních bazárků a dalších akcí, pomoc s financováním drobných akcí, vybavení školy, odměny žákům (vše u příspěvků členů).
Mateřské centrum Robátko	Organizace sdružující aktivní rodiče, kteří centrum navštěvují nebo se dobrovolnický starají o jeho chod a program. Pilíře činnosti centra jsou především sociální prevence mladé rodiny, rozvoj potenciálu rodičů na rodičovské dovolené, nenásilná socializace dítěte, princip pospolitosti a vytváření tradiční komunity, osvěta na poli výchovy, vztahů a zdraví. Hudební kurzy pro děti a rodiče. Lze zapůjčit knížky pro děti i dospělé, společenské hry pro celou rodinu, cestovní sedačky. Sídlo v Robertově vile, akce v Přírodní zahradě Robertovy vily. Aktivní, i v projektech (Zdraví do rodin, Kniha – člen rodiny)
Sbor dobrovolných hasičů Židlochovice	Hasičský sport, pořádání tradičního plesu, práce s mládeží
Římskokatolická farnost Židlochovice	Spolupráce na Noci kostelů, poutní zájezdy, zpívání dětí, charita (Daruj hračku)
Art zuš	Založené pracovníky školy, spolupráce se ZUŠ na uměleckých a kulturních akcích, výuka hry na hudební nástroje

Zdroj: webové stránky organizací, obcí, vlastní šetření

Dotazníkové šetření

V průběhu července, srpna a září 2014 probíhalo výběrové dotazníkové šetření týkající se volnočasových aktivit, při kterém byly zjištěny tyto skutečnosti:

- Nejvíce jsou aktivity volnočasových sdružení směřovány na předškolní děti, dále potom na děti do 10 let (mladší školní věk). Věková skupina 11-15 let byla zastoupena již méně, málo organizací cílilo na mládež od 15 let. Otázkou je, zda je to způsobeno tím, že mládež nemá o aktivity zájem a sdružení tedy nepřizpůsobují aktivity pro tuto věkovou skupinu, nebo zda poptávka mládeže po volnočasových aktivitách se neseťká s nabídkou (tedy že tato věková

skupina by měla o nějaké volnočasové aktivity zájem, ale organizace a sdružení neví, o jaký typ aktivit, proto nedokážou adekvátně reagovat na poptávku).

- Jako nejčastější problém byl uveden nedostatek aktivních členů nebo jejich velká vytíženost. To souvisí jednak s poptávkou po aktivitách konkrétních sdružení a organizací a jednak se skutečností, že ve většině případů organizátoři a členové sdružení akce a aktivity dělají dobrovolně ve svém volném čase a bez nároku na významnější finanční ohodnocení. Podpora dobrovolnictví by tedy byla na místě. Objevily se i problémy s financemi, prostorami, nezájmem o aktivity organizace nebo naopak vysoká poptávka, ale nebyly uváděny ani zdaleka v takovém rozsahu jako nedostatek aktivních členů.
- Finance získávají organizace a sdružení většinou od obcí (viz finanční analýza) a některé využívají nebo v minulosti využívaly různé dotační tituly (Jihomoravský kraj, Fotbalový svaz apod.). Část financí plyne i z členských příspěvků a jiných zdrojů, např. vstupného na akce, pronájmů sportovišť a prostor ve vlastnictví organizace apod.
- Dotazovaná sdružení by uvítala pomoc s propagací svých akcí a aktivit a dále potom informační servis týkající se grantů, projektů a podobně. Některé organizace by uvítaly i ekonomické a právní poradenství a pomoc s administrací dotací a projektů. Diskusní fórum by využily organizace a sdružení při plánování akcí a aktivit tak, aby se nepřekrývaly.

V průběhu měsíce května 2014 bylo provedeno i šetření v rámci přípravy strategie MAS Podbrněnsko, kam část Židlochovicka také spadá. Značnou část respondentů v oblasti neziskových organizací tvořila právě volnočasová sdružení v obcích (Sokol, hasiči, myslivci, rybáři) a další organizace a instituce (např. obecní knihovny). Šetření bylo sice zaměřeno spíše na aktivity MAS, dotace a plánované projekty, avšak i z něj vyplynuly zajímavé skutečnosti: téměř 60 % dotazovaných uvedlo, že by uvítali pomoc s propagací svých akcí, 30 % by využilo informační servis týkající se projektů, dotací apod.

Finanční analýza volnočasových aktivit

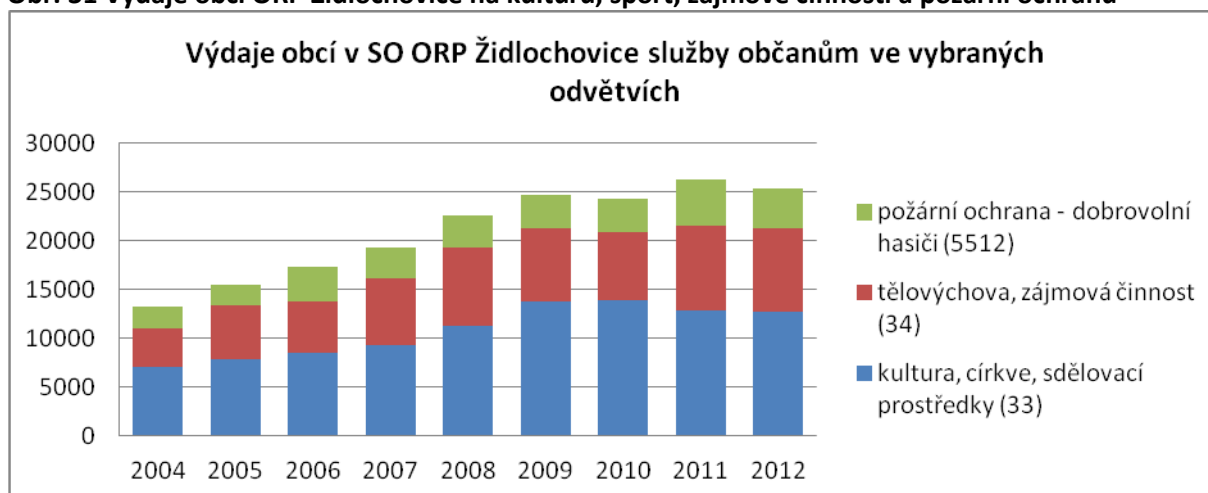
Organizace a instituce, které se podílí na kulturních, sportovních a jiných volnočasových aktivitách a akcích, jsou finančně podporovány z obecních rozpočtů. V posledních letech výdaje obcí na kulturu, sport a volnočas rostou (viz Tab. 112 a Obr. 31). Celková finanční analýza byla uvažována za rozpočtové paragrafy 33xx (Kultura, církve a sdělovací prostředky) a 34xx (Tělovýchova a zájmová činnost). Jsou zde zahrnuty i příspěvky obcí dobrovolným hasičům (rozpočtový paragraf 5512 Požární ochrana – dobrovolná v oddíle 55 - Požární ochrana a integrovaný záchranný systém) – ty je však třeba brát pouze orientačně, neboť zdaleka ne všechny příspěvky od obcí byly použity na volnočasové aktivity (kulturní, sportovní a společenské akce, které jsou sbory dobrovolných hasičů pořádány). Poznámka k nákladům na sdělovací prostředky (§ 3341): sdělovací prostředky byly v analýze ponechány, neboť jsou tam většinou zahrnuty náklady obcí na obecní rozhlas, regionální televizi nebo obecní zpravodaj, který přispívá k informovanosti občanů o volnočasových, kulturních a sportovních aktivitách v regionu.

Tab. 112 Výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, církve a sdělovací prostředky (§ 33xx), tělovýchovu a zájmovou činnost (§ 34xx) a sbory dobrovolných hasičů (§ 5512) v tis. Kč

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
kultura, církve, sdělovací prostředky (33xx)	7040,85	7868,57	8551,13	9352,98	11229,83	13742,03	13929,01	12816,24	12672,23
tělovýchova, zájmová činnost (34xx)	3992,08	5540,85	5270,59	6747,67	8083,78	7503,91	6921,23	8762,76	8681,69
PO - dobrovolní hasiči (5512)	2234,7	2025,75	3453,46	3212,31	3318,65	3518,49	3525,99	4670,39	3980,67
celkem za ORP	13267,63	15435,17	17275,18	19312,96	22632,26	24764,43	24376,23	26249,39	25334,59

Zdroj: Výkazy Ministerstva financí ČR

Obr. 31 Výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, sport, zájmové činnosti a požární ochranu

Zdroj: Výkazy Ministerstva financí ČR

Pro rok 2014 byla vypracována na základě návrhů obecních rozpočtů podrobnější analýza, na které organizace obce přispívají (viz Tab. 113 a Obr. 32). Byly uvažovány rozpočtové paragrafy 33xx a 34xx, dále potom rozpočtový paragraf 5512, který zahrnuje výdaje na sbory dobrovolných hasičů. Tuto analýzu je nutné brát pouze orientačně vzhledem k uvedenému zdroji informací.

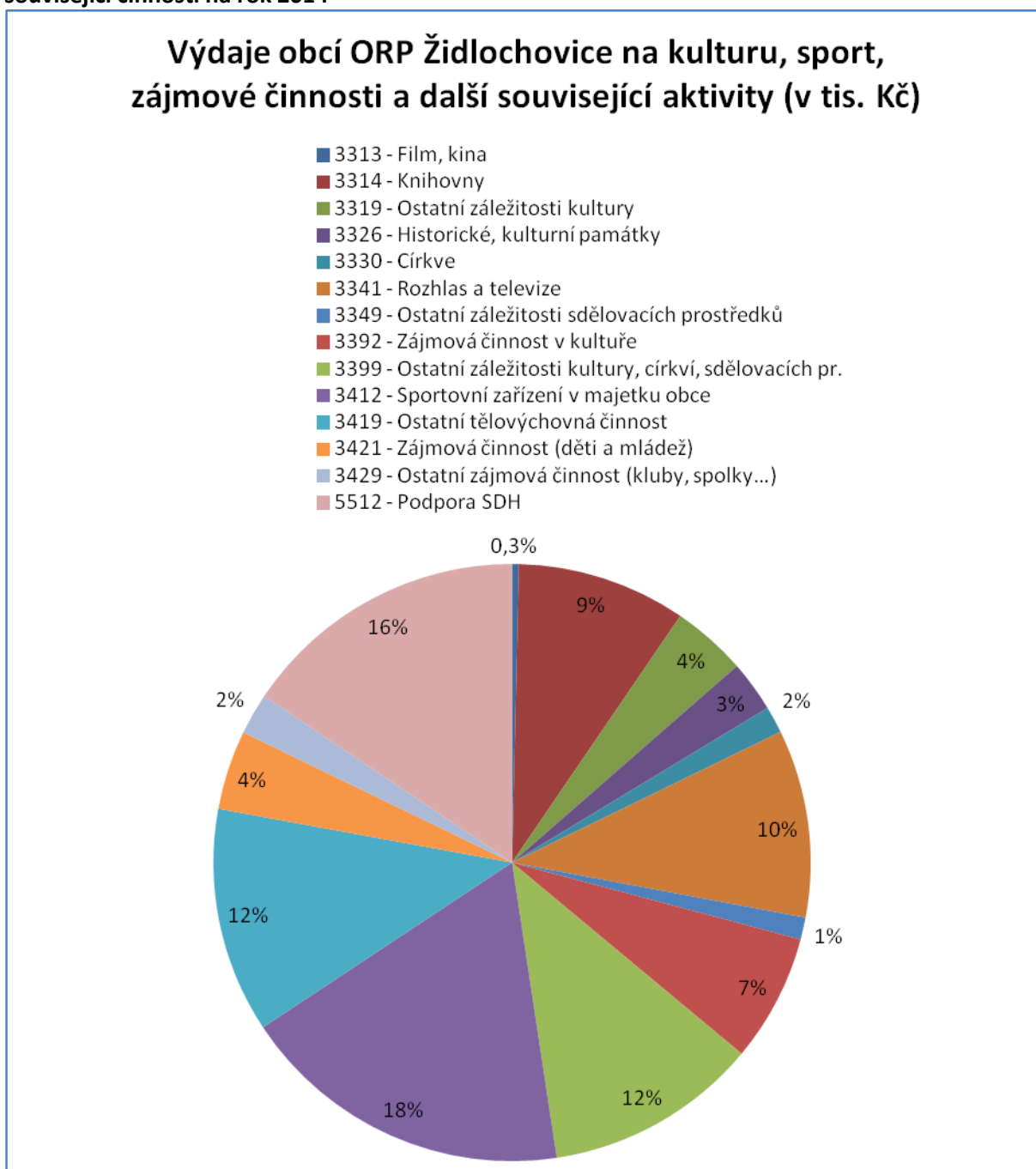
Tab. 113 Výdaje obcí v rámci ORP Židlochovice na kulturu, sport, zájmové aktivity a požární ochranu

Rozpočtový paragraf	výdaje v tis. Kč	%
33 - Kultura, církve a sdělovací prostředky		
3313 - Filmová tvorba, distribuce, kina a shromažďování audiovizuálních archívů	153,0	0,36
3314 - Činnosti knihovnické (práce se čtenářem, péče o knihovní fondy, katalogy, kartotéky a databáze, regionální funkce knihoven)	3843,2	9,17
3319 - Ostatní záležitosti kultury (např. informační, ediční a výstavní činnost, přednášky, kulturní večery, soutěže v oblasti profesionálního a neprofesionálního umění a zájmových aktivit; vedení místní kroniky)	1692,0	4,04
3326 - Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí (zachování a obnova hodnot místního významu, které nejsou vyhlášeny za kulturní památky – kapličky, památníky)	1159,5	2,77
3330 - Činnosti registrovaných církví a náboženských společností (náklady spojené s výkonem bohoslužeb a církevní administrativy, údržba církevního majetku)	610,0	1,45
3341 - Rozhlas a televize (místní rozhlas, kabelová televize a podobně, zahrnuje i opravy a údržbu, budování infrastruktury apod.)	4263,7	10,17
3349 - Ostatní záležitosti sdělovacích prostředků	499,5	1,19
3392 - Zájmová činnost v kultuře	2894,5	6,90
3399 - Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	4846,5	11,56
34 - Tělovýchova a zájmová činnost		
3412 - Sportovní zařízení v majetku obce (péče o sportoviště, tělocvičny, sportovní haly, plavecké bazény apod. v majetku obcí)	7586,0	18,09
3419 - Ostatní tělovýchovná činnost (podpora TJ, Sokola, Orla, sportovních oddílů, výdaje na konání sportovních akcí, závodů apod.)	5110,8	12,19

3421 - Zájmová činnost - Využití volného času dětí a mládeže (činnost domů dětí a mládeže, stanic mladých techniků, podpora činnosti mládežnických organizací - Junák apod., dětská hřiště, zábavní parky apod.)	1801,0	4,30
3429 - Ostatní zájmová činnost a rekreace (zájmové činnosti, využití volného času, klubová zařízení jiná než pro mládež)	936,6	2,23
55 - Požární ochrana a integrovaný záchranný systém		
5512 - Požární ochrana (podpora jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí)	6534,7	15,58
Celkem za ORP	41931,0	100 %

Zdroj: rozpočty obcí na rok 2014

Obr. 32 Předpokládané výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, tělovýchovu, volnočas a další související činnosti na rok 2014

Zdroj: rozpočty obcí na rok 2014

Na základě výše uvedeného lze konstatovat, že obce v ORP Židlochovice finančně nejvíce investují do sportovních zařízení ve svém majetku (18 % z celkových výdajů), dále potom podporují sbory dobrovolných hasičů (16 % výdajů). Nemalé finanční podpory se dostává i „ostatní tělovýchovné činnosti“, kam jsou většinou zahrnuty příspěvky organizacím typu Sokol nebo Orel a „ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků“, kde jsou zahrnuty příspěvky organizacím, které se soustředí na kulturní činnost (obojí 12 %). Relativně vysoká podpora § 3341 (rozhlas, televize) je způsobena tím, že sem jsou započítávány i údržba a provoz technické infrastruktury pro sdělovací prostředky.

Z analýzy na první pohled vyplývá, že procentuální podpora zájmové činnosti – využití volného času dětí a mládeže je relativně nízká (4 %), nicméně organizace jako Sokol, Orel a SDH také pracují s mládeží, takže nelze jednoznačně tvrdit, že by obce opomíjely investice do volného času dětí a mládeže.

Zájmové spolky dostávají relativně méně financí (2 %); z terénního šetření vyplynulo, že v některých obcích je praxe taková, že obce spíše podpoří finančně větší organizace (Sokol, Orel, hasiče) a menším zájmovým sdružením tolik peněz neposkytují. Tyto dobrovolné spolky však mají v mnoha obcích a vůbec v rámci celého regionu důležitou roli: podílí se na kulturních, sportovních a společenských akcích pro všechny skupiny obyvatel, vzhledem k dlouholeté tradici tvoří svým způsobem součást kulturního a společenského dědictví a podílí se na budování identity obcí i regionu jako celku. Proto by neměly být opomíjeny a obce by jim mohly vycházet více vstříc, ať už je to podpora finanční nebo pomoc s propagací, informovaností, pomoc s žádostmi o dotace a podobně.

Informovanost obyvatel o volnočasových aktivitách

Obyvatelé regionu jsou informováni zejména pomocí místních zpravodajů a rozhlasu, dále potom v rámci Židlochovicka funguje **Regionální turistické a informační centrum**, které je financováno obcemi, které jsou členy DSO Region Židlochovicko, a prostřednictvím dotací z JMK.

Webové stránky <http://www.zidlochovicko.cz/> jsou zaměřeny jak na všeobecnou propagaci regionu Židlochovicka (lze zde nalézt informace o kulturních památkách, přírodních zajímavostech, informace o ubytování), tak na kulturní, sportovní a společenské akce v regionu. Každé sdružení nebo organizace sem může svoji akci nahlásit, pracovníci RTIC a Městského informačního střediska informaci o akci dají na web bezplatně. Ne všechny organizace a sdružení však tohoto portálu využívají.

RTIC Židlochovice využívá prostory, které patří městu, vedle „klasické“ informační kanceláře je zde i nevelká chodba, která slouží pro výstavy fotografií, dále k RTIC patří vinotéka, která návštěvníkům nabízí mimo jiné i lokální produkty.

RTIC představuje dobrý příklad meziobecní spolupráce, představitelé obcí jsou s činností RTIC spokojeni. Snahou obcí je tedy RTIC udržet a případně dále jeho činnost rozvíjet.

Sociální služby v SO ORP Židlochovice – péče o seniory, zdravotně postižené a jinak znevýhodněné občany

Podrobná analýza sociální oblasti byla provedena v samostatné kapitole, v následujícím textu jen uvádíme stručný přehled služeb a zařízení, které sídlí nebo působí v rámci SO ORP Židlochovice. Jsou uvedena i další zařízení, která přímo nejsou poskytovateli sociálních služeb dle zákona, ale hrají důležitou roli ve službách pro seniory, zdravotně nebo jinak postižené/znevýhodněné občany. Na území Židlochovicka mají tedy sídlo nebo působí tyto subjekty:

- *Domov matky Rosy Rajhrad: domov pro seniory, zřizovatelem je Řád sester těšitelk*

- *Villa Martha Hrušovany: domov se zvláštním režimem, pobytová služba (osoby nad 65 let se sníženou soběstačností), zřizovatelem je Betánie - křesťanská pomoc o. s.*
- *Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež – VATA: zřizovatelem je Charita Rajhrad*
- *Pečovatelská služba Židlochovice: zřizovatelem je obec*
- *Charitní pečovatelská služba Rajhrad*
- *Odlehčovací služby v Domě léčby bolesti sv. Josefa s hospicem: poskytuje Charita Rajhrad*
- *Sociální poradna s půjčovnou kompenzačních pomůcek: zřizuje Charita Rajhrad*
- *Dům s pečovatelskou službou Žabčice: zřizovatelem a provozovatelem je obec, ale není registrován jako sociální služba*
- *Charitní ošetřovatelská služba: zvláštní ambulantní péče poskytovaná jedincům s akutním nebo chronickým onemocněním, zahrnuje i domácí hospicovou péči (klientům v preterminálním a terminálním stádiu života), provozovatelem je Charita Rajhrad.*
- *Mobilní hospic sv. Jana: poskytuje domácí hospicovou péči, provozovatelem je Charita Rajhrad.*
- *Dobrovolnické centrum v Rajhradě: spolupráce Diecézní charity Brno a Charity Rajhrad*
- *Dotyk 2, o.s.: centrum sociálně rehabilitačních služeb (cílová skupina jsou osoby se schizofrenií), raná péče (podpora rodinám se zdravotně postiženým dítětem)*
- *Dorea: poradna rané péče, zřizovatelem Dorea-Slezká diakonie*
- *Rodinná pohoda o. s. Vyškov: sociálně aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené*
- *Sociální poradna Persefona o. s.: nemá sídlo v rámci ORP, ale poskytuje na jeho území poradenství*
- *Středisko rané péče Brno: raná péče (podpora rodinám se zdravotně postiženým dítětem)*
- *Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: mateřská a rodinná centra nebo centra volného času, která však nejsou registrována jako sociální služba (např. MC Robátko Židlochovice, MC Noslávek, RC Na Myšáku Těšany, MC Rozinka Syrovice, CVČ Opatovice, Holasické violky, Rajhradická pohoda)*

Podporované bydlení

V Blučině je Dům s chráněnými byty (ve vlastnictví obce), který je určen pro mladé rodiny a seniory (kteří mají příjmy do určité výše) a kde se platí snížený nájem; tyto byty však nemají statut sociálních bytů. V Noslavi je v plánu výstavba chráněného bydlení, které bude sloužit seniorům a lidem s tělesným zdravotním postižením (následkem autonehody, cévní mozkové příhody, roztroušené sklerózy, atd.) ve věku nad 40 let. Provoz zařízení bude zajišťovat Diakonie České církve evangelické - středisko v Brně v úzké spolupráci s Farním sborem ČCE v Noslavi. Výstavba by měla být zahájena v průběhu tohoto roku a ukončena v průběhu roku příštího.

Jiný typ podpory bydlení obcemi je reprezentován poskytnutím stavebních pozemků, zasíťování těchto pozemků a zajištění občanské vybavenosti pro nově přistěhované obyvatele. Některé obce v rámci ORP v posledních letech zaznamenaly nárůst výstavby rodinných domů (Syrovice, Popovice) i bytů (Rajhrad), ne vždy se však postup obce setkal se souhlasem místních (starousedlíků).

Bylo zaznamenáno, že některé obce nechtějí podporovat výstavbu rodinných domů a tomu přizpůsobují i změny v územních plánech (nevymezují se další plochy pro bydlení a podobně), jiné obce naopak příliv nových obyvatel vítají.

3) Bezpečný prostor obcí a dopravní bezpečnost

Bezpečný prostor obcí je jedním z nejdůležitějších prvků života v obci. Na základě nedávno uskutečněného dotazníkového šetření v rámci přípravy strategie MAS Podbrněnsko, jejíž území se do značné míry překrývá s územím ORP Židlochovice, bylo zjištěno, že obyvatelé regionu shledávají potřebné investovat do zajištění obecní bezpečnosti, ačkoliv bezpečí je ve velké míře subjektivní pocit každého

jedince. Území ORP Židlochovice (stejně jako všechna další území v rámci JMK a ČR) je trestnou činností samozřejmě poznamenáno, což vyplývá i ze statistik trestných činů, kterou vede Policie ČR za jednotlivé policejní obvody; v rámci SO ORP Židlochovice jsou to Rajhrad a Židlochovice. Celkový přehled trestných činů a jejich objasněnosti je uveden v Tab. 114.

Tab. 114 Trestné činy a jejich objasněnost v policejních obvodech Rajhrad a Židlochovice v období leden 2013 až červen 2014 (včetně)

Trestné činy (leden 2013 - červen 2014)	Rajhrad			Židlochovice		
	spáchané	objasněné	%	spáchané	objasněné	%
Vraždy	2	2	100,00	0	0	
Znásilnění	2	2	100,00	0	0	
Fyzické útoky	16	5	31,25	38	24	63,16
Loupeže	6	2	33,33	4	1	25,00
Vloupání do obydlí	48	9	18,75	41	8	19,51
Vloupání do chat a chalup	28	0	0,00	15	9	60,00
Krádeže automobilů	23	6	26,09	12	7	58,33
Krádeže věcí z automobilů	184	16	8,70	90	5	5,56
Krádeže jízdních kol	32	7	21,88	19	4	21,05
Výroba, držení a distribuce drog	4	4	100,00	6	6	100,00
Řízení pod vlivem	18	16	88,89	23	21	91,30
Všechny zbývající činy	625	173	27,68	417	183	43,88
Celkem trestných činů	988	242	24,49	665	268	40,30
index kriminality	402,8			250,4		

Zdroj: <http://www.mapakriminality.cz/>

Lze konstatovat, že severní část území (Rajhradsko) je postižena trestnou činností výrazně více než jižní část (Židlochovicko), což může být způsobeno blízkostí Brna. Index kriminality (počet spáchaných trestných činů za zvolené časové období na daném území, přepočtený na 10 tisíc obyvatel) za období leden 2013 – červen 2014 je v severní části relativně vysoký (402,8) i v rámci celorepublikových hodnot, zatímco index kriminality v židlochovickém obvodu (250,4) je relativně nízký i v rámci celorepublikových hodnot.

Služebny státní policie jsou situovány ve městech Židlochovice a Rajhrad, zkušenosti starostů se státní policií však nejsou jenom pozitivní (např. dlouhý čas dojezdu na místo trestného činu). Městskou policií mají obec Hrušovany u Brna (spravují jen svoji obec) a dále v Židlochovicích sídlí Městská policie Židlochovice, která zabezpečuje činnost pro obce Židlochovice, Žabčice, Vojkovice, Blučina, Moutnice, Kobylnice, Sokolnice (poslední dvě jmenované mimo ORP), která má k dispozici celkem 6 strážníků a zajišťuje nepřetržitý provoz. Financována je z rozpočtu obcí (viz Tab. 115).

Tab. 115 Příspěvky obcí na městskou policii (rozpočtový paragraf 5311) pro rok 2014

	počet obyv. (1. 1. 2014)	schválené výdaje (tis. Kč)	tis. Kč/rok/občan
Blučina	2210	570,00	25,79
Moutnice	1166	170,00	14,58
Vojkovice	1127	299,00	26,53
Žabčice	1636	439,00	26,83
Židlochovice	3659	3359,00	91,80

Celkem za MP Židlochovice na území ORP Židlochovice	9798	4837,00	49,37
<i>Kobylnice</i>	<i>1041</i>	<i>128,50</i>	12,34
<i>Sokolnice</i>	<i>2313</i>	<i>292,10</i>	12,63
celkem za MP Židlochovice	13152	5257,60	39,98
Hrušovany u Brna	3461	2122,00	61,31

Zdroj: rozpočty obcí na rok 2014

Z výše uvedeného je znát, že obce se na financování městské policie podílí různě – závisí to jednak na velikosti obce a jednak na rozsahu služeb, které jsou obcím poskytovány, na vyšším podílu na financování ze strany města Židlochovic se podepisuje pravděpodobně i to, že MP Židlochovice zde má sídlo.

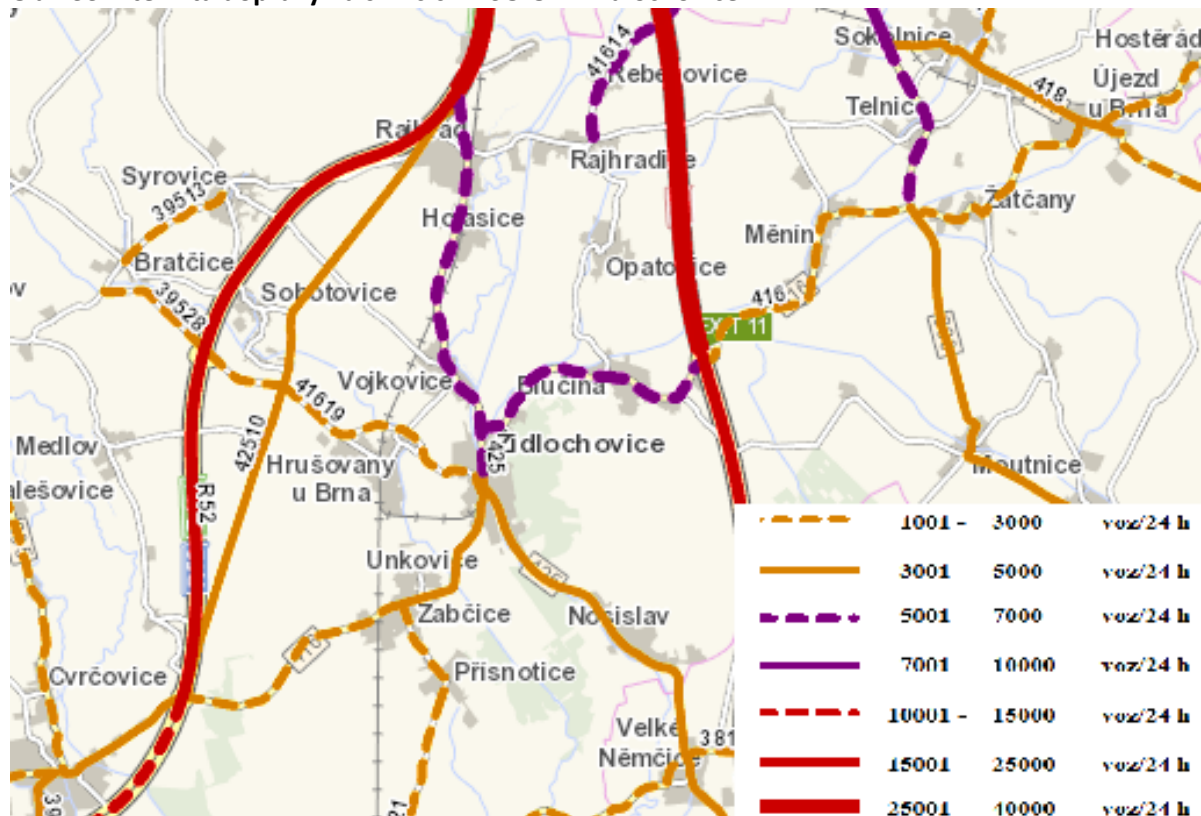
Zajímavé je však zjištění, že finančně lépe vychází v přepočtu na obyvatele Městská policie Židlochovice, kde obce platí v průměru necelých 40 000 Kč na obyvatele za rok (respektive necelých 50 000 Kč na obyvatele za rok pokud bereme v úvahu pouze obce na území ORP Židlochovice), zatímco v Hrušovanech, kde mají obecní policii samostatně, je tato částka vyšší – přes 60 000 Kč na obyvatele za rok. Lze tedy konstatovat, že je (alespoň v případě ORP Židlochovice) výhodnější, když se na financování městské a obecní policie podílí více obcí, než když si každá obec zřizuje svoji obecní policii.

Dopravní bezpečnost

Územím probíhá dálnice D2 spojující Brno a Bratislavu a rychlostní komunikace R52 ve směru Brno – Pohořelice – Mikulov. Často bohužel dochází k tomu, že silnice druhé třídy (II/416 a II/425 s křížením v Židlochovicích a ve východní části II/380) jsou využívány kamiony pro tranzit (podrobněji viz dále).

Z údajů Ředitelství silnic a dálnic (Celostátní sčítání dopravy 2010) lze zjistit intenzitu silničního provozu (viz Obr. 33). Nejvíce jsou zatížené dálnice D2 a rychlostní silnice R52. Značně zatížené jsou úseky silnic druhé třídy II/425 mezi Rajhradem a Židlochovicemi a dále silnice II/416 mezi Židlochovicemi a nájezdem na dálnici D2. Jako problematické se jeví i úseky silnice II/425 od Židlochovic po Nosislav a úsek silnice II/416 mezi Židlochovicemi a Žabčicemi, dále potom silnice č. 42510, která je mimo jiné zatížena těžkou technikou (těžba štěrkopísků v Bratčicích).

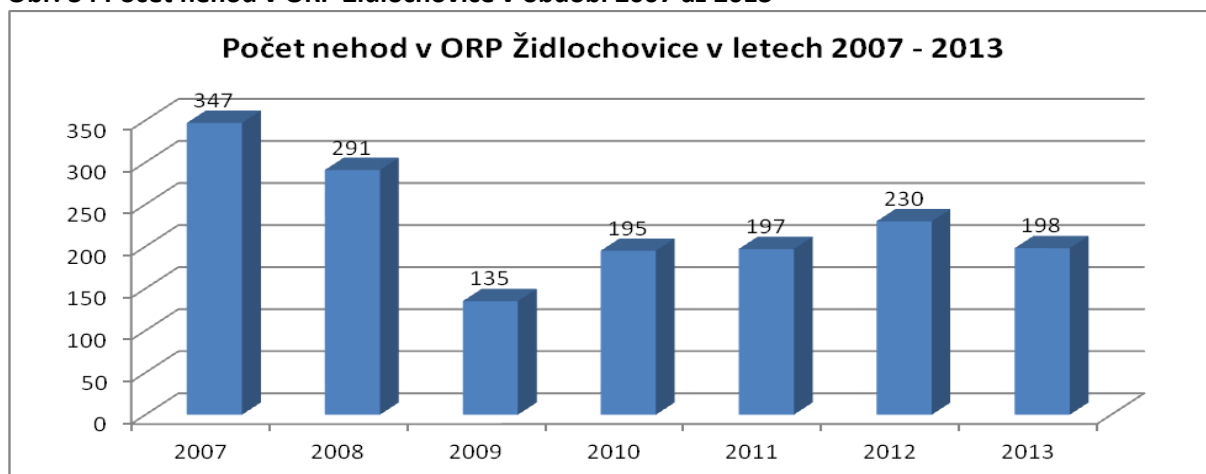
Obr. 33 Intenzita dopravy na silnicích v SO ORP Židlochovice

Zdroj: ŘSD; CSD 2010

Pro občany výše uvedených obcí tato situace samozřejmě není žádoucí. V těchto obcích je rovněž zvýšený počet dopravních nehod a vyšší počet dopravních nehod ve skupině „srážka s chodcem“. Vývoj počtu nehod v čase zobrazuje Obr. 34. Náhlý pokles v roce 2009 je pravděpodobně způsoben faktem, že od 1. 9. 2009 již není povinnost hlásit dopravní nehody, kdy nebyly zraněny nebo usmrčeny žádné osoby, kdy nedošlo ke škodě na vozidlech vyšší jak 100 000 a v případech, kdy nevznikla hmotná škoda na majetku třetí osoby, např. na komunikacích, budovách. Poté se však opět začíná projevovat rostoucí tendence. Celkový přehled o nehodách podává Tab. 116 (údaje za období 2007 – 2014; k datu 31. 7. 2014) a Obr. 35 a 36. Největší počet nehod byl zaznamenán v obcích Rajhrad, Židlochovice, Blučina a Hrušovany u Brna, nejnižší potom v obcích Nesvačilka, Otmarov a Unkovice. To pravděpodobně souvisí s polohou obcí vzhledem ke komunikacím i s velikostí obce.

Obr. 34 Počet nehod v ORP Židlochovice v období 2007 až 2013

Zdroj: Ministerstvo dopravy; Dopravní nehody v mapě ČR (<http://www.policie.cz/clanek/dopravni-nehody-v-mape-cr.aspx>)

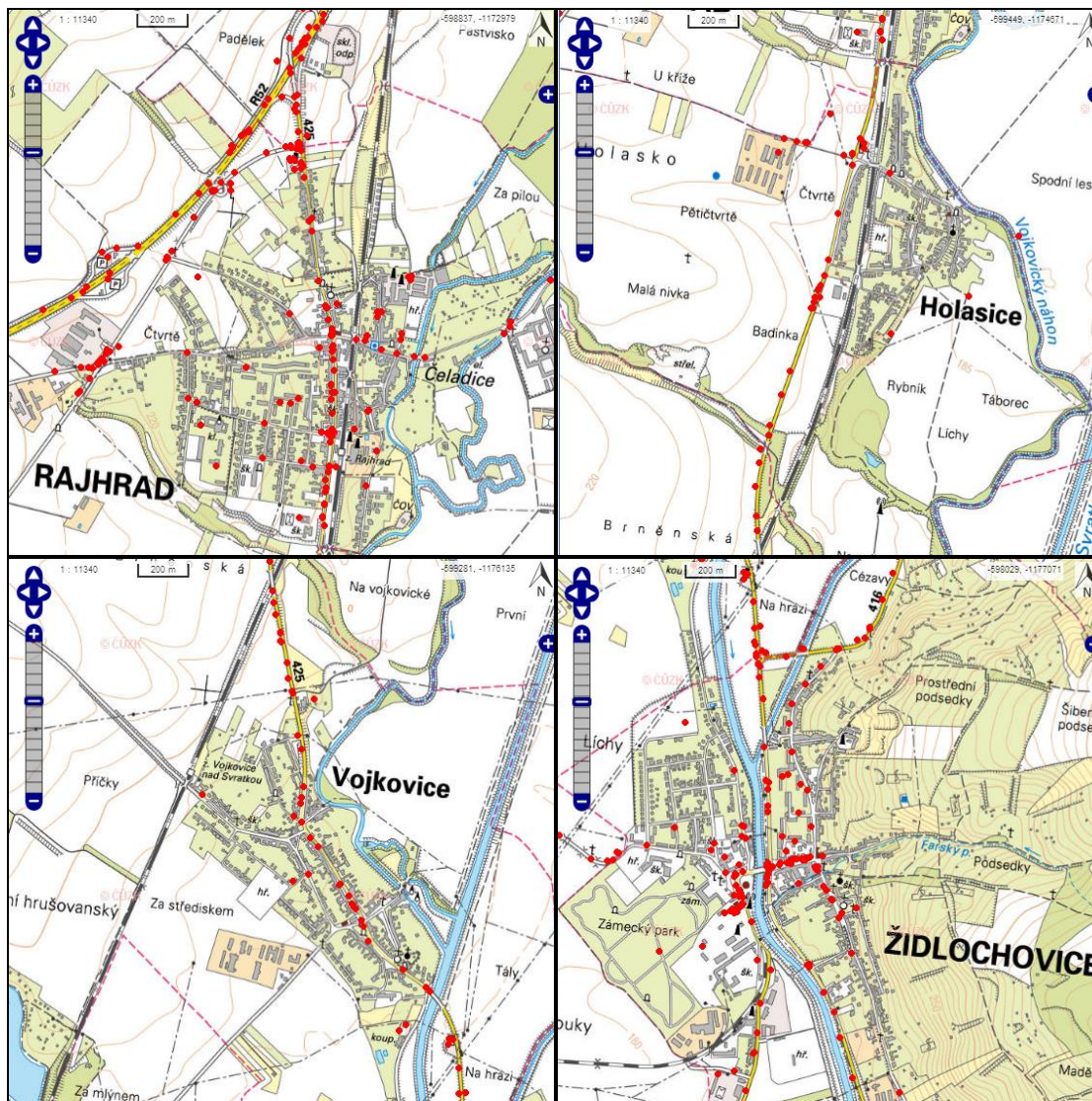
Tab. 116 Přehled nehod v území ORP Židlochovice za roky 2007 – 2014

	počet nehod celkem	z toho "srážka s chodcem"	poznámka
Blučina	182	3	2x nehoda na křížení II/416 a III/41614, 1x na silnici II/416
Bratčice	24	1	mimo obec
Holasice	35	1	při výjezdu z areálu ZD (II/425)
Hrušovany u B	124	4	3x na silnici III/41619h, 1x na místní komunikaci
Ledce	10	1	na místní komunikaci
Medlov	43	0	
Měnin	104	2	2x na silnici II/416; obojí uvnitř obce (jedna při vjezdu, druhá na křižovatce)
Moutnice	66	0	
Nesvačilka	7	0	
Nosislav	72	1	II/425 při výjezdu na Velké Němčice
Opatovice	74	0	
Otmarov	8	1	uvnitř obce na silnici III/41610
Popovice	74	2	ne uvnitř obce, ale na silnici I/52
Přísnovice	16	0	
Rajhrad	222	5	1x na křižovatce III/42510 a III/39513, 2x poblíž MěÚ, 2x poblíž vlakového nádraží - vše na II/425
Rajhradice	88	2	2x na stejném místě při vjezdu do obce od Rajhradu (za řekou) - III/41617
Sobotovice	86	2	1x místní komunikace, 1x III/42510 mezi Sobotovicemi a Ledci
Syrovice	74	0	
Těšany	61	5	1x mimo obec, 4x podél II/380, z toho 2x poblíž křižovatky II/380 a III/4167
Unkovice	4	0	
Vojkovice	62	1	při vjezdu do obce od Holasic (II/425)
Žabčice	71	1	při vjezdu do obce od Židlochovic (II/416)
Žatčany	18	0	

Židlochovice	179	6	2x křižovatka II/425 a II/416, 2x místní komunikace, 1x poblíž křižovatky místní komunikace s II/416 (U Penny) a 1x na II/425 při výjezdu na Nosislav
celkem	1704	38	

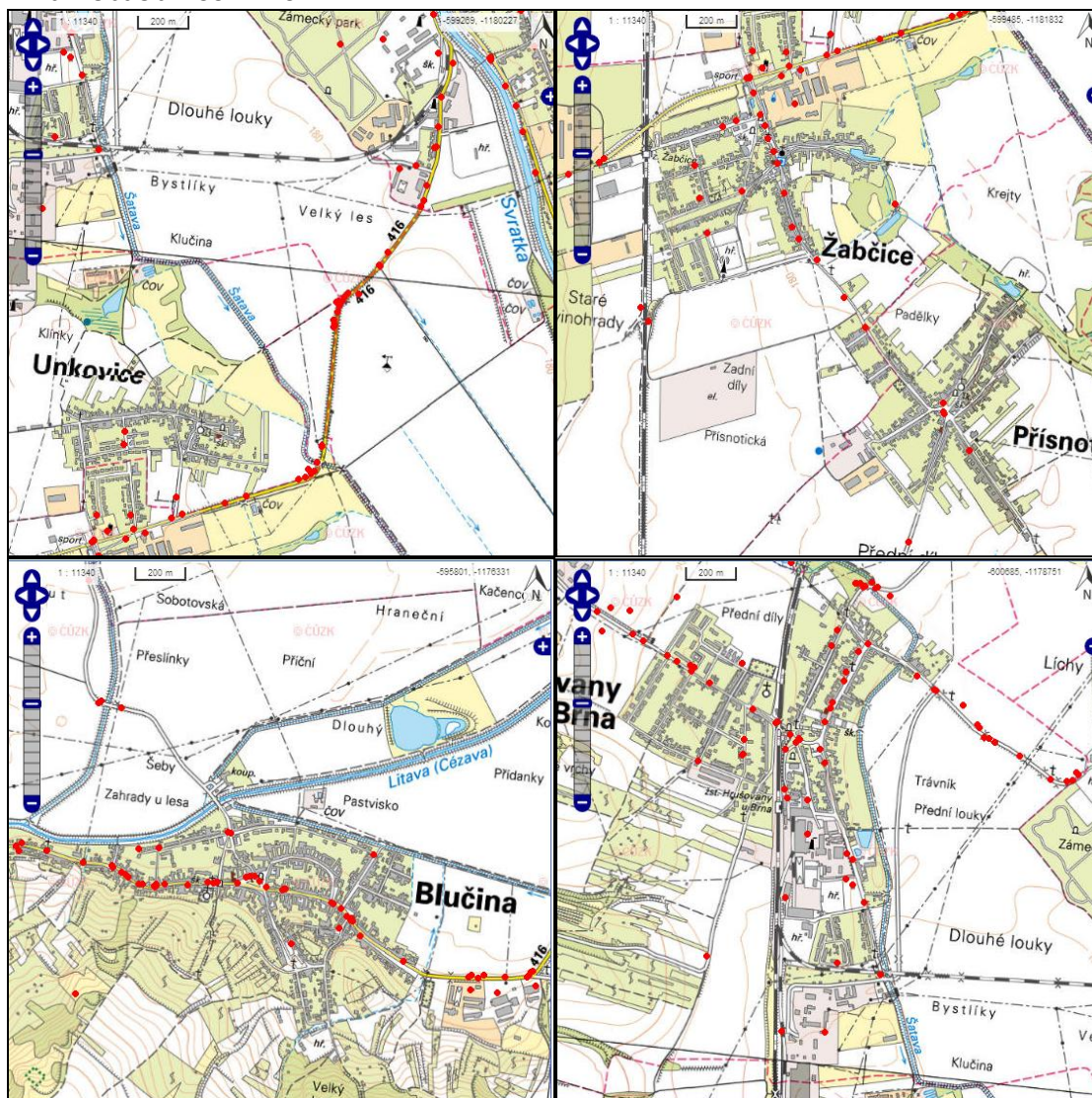
Zdroj: Ministerstvo dopravy; Dopravní nehody v mapě ČR (<http://www.policie.cz/clanek/dopravni-nehody-v-mape-cr.aspx>)

Obr. 35 Nehody podél silnice II/425 (obce Rajhrad, Holasice, Vojkovice, Židlochovice) v období 2007 - 2014

Zdroj: Ministerstvo dopravy; Dopravní nehody v mapě ČR (<http://www.policie.cz/clanek/dopravni-nehody-v-mape-cr.aspx>)

Obr. 36 Nehody podél silnice II/416 (obec Blučina, Unkovice, Žabčice) a nehody v obci Hrušovany u Brna v období 2007 – 2014

Zdroj: Ministerstvo dopravy; Dopravní nehody v mapě ČR (<http://www.policie.cz/clanek/dopravni-nehody-v-mape-cr.aspx>)

Tranzitní doprava

Tranzitní doprava způsobuje značné problémy obyvatelům obcí, které se nacházejí v okolí silnic II. třídy. Nejvíce se tak s tranzitní dopravou potýkají obce Rajhrad, Holasice, Vojkovice, Židlochovice a Blučina, potíže mají však i další obce (Nosislav, Žabčice), podrobněji viz níže.

Problémem je nejen prašnost a hluk, ale zejména dopravní bezpečnost. Již v minulosti se objevilo několik iniciativ, které se snažily omezit zejména kamionovou dopravu na silnicích II/425 a II/416, které vedou přes území obcí. Podle webových stránek Dopravní federace jsou tranzitní dopravou postiženy nejvíce následující obce (<http://dopravnifederace.cz/mapa/>):

Silnice II/425: Holasice, Nosislav, Rajhrad, Vojkovice, Židlochovice

Uvedené obce jsou nadměrně zatíženy tranzitní nákladní dopravou. Kamiony vyhýbající se placení mýtného na dálnici projíždějí touto a dalšími obcemi po trase silnice II/425. Na průtahu Rajhradem projede dle provedeného měření v denní době 1082 a v noční době 156 nákladních vozidel a dochází

zde k překračování hygienických limitů hluku, stejně jako v dalších obcích. V obci je ohrožena bezpečnost obyvatel a otřesy z těžké dopravy způsobují poškození statiky budov podél silnice.

Silnice II/380: Moutnice

Po zavedení mýta stoupl provoz nákladní dopravy přibližně o deset procent. Stav k 2/2014: Situace je stejná nebo dokonce horší. Obec nakoupila informační měřiče rychlosti a snažila se o častější spolupráci při kontrole rychlosti se státní a městskou policií. Žádná další opatření realizována nebyla.

Opatření

Měření hygieniků v roce 2012 prokázala, že obyvatelé Rajhradu jsou vystaveni nadměrnému hluku, podali místní žádost, aby úřady zakázaly tranzitní dopravě s tonáží nad 12 tun průjezd městem. S tímto požadavkem ale neuspěli.

V únoru 2014 byla na příslušné úřady zaslána žádost o stanovení místní úpravy provozu, která by umožnila odklon tranzitní dopravy ze silnice II/425 na souběžně vedoucí, objížděnou dálnici D2 (tj. zákaz vjezdu vozidlům nad 12t s výjimkou místního zásobování). Tuto žádost podalo Město Rajhrad, které zastupovalo na základě plné moci ostatní obce podél silnice II/425 (některé z nich mimo ORP Židlochovice): Holasice, Vojkovice, Židlochovice, Nosislav, Velké Němčice, Hustopeče, Starovičky).

Proběhla řada jednání a v červenci 2014 byla nakonec vydána Veřejná vyhláška – Opatření obecné povahy o stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích, na jehož základě bude realizováno nové dopravní značení (zákaz vjezdu vozidlům nad 12 tun). Výkon tohoto rozhodnutí je podmíněn tím, že musí nabýt účinnosti stanovení místní úpravy provozu na pozemních komunikacích a i všech ostatních příslušných silničních správních úřadů.

Tato iniciativa několika obcí tedy byla úspěšná. Otázkou je, zda bude nové dopravní značení respektováno a zda nebude vyhláška nějakým způsobem obcházena. Do budoucna bude potřeba tuto problematiku dále sledovat.

Nebezpečná a nepřehledná místa v rámci ORP Židlochovice

Na základě vlastního šetření byla v rámci ORP identifikována tato nebezpečná místa a úseky:

Nepřehledné přechody pro chodce:

Židlochovice

- křižovatka před radnicí
- přechod na autobusovém nádraží
- přechody před základní školou na Tyršově ulici; od 10/2013 radar, v současné době se zpracovává projekt mobility

Hrušovany

- přechod před základní školou

Blučina

- přechod před radnicí

Ostatní nepřehledné úseky:

- Napojení všech silnic III. třídy na silnici I/52 (výjezd Medlov, Hrušovany, Syrovice)
- Vjezdy do obcí na silnici II/380, které jsou z kopce a auta vjíždí do obce velkou rychlostí (Těšany, Moutnice)
- Průjezd Blučinou (řeší se obchvat)
- Křižovatka Blučina – směr Jalovisko (nepřehledná, vynáší)
- Křižovatka Rajhrad – napojení na I/52 (hodně frekventovaná, tvoří se kolony)

- Křižovatka Rajhrad – stará pošta (nepřehledná)
- Křižovatka Židlochovice u autobusového nádraží (namalovat pruh a oddělit výrazně místo pro nájezd autobusů)
- Křižovatka Žabčice – před koupalištěm (vynáší)
- Křižovatka Židlochovice – most (velmi frekventovaná)
- Most Rajhrad – Rajhradice (v dezolátním stavu)

Jiná nebezpečí:

- Při přejezdech cyklostezky přes silnici (Blučina, Židlochovice) cyklisté nesednou z kola a přejíždí komunikaci.
- Cyklisté nevyužívají cyklostezek a jezdí po hlavních komunikacích (Hrušovany, Blučina) nebo po chodnících.

Nedodržování rychlosti v obcích

Jedním z doprovodných problémů je **nedodržování rychlosti v obcích**. V Židlochovicích byly stacionární radary instalovány koncem října 2013 na výjezdech na Nosislav, Žabčice a Hrušovany z důvodu častého překračování povolené rychlosti v obci a ohrožení chodců (u výjezdu na Hrušovany na ulici Tyršova se nachází základní škola, tudíž zde je zvýšený pohyb dětí). Počet přestupků se poté výrazně snížil. Radary má na starosti Městská policie Židlochovice, která jezdí měřit i do ostatních obcí v rámci své působnosti (přibližně 2-3 x za měsíc).

Aktuálnost problematiky pro obce, možnosti spolupráce, prevence

Některé obce bezpečnost nepovažují za aktuální, nicméně v některých obcích se vyskytují nepřehledné úseky, které jsou rovněž místy častých dopravních nehod (např. Moutnice, Rajhradice, Těšany, případně Syrovice), v jiných obcích je vyšší počet přestupků apod. Možnosti, jak řešit bezpečný prostor obcí, je několik:

- a) Zpomalovací prvky (prahy)
- b) Hlídky na přechodech pro chodce (pomáhají v ranních hodinách dětem přes cestu)
- c) Radary na měření rychlosti na více místech
- d) Osvětlení přechodů pro chodce, jejich zvýraznění
- e) Posílení městské policie, její rozšíření do dalších obcí

Řešení bezpečnosti na přechodech pro chodce pomocí zpomalovacích prvků nebo jejich osvětlení se zatím nejeví jako vhodná forma meziobecní spolupráce, každá obec si tuto problematiku bude zatím řešit sama. Nicméně pro hlídky na přechodech pro chodce a měření rychlosti lze využít služeb městské nebo obecní policie, zde se tedy otvírá prostor pro spolupráci.

Významnou roli hraje i prevence – ve školách probíhají různé akce zaměřené na bezpečnost silničního provozu, některá zájmová sdružení věnující se volnočasovým aktivitám organizují doprovodné akce zaměřené na bezpečný pohyb po komunikacích (např. Sbor dobrovolných hasičů Moutnice – akce Besipu). Toto téma se jeví jako vhodné pro meziobecní spolupráci, kdy programy prevence (nejen dopravní bezpečnost, ale bezpečnost obecně) mohou být zajišťovány pro několik obcí zároveň.

Na základě diskuzí se starosty obcí bylo zjištěno, že existuje poptávka po službách obecní policie, ať už se jedná o měření rychlosti nebo řešení trestné činnosti a přestupků. Starostové obcí uvedli, že spolupráce se státní policií je často problematická a že dojezdni doba státní policie je výrazně delší než dojezdni doba policie obecní. Jak bylo uvedeno výše, zde se otvírá možnost rozšířit již zavedenou spolupráci – zapojit více obcí do Městské policie Židlochovice nebo zřídit novou obecní policii pro více obcí v místech, které nejsou pokryty.

6.1.3. Analýza rizik a další potřebné analýzy

a) Analýza cílových (dotčených) skupin (zaměřeno na oblast volnočasových aktivit a bezpečného prostoru obcí)

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti (do 10 let)	Atraktivní nabídka různorodých mimoškolních a volnočasových aktivit, nejlépe v místě bydliště nebo dobře dopravně dostupné • Odpovídající zázemí (např. pro sportovní využití) • Možnost sdílet tyto aktivity se svými vrstevníky.	Nedostatek volnočasových aktivit v malých obcích • Nemožnost vhodně se dopravit na místo volnočasových aktivit, pokud jsou mimo obec – souvislost s dopravní bezpečností • Neochota rodičů platit vyšší částky za volnočasové aktivity • Nedostatek finančních prostředků na údržbu prostor pro volnočas.	Webové stránky, obecní zpravodaje, výlep plakátů, místní rozhlas • Informace dostupné ve školách	Zviditelnění existujících organizací, jejich společná propagace • Dny otevřených dveří volnočasových organizací • Spolupráce obcí na propagaci aktivit a akcí.
Děti (10 – 15 let)	Atraktivní nabídka různorodých mimoškolních a volnočasových aktivit, jak v místě bydliště, tak v místě školní docházky • Odpovídající zázemí (pro sportovní i kulturní využití) • Možnost sdílet tyto aktivity se svými vrstevníky.	Klesající zájem této věkové kategorie o aktivní a smysluplné trávení volného času • Neochota rodičů platit vyšší částky za volnočasové aktivity, nezájem rodičů o tyto aktivity • Nedostatek finančních prostředků na údržbu prostor pro volnočas.	Webové stránky, obecní zpravodaje, výlep plakátů, místní rozhlas • Informace dostupné ve školách	Zviditelnění existujících organizací, jejich společná propagace, dny otevřených dveří volnočasových organizací • Zvýšení informovanosti prostřednictvím škol, webových stránek apod. • Spolupráce obcí na propagaci aktivit a akcí • Zjištění potřeb – co tato věková skupina vlastně potřebuje, co je pro ni atraktivní (společný průzkum v rámci několika obcí).
Mládež	Atraktivní nabídka volnočasových aktivit, kvalitní zázemí, respektování vedoucí a organizátoři těchto aktivit • Místo, kde by se mládež mohla scházet (ne kavárna, kde si musí něco koupit, ale spíše společenská místnost vybavená příruční knihovnou, moderními společenskými hrami a podobně).	Nezájem o smysluplné trávení volného času v místě bydliště nebo místě školní docházky, částečně saturace potřeb v blízkém Brně • Rodiče nejeví zájem o to, jak jejich potomci (ve věku kolem 15 let) tráví volný čas • Pasivita mládeže při vyhledávání nových aktivit • Riziko sociálně-patologických jevů.	Weby organizací, informace ve školách	Zvýšit informovanost mládeže i jejich rodičů o existujících volnočasových aktivitách, případně použít příkladů „dobré praxe“ nebo využít nějaké známější osobnosti • Dny otevřených dveří, informace v místních zpravodajích, lokální „katalog“ pro mládež • Zjištění potřeb – co tato věková skupina vlastně potřebuje, co je pro ni atraktivní (společný průzkum v rámci několika obcí).
Mladé rodiny s dětmi	Příznivý prostor obce (jak z hlediska prostředí, tak z hlediska volnočasů – aktivit zaměřených na rodiny s dětmi, bezpečnosti a podobně) • Možnost pro novousedlíky integrovat se do života	Konflikty mezi novo- a starousedlíky • Izolace mladých rodin (nezapojují se do života obce, pracují i baví se v Brně nebo jinde, do obcí chodí jen „přespat“) • Nezájem o nabízené volnočasové	Prostřednictvím internetových stránek, případně lokálních zpravodajů • Dny otevřených dveří různých organizací	Vtažení mladých rodin do posilování identity obce, větší informovanost a propagace akcí a aktivit • Tzv. „Průvodce rodiny“ (např. odkaz na webových stránkách obce) – umožní mladé rodině zorientovat se v nabídce volnočasových

	obce • Přijetí mladých přistěhovaných rodin starousedlíky • Odpovídající nabídka MŠ, ZŠ.	vé aktivity • Nespokojenost mladých rodin se stavem prostředí obce.		vých aktivit v regionu • Zvelebování obcí a jejich okolí (prostor pro vycházky, aktivní trávení volného času, stezky pro kočáry)
Rodiče na rodičovské dovolené a těsně po rodičovské dovolené	Dostatek aktivit pro mladé rodiče s dětmi do 3 let, možnost setkávat se s ostatními rodiči • Bezbariérovost a bezpečnost obce • Pozitivní vnímání rodiče na rodičovské dovolené společnosti • Možnost práce jak na plný, tak na částečný úvazek, práce z domu apod.	Nedostatek vyžití pro mladé rodiče s dětmi, nutnost dojíždět do obcí mimo ORP, izolovanost • Nespokojenost s nehostečnými kapacitami pro hlídání dětí • Nedostatek pracovních míst pro mladé matky s malými dětmi, nedostatečná kapacita MŠ nebo absence zařízení pro hlídání malých dětí.	Internet, webové stránky obcí, lokální zpravodaje, dny otevřených dveří.	Podpora ze strany obcí směrem k informovanosti a propagaci možností pro rodiče malých dětí, zlepšení průchodnosti obcí • Podpora obcí směrem k alternativním formám hlídání dětí • Zlepšení vnímání rodičů na rodičovské dovolené společností na venkově (i ve městech) • Jednorázové akce, které by sblížily rodiče na rodičovské dovolené, informace prostřednictvím internetu.
Senioři	Odpovídající aktivity pro tuto věkovou skupinu, zlepšení klimatu společnosti ve vnímání seniorů • Existence aktivit v obci nebo v místě dobré dopravní dostupnosti • Mezigenerační setkávání.	Absence aktivit pro seniory • Rostoucí exkluze seniorů • Nezájem seniorů o nabízené aktivity, strach přijít na nabízenou akci (na kterou senior nedostal přímo pozvánku) • Rizika spojená s nekalými praktikami prodejců, bezpečnost seniorů.	Informace pro seniory, pravidelné debaty, osobní kontakt.	Spolupráce seniorů, škol a knihoven, debaty se seniory • Podpora mezigeneračního soužití • Volnočasová nabídka v domech pro seniory, v domech s pečovatelskou službou.
Představitelé obcí	Spokojení obyvatelé, neexistující konflikty mezi skupinami obyvatel (novo- a starousedlíci, mladší ročníky x senioři).	Nezájem obce řešit problémy svých občanů.	Společná jednání představitelů obcí, výměna zkušeností, internetové fórum.	Pomoc při společné propagaci volnočasových aktivit, spolupráce při zvýšení bezpečnosti v obcích.
Mateřská a rodinná centra	Poptávka mladých rodin • Prostory pro aktivity a pravidelné setkávání • Dobrovolníci a nadšenci, kteří se těmito aktivitám věnují • Zájem o akce a aktivity.	Nedostatečné personální, organizační záležitosti • Nedostatek financí na provoz • Nezájem ze strany obcí • Málo času na zpracování dotací apod.	Internetové stránky, dny otevřených dveří, komunikace s veřejností přes místní organizace (školy apod.)	Pomoc ze strany obcí z hlediska poskytnutí prostoru a dotací na provoz • Pomoc s vypracováním dotací, projektů, informace RC a MC o možnostech dotačních titulů, propagace akcí těchto organizací obcemi nebo DSO.
Volnočasové organizace	Poptávka a zájem o nabízené aktivity • Vhodné prostory, jejich odpovídající stav • Dostatečný počet pracovníků (nadšenců) • Informovanost veřejnosti o akcích a aktivitách.	Nedostatek finančních prostředků na provoz • Nedostatečná podpora ze strany obcí (ať už finance nebo propagace) • Nedostatečný počet vedoucích oddílů, organizátorů apod. • Nezájem o nabízené aktivity.	Internetové stránky, dny otevřených dveří, úzká spolupráce s obcemi.	Dotace ze strany obcí nebo DSO na provoz • Pomoc s vypracováním dotací, projektů, informace o možnostech dotačních titulů, propagace akcí těchto organizací obcemi nebo DSO.
ZUŠ	Podpora ze strany veřejnosti a obcí (prostory, finance) – i	V budoucnu omezení financování a kapacit ze strany kraje • Neo-	Internet, dny otevřených dveří, spolupráce	Obce by společně mohly podpořit finančně tento druh volnočasové aktivity,

	z hlediska „obhájení“ existence (vzhledem k tomu, že zřizovatelem je kraj) ● Personální a organizační kapacity, které by pokryly poptávku.	chota rodičů zaplatit vyšší částky za jednotlivé lekce a kroužky.	s obcemi při propagaci koncertů nebo výstav žáků.	případně poskytnout prostory.
Obyvatelé mimo region, kteří využívají volnočasových aktivit v rámci ORP	Atraktivní nabídka volnočasových aktivit a akcí ● Dobrá dopravní dostupnost místa, kde se akce odehrává ● Bezpečnost a „příjemnost“ místa, kde se akce odehrává (např. dostatek parkovacích míst, bezpečnost na silnicích apod.)	Nezájem obyvatel o nabízené aktivity ● Velká konkurence aktivit a akcí v blízkém Brně ● „Odrazení“ některých návštěvníků např. kvůli nedostatku parkovacích míst nebo nepříjemném cestování po silnicích II. třídy, které jsou hojně využívány kamiony ● Nedostatečná podpůrná infrastruktura (např. nedostatek stravovacích a ubytovacích zařízení).	Informace o akcích na portálu JMK (internet, tištěná podoba).	Udržet informovanost občanů mimo region na dobré úrovni, efektivnější propagace akcí a aktivit ● Vyjít vstříc návštěvníkům z hlediska dopravní infrastruktury, značení, bezpečnosti, doprovodných služeb.
Policie ČR, dopravní policie, městská policie	Bezpečný prostor obcí	Nezájem obcí řešit bezpečnost občanů Přehnané požadavky na policii, nedostatek financí	Webové stránky obcí, lokální zpravodaje	Součinnost obcí při řešení aktuálních problémů i při prevenci. Rozšíření městské policie ● Otevřenost volnočasových organizací při akcích prevence (např. hasiči, městská policie – akce zaměřené na dopravní bezpečnost)
Média, lokální a regionální informační zdroje	Očekávání zajímavosti, průběžná informovanost o proběhlých nebo plánovaných akcích	Nezájem médií o lokální akce	Aktivní spolupráce s médii, jak obce, tak volnočasové organizace	Efektivní předávání a šíření materiálů, společný postup obcí při předávání informací sdělovacím prostředkům.

b) Analýza rizik

Registr rizik v oblasti volnočasových aktivit

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy zařízení	4	3	12	Podpora ze strany obcí, dotace EU, krajské dotace, granty vypisované nadacemi	Konkrétní organizace, sdružení...
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	3	9	Podpora ze strany obcí, dotace EU, krajské dotace, granty vypisované nadacemi	Konkrétní organizace, sdružení...
Organizační riziko					
Absence volnočasových aktivit v obcích	4	2	8	Zjištění reálného stavu, zjištění reálné poptávky, identifikace důvodů, proč v obcích nejsou volnočasové aktivity	Obce, zájemci o aktivity
Nedostatek zájmu o volnočasové aktivity, neadekvátní nabídka akcí	2	3	6	Zjištění poptávky terénním šetřením (získání grantu na průzkum, spolupráce s vysokými školami – vypsání diplomové práce	Obce, konkrétní organizace

				v oborech sociální pedagogika, pedagogika volného času apod.)	
Nedostatek aktivit pro mládež	4	4	16	Zjištění poptávky, co mládež potřebuje (viz výše), zdůraznění významu volnočasových aktivit pro mládež (jako prevence sociálně-patologických jevů)	Obce, rodiny, mládež, ostatní občanské obcí
Nezájem či neochota obcí podporovat volnočasové aktivity	2	5	10	Riziko je sice nízké (v podstatě všechny obce našeho regionu nějakým způsobem organizace podporuje). Je třeba udržet stávající stav, případně podpořit organizace jinak než finančně (informační servis, pomoc při zpracování dotací...)	Obce, konkrétní organizace, sdružení a spolky
Nezájem nebo nemožnost kraje podporovat činnost základních uměleckých škol	3	3	9	Společné vyjednávání obcí, společná podpora uměleckému školství (prostory, pomoc s dotacemi...)	ZUŠ, obce
Právní riziko					
Změny legislativy, které povedou k dalším investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	5	15	Podpora organizacím ze strany obcí – dary, pomoc při vyhledávání dotačních titulů, pomoc při vyjednávání se sponzory	Konkrétní organizace, obce
Změny legislativy týkající se práce s dětmi, hlídání dětí apod.	4	4	16	Společné vyjednávání obcí a organizací na krajích a ministerstvech	Obce, organizace, sdružení, spolky
Technické riziko					
Špatný technický stav budov pro volnočasové aktivity (sokolovny, orlovný, sportoviště, kulturní domy, knihovny...)	4	4	16	Fondy EU, krajské dotace, sponzoři z řad místních podnikatelů, dobrovolnická práce, veřejná sbírka	Obce, konkrétní organizace
Zastaralé či nevyhovující vybavení				dtto	Obce, konkrétní organizace
Věcné riziko					
Nedostatek nadšenců z řad dobrovolníků, kteří by se věnovali organizaci volnočasových aktivit	3	5	15	Motivace ze strany obcí i samotných organizací, zejména při aktivizaci mladých lidí, kteří mají chuť se věnovat této oblasti, podpora při vyhledávání vhodných prostor, při propagaci akcí a aktivit; poskytnutí informací o možnostech dotací, pomoc při vypracování dotací apod.	Konkrétní organizace
Nezájem obcí o „nové formy“ volnočasových aktivit, podpora tradičních forem (např. v některých obcích pouze Sokol, Orel, hasiči)	4	4	16	Vzájemná komunikace a otevřenost obcí a organizací, informovanost veřejnosti o dalších možnostech volnočasových aktivit	Obce, konkrétní organizace

Registr rizik v oblasti bezpečného prostoru obcí

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžné opravy chodníků, komunikací, na investice do bezbariérov-	4	4	16	Podpora ze strany obcí, dotace EU, krajské dotace, granty vypisované nadacemi, meziobecní	Obce, obyvatelé obcí

vých zařízení, bezpečnostních prvků apod.				spolupráce	
Nedostatek financí pro městskou policii	3	4	12	Meziobecní spolupráce, zapojení více obcí	Obce
Organizační riziko					
Neochota obcí spolupracovat na zajištění bezpečného prostoru	3	4	12	Motivace obcí ke spolupráci, vyhledání a propagace příkladů dobré praxe	Obce a jejich obyvatelé
Právní riziko					
Legislativa, která neřeší dopravní bezpečnost v obcích, zejména tranzitující nákladní dopravu, nemožnost obcí ovlivnit některé dopravní předpisy, umístění dopravních značek a stav komunikací, které nejsou v majetku obce	4	5	20	Společný postup obcí při vyjednávání na krajské nebo celostátní úrovni, společné prosazení zájmů, sběr podnětů z území, lokální řešení (zpomalovací prahy, radary atd.), sankce za nedodržení rychlosti a další porušení pravidel, společné investice do radarář apod.	Obce a jejich občané
Legislativa, která nedovoluje městské policii zasáhnout v určitých případech (např. drogy, varny pervitinu...)	4	4	16	Společný postup obcí při vyjednávání na krajské nebo celostátní úrovni, společný tlak na státní policii, užší komunikace městské a státní policie	Obce
Technické riziko					
Špatný technický stav chodníků a místních komunikací, nedostatek zpomalujících prvků	4	4	16	Fondy EU, krajské dotace, částečně možný i sponzoring	Obce a jejich občané
Věcné riziko					
Stížnosti občanů směrem k představitelům obcí ohledně nedostatečného řešení problematiky bezpečného prostoru obcí	4	3	12	Informovanost občanů, společná propagace toho, co se již povedlo, boj proti vandalismu	Obce a jejich občané
Pokračující ohrožení rizikových skupin obyvatel (děti, senioři) z hlediska bezpečnosti provozu	4	4	16	Preventivní akce (spolupráce s dobrovolnými organizacemi a školami), společné investice obcí do zpomalovacích prvků, do zvýraznění přechodů pro chodce, vyšší sankce za nedodržení rychlosti v obcích	Obce, občané, dobrovolné organizace, školy

6.1.4. SWOT analýza oblasti

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - široká nabídka volnočasových aktivit - aktivní tradiční organizace zabývající se volnočasovými aktivitami (Sokol, Orel, hasiči) - nové formy volnočasových aktivit zaměřené na mladé rodiny, rodiče na rodičovské dovolené apod. - podpora obcí volnočasovým organizacím (finance, prostory) - chuť místních obyvatel dělat něco navíc, věnovat se organizaci smysluplného využití volného času - existující poptávka po různých sportovních, kulturních a společenských akcích - akce zaměřené na rodinu (dětské dny, rodinné dny...) - existence regionálního informačního portálu, kam můžou organizace zasílat své akce a které jsou poté zveřejněny a potenciálně můžou nalákat další návštěvníky - iniciativa obcí při řešení nepříznivé dopravní situace - radary na měření rychlosti v Židlochovicích - Městská policie Židlochovice, která obsluhuje několik dalších obcí 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obce podporují často jen „zaběhnuté“ organizace - některé organizace neví o existenci regionálního informačního portálu ani o existenci dalších portálů (např. www.rodinnaplitika.cz) a nevyužívají je - organizace by mohly dosáhnout na různé dotace a granty, ale nemají časové a personální možnosti vyhledávat informace a zpracovávat projekty - konkurence některých organizací - překrývání termínů, problém v plánování - nedostatek aktivit pro mládež - problematika sladění rodinného a pracovního života - nepropojenost aktivit různých věkových skupin (např. senioři a děti nebo mladí lidé) - nedostatečně řešená problematika bezpečného pohybu v obcích - potíže při boji obcí proti tranzitující nákladní dopravě - nedostatek financí na investice do infrastruktury (chodníky, místní komunikace, bezbariérovost, preventivní akce) - nebezpečné a nepřehledné úseky v obcích, nebezpečné a nepřehledné přechody pro chodce - nedostatek strážníků městské policie, kteří by řešili nejen dopravní, ale i ostatní přestupky
<p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - možnost vzájemné spolupráce mezi volnočasovými organizacemi a obcemi - pomoc obcí volnočasovým organizacím nejen finančně, ale i z hlediska poskytování informací o vypsaných dotacích a projektech, pomoc při zpracování a administraci dotací - pomoc při propagaci – informace organizacím o existenci různých portálů, kde mohou propagovat svoje akce a aktivity - potenciál pro posílení identity regionu - podpora volnočasu jako prostředek pro stmelení obyvatel obcí - otevřené diskusní fórum pro volnočasové organizace (sdílení zkušeností, sladění termínů a podobně) - společná každoroční kulturně-společenská akce pro celou rodinu, kam by se mohlo zapojit více volnočasových organizací z regionu a která by využívala nějakého artiklu typického pro Ži- 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snížení finančních prostředků ze strany státu bude mít vliv jak na finanční podporu volnočasových organizací, tak na řešení aktuálních problémů v souvislosti s bezpečným prostorem obcí - nezájem občanů (zejména některých skupin) o volnočasové aktivity - zánik některých organizací, které se podílejí na společenském životě obcí (např. kvůli nedostatečné finanční podpoře, omezenému počtu organizátorů, nízké aktivitě členů, nezájmu atd.) - neřešení problematiky dopravní bezpečnosti může vést k jejímu zhoršení - další nedostatek financí na opravy komunikací, chodníků a investic do bezbariérových opatření nebo do bezpečnostních prvků na komunikacích (prahy, radar...) může vést k nespokojenosti občanů a v horších případech i k ohrožení jejich zdraví a života - nezájem obcí o služby městské policie, nedo-

<p>dlochovicko (např. meruňkobraní) – to by pomohlo i propagaci regionu navenek</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora labelingu – „Obec přátelská rodině“, „Společnost přátelská rodině“ - další spolupráce obcí při řešení dopravní bezpečnosti (radary, osvětlení přechodů, posílení policie...) - rozšíření a spolufinancování Městské policie Židlochovice 	<p>statek financí z rozpočtu obcí, které by byly využity pro financování MP</p>
--	---

6.1.5. Souhrn výsledků analýz

Analýza prorodinné politiky v SO ORP Židlochovice zahrnovala celkem tři části: demografická charakteristika, služby pro rodiny a bezpečný prostor obcí.

Počet obyvatel na Židlochovicku v posledních letech stále stoupá. V r. 2013 zde žilo celkem 31 415 obyvatel, což je přibližně o 4000 více než v roce 2001. Na růstu počtu obyvatel se významnou měrou podílí zejména migrace (zejména stěhování obyvatel z Brna do jeho zázemí – oblast ORP Židlochovice se nachází v jeho sousedství a to z ní společně s dobrou dopravní dostupností a relativně dobrou občanskou vybaveností dělá atraktivní oblast z hlediska bydlení) a přirozený přírůstek (ročníky z populačně silných 70. let zakládají rodiny, dalším faktorem může být i to, že se na Židlochovicko stěhují mladé páry odjinud, které zde pak také zakládají rodiny).

Věková struktura SO ORP Židlochovice odpovídá věkové struktuře obyvatel Jihomoravského kraje i ČR. Nejvíce zastoupena je věková skupina 35-39 let a dále 30-34 let, což koresponduje s populačně silnými ročníky v 70. letech. Baby boom v posledních letech se také projevil na věkové pyramidě: věková skupina 0-4, případně 5-9 let je zastoupena výrazněji než věková skupina 10-14 let. I přes tento fakt je však pravděpodobné, že baby boom v posledních letech byl jen relativně krátkodobou záležitostí a že v budoucnu bude přibývat skupin ve vyšším věku. Podíl dětské složky (věkové skupiny 0-14 let) sice v současnosti narůstá, ale stejně tak narůstá i podíl věkové skupiny starších 65 let.

Nezaměstnanost v ORP Židlochovice se dlouhodobě drží na relativně nízkých hodnotách, ale rozdíly mezi muži a ženami jsou evidentní. V posledních letech je podíl nezaměstnaných žen v rámci ORP Židlochovice nepatrně vyšší než podíl nezaměstnaných žen ve vyšších celcích. Vzhledem k problematickému získání informací o nezaměstnanosti v ORP byla využita data týkající se celého okresu Brno-venkov. Podíl nezaměstnaných žen pečujících o dítě do 15 let je velice vysoký (až 95 %), tj. z celkového počtu nezaměstnaných pečujících o děti do 15 let tvoří ženy drtivou většinu. Lze se tedy domnívat, že ženy pečující o dítě nejsou pro zaměstnavatele příliš atraktivní; pro prokázání této domněnky by však bylo potřeba vypracovat podrobnější analýzu.

Území SO ORP Židlochovice nenabízí příliš velký počet pracovních míst, lidé většinou do zaměstnání dojíždí do blízkého Brna. Nicméně ženy (respektive rodiče) pečující o děti (předškolního a mladšího školního věku) z pochopitelných důvodů nemohou nebo nechtějí dojíždět za prací až do Brna a uvítaly by více pracovních příležitostí i na zkrácený úvazek v místě svého bydliště nebo v přijatelné vzdálenosti. Sdílené úvazky nebo zkrácené úvazky však nejsou zatím v rámci našeho území příliš běžné pravděpodobně proto, že zaměstnavatelé nejsou nijak motivováni.

Z hlediska služeb pro rodiny je území dobře vybaveno mateřskými i základními školami, nicméně i zde se v poslední době projevují problémy s kapacitami MŠ; řešením by mohla být např. podpora alternativních forem hlídání dětí nebo podpora zaměstnavatelů, kteří by byli ochotni poskytnout částečné a sdílené úvazky. Dalším tématem je hlídání dětí ve věku do 3 let – řešením by mohlo být zařízení

jeslového typu, které v současné době v území chybí, nebo podpora organizací (občanských sdružení, resp. spolků), které by hlídání dětí měly přímo jako předmět činnosti, byly by hlídání dětí přizpůsobené personálně i metodicky a zároveň by byly podporovány obcemi.

Očekává se, že v dalších letech se problém s kapacitami přesune do školních družin – zde by nedostatky míst mohly částečně řešit volnočasové organizace, které se věnují dětem a mládeži, případně nízkoprahová centra, jejich činnost by byla podporována obcemi a částečně hrazena např. z dotací.

Území ORP Židlochovice je vybaveno z hlediska kultury a sportu relativně dobře, případné nedostatky jsou syceny v blízkém Brně. Pro rodiny jsou k dispozici i mateřská a rodinná centra, která poskytují prostory pro děti a rodiče, možnost zapojit se do tvořivých aktivit atd. Mezi příznivé podmínky pro volnočasové aktivity pro rodiny lze počítat i atraktivitu cestovního ruchu (např. turistické stezky na Výhoně, cyklostezky, muzea, folklórní slavnosti atd.).

V území SO ORP Židlochovice působí značné množství rozmanitých spolků, které se věnují volnočasovým aktivitám nebo organizují kulturní, společenské a sportovní akce. Tyto spolky jsou důležitou součástí identity většiny obcí a i celého regionu. Mezi nejčastěji se vyskytující organizace lze zařadit Sokol, Orel a sbory dobrovolných hasičů, případně myslivecká a rybářská sdružení, významné jsou však i turistické a táborské oddíly, ochotnické soubory nebo zájmová sdružení. Důležitou roli hrají v některých obcích farnosti, které se podílí zejména na kulturních aktivitách a pořádají charitativní akce. Na kulturním, společenském a sportovním životě obcí se podílejí i mateřské a základní školy, které často ve spolupráci se sdruženími rodičů a přátel školy organizují zájmové kroužky nebo se podílejí na přípravě dětských dnů, besídek a dalších aktivit. Některé knihovny jsou také velice aktivní v pořádání akcí pro děti a veřejnost, např. knihovna v Židlochovicích nebo v Opatovicích.

V několika obcích (Židlochovice, Rajhrad, Těšany, Syrovice, Opatovice, Nosislav, Holasice) existují centra volného času, rodinná nebo mateřská centra, která se zaměřují zejména na aktivity pro matky (a otce) s dětmi, případně na smysluplné využití volného času starších dětí. V některých obcích však taková centra nejsou, i když je po nich poptávka (např. Žabčice). Naopak někde je činnost mladých rodičů zcela spontánní a nezastřešená žádnou organizací nebo centrem, rodiče vše řeší svépomocí nebo ve spolupráci s obcí (např. Přísnovice, Ledce, Blučina, Žatčany).

Z terénního a dotazníkového šetření vyplynulo několik zajímavých skutečností:

- Co se týče věku, jsou aktivity a akce volnočasových sdružení směřovány nejvíce na předškolní děti, dále potom na děti do 10 let (mladší školní věk). Věková skupina 11-15 let byla zastoupena již méně, málo organizací cílilo na mládež od 15 let. Bylo by tedy vhodné zjistit, jaká je poptávka po aktivitách pro tuto věkovou skupinu. Vhodná nabídka aktivit může posloužit i jako prevence sociálně-patologických jevů mládeže.
- Organizace jako nejčastější problém organizací uvádí nedostatek aktivních členů nebo jejich velkou vytíženost, což souvisí s poptávkou po aktivitách konkrétních sdružení a organizací. Ve většině případů organizátoři a členové sdružení akce a aktivity dělají dobrovolně ve svém volném čase a bez nároku na významnější finanční ohodnocení. Podpora dobrovolnictví by tedy byla na místě.
- Dotazovaná sdružení by ze strany obcí a dobrovolných svazků uvítala pomoc s propagací svých akcí a aktivit a dále potom informační servis týkající se grantů, projektů a podobně. Některé organizace by uvítaly i ekonomické a právní poradenství a pomoc s administrací dotací a projektů. Diskusní fórum by využily organizace a sdružení při plánování akcí a aktivit tak, aby se nepřekrývaly. V provozu je sice již dva roky informační portál propagující akce v regionu, nicméně ne všechny organizace o jeho existenci vědí.

Na základě finanční analýzy bylo zjištěno, že obce v ORP Židlochovice nejvíce investují do sportovních zařízení ve svém majetku (18 % z celkových výdajů), dále potom podporují sbory dobrovolných hasičů

(16 % výdajů). Nemalé finanční podpory se dostává i „ostatní tělovýchovné činnosti“, kam jsou většinou zahrnuty příspěvky organizacím typu Sokol nebo Orel a „ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků“, kde jsou zahrnuty příspěvky organizacím, které se soustředí na kulturní činnost (obojí 12 %).

Z hlediska bezpečného prostoru obcí bylo zjištěno, že v severní části (Rajhradsko) je vyšší výskyt kriminální činnosti než v části jižní (Židlochovicko). Je to pravděpodobně způsobeno blízkostí Brna. Co se týče dopravní bezpečnosti, byly zjištěny následující skutečnosti:

- Územím prochází několik významných dopravních tahů. Nevýhodou je, že protínají obce, což ovlivňuje bezpečnost a zdraví obyvatel.
- Nejvíce jsou zatížené dálnice D2 a rychlostní silnice R52. Značně zatížené jsou úseky silnic druhé třídy II/425 mezi Rajhradem a Židlochovicemi a dále silnice II/416 mezi Židlochovicemi a nájezdem na dálnici D2. Jako problematické se jeví i úseky silnice II/425 od Židlochovic po Nosislav a úsek silnice II/416 mezi Židlochovicemi a Žabčicemi.
- V některých obcích byl rovněž zaznamenán vyšší počet dopravních nehod, celkově má počet dopravních nehod rostoucí tendenci.

Dále byla identifikována konkrétní nebezpečná a nepřehledná místa. Řešení dopravní bezpečnosti sice není aktuální pro všechny obce, ale pro obce, které se nachází na silnicích II. třídy a které trpí tranzitní dopravou, je tato problematika velice palčivá, nicméně se podařilo dosáhnout změny dopravního značení a zákazu průjezdu vozidel nad 12 t. Otázkou je, zda budou zákazy dodržovány – k tomu by mohla přispět městská policie a její posílení.

Analýza dotčených skupin se pokusila postihnout všechny skupiny obyvatel, které jsou nějakým způsobem zainteresovány v rodinné politice. Vycházela jak z analýzy demografické, analýzy služeb pro rodiny a analýzy bezpečného prostoru obcí, tak z terénního šetření a dotazníků.

Z hlediska analýzy rizik v oblasti služeb pro rodiny se jako nejpodstatnější ukázal nedostatek aktivit pro mládež (organizační riziko), dále potom je významné legislativní riziko (zejména v oblasti péče o děti). Vysokého skóre dosáhlo i technické riziko (špatný stav budov a zařízení sloužících pro volnočasové aktivity). Věcné riziko je také zastoupeno – zejména nedostatkem dobrovolníků a nezájmem obcí o podporu ne-zaběhnutých organizací.

Registr rizik v oblasti bezpečného prostoru obcí poukázal na riziko související s technickým stavem komunikací, chodníků a s bezbariérovostí. Jako významné se ukázalo právní riziko, zejména nemožnost obcí ovlivnit dění na silnicích II. třídy. Technické riziko výrazně souvisí s rizikem finančním a věcné riziko je představováno pokračujícím ohrožením občanů z hlediska bezpečnosti.

SWOT analýza zaznamenala mezi silnými stránkami zejména bohatost volnočasových aktivit, přítomnost organizací, které se věnují těmto aktivitám, z hlediska bezpečného prostoru obcí potom ochotu obcí řešit nepříznivou dopravní situaci. Slabé stránky jsou reprezentovány nedostatkem dobrovolníků, nedostatečnými aktivitami pro mládež, z hlediska zaměstnanosti je zde nedostatek pracovních míst a problematické sladění rodinného a pracovního života. Z hlediska bezpečného prostoru obcí je to existence nebezpečných a nepřehledných úseků a tranzitní dopravy v obcích. Jako příležitost se jeví podpora organizací, které poskytují služby pro rodiny, ze strany DSO (např. zasílání informací o projektech, společná propagace akcí), dále potom společný postup při řešení dopravní bezpečnosti. Jako hrozby byly identifikovány zejména nezájem některých skupin obyvatelstva o volnočasové aktivity a jejich úpadek nebo vymizení, zhoršení dopravní situace v území a nespolupráce obcí.

Možnosti spolupráce obcí se otvírají v několika oblastech (jsou upřesněny v nástinu opatření a v návrhové části):

- 1) Propagace prorodinné politiky obecně
 - a. Informace rodinám, firmám, sdružením o prorodinných opatřeních obcí a regionu
 - b. Informace zaměstnavatelům o možnosti částečných nebo sdílených úvazcích, o možnostech a výhodách práce z domu, motivace firem ze strany obcí
 - c. Koordinátor rodinné politiky pro celé ORP
- 2) Podpora služeb pro rodiny (volnočasových organizací a sdružení, podpora smysluplného trávení volného času)
 - a. Pomoc s propagací akcí, informační servis, administrativní podpora pro volnočasové organizace (pravděpodobně by zajistil koordinátor RP)
 - b. Udržení chodu RTIC Židlochovice
 - c. Zajištění smysluplného trávení času vybraných skupin obyvatel (zejména mládež)
 - d. Podpora služeb pro seniory (souvislost se sociální oblastí)
 - e. Alternativní formy hlídání dětí
- 3) Bezpečný prostor obcí
 - a. Rozšíření městské policie
 - b. Prevence (jak z hlediska dopravní bezpečnosti, tak bezpečnosti obecně)

Představitelé obcí se však rozhodli řešit jen některé z nich (viz návrhová část).

6.2. Návrhová část

6.2.1. Struktura návrhové části

Návrhová část je součástí Souhrnného dokumentu, který byl zpracován v rámci projektu "Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Byla zpracována realizačním týmem ve spolupráci se zástupci obcí SO ORP s podporou motivujících starostů.

V předchozích krocích byla zpracována analytická část pro téma „Prorodinná politika“, na jejímž základě byly připraveny Nástinů opatření. Návrhová část staví na všech dosud realizovaných aktivitách. Cílem návrhové části je reagovat na konkrétní potřeby území zjištěné analýzami a zároveň sloužit jako nástroj pro zefektivnění procesů v území. Pro rozvoj meziobecní spolupráce je nutné nastavit společnou vizi, dále rozpracovanou do úrovně cílů v nadefinovaných problémových oblastech v rámci tématu prorodinné politiky.

Provedená analýza je stěžejním, nikoli však jediným vstupem pro definování návrhové části. Formulace vize byla navržena realizačním týmem jako podklad pro další diskusi zástupců dotčených obcí. Metodou brainstormingu a následnou diskusí o jednotlivých variantách byla zformulována vize meziobecní spolupráce ve správním obvodu ORP. Vize je formulována jako žádoucí budoucí stav meziobecní spolupráce. Je souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma prorodinná politika.

Na základě analytické části (zejména SWOT analýzy) a následně zpracovaných Nástinů opatření a s ohledem na definovanou vizi byly realizačním týmem navrženy problémové okruhy, které byly podrobeny ověření ve fokusních skupinách. Fokusní skupina pro rodinnou politiku byla složena z představitelů obcí, kteří se touto problematikou aktivně zabývají, dále byla přítomna vedoucí pečovatelské služby Židlochovice, vedoucí strážník Městské policie Židlochovice, z volnočasových organizací zde byla zástupkyně Orla Židlochovice (respektive Galerie Orlovna). Jejich odborné názory byly klíčové pro upřesnění výstupů, které vzešly z analýzy dat, a obohatily tak pohled na téma prorodinná politika.

Stěžejním bodem návrhové části je definování cílů ve vymezených problémových tématech. Cíle byly podrobně popsány a byla navržena opatření k realizaci cílů. Pro sledování úrovně naplňování definovaných cílů byla nastavena sada indikátorů umožňující periodicky monitorovat pokrok při plnění cílů a případně přijímat opatření ke zlepšení žádoucího výsledku.

Návrhová část Souhrnného dokumentu je strukturována standardně dle principů strategického řízení. Základní „střechou“ návrhové části je vize. Jejím formulováním je deklarováno, že území ORP bude usilovat o její naplnění. Následně se vize rozpadá do problémových okruhů, které budou naplňovány prostřednictvím sady několika málo cílů.

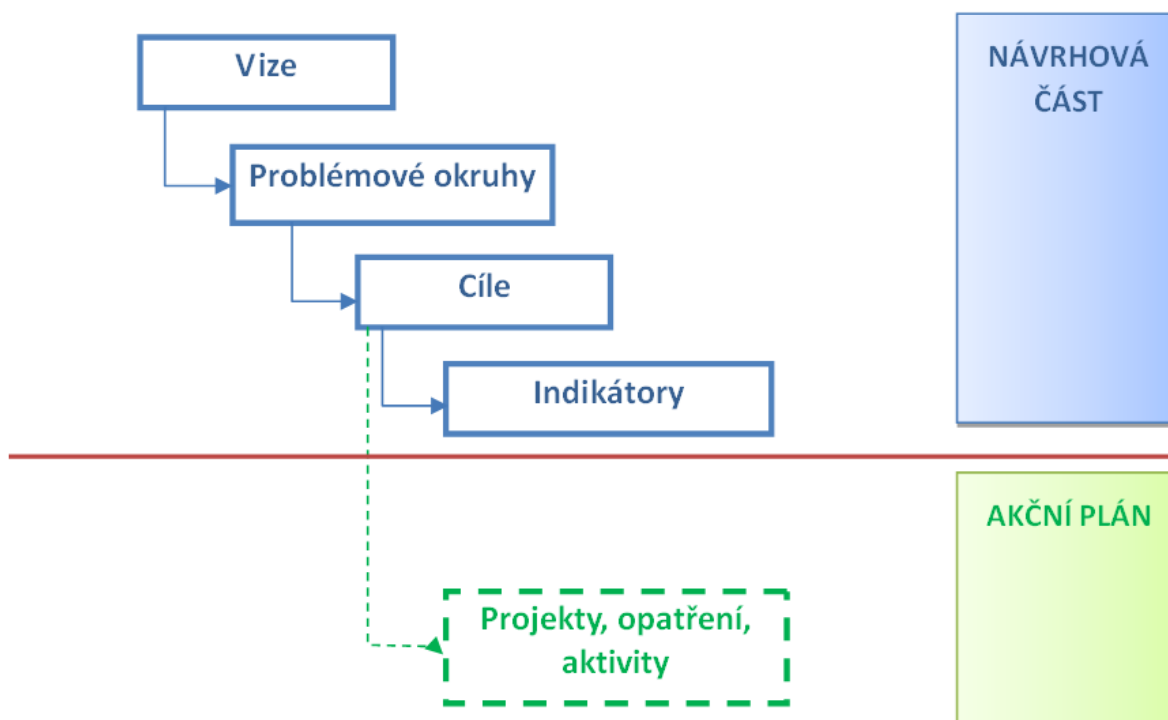
Jednotná vize poskytuje celkový rámec všem subjektům zapojeným do činnosti vymezeného území. Měla by udržet společné směřování všech zapojených subjektů od nejvyšších úrovní hierarchie až po nejnižší úrovně. Umožní lépe přenášet pravomoci na výkonné pracovníky a zároveň zajistit jednotnou filosofii, pro kterou jsou dílčí činnosti vykonávány. Bez vize by chyběl jasně vyjádřený směr, kterým se chceme vydat. Vize je formulována jako budoucí stav, kterého chceme realizací strategického řízení dosáhnout. Jedná se o společnou představu, jak by měly obce v území v budoucnu spolupracovat. Respektuje přání a potřeby místních občanů.

V podmínkách projektu je vize souhrnná pro spolupráci obcí v ORP pro všechna řešená témata, nikoli pouze pro téma prorodinná politika. Vzhledem k zaměření projektu směřuje ke všem povinným tématům a ke zvolenému volitelnému tématu. Staví na silných stránkách identifikovaných ve SWOT analýze.

Vedle určení budoucího směřování vývoje může vize také sloužit jako marketingový nástroj území. Je doplněna o slogan, který bude využíván pro propagaci území jako celku dovnitř (občanům, politikům, školám, podnikatelům) a navenek (turistům, potenciálními investorem, složkám veřejné správy).

První verze struktury problémových okruhů byla vytvořena realizačním týmem na základě provedených analytických kroků a zpracovaných Nástinů opatření. Návrh problémových okruhů byl ověřen ve fokusních skupinách. Následně byly vytvořeny popisy cílů. Byli určeni garanti (správci) jednotlivých cílů, kteří zpracovali návrhy popisů, které byly podrobeny vnitřnímu připomínkovému řízení. Realizační tým jednotlivé cíle vzájemně porovnal, sjednotil jejich strukturu a úroveň detailnosti. Byl kladen důraz na vzájemnou provázanost cílů a jejich doplňkovost. Součástí tohoto procesu bylo také nastavení indikátorů, jimiž bude plnění cílů sledováno a hodnoceno.

Grafické znázornění vztahů mezi vizí, problémovými oblastmi, cíli a indikátory je zobrazeno v následujícím obrázku.

Struktura problémových oblastí a cílů v tématu Prorodinná politika je uvedena v níže uvedeném schématu.

Vize meziobecní spolupráce: Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále. Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvláště nemohly dovolit. Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu. V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění. **V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).**

Prorodinná politika

Problémový okruh 1: **Chybějící koncepční řešení rodinné politiky a její nedostatečná propagace (včetně prorodinných opatření a aktivit)** (indikátor: Počet způsobů propagace rodinné politiky)

- Cíl 1.1 **Zpracovat koncepcce rodinné politiky pro vybrané obce, informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice** (indikátor: Počet setkání aktérů rodinné politiky, Návštěvnost webových stránek informujících o prorodinné politice, Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky)

Problémový okruh 2: **Nekoordinovaná podpora některých služeb pro rodiny ze strany obcí** (indikátor: Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky)

- Cíl 2.1 **Vytvořit pozici „Koordinař rodinné politiky“** (indikátor: Vytvoření pracovního místa koordinátera)
- Cíl 2.2 **Zachovat a posílit fungování Regionálního turistického a informačního centra jako místa soustředění informací o aktivitách spolků a ostatních volnočasových subjektů v ORP** (indikátor: Počet obcí podílejících se na provozu a financování RTIC)

- Cíl 2.3 **Zjistit priority mládeže ohledně trávení volného času** (indikátor: Počet vypracovaných studií)

Problémový okruh 3: **Nerovnoměrné a nevyvážené zajištění bezpečnosti v území ORP** (indikátor: Množství trestných činů)

- Cíl 3.1 **Zachovat, případně rozšířit fungování Městské policie Židlochovice nebo nabídnout metodickou podporu obcím, které chtějí zřídit obecní policii** (indikátor: Počet obcí podílejících se na financování MP)

Návrhová část byla zpracována ve druhém pololetí roku 2014.

6.2.2. Vize a problémové oblasti (okruhy)

VIZE

Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly a v současnosti se jim spolupráci nejen daří udržet, ale i prohlubovat a posunovat dále.

Školy v regionu aktivně kooperují v oblasti projektové a dotační činnosti a společně využívají služeb, které by si každá zvláště nemohly dovolit.

Obce společně zajišťují sběr biologicky rozložitelného odpadu v souladu s aktuální legislativou a spolupracují při informování občanů, firem a institucí jakožto producentů odpadu.

V oblasti sociálních služeb pokračuje komunitní plánování. V souvislosti s demografickým stárnutím populace a změnami ve společnosti obce společně řeší péči o seniory a sociálně vyloučené občany. Všeobecná informovanost o sociálních službách přispívá k jejich zefektivnění.

V rámci rodinné politiky obce spolupracují na budování identity regionu, podporují smysluplné trávení volného času a v neposlední řadě se věnují problematice bezpečného pohybu a prostoru v rámci svého území. Židlochovicko je tedy příjemné místo pro život všech členů rodiny (děti, rodiče, prarodiče).

SLOGAN

Židlochovicko - příjemné místo pro život, místo, kam se lidé rádi vracejí, místo, které má venkovský charakter, avšak zároveň těží z polohy v zázemí krajského města.

PROBLÉMOVÉ OKRUHY

Problémový okruh č. 1: Chybějící koncepční řešení rodinné politiky a její nedostatečná propagace (včetně prorodinných opatření a aktivit)

Věcné argumenty

V současné době je rodinné politice věnováno více a více pozornosti zejména v souvislosti s demografickými a jinými změnami ve společnosti. Jihomoravský kraj se rodinnou politikou dlouhodobě zabývá a ze svého rozpočtu pravidelně vyčleňuje finanční prostředky na podporu prorodinných opatření v jednotlivých obcích. Nicméně v některých regionech je stále pojem rodinná politika spojován pouze s podporou rodin s malými dětmi, s podporou mateřských center a neuvažuje se o skutečnosti, že rodinná politika zahrnuje všechny členy rodiny (děti, rodiče, mládež, senioři...), že se věnuje širšímu spektru témat (volnočasová infrastruktura, aktivní a smysluplné trávení volného času, oživení obcí, zaměstnanost, sladění rodinného a pracovního života, bezpečný prostor obcí...) a že se prolíná s dalšími oblastmi (školství, sociální služby, cestovní ruch). Výše uvedený problémový okruh by měl řešit právě zvýšení informovanosti představitelů obcí, rodin, firem, volnočasových organizací a sdružení a podpořit vzájemnou komunikaci aktérů rodinné politiky.

Příčiny problému

V rámci ORP Židlochovice byl v posledních letech zaznamenán nárůst počtu obyvatel; k datu 31. 12. 2013 zde celkem žilo 31 415 obyvatel, což je přibližně o 4000 více než v roce 2001. Na zvýšení počtu obyvatel se podílela zejména migrace (a s tím související suburbanizace) a přirozený přírůstek. Významnou roli však hrají i samotné obce, které umožňují výstavbu nových rodinných domů a bytů. Oblast je díky své dopravní dostupnosti a blízkosti Brna a díky svému venkovskému charakteru vyhledávána mimo jiné i mladými rodinami, o čemž může svědčit i zvyšování počtu narozených dětí.

Rodiny, které se do regionu stěhují (ale samozřejmě i občané, kteří zde již delší dobu bydlí), očekávají zejména příznivý, čistý a bezpečný prostor obcí, odpovídající a dostačující nabídku mateřských a základních škol, dále mateřských a rodinných center, volnočasových aktivit a možnosti kulturního, sportovního a společenského vyžití. Obce se snaží vyjít rodinám a jejich potřebám vstříc, avšak ne vždy úspěšně. Představitelé obcí se shodli na tom, že vytvoření příznivého prostředí pro rodiny v rámci regionu je jednou z jejich priorit a že prvním krokem by měla být informovanost a propagace proro-dinné politiky obcí a regionu obecně. Vzhledem k tomu, že v rámci ORP Židlochovice jsou spíše menší obce, které nemají personální a organizační kapacity pro výše zmíněné aktivity (zvýšení informova-nosti, zlepšení komunikace mezi aktéry...), bylo zjištěno, že společný postup obcí v této věci bude mnohem efektivnější.

Důsledky neřešení problému

Nedostatečná informovanost může vést k tomu, že proro-dinná politika bude dále vnímána jen jako jednostranná podpora mladých rodin, mateřských a rodinných center.

Nedostatek adekvátní infrastruktury, absence bezpečného prostoru obcí, nedostatek volnočasových aktivit, problém s umístěním dítěte do školy nebo do školky může způsobit to, že se region stane pro rodiny neatraktivní, obyvatelé budou nespokojeni, region bude využíván jako noclehárna a vytratí se spolkový život z obcí.

Špatná komunikace mezi obcemi a aktéry ro-dinné politiky může vyústit např. v situaci, kdy se aktivity obcí v oblasti proro-dinné politiky nebudou setkávat s tím, co rodiny skutečně potřebují.

Indikátor výsledku

Počet způsobů propagace ro-dinné politiky

Problémový okruh č. 2: Nekoordinovaná podpora některých služeb pro rodiny ze strany obcí

Věcné argumenty

V rámci SO ORP Židlochovice působí značné množství spolků, sdružení a dalších organizací, které se zabývají pořádáním volnočasových aktivit a akcí. Tyto aktivity a akce jsou zaměřeny na široké spektrum obyvatel, pro různé věkové skupiny obyvatel (děti, mládež, mladé rodiny, rodiny seniorů...). Mnoho takových organizací a spolků má dlouhou tradici a jsou důležitými součástmi identity obce, respektive celého regionu. V drtivé většině případů je chod těchto organizací a spolků stejně jako příprava různých volnočasových aktivit v rukou dobrovolníků a nadšenců. V průběhu července, srpna a září 2014 probíhalo výběrové dotazníkové šetření týkající se volnočasových organizací a sdružení, při kterém byly zjištěny tyto skutečnosti:

- Nejvíce jsou aktivity volnočasových sdružení směřovány na předškolní děti, dále potom na děti do 10 let (mladší školní věk). Věková skupina 11-15 let byla zastoupena již méně, málo organizací cílilo na mládež od 15 let.
- Jako nejčastější problém byl uveden nedostatek aktivních členů nebo jejich velká vyčerpávanost, dále potom velká poptávka po akcích a aktivitách. Objevily se i problémy s financováním.
- Finance získávají organizace a sdružení většinou od obcí, některé využívají nebo v minulosti využívaly různé dotační tituly (Jihomoravský kraj, Fotbalový svaz apod.).
- Dotazovaná sdružení by uvítala pomoc s propagací svých akcí a aktivit a dále potom informační servis týkající se grantů, projektů a podobně.
- Některé organizace by uvítaly i ekonomické a právní poradenství a pomoc s administrací dotací a projektů.
- Diskusní fórum pro sdílení zkušeností a domlouvání termínů tak, aby se nepřekrývaly, by rovněž uvítala část organizací a sdružení.

Obyvatelé regionu jsou informováni zejména pomocí místních zpravodajů a rozhlasu, dále potom v rámci Židlochovicka funguje Regionální turistické a informační centrum (kromě organizace vlastních akcí slouží mimo jiné jako místo soustředění informací o aktivitách spolků správního obvodu), které je financováno obcemi, které jsou členy DSO Region Židlochovicko. Na stránkách DSO Židlochovicko je také rubrika, která poskytuje přehled kulturních, společenských a sportovních akcí v regionu. Každé sdružení nebo organizace sem může svoji akci nahlásit, pracovníci RTIC a Městského informačního střediska informaci o akci dají na web bezplatně. Ne všechny organizace a sdružení však tohoto portálu využívají.

Celkově však rodinná politika není stále ještě ukotvena jako celek a pokud je řešena a podporována, tak spíše roztržitě – v rámci volnočasových aktivit, kultury, sportu nebo sociální oblasti. Rodinná politika se překrývá se všemi těmito oblastmi, ale její charakter je spíše preventivní a podpůrný (ne jako např. u většiny sociálních služeb, kde se řeší už specifické skupiny obyvatelstva, kteří danou službu potřebují), dobře vedená rodinná politika by měla sloužit lidem, kteří nemají potíže a fungují relativně bezproblémově, případně slouží jako prevence negativních jevů v sociální oblasti. Proto se nám jako vhodnější přístup jeví vyhradit rodinné politice samostatný prostor a zpracovávat koncepce odděleně. Nicméně je nutné mít na zřeteli, že sociální a rodinná oblast spolu souvisí a že se mohou ovlivňovat.

Příčiny problému

Volnočasové organizace a sdružení jsou často dotovány přímo obcemi, ačkoliv existují i další možnosti, jak by mohla být podporována. Avšak na základě analýzy lze konstatovat, že nemají dostatek času a personálních a organizačních kapacit, aby řešily další financování (dotace a projekty), proto raději požádají o příspěvek obec. Pokud se organizace rozhodne o dotaci z jiného zdroje požádat, často se stává, že eventuální projekty a dotace řeší za tyto organizace a sdružení samotná obec, respektive starosta, který se však také potýká s nedostatkem času a někdy s administrativní náročností žádostí o dotace nebo projektovou dokumentací.

Organizace a sdružení by rovněž uvítaly pomoc s propagací svých akcí – v regionu sice funguje RTIC, ale některé organizace a sdružení neví o možnosti, že svoje aktivity a akce mohou nahlásit a RTIC jim pomůže s informovaností veřejnosti. Nabízí se i možnost informovat sdružení a organizace, že svoje aktivity a akce mohou propagovat i jinde (např. na webu www.rodinapolitika.cz nebo na dalších bezplatných portálech).

Dále z výše uvedeného vyplývá, že v regionu není dostatek aktivit pro mládež, otázkou však je, jestli mládež o organizované aktivity má zájem nebo jestli je vhodnější se zaměřit na neorganizované trávení volného času.

Co se týče koncepcí a podpory služeb pro rodiny, podle dosavadních zjištění v rámci ORP neexistují obce, které by měly zpracovanou a schválenou koncepci rodinné politiky. Jsme si však vědomi, že ne všechny obce jsou myšlenky nakloněny a že nebudou mít zájem o vypracování koncepčního dokumentu. Bylo by však vhodné, aby alespoň některé obce ke zpracování koncepcí přistoupily a staly se tak inspirací pro obce ostatní.

Důsledky neřešení problému

- Nevyužívání alternativních zdrojů financování může v budoucnosti více zatěžovat obecní rozpočty; v případě, že obec nebude mít finance na podporu volnočasových organizací a ani nebude podporována možnost čerpání z jiných zdrojů, organizace a sdružení budou upadat, nebudou mít dostatečné zázemí pro svoje aktivity apod.
- Nedostatečná propagace aktivit se může projevit ve snížení návštěvnosti, v poklesu zájmu a v poklesu počtu aktivních členů (nebudou motivováni k zajištění dalších akcí)
- Neřešení organizovaného nebo neorganizovaného času mládeže může vést k rozšíření sociopatologických jevů, větší vytíženosti obecní/městské policie, užívání drog, vandalismu, vyšší četnosti přestupků apod.
- Nekoncepční řešení rodinné politiky, nekoordinovaná podpora služeb pro rodiny, roztržitost, nejednotný přístup.

Indikátor výsledku

Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky (tento indikátor výsledku lze využít i jako indikátor výstupu u cíle 1.1 – viz dále)

Problémový okruh č. 3: Nerovnoměrné a nevyvážené zajištění bezpečnosti v území ORP

Věcné argumenty

Území ORP Židlochovice (stejně jako všechna další území v rámci JMK a ČR) je trestnou činností samozřejmě poznamenáno, což vyplývá i ze statistik trestných činů, kterou vede Policie ČR za jednotlivé policejní obvody; v rámci SO ORP Židlochovice jsou to Rajhrad a Židlochovice, kde jsou také služebny Policie ČR. V severní části území (Rajhradsko) se vyskytuje více trestných činů než v jižní části, index kriminality (období leden 2013 – červen 2014) byl pro obvod Rajhrad 402,8, kdežto pro Židlochovice (jižní část) jen 250,4, což je i v rámci ČR relativně nízká hodnota.

V jižní části ORP Židlochovice fungují Městská policie Židlochovice, Obecní policie Hrušovany u Brna a Obecní policie Telnice (obsluhuje obce Telnice – mimo ORP Židlochovice, Žatčany, Měnín), které napomáhají při řešení drobných přestupků a podobných problémů, naopak v severní části městská ani obecní policie neoperuje, i když zájem některých obcí byl zaznamenán. Drobné spory často řeší i samotní starostové. Pokud se však při řešení závažnějších přestupků obrátí na policii státní, stane se často, že ta buď dojedez pozdě, zatímco městská nebo obecní policie, která je k dispozici „v místě“, má dojezdnost kratší. V případě Městské policie Židlochovice je služba zajišťována pro několik obcí nepřetržitě (Židlochovice, Žabčice, Vojkovice, Blučina, Moutnice, Kobylnice, Sokolnice – dvě poslední jmenované mimo ORP).

Co se týče dopravní bezpečnosti, v analytické části bylo uvedeno, že intenzita dopravy na silnicích I. i II. třídy v rámci ORP je vysoká i proto, že silnice II/380, II/416 a II/425 jsou často využívány k tranzitu nákladní dopravou. Bylo však vydáno rozhodnutí, kde se průjezd zakazuje – budou osazeny značky, které budou regulovat průjezd vozidel nad 12 t. Je však otázkou, zda dopravní značení bude respektováno – aby bylo zajištěno jeho dodržování, je potřeba posílit kontroly na těchto místech. Stejně tak

překračování rychlosti je častým přestupkem (v Židlochovicích až 80 přestupků za den). Obecní policie má možnost měřit rychlost a udělovat blokové pokuty za překročení rychlostního limitu, také vyhodnocuje data z radaru na měření rychlosti. Své služby však provozuje jen ve výše jmenovaných obcích. V ostatních obcích není možnost, jak řidiče porušující předpisy řešit (nemají smlouvu s žádnou městskou nebo obecní policií); navíc státní policie sem zavítá jen občas.

Z diskuze se starosty vyplynulo, že někteří starostové by uvítali obecní policii, ale finančně se jim to zdá nevýhodné. Je však nutno podotknout, že někteří starostové nemají úplnou představu o tom, co všechno pro ně obecní policie může dělat, takže potom se jim buď cena za služby zdá vysoká, nebo vůbec nemají zájem se na obecní policii nějakým způsobem podílet nebo ji financovat.

V rámci území bylo identifikováno několik nebezpečných nebo nepřehledných míst, zejména přechody pro chodce, avšak jejich osvětlení přechodů nebo zvýraznění pravděpodobně nebude v rámci meziobecní spolupráce aktuální (každá obec si tento problém bude řešit sama, ať už zpomalovací prvky nebo právě osvětlením přechodů). V tomto ohledu je však důležitá prevence, a to jak mezi dětmi a mládeží, tak mezi dospělými a seniory. Některé školy a volnočasové organizace a sdružení se na prevenci zaměřují; toto téma se tedy jeví jako vhodné pro meziobecní spolupráci, kdy programy prevence (nejen dopravní bezpečnost, ale bezpečnost obecně) mohou být zajišťovány pro několik obcí zároveň.

Příčiny problému

Příčiny problému se v podstatě překrývají s výše uvedenou věcnou argumentací (trestné činy, přestupky, jejich řešení samosprávou, nedostatečné kapacity městské a obecní policie pro měření rychlosti nebo dodržování dopravního značení, nepřehledné přechody pro chodce...).

Důsledky neřešení problému

Na základě nedávno uskutečněného (květen 2014) dotazníkového šetření v rámci přípravy strategie MAS Podbrněnsko, jejíž území se do značné míry překrývá s územím ORP Židlochovice, bylo zjištěno, že obyvatelé regionu shledávají potřebné investovat do zajištění obecní bezpečnosti. Je tedy zřejmé, že nezajištění bezpečnosti může vyvolat nespokojenost občanů, vyšší ohrožení a vyšší počet přestupků a trestných činů, což povede k tomu, že obce nebudou z hlediska bydlení tak atraktivní.

Indikátor výsledku

Množství trestných činů

6.2.3. Popis cílů v jednotlivých oblastech

Problémový okruh 1	Chybějící koncepční řešení rodinné politiky a její nedostatečná propagace (včetně prorodinných opatření a aktivit)
Cíl 1.1	Zpracovat koncepcce rodinné politiky pro vybrané obce, informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice
Popis cíle	Prorodinná politika začíná být v posledních letech diskutována zejména díky demografickým změnám ve společnosti (přechodné zvýšení porodnosti, stárnutí populace apod.). Stále je však tato oblast vnímaná jako monotematická a podporující zejména mladé rodiny a organizace, které poskytují mladým rodinám služby (mateřská, rodinná centra). Je však zřejmé, že prorodinná politika je tématem průřezovým (zaměřuje se mimo jiné na mládež nebo seniory, je provázána se sociální oblastí, ale i se vzděláváním a zasahuje sem i problematika bezpečného prostoru obcí), takže se jako vhodné jeví provádět

	<p>osvětu v oblasti rodinné politiky.</p> <p>Území SO ORP Židlochovice v posledních letech zažívá nárůst počtu obyvatel, a to zejména díky migraci (pozice v zázemí krajského města, dobrá dopravní dostupnost, obce podporující výstavbu). Představitelé obcí se shodují v tom, že vytvoření příznivého prostředí pro všechny členy rodiny je jejich prioritou a jako vhodný začátek vidí v osvětě, informovanosti a vzájemné diskuzi mezi aktéry prorodinné politiky (obce, školy, sociální služby, volnočasové organizace, kulturní subjekty...).</p> <p>Proto, aby byly výše uvedené aktivity nastartovány, je třeba mít zpracované koncepce rodinné politiky na úrovni obcí.</p>
Hlavní opatření	<p>1.1.1 Zpracování koncepcí rodinné politiky pro vybrané obce (pilotní projekt – metodické vedení ze strany koordinátora rodinné politiky (viz cíl 2.1)) jako inspirace pro ostatní obce</p> <p>1.1.2 „Tematická záložka“ na webu města Židlochovice a DSO Region Židlochovicko (bude obsahovat informace o rodinné politice, důležité odkazy, bude průběžně aktualizována – mohou zde být informace o prorodinných opatřeních, informace o mezigeneračních aktivitách, o dotačních titulech pro rodinné aktivity, soutěžích podporující prorodinné klima – např. soutěž Obec přátelská rodině, Společnost přátelská rodině...). Obsah „záložky“ mohou využít v případě zájmu i ostatní obce pro své webové stránky nebo místní zpravodaje.</p> <p>1.1.3 Zavedení pravidelných setkání aktérů rodinné politiky v rámci ORP Židlochovice – tematické diskuze, sdílení zkušeností, prezentace aktualit z oblasti rodinné politiky.</p> <p>1.1.4 Vydání informačního materiálu o rodinné politice (lze navázat na informační materiály v rámci sociálních služeb)</p> <p>1.1.5 Součinnost s komunitním plánováním – komise pro rodinu</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	<p>Počet pravidelných setkání za rok</p> <p>Návštěvnost webových stránek informujících o prorodinné politice</p> <p>Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky</p>
Správce cíle	Starostka obce Holasice (v současnosti p. Lenka Ungrová)

Problémový okruh 2	Nekoordinovaná podpora některých služeb pro rodiny ze strany obcí
Cíl 2.1	Vytvořit pozici „Koordinátor rodinné politiky“
Popis cíle	<p>V rámci Židlochovicka existuje značné množství volnočasových organizací a sdružení, které pořádají volnočasové aktivity a akce. Činnost těchto organizací je ve značné míře postavena na dobrovolnictví, přičemž obce často tyto spolky dotují. Pro organizace a sdružení jsou často vypisovány různé dotační tituly (nejen Jihomoravským krajem, ale i různými nadacemi, místními akčními skupinami apod.), které by určitě přispěly k financování a odlehčily obcím. Z dotazníkového šetření a diskuze se starosty vyplynulo, že organizace a sdružení a samozřejmě i obce by uvítaly informační servis, který by pravidelně poskytoval organizacím informace o vypisovaných projektech a dotacích, případně by organizace uvítaly pracovníka, který by pomohl s vyplněním žádosti a s administrací projektu nebo je odkázal na vhodnou firmu, která se tímto zabývá. Starostové by tuto činnost uvítali také, protože volnočasové organizace a sdružení se často s pomocí přímo obrací na ně, navíc část majetku, které jsou užívány volnočasovými organizacemi, je ve vlastnictví obce.</p> <p>Koordinátor rodinné politiky by výše uvedené služby zajišťoval a dále by se podílel na dosahování cíle 1.1 (zpracovávat nebo podílet se na zpracování analýz a koncepcí, metodicky podporovat další obce v rámci ORP, které se</p>

	rodinnou politikou chtějí zabývat, informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice, organizovat setkání atd.). Tento pracovník by byl zaměstnancem MěÚ Židlochovice nebo DSO Židlochovice, případně jiný externí pracovník, se kterým by byla sepsána smlouva. Koordinátor by spolupracoval i na komunitním plánování sociálních služeb.
Hlavní opatření	2.1.1 Právní a ekonomický rozbor fungování pozice koordinátora – úvazek, pracovní poměr, vymezení kompetencí... 2.1.2 Ustanovení pozice koordinátora rodinné politiky pro ORP Židlochovice
Název indikátorů k hodnocení cíle	Vytvoření pracovního místa koordinátora
Správce cíle	Starostka obce Holasice (v současnosti p. Lenka Ungrová)

Problémový okruh 2	Nekoordinovaná podpora některých služeb pro rodiny ze strany obcí
Cíl 2.2	Zachovat a posílit fungování Regionálního turistického a informačního centra jako místa soustředění informací o aktivitách spolků a ostatních volnočasových subjektů v ORP
Popis cíle	V rámci Židlochovicka již dlouho a dobře funguje Regionální turistické a informační centrum, které je financováno členy DSO Region Židlochovicko a sídlí v Židlochovicích (v prostorách města). Toto centrum se významně podílí na propagaci kulturních, společenských, sportovních a jiných akcí v regionu – každá obec nebo organizace může svoji akci nahlásit a RTIC ji zveřejní na webových stránkách a zašle na informační portál Jihomoravského kraje. RTIC se navíc podílí na organizaci akcí pro veřejnost, kde spolupracuje např. se ZUŠ a dalšími organizacemi. Je tedy žádoucí tuto podporu udržet, případně rozšířit.
Hlavní opatření	2.2.1 Zachování podpory RTIC (zachovat stávající model financování) 2.2.2 Rozšíření povědomí o fungování RTIC – ne všechny obce a organizace ví, že mohou využít RTIC k propagaci svých akcí)
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí, které se podílí na podpoře RTIC
Správce cíle	Tomáš Šenkyřík (vedoucí RTIC, místostarosta města Židlochovice)

Problémový okruh 2	Nekoordinovaná podpora některých služeb pro rodiny ze strany obcí
Cíl 2.3	Zjistit priority mládeže ohledně trávení volného času
Popis cíle	V rámci SO ORP Židlochovice existuje značná nabídka volnočasových aktivit pro různé skupiny obyvatelstva. Převažuje však nabídka pro děti předškolního a mladšího školního věku, pro věkovou skupinu kolem 15 let (mládež) není nabídka tak pestrá. Otázkou je, zda mládež má zájem o organizované aktivity, zda by raději nedala přednost neorganizovanému trávení volného času. Při zpracovávání KPSS na období 2011 – 2015 vyplynulo z terénního šetření, že mládež by uvítala nějaký prostor (klubovnu, komunitní centrum), kde by se mohla scházet, další a podrobnější šetření však od té doby nebylo provedeno. Zjištěním toho, co by mládež ve volném čase ráda dělala, by se snad dalo i předejít drobné kriminalitě. Výsledkem by byla studie, která by byla průběžně aktualizována a jejíž součástí by byly i návrhy na řešení této situace.
Hlavní opatření	2.3.1 Informovat a aktivizovat potenciální partnery před provedením průzkumu (školy, volnočasové organizace, nízkoprahové centrum VATA, centra volného času atd.), vytvoření pracovní skupiny pro mládež 2.3.2 Průzkum zájmu mezi mládeží – studie, šetření v terénu, dotazníkové šetření

Název indikátorů k hodnocení cíle	Studie – ano/ne
Správce cíle	Starostka obce Holasice (v současnosti p. Lenka Ungrová)

Problémový okruh 3	Nerovnoměrné a nevyvážené zajištění bezpečnosti v území ORP
Cíl 3.1	Zachovat, případně rozšířit fungování Městské policie Židlochovice nebo nabídnout metodickou podporu obcím, které chtějí zřídit obecní policii
Popis cíle	<p>ORP Židlochovice stejně jako jiná území je postiženo trestnou činností, přičemž v severní části index kriminality dosahuje vyšších hodnot než v části jižní. Zajištění bezpečnosti v obcích je jednou z priorit obcí, přičemž se vychází z faktu, že státní policie není často schopna (nemá kapacity) přijet na místo činu hned. Poptávka po bezpečnostních službách tedy existuje.</p> <p>Městská policie má možnost mimo jiné měřit rychlost projíždějících vozidel, čímž významně přispívá k dopravní bezpečnosti v rámci obcí. Od doby, kdy byly v Židlochovicích nainstalovány radary, došlo k výraznému poklesu přešupků, které se týkaly překročení rychlosti. Je tedy vhodné v aktivitě dále pokračovat.</p> <p>Na území ORP funguje Městská policie Židlochovice, Obecní policie Hrušovany, dále Obecní policie Telnice (obsluhuje obce Telnice – mimo ORP Židlochovice, Žatčany, Měnín). Severní část území (hlavně obce Rajhrad, Rajhradice, Holasice, Opatovice) není městskou nebo obecní policií pokryta a musí se spoléhat na státní policii. Vzhledem k tomu, že některé obce v severní části území řeší, jak zvýšit bezpečnost na svém území, uvažují i o přistoupení k Městské policii Židlochovice nebo o zřízení vlastní policie (v tom případě by využili metodické vedené zkušenějších kolegů).</p> <p>Společný postup obcí v oblasti prevence je jednou z cest, jak snížit kriminalitu nebo jak chránit ohrožené skupiny obyvatel. Do této aktivity je vhodné zapojit i školy a volnočasová sdružení a společný rámec by mohla poskytnout i zpracovaná koncepce prevence kriminality pro celé ORP, na jejímž vytvoření by se mimo jiné podílel Manažer prevence kriminality.</p>
Hlavní opatření	<p>3.1.1 Informace starostům obcí o tom, co všechno městská policie může dělat, jaké má pravomoci</p> <p>3.1.2 Zjištění zájmu v jednotlivých obcích</p> <p>3.1.3 Finanční a právní analýza, nastavení podmínek pro spolufinancování městské/obecní policie</p> <p>3.1.4 Analýza možností vybudování detašovaného pracoviště v severní části ORP</p> <p>3.1.5 Aktivizace potenciálních partnerů v oblasti prevence, navázání spolupráce s dalšími aktéry v oblasti prorodinné politiky a bezpečnosti (policie, hasiči, školy...)</p> <p>3.1.6 Informace o prevenci na webu města a DSO a dalších obcí</p> <p>3.1.7 Pozice manažera prevence kriminality (právní a ekonomický rozbor fungování pozice – úvazek, pracovní poměr, vymezení kompetencí...)</p> <p>3.1.8 Vytvoření Koncepce prevence kriminality pro celé ORP Židlochovice</p>
Název indikátorů k hodnocení cíle	Počet obcí podílejících se na financování Městské policie Židlochovice
Správce cíle	Starosta města Židlochovice

6.2.4. Indikátory

Indikátory výstupu

Cíl 1.1	Zpracovat koncepce rodinné politiky pro vybrané obce, informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice		
Číslo indikátoru	1.1.a		
Název indikátoru	Počet setkání aktérů rodinné politiky v rámci SO ORP Židlochovice		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor KPSS, koordinátor RP		
Roky	2014	2017	2020
Plán		2 (dvakrát za rok), od r. 2015 celkem 6	2 (dvakrát za rok), od r. 2018 celkem 6
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Pravidelné setkávání aktérů rodinné politiky v rámci SO ORP Židlochovice je důležité pro seznámení se, předávání informací, výměnu zkušeností a následnou spolupráci – jak obcí, tak neziskových organizací a dalších subjektů působících v této oblasti.		
Metodika a výpočet:	Údaje o počtu setkání bude mít koordinátor rodinné politiky, případně koordinátor KPSS, k dispozici budou prezenční listiny		
Zdroj čerpání dat:	Zápisy z jednání		

Cíl 1.1	Zpracovat koncepce rodinné politiky pro vybrané obce, informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice		
Číslo indikátoru	1.1.b		
Název indikátoru	Návštěvnost webových stránek informujících o prorodinné politice		
Měrná jednotka	Počet návštěv		
Správce měřítka	Koordinátor RP		
Roky	2014	2017	2020
Plán			
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Návštěvnost webové stránky nebo webové záložky indikuje zájem veřejnosti, členů zastupitelstev, volnočasových organizací a dalších subjektů o danou problematiku. Předpokládáme, že počet návštěv se bude v prvních letech zvyšovat a poté se ustálí. Přesné hodnoty však nelze stanovit.		
Metodika a výpočet:	Automatické počítadlo návštěv na webové stránce		
Zdroj čerpání dat:	Počítadlo na webové stránce		

Cíl 2.1	Vytvořit pozici „Koordinátor rodinné politiky“		
Číslo indikátoru	2.1		
Název indikátoru	Vytvoření pracovního místa koordinátora		
Měrná jednotka	Počet pracovních míst		
Správce měřítka	Vedoucí kanceláře starosty, personalista Městského úřadu Židlochovice nebo tajemník DSO Region Židlochovicko		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Vytvoření pracovního místa koordinátora rodinné politiky je jednoznačným ukazatelem, zda bylo cíle dosaženo nebo ne. Koordinátor rodinné politiky		

	zajišťuje činnosti v cíli 1.1 a 2.1.
Metodika a výpočet	Koordinátor by byl zaměstnancem kanceláře starosty nebo DSO – existence pracovního místa
Zdroj čerpání dat	Personální agenda správců měřítka

Cíl 2.2	Zachovat a posílit fungování Regionálního turistického a informačního centra jako místa soustředění informací o aktivitách spolků a ostatních volnočasových subjektů v ORP		
Číslo indikátoru	2.2		
Název indikátoru	Počet obcí podílejících se na provozu a financování RTIC		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Vedoucí RTIC		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥ 21	≥ 21
Skutečnost	21		
Popis měřítka	Indikátor jednoznačně poukazuje na počet obcí, které se podílí na chodu RTIC v Židlochovicích. Předpokládá se zachování podpory od všech obcí, které jsou členy DSO Region Židlochovicko, případně navýšení jejich počtu (nemusí být členem DSO, ale mohou podporovat RTIC)		
Metodika a výpočet	Zjistí se z rozpočtu RTIC		
Zdroj čerpání dat	Výkazy účetnictví RTIC – rozpočet RTIC		

Cíl 2.3	Zjistit priority mládeže ohledně trávení volného času		
Číslo indikátoru	2.3		
Název indikátoru	Počet vypracovaných studií		
Měrná jednotka	Počet		
Správce měřítka	Koordinátor rodinné politiky		
Roky	2014	2017	2020
Plán		1	1 (aktualizovaná studie)
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Vypracování studie bude zahrnovat analýzu nabídky volnočasových aktivit pro mládež, dotazníkové šetření a návrhy na další postup.		
Metodika a výpočet	Existence studie - její dostupnost na www stránkách měst, obcí a DSO v rámci SO ORP Židlochovice		
Zdroj čerpání dat	Studie zveřejněná na webu		

Cíl 3.1	Zachovat, případně rozšířit fungování Městské policie Židlochovice nebo nabídnout metodickou podporu obcím, které chtějí zřídit obecní policii		
Číslo indikátoru	3.1		
Název indikátoru	Počet obcí podílejících se na financování MP		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Zaměstnanec kanceláře starosty		
Roky	2014	2017	2020
Plán		≥ 7	≥ 7
Skutečnost	7		
Popis měřítka	Počet obcí využívajících služeb MP Židlochovice a podílejících se na financování (včetně obcí z jiných ORP)		
Metodika a výpočet	Každoročně podle příjmů MP (města Židlochovice)		
Zdroj čerpání dat	Rozpočet		

Indikátory výsledku

Problémový okruh 1	Nedostatečná propagace rodinné politiky (včetně prorodinných opatření a aktivit) obecně		
Číslo indikátoru	1		
Název indikátoru	Počet způsobů propagace rodinné politiky		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Koordinátor rodinné politiky		
Roky	2014	2017	2020
Plán		4	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Předpokládá se, že bude využíváno několik hlavních informačních kanálů pro propagaci rodinné politiky, a to webové stránky, články v místním tisku, pravidelná setkávání a prezentace problematiky v místní kabelové televizi (celkový počet – 4 způsoby propagace). Cílem je, aby všechny tyto způsoby byly pravidelně využívány.		
Metodika a výpočet	Průběžná kontrola webových stránek, tisku, prezenční listiny a jiné záznamy ze setkávání, harmonogram setkávání, videospoty		
Zdroj čerpání dat	Samotné webové stránky, tisk, kabelová televize, prezenční listiny		

Problémový okruh 2	Podpora služeb pro rodiny		
Číslo indikátoru	2		
Název indikátoru	Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky		
Měrná jednotka	počet		
Správce měřítka	Koordinátor rodinné politiky, zaměstnanci obcí a starostové, kteří budou mít zpracovaný dokument		
Roky	2014	2017	2020
Plán		2	4
Skutečnost	0		
Popis měřítka	Podle dosavadních zjištění v rámci ORP neexistují obce, které by měly zpracovanou a schválenou koncepci rodinné politiky. Zpracování a schválení koncepcí by byl zajištěn jednotný přístup obcí k rodinné politice, omezila by se roztržitost a nejednotnost. Ne všechny obce jsou myšlenky nakloněny a nebudou mít zájem o vypracování koncepčního dokumentu. Bylo by však vhodné, aby alespoň některé obce ke zpracování koncepcí přistoupily a staly se tak inspirací pro obce ostatní. Se zpracováním koncepcí by metodicky pomáhal koordinátor rodinné politiky pro ORP. Tento indikátor výsledku lze využít i jako indikátor výstupu u cíle 1.1.		
Metodika a výpočet	Existující dokumenty uložené na obecních úřadech nebo vyvěšené na webových stránkách obcí		
Zdroj čerpání dat	Pracovní schůzky, existující dokumenty		

Problémový okruh 3	Bezpečný prostor obcí		
Číslo indikátoru	3		
Název indikátoru	Množství trestných činů		
Měrná jednotka	Index kriminality		
Správce měřítka	Pracovník kanceláře starosty Židlochovice		
Roky	2014	2017	2020

Plán		≥ 402,8 ≥ 250,4	≥ 402,8 ≥ 250,4
Skutečnost	402,8 (OO Rajhrad) 250,4 (OO Židlochovice)		
Popis měřítka	Index kriminality je jednoznačným ukazatelem, který vypovídá o množství a závažnosti trestných činů v určitém území. Na naše ORP zasahují dvě obvodní oddělení Policie ČR (Rajhrad, Židlochovice), data budou tedy uvažována za každé OO zvlášť, nicméně vývoj indikátoru bude stejný – cílem je, aby se index kriminality nezvyšoval.		
Metodika a výpočet	Zjištění na internetu nebo konzultace přímo na OO Rajhrad a Židlochovice		
Zdroj čerpání dat	www.mapakriminality.cz , OO PČR		

6.3. Pravidla pro řízení strategie (implementační pravidla)

6.3.1. Systém monitorování a hodnocení realizace strategie

Pro řízení strategie bude ustaven **manažer strategie**. Manažer zodpovídá za celkovou koordinaci všech aktivit souvisejících s jejím řízením. Je zodpovědný za to, že se se schválenou strategií bude pracovat, že zodpovědné subjekty budou usilovat o její naplnění a že se bude vyhodnocovat, zda se daří přispívat k plnění stanovených cílů.

Manažer strategie je výkonnou a koordinační jednotkou, ale pro výkon své činnosti potřebuje součinnost orgánů, které mohou rozhodovat. Tím je **řídící skupina**. Řídící skupina činí klíčová rozhodnutí při naplňování strategie, zejména týkající se jejích změn a úprav, ale také schvalování akčního plánu. Řídící skupina schvaluje vyhodnocení strategie a přijímá opatření vyplývající ze závěrů hodnocení.

Složení řídící skupiny

Pro řízení strategie jsou důležití **správci cílů**. Správce cíle není osoba, která by měla za úkol daný cíl samostatně zrealizovat. Jeho rolí je hlídat, aby se na plnění cíle nezapomnělo. Je to osoba, která bude v území iniciovat kroky směřující k plnění cíle, bude komunikovat s ostatními subjekty v území, bude dbát nad tím, aby se do budoucích akčních plánů dostávaly konkrétní kroky, které přispějí k plnění cíle, bude kontrolovat, že do příslušného rozpočtu budou zahrnuty prostředky určené k plnění cíle. Ostatní subjekty v území však mají společnou povinnost spolu s gestorem aktivně usilovat o plnění cíle. Správce cíle také bude v následujících letech sledovat prostřednictvím indikátorů, zda je cíle dosahováno. V další budoucí spolupráci bude tuto informaci poskytovat ostatním městům a obcím a společně budou hledat další řešení k přibližování se stanovenému cíli.

Správci cílů

Číslo cíle	Název cíle	Správce cíle
1.1	Informovat představitele obcí, veřejnost, instituce, firmy a další subjekty o prorodinné politice	Starostka obce Holasice
2.1	Vytvořit pozici „Kordinátor rodinné politiky“	Starostka obce Holasice
2.2	Zachovat fungování Regionálního turistického a informačního centra	Místostarosta města Židlochovice, vedoucí RTIC
2.3	Zjistit priority mládeže ohledně trávení volného času	Starostka obce Holasice

3.1	Zachovat, případně rozšířit fungování Městské policie Židlochovice	Starosta města Židlochovice
-----	---	-----------------------------

Gestoři indikátorů jsou osoby, které zodpovídají za zjištění hodnot indikátoru v souladu se stanovenou definicí a metodikou výpočtu. Dodávají podklady příslušnému správci cíle.

Gestoři indikátorů		
Č.	Název indikátoru	Gestor indikátoru
Indikátory výstupu		
1.1.a	Počet setkání aktérů rodinné politiky v rámci SO ORP Židlochovice	Koordinátor RP
1.1.b	Návštěvnost webových stránek informujících o proro-dinné politice	Koordinátor RP
2.1	Vytvoření pracovního místa koordinátora	Vedoucí kanceláře starosty nebo tajemník DSO
2.2	Počet obcí podílející se na provozu a financování RTIC	Vedoucí RTIC
2.3	Počet vypracovaných studií	Koordinátor RP, koordinátor KPSS
3.1	Počet obcí podílejících se na financování MP	Zaměstnanec kanceláře starosty
Indikátory výsledku		
1	Počet způsobů propagace rodinné politiky	dtto
2	Počet obcí se zpracovanou koncepcí rodinné politiky	dtto
3	Množství trestných činů	dtto

Strategie bude naplňována především projekty zařazenými do každoročně schvalovaného akčního plánu (viz kapitola 6.3.3 souhrnného dokumentu). Projekty zařazené do akčního plánu by pak měly naplňovat stanovené cíle.

Naplňování strategického dokumentu musí být měřeno a pravidelně vyhodnocováno. Pro jednotlivé cíle byly nastaveny indikátory a k nim nastavená metodika – tj. způsob sledování a vyhodnocování daného indikátoru. Ke každému indikátoru je také nastaven jeho správce (gestor), který je zodpovědný za sledování jeho vývoje a porovnání s cílovou hodnotou.

Tabulka uvádí hlavní zodpovědnosti v procesu implementace strategie.

Činnost v rámci implementace	Zodpovědná osoba/subjekt	Termín
Koordinace implementačních aktivit	manažer strategie	průběžně
Návrh projektů do akčního plánu	správci cílů	Každoročně v 1. - 3. čtvrtletí
Výběr projektů do akčního plánu	řídící skupina	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Předložení akčního plánu ke schválení na následující rok	manažer strategie	každoročně dle termínů přípravy rozpočtu
Vyhodnocení indikátorů za předchozí rok	gestoři indikátorů	každoročně v 1. čtvrtletí
Vyhodnocení plnění akčního plánu za předchozí rok	manažer s využitím podkladů od gestorů indikátorů a správců cílů	Každoročně v 1. -2. čtvrtletí
Projednáání vyhodnocení indikátorů a plnění akčního plánu za předchozí rok	řídící skupina	každoročně v 2. čtvrtletí

6.3.2. Systém změn strategie

V průběhu realizace Strategie může dojít k objektivní potřebě dílčí změny tj. ve formě úpravy cíle, či indikátoru. Tato potřeba může být způsobena jak vnějšími (např. rozhodnutí vlády, či EU), tak vnitřními (potřeba změny vyvstane při průběžném monitorování cílů Strategie) faktory. Rozhodnutí, zda je nutné některé části Strategie upravit bude následovat každoročně po vyhodnocení indikátorů za předchozí rok a po vyhodnocení akčního plánu. Pokud se ukáže, že realizací projektů nedošlo k uspokojivému vývoji příslušného indikátoru, je nutné blíže zanalyzovat příčiny takového vývoje. Nejedná-li se o neočekávané vnější vlivy (povodeň, hospodářská krize apod.), pak může být příčina buď na straně chybně nastaveného cíle či přiřazeného indikátoru, anebo na straně nefunkčnosti projektu vzhledem ke stanovenému cíli. V obou případech je nutné, aby správce cíle navrhl opatření ke změně. Může se jednat buď o návrh vhodnějšího typu projektu do akčního plánu, nebo o přeformulování cíle. Takovou změnu je nutno důkladně prodiskutovat s dotčenými subjekty (ideálně v rámci fokusní skupiny) a následně změnu navrhnout řídicí skupině. Řídicí skupina rozhodne o schválení či neschválení změny.

6.3.3. Akční plán

Akční plán je dokumentem, jehož cílem je upřesnit strategický plán v krátkodobém časovém horizontu. Akční plán ze strategického plánu vychází a určuje, jakými konkrétními kroky či projekty budou naplňovány příslušné cíle uvedené ve strategickém plánu. Akční plán se zpracovává vždy na následující rok.

U každé aktivity musí být zřejmé, k naplnění jakého cíle přispívá. Sestavování akčního plánu musí být v souladu se strategickým plánem, ale také s připravovaným rozpočtem na následující rok. Projekty zařazené do akčního plánu musí být kryty rozpočtem nebo jiným (externím) zdrojem financování. Pokud nebude k projektům vybraným do akčního plánu jednoznačně přiřazen zdroj financování, budou z akčního plánu vyřazeny.

Proces přípravy akčního plánu je třeba vnímat jako **proces dlouhodobý a opakovaný**, prostupující celým kalendářním rokem. Příprava akčního plánu probíhá souběžně s přípravou rozpočtu (dobrovolného svazku obcí nebo rozpočtů jednotlivých měst a obcí). Nejprve dochází ke sběru podnětů na realizaci projektů od jednotlivých měst a obcí. Následně dochází k výběru těch aktivit, které je z věcného, časového a finančního hlediska možné realizovat v příštím roce. Nakonec dochází k přijetí rozhodnutí o přehledu konkrétních aktivit zařazených do akčního plánu pro následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje pro realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho vyhodnocení.

Příklad harmonogramu procesů při přípravě, realizaci a vyhodnocení akčních plánů

Čtvrtletí	Rok 2015				Rok 2016				Rok 2017				Rok 2018	
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.
Akční plán na r. 2016														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														
Akční plán na r. 2017														
Příprava														
Realizace														
Vyhodnocení														

Akční plán může být vypracován pomocí tabulky, která obsahuje číslo cíle, ke kterému se projekt váže, název projektu, orientační rozpočet, zdroj financování, harmonogram, nositel projektu, aktuální stav připravenosti.

Vzor tabulky akčního plánu

Cíl	Název projektu	Náklady	Zdroj financování	Termín realizace	Nositel projektu	Připravenost

Do tabulky se uvádějí následující informace:

Cíl – název a číslo cíle stanoveného ve strategii, k němuž se projekt váže

Název projektu – konkrétní název projektu či aktivity, která naplňuje (spolu s dalšími) daný cíl

Náklady – orientační finanční objem projektu; vzhledem k tomu, že se jedná o první hrubou verzi akčního plánu, je samozřejmé, že se ve většině případů bude jednat o odhad nákladů (stanovený expertním odhadem či na základě zkušenosti s obdobnými projekty). V dalších verzích akčního plánu budou náklady upřesňovány.

Zdroj financování – snahou je co nejefektivnější hospodaření, proto je vhodné uvést vhodný zdroj financování z konkrétního dotačního zdroje (národní granty, evropské fondy apod.). V tom případě je nutné do akčního plánu uvést také podíly financování (např. 85 % dotace, 15 % rozpočet DSO). Tam, kde budou projekty již dostatečně konkrétní, je možné hledat příslušnou dotační možnost v připravovaných operačních programech Evropských strukturálních a investičních fondů. Tam, kde je od počátku zřejmé, že zdrojem financování nemůže být žádný dotační program, je vhodné do zdroje financování uvést rozpočet té organizace, která financování projektu plánuje (konkrétní obec, více obcí, dobrovolný svazek obcí).

Termín realizace – jedná se o další údaj, který je v této fázi orientační a předpokládá se jeho postupné upřesňování. Pokud se jedná o víceleté projekty, je nutné uvést alespoň roky jeho realizace, vhodnější však je uvést i měsíce (zejména u akcí, které budou realizovány v rámci jednoho roku).

Nositel projektu – uvádí se subjekt, který bude mít realizaci projektu na starosti. V případě DSO to většinou bude svazek obcí, v případě neformální spolupráce obcí může jít o jednu konkrétní obec, která bude mít zodpovědnost za zpracování žádosti o dotaci a její realizaci, na jejímž území se bude projekt realizovat, která bude organizovat výběrové řízení apod. Samozřejmě se počítá s aktivní účastí ostatních obcí, nositel je však tzv. lead-partnerem.

Připravenost – pro doplnění informací o reálnosti projektu, přesnosti jeho rozpočtu a načasování je vhodné uvést, v jakém stavu se projekt nachází. Většinou se stručně uvádí, zda se jedná o projekt ve fázi záměru, nebo zda již byla vytvořena studie, která jej blíže popisuje. Dalšími milníky může být zpracovaná projektová dokumentace, vydané stavební povolení či vybraný zhotovitel na základě výběrového řízení.

Pokud bude cíl naplňován po dobu několika let, je možné do akčního plánu uvést také orientační **zásobník projektů/aktivit** (samostatná tabulka ve stejné struktuře), které nejsou financovatelné z rozpočtu příštího roku, ale s nimiž se uvažuje v dalších letech. Takový zásobník by byl pouze orientační a sloužil by jako jeden z podkladů pro sestavování akčních plánů na další roky. Je vhodný z toho důvodu, že při případných personálních změnách bude na jednom místě zaznamenáno, s čím projektový tým počítal jako s aktivitami vhodnými k realizaci za účelem dosažení cíle. Veškeré údaje by byly v tom případě orientační (harmonogram, náklady) a upřesňovaly by se při sestavování dalšího akčního plánu na následující rok.

V prvním pololetí roku, který následuje po realizaci akčního plánu, by mělo dojít k jeho **vyhodnocení**. V rámci vyhodnocení budou posouzeny jednotlivé projekty, které byly navrženy v akčním plánu k realizaci.

U zrealizovaných projektů bude posouzeno především to, zda byly udrženy náklady, které byly v akčním plánu orientačně uvedeny, a souladu skutečného harmonogramu s předpokládaným. V případě odchylek budou vyhodnoceny důvody, proč k nim došlo. Z takto učiněných vyhodnocení by měly být přijaty adekvátní závěry (např. do budoucna zpřesnit odhady nákladů, zaměřit se na kvalitu výběrových řízení s důrazem na minimalizaci víceprací, při nastavování harmonogramu brát v potaz rizika, která mohou projekt zbrzdit apod.).

Zároveň je nutné znovu vyhodnotit, jak se vyvinuly hodnoty indikátorů po realizaci projektů. Tím dojdeme k dílčímu závěru, zda zrealizované projekty jsou vzhledem k vytyčeným cílům efektivní a účinné. V případě, že se hodnoty indikátorů nevyvíjejí příznivým směrem, je nutné přemýšlet o přehodnocení projektů, které jsou naplánovány k plnění cílů.

U nezrealizovaných projektů je nutné analyzovat důvody, proč k realizaci nedošlo (do akčního plánu by měly vstupovat jen reálné projekty a aktivity).

6.4. Závěr, postup zpracování a kontakty

6.4.1. Shrnutí

Analytická část, včetně rizikové analýzy, analýzy dotčených skupin a SWOT analýzy posloužila jako podklad pro část návrhovou. Formulovaná vize předestřela směřování meziobecní spolupráce v oblasti rodinné politiky, problémové okruhy byly formulovány na základě analýz a diskuzí s představiteli obcí a aktéry území (jak při setkání představitelů obcí v rámci správního obvodu, tak při setkání DSO Region Židlochovicko a při fokusních skupinách). Do procesu byli aktivně zapojeni motivující starostové a i členové týmu, kteří nezpracovávali přímo analytickou část k rodinné politice, přinesli zajímavé pohledy na věc.

Návrhová část představuje tři problémové okruhy – propagace rodinné politiky, podpora služeb pro rodiny, bezpečný prostor obcí; na základě výše uvedených jednání a diskuzí byla tato témata shledána jako potřebná k řešení. V rámci každého problémového okruhu byly stanoveny cíle a k nim přiřazeny indikátory.

6.4.2. Popis postupu tvorby strategie

Duben 2014: setkání představitelů obcí DSO Region Židlochovicko (plus představitelů obcí, kteří nejsou členy DSO), první diskuze o volitelném tématu (navrženy rodinná politika, bezpečnost, cestovní ruch, životní prostředí, doprava)

Květen 2014: diskuze starostů k volitelnému tématu, předběžná shoda na tématu rodinná politika

Červen 2014: První oficiální setkání představitelů obcí v rámci SO ORP Židlochovice, odhlasováno volitelné téma rodinná politika

Červenec – prosinec 2014: zpracování analytické a návrhové části dokumentu

Září 2014:

1) diskusní (fokusní) skupina na téma rodinná politika, upřesnění vize, návržení problémových okruhů, diskuze o konkrétních cílech v oblasti rodinné politiky

2) setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, diskuze o možných oblastech spolupráce (podpora služeb pro rodiny, bezpečnost v obcích) – získání cenných připomínek pro návrhovou část

Listopad 2014: setkání představitelů obcí SO ORP Židlochovice a DSO Region Židlochovicko, představení cílů představitelům obcí (včetně informování nových starostů), sběr připomínek
Prosinec 2014: vytvoření souhrnného dokumentu (analytická + návrhová část)

6.4.3. Kontakty, autoři strategie a zúčastněné strany

Lucie Kubalíková, analytička pro volitelné téma, koordinátorka meziobecní spolupráce (Kubalikoval@Zidlochovice.cz)

Jana Richterová, koordinátorka meziobecní spolupráce (Richterova@Zidlochovice.cz)

Bibiana Janebová, asistentka (Janebova@Zidlochovice.cz)

Motivující starostové:

Pavel Fröhlich, starosta obce Nosislav (starosta@nosislav.cz)

Vlastimil Helma, starosta města Židlochovice (vlastimil.helma@gmail.com) – do 31. 12. 2014

Jan Vitula, starosta města Židlochovice (starosta@zidlochovice.cz) – od 1. 1. 2015

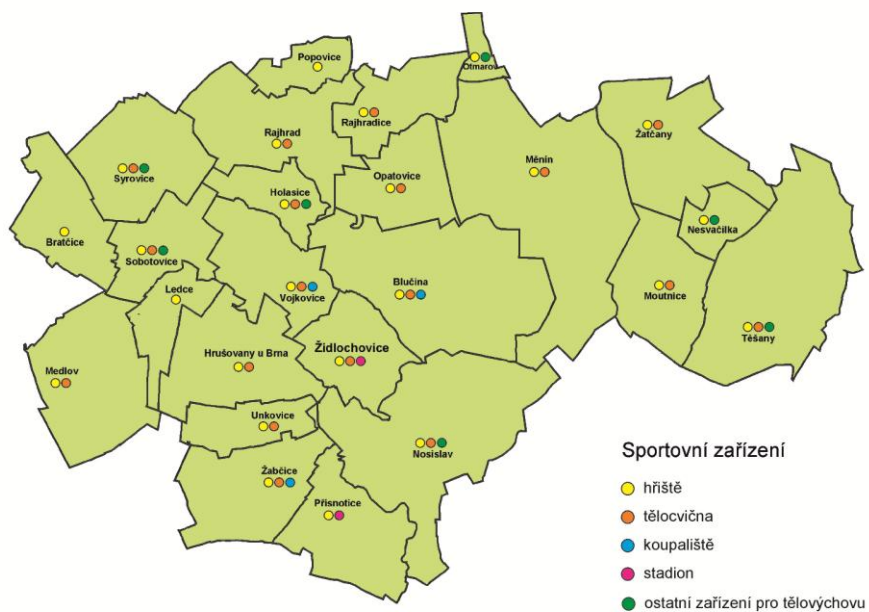
6.5. Přílohy

Příloha 6-1: Kulturní zařízení v rámci SO ORP Židlochovice (stav 2014)

Zdroj: Městská a obecní statistika, vlastní šetření, podklad: ČSÚ

Příloha 6-2: Sportovní zařízení v rámci SO ORP Židlochovice (stav 2014)

Zdroj: Městská a obecní statistika, vlastní šetření, podklad: ČSÚ

7. Závěr, kontakty

Obce na Židlochovicku již v minulosti spolupracovaly (zejména v cestovním ruchu nebo při budování vodovodů a kanalizací). Pro další možné oblasti meziobecní spolupráce (školství, sociální služby, odpadové hospodářství a rodinná politika) byla vytvořena strategie, která jednak reflektuje současný stav a analyzuje příčiny problémů v území, jednak navrhuje, jak tyto problémy řešit.

V oblasti školství byly navrženy cíle týkající se problematiky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, dále byl do návrhové části zanesen požadavek na společnou právní kancelář a pokračování v započaté společné projektové činnosti. Jako potřebné se jeví i pravidelné setkávání pracovníků ve školství.

V sociálních službách bylo navrženo pokračovat v komunitním plánování v rámci celého ORP a zefektivnit tento proces zapojením všech starostů. Jako další možná oblast spolupráce se jeví výstavba a provoz dostupného bydlení pro sociálně ohrožené a denního stacionáře. Poslední navrženou oblastí spolupráce je informační kampaň týkající se společensky prospěšných aktivit (dobrovolnictví a sociální podnikání).

V odpadovém hospodářství byly navrženy dva okruhy spolupráce – bioodpad a třídění odpadu. V souvislosti se změnami legislativy se jeví jako vhodné spolupracovat při budování kompostáren a sběrných dvorů.

V rodinné politice je potřeba přistoupit k propagaci a zvýšení povědomí o této relativně nové oblasti. Dále bylo shledáno, že je vhodné i nadále podporovat služby pro rodiny, zejména trávení volného času. Poslední oblastí, kde chtějí obce spolupracovat, je bezpečný prostor obcí.

Je tedy zřejmé, že vůle ke spolupráci v našem území existuje a že představitelé obcí chtějí spolupráci nejen udržet, ale dále ji prohlubovat a posunovat dále.

Kontakty na realizační tým:

Martina Bartáková, analytička pro školství (Bartakova@Zidlochovice.cz)

Lenka Brázdová, analytička pro sociální oblast (Brazdova@Zidlochovice.cz)

Bibiana Janebová, asistentka (Janebova@Zidlochovice.cz)

Lucie Kubalíková, analytička pro rodinnou politiku, koordinátorka meziobecní spolupráce (KubalikovaL@Zidlochovice.cz)

Jana Richterová, koordinátorka meziobecní spolupráce (Richterova@Zidlochovice.cz)

Michaela Schönwalderová, asistentka (Schonwalderova@Zidlochovice.cz)

Barbora Svobodová, analytička pro odpadové hospodářství (SvobodovaB@Zidlochovice.cz)

Motivující starostové:

Pavel Fröhlich, starosta obce Nosislav (starosta@nosislav.cz)

Vlastimil Helma, starosta města Židlochovice (vlastimil.helma@gmail.com) – do 31. 12. 2014

Jan Vitula, starosta města Židlochovice (starosta@zidlochovice.cz) – od 1. 1. 2015

8. Přílohy

8.1. Seznam tabulek

Tab. 1: Základní informace o strategii	6
Tab. 2: Obce správního obvodu dle abecedního pořadí	7
Tab. 3: Relevantní významné strategické dokumenty	10
Tab. 4: Charakteristika území ORP	13
Tab. 5: Demografický vývoj obyvatel v území ORP	13
Tab. 6 Migrace obyvatel v rámci SO ORP Židlochovice	14
Tab. 7: Stručná charakteristika školství v území ORP	15
Tab. 8: Stručná charakteristika oblasti "kultura a sport" v území ORP	15
Tab. 9: Stručná charakteristika zdravotnictví veřejného i soukromého charakteru v území ORP	16
Tab. 10: Ekonomická aktivita obyvatel území ORP Židlochovice	17
Tab. 11: Charakteristika dojíždění do škol a zaměstnání	18
Tab. 12: Charakteristika domácností	19
Tab. 13: Charakteristika nezaměstnanosti v území ORP	19
Tab. 14: Charakteristika trhu práce v území ORP	20
Tab. 15: Územní a strategické plánování (stav v r. 2014)	27
Tab. 16: Popis klíčových aktérů	29
Tab. 17: SWOT analýza	31
Tab. 18: Přehled škol v ORP Židlochovice podle kategorií obcí	35
Tab. 19: Počty škol/školských zařízení v jednotlivých obcích ORP Židlochovice	37
Tab. 20: Pracovníci ve školství v ORP Židlochovice	38
Tab. 21: Počet ZŠ za ORP Židlochovice za školní rok 2012/2013	41
Tab. 22: Počet malotřídních ZŠ v jednotlivých obcích ORP Židlochovice	41
Tab. 23: ZŠ ZŘIZOVANÉ OBCEMI, popřípadě krajem v ORP Židlochovice	42
Tab. 24: Součásti základních škol v jednotlivých obcích ORP Židlochovice	43
Tab. 25: Počty tříd a žáků v ZŠ zřizovaných obcí ve školním roce 2012/2013 v ORP Židlochovice	44
Tab. 26: Počet úplných a neúplných ZŠ v ORP	44
Tab. 27: Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi v ORP	45
Tab. 28: Ostatní pedagogičtí pracovníci škol v ORP	46
Tab. 29: Počet škol a žáků na jednoho přepočteného pracovníka v ORP Židlochovice	46
Tab. 30: Počet absolventů ZŠ v ORP Židlochovice	46
Tab. 31: Základní údaje o základním vzdělávání ve správním obvodu (1 i 2 stupeň ZŠ) v obcích ORP Židlochovice	47
Tab. 32: Popis ZŠ v ORP Židlochovice za školní rok 2012/2013	48
Tab. 33: Očekávaný vývoj počtu žáků ve správním obvodu v ORP Židlochovice	50
Tab. 34: Celkové počty MŠ dle zřizovatele v ORP Židlochovice	50
Tab. 35: MŠ zřizované obcí	52
Tab. 36: Pracovníci v MŠ zřizovaných obcemi	53
Tab. 37: Popis MŠ v ORP ve školním roce 2012/2013	53
Tab. 38: Vývoj počtu dětí v MŠ v rámci ORP Židlochovice	54
Tab. 39: Školní družiny a školní kluby v ORP Židlochovice	55
Tab. 40: Údaje o pedagogických pracovnících ŠD a ŠK v ORP Židlochovice	56
Tab. 41: Školní jídelny zřizované obcemi v ORP Židlochovice	56
Tab. 42: Údaje o pracovnících ve školních jídelnách dle zřizovatelů v ORP Židlochovice	57
Tab. 43: Počty ZUŠ podle zřizovatelů dle obcí v ORP Židlochovice	57
Tab. 44: Počty pracovníků v ZUŠ v rámci ORP	58
Tab. 45: Celkové provozní výdaje ve správním obvodu ORP Židlochovice na ZŠ, MŠ a jiná zařízení zřizovaných obcemi	58

Tab. 46: Finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu na přímé výdaje ve školství školám a školským zařízením zřízených obcemi v ORP	58
Tab. 47: Ukazatele nákladovosti na přímé náklady ve vzdělávání v roce 2013 v ORP Židlochovice	59
Tab. 48: Financování z RUD v jednotlivých obcích ORP Židlochovice	59
Tab. 49: Nezbytné investiční potřeby obcí v ORP Židlochovice týkající se ZŠ do roku 2023	60
Tab. 50: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Židlochovice.....	90
Tab. 51: Počet jednotlivých typů zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Židlochovice působících v rámci ORP Židlochovice – vlastní šetření.....	91
Tab. 52: Zařízení sociálních služeb se sídlem mimo ORP Židlochovice působící v rámci ORP Židlochovice.....	92
Tab. 53: Počet jednotlivých typů sociálních služeb v ORP Židlochovice.....	92
Tab. 54: Počet jednotlivých typů sociálních služeb působících v rámci ORP Židlochovice (resp. poskytující služby pro obyvatele ORP) – vlastní šetření.....	92
Tab. 55: Počet zařízení sociálních služeb dle zřizovatele	93
Tab. 56: Počet sociálních služeb dle zřizovatele.....	93
Tab. 57: Přehled financování zařízení sociálních služeb v roce 2012.....	93
Tab. 58: Kapacita zařízení sociálních služeb	95
Tab. 59: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – příjmy z úhrad uživatelů a výdaje v roce 2012 – vlastní šetření.....	95
Tab. 60: Terénní a ambulantní služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením – evidovaný počet neuspokojených žadatelů v roce 2012.....	96
Tab. 61: Počet uživatelů (klientů) v zařízeních sociálních služeb v roce 2012 – vlastní šetření.....	96
Tab. 62: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2012	97
Tab. 63: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2011	98
Tab. 64: Počet nákladů na uživatele sociálních služeb v zařízeních sociálních služeb v roce 2010	98
Tab. 65: Počet organizací vykonávajících dobrovolnickou péči a počet jejich projektů v letech 2010, 2011 a 2012	98
Tab. 66: Zaměření dobrovolnických projektů v letech 2010, 2011 a 2012	99
Tab. 67: Seznam svozových společností působících na území ORP Židlochovice	134
Tab. 68: Seznam svozových společností působících v blízkosti území ORP Židlochovice	134
Tab. 69: Sběrné dvory na území ORP Židlochovice, současný stav	135
Tab. 70: Sběrná místa na území ORP Židlochovice, současný stav	136
Tab. 71: Výkupny odpadů na území ORP Židlochovice, současný stav	136
Tab. 72: Třídící linky v blízkosti území ORP Židlochovice, současný stav	137
Tab. 73: Koncová zařízení (třídící linky pro separovaný odpad, využívané obcemi území ORP Židlochovice), současný stav	137
Tab. 74: Zařízení pro nakládání s BRO na území ORP, současný stav	138
Tab. 75: Zařízení pro nakládání s BRO v blízkosti územní jednotky ORP Židlochovice, současný stav	138
Tab. 76: Koncová zařízení (zařízení pro nakládání s BRO z obcí řešeného území ORP), současný stav	138
Tab. 77: Spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů mimo území ORP, současný stav	139
Tab. 78: Koncová zařízení (spalovny a zařízení pro energetické využití odpadů z obcí řešeného území ORP), současný stav.....	139
Tab. 79: Sklárky odpadů provozované na území ORP, současný stav	139
Tab. 80: Nejbližší sklárky odpadů v blízkosti územní jednotky ORP, současný stav	140
Tab. 81: Koncová zařízení (sklárky využívané obcemi z území ORP), současný stav	140
Tab. 82: Produkce ostatních odpadů (dále jen OO) a produkce nebezpečných odpadů (dále jen NO) za období 2008-2012	146
Tab. 83: Celková a měrná produkce ostatních, nebezpečných a všech odpadů, jejichž původcem je obec, rok 2012.....	147

Tab. 84: Produkce odpadů podle jednotlivých skupin Katalogu odpadů a vyhlášky č. 352/2008 Sb. o podrobnostech nakládání s elektrozařízeními a elektroodpady, v platném znění na území ORP za období 2008-2012	147
Tab. 85: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směsného komunálního odpadu (dále jen SKO)) za období 2008-2012.....	150
Tab. 86 Celková a měrná produkce komunálního a směsného komunálního odpadu, jehož původcem je obec, rok 2012	150
Tab. 87: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012 – celkově	151
Tab. 88 Celková a měrná produkce separovaného sběru odpadu, jehož původcem je obec (evidovaná a dopočtená produkce vytríděných odpadů), rok 2012	151
Tab. 89 Měrná produkce separovaného sběru odpadu ze systému organizovaného obcí, rok 2012	152
Tab. 90 Produkce odděleného sběru využitelných komodit KO podle velikostních skupin obcí v kraji, rok 2013.....	152
Tab. 91: Identifikace pěti hlavních druhů BRO na území ORP za období 2008-2012.....	153
Tab. 92: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (dále jen BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012.....	153
Tab. 93 Celková a měrná produkce biologicky rozložitelného komunálního odpadu a odpadu kat. č. 20 02 01 - biologicky rozložitelný odpad, jehož původcem je obec, rok 2012	154
Tab. 94: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	155
Tab. 95: Nakládání s komunálními odpady (dále jen KO) a se směsným komunálním odpadem (dále jen SKO) na území ORP za období 2008-2012	156
Tab. 96: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012	156
Tab. 97: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (dále jen BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (dále jen BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	157
Tab. 98: Náklady na odpadové hospodářství v letech 2010-2012 v území ORP	158
Tab. 99 Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Židlochovice	204
Tab. 100 Přírůstky na 1000 obyvatel v rámci SO ORP Židlochovice	205
Tab. 101 Počty dětí narozeným matkám podle rodinného stavu	209
Tab. 102 Počet sňatků a rozvodů v rámci ORP Židlochovice.....	209
Tab. 103 Ekonomická aktivity obyvatel v SO ORP Židlochovice	215
Tab. 104 Srovnání struktury ekonomicky aktivních žen v rámci SO ORP Židlochovice a Jihomoravského kraje (%).	215
Tab. 105 Podíl žen na celkovém počtu nezaměstnaných v rámci ORP Židlochovice	216
Tab. 106 Vybrané ukazatele nezaměstnanosti v okrese Brno – venkov	216
Tab. 107 Přehled škol v ORP Židlochovice.....	219
Tab. 108 Situace v MŠ v SO ORP Židlochovice (počty dětí, počty tříd, průměrný počet dětí na třídu)	219
Tab. 109 Školní družiny v rámci SO ORP Židlochovice (počty účastníků, průměrný počet účastníků na oddělení, počty oddělení)	220
Tab. 110 Přehled kulturních a sportovních zařízení v obcích SO ORP Židlochovice.....	221
Tab. 111 Přehled neziskových organizací a dalších sdružení věnujících se volnočasovým aktivitám v obcích SO ORP Židlochovice (stav k r. 2014)	224
Tab. 112 Výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, církve a sdělovací prostředky (§ 33xx), tělovýchovu a zájmovou činnost (§ 34xx) a sbory dobrovolných hasičů (§ 5512) v tis. Kč.....	232
Tab. 113 Výdaje obcí v rámci ORP Židlochovice na kulturu, sport, zájmové aktivity a požární ochranu	233
Tab. 114 Trestné činy a jejich objasněnost v policejních obvodech Rajhrad a Židlochovice v období leden 2013 až červen 2014 (včetně)	237
Tab. 115 Příspěvky obcí na městskou policii (rozpočtový paragraf 5311) pro rok 2014	237
Tab. 116 Přehled nehod v území ORP Židlochovice za roky 2007 – 2014.....	240

8.2. Seznam obrázků

Obr. 1: Administrativní členění správního obvodu Židlochovice	12
Obr. 2: Celkový počet obyvatel správního obvodu v letech 2005 až 2012	14
Obr. 3: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v SO ORP Židlochovice	18
Obr. 4: Podíl ekonomických subjektů podle odvětví v rámci SO ORP Židlochovice	20
Obr. 5: Vývoj počtu pracovníků v MŠ a ZŠ v rámci ORP Židlochovice	41
Obr. 6: Vývoj počtu dětí v MŠ v rámci ORP Židlochovice	52
Obr. 7 Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Židlochovice	204
Obr. 8 Pohyb obyvatelstva v SO ORP Židlochovice	205
Obr. 9 Průměrný věk mužů a žen v SO ORP Židlochovice	206
Obr. 10 Věková struktura obyvatel SO ORP Židlochovice (jednotlivé skupiny jsou uvedeny v %).....	206
Obr. 11 Podíl věkových skupin na celkovém počtu obyvatelstva v rámci SO ORP Židlochovice.....	207
Obr. 12 Narození v SO ORP Židlochovice	207
Obr. 13 Průměrný věk matky při narození dítěte a prvního dítěte	208
Obr. 14 Narození podle věku matky.....	208
Obr. 15 Děti narozené mimo manželství v rámci ORP Židlochovice	209
Obr. 16 Počet rozvodů na 100 sňatků v rámci SO ORP Židlochovice	209
Obr. 17 Věk partnerů při vstupu do manželství	210
Obr. 18 Věk ženicha a nevěsty při vstupu do manželství v rámci ORP Židlochovice	210
Obr. 19 Obyvatelstvo podle rodinného stavu v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji	211
Obr. 20 Obyvatelstvo podle národnosti v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji.....	212
Obr. 21 Obyvatelstvo podle víry v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji.....	212
Obr. 22 Vzdělanostní struktura v rámci ORP Židlochovice a Jihomoravského kraje.....	213
Obr. 23 Hospodařící domácnosti v ORP Židlochovice a v Jihomoravském kraji.....	213
Obr. 24 Srovnání jednočlenných domácností v SO ORP Židlochovice a Jihomoravském kraji.....	214
Obr. 25 Dokončené byty celkově a dokončené byty na 1000 obyvatel v ORP Židlochovice.....	214
Obr. 26 Vývoj podílu nezaměstnaných žen v ORP Židlochovice, v okrese Brno – venkov a v Jihomoravském kraji – počítán podíl z celkového počtu nezaměstnaných.....	216
Obr. 27 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných žen v okrese Brno – venkov (BO) a v Jihomoravském kraji (JMK) za období 2005 – 2013	217
Obr. 28 Podíl nezaměstnaných žen pečující o dítě do 15 let v okrese Brno – venkov (BO) a v Jihomoravském kraji (JMK) za období 2005 – 2013	218
Obr. 29 Vývoj počtu dětí v MŠ, počtu běžných tříd a průměrného počtu dětí na třídu	220
Obr. 30 Školní družiny v rámci SO ORP Židlochovice (vývoj počtu účastníků, průměrného počtu účastníků na oddělení, počtu oddělení).....	221
Obr. 31 Výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, sport, zájmové činnosti a požární ochranu	233
Obr. 32 Předpokládané výdaje obcí ORP Židlochovice na kulturu, tělovýchovu, volnočas a další související činnosti na rok 2014.....	234
Obr. 33 Intenzita dopravy na silnicích v SO ORP Židlochovice	239
Obr. 34 Počet nehod v ORP Židlochovice v období 2007 až 2013.....	240
Obr. 35 Nehody podél silnice II/425 (obce Rajhrad, Holasice, Vojkovice, Židlochovice) v období 2007 - 2014.....	241
Obr. 36 Nehody podél silnice II/416 (obec Blučina, Unkovice, Žabčice) a nehody v obci Hrušovany u Brna v období 2007 – 2014	242

8.3. Seznam příloh

Příloha č. 3-1: Vazba na OP VVV – PO3 a IROP – SC 2.4	87
Příloha č. 3-2: Školská zařízení v SO ORP Židlochovice (stav r. 2014)	87
Příloha č. 3-3: Seznam zkratk	87

Příloha 4-1: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb sídlících v rámci ORP Židlochovice	129
Příloha 4-2: Počet vybraných typů zařízení sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP Židlochovice).....	129
Příloha 4-3: Počet vybraných typů sociálních služeb v rámci ORP Židlochovice	129
Příloha 4-4: Počet vybraných typů sociálních služeb působících v rámci ORP (resp. poskytujících služby pro obyvatele ORP Židlochovice)	130
Příloha 4-5: Podíl zařízení sociálních služeb v ORP Židlochovice dle zřizovatele	130
Příloha 4-6: Podíl sociálních služeb v ORP Židlochovice dle zřizovatele	130
Příloha 4-7: Podíl financování zařízení sociálních služeb v ORP Židlochovice	131
Příloha 4-8: Podíl příjmů z úhrad uživatelů na celkových výdajích v rámci terénních a ambulantních služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením v ORP Židlochovice	131
Příloha 4-9: Počet uživatelů (klientů) ve vybraných zařízeních sociálních služeb v roce 2012	131
Příloha 4-10: Průměrné náklady na uživatele/den ambulantní, terénní a pobytové služby v rámci vybraných sociálních služeb v ORP Židlochovice	132
Příloha 4-11: Typy dobrovolnických projektů v ORP Židlochovice	132
Příloha 5-1: Produkce ostatních odpadů (OO) a produkce nebezpečných odpadů (NO) za období 2008-2012.....	179
Příloha 5-2: Celková produkce KO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	180
Příloha 5-3: Celková produkce odpadů na území ORP (produkce KO a produkce směšného komunálního odpadu (SKO)) za období 2008-2012	183
Příloha 5-4: Separovaný sběr odpadů na území ORP za období 2008-2012	185
Příloha 5-5: Celková produkce BRO na území ORP za období 2008-2012 podrobně.....	187
Příloha 5-6: Podíl biologicky rozložitelného komunálního odpadu (BRKO) na celkové produkci BRO na území ORP za období 2008-2012	193
Příloha 5-7: Nakládání s odpady celkově na území ORP za období 2008-2012	195
Příloha 5-8: Nakládání s komunálními odpady (KO) a se směšným komunálním odpadem (SKO) na území ORP za období 2008-2012	196
Příloha 5-9: Nakládání se separovaným sběrem na území ORP za období 2008-2012.....	198
Příloha 5-10: Nakládání s biologicky rozložitelným odpadem (BRO) a s biologicky rozložitelným komunálním odpadem (BRKO) na území ORP za období 2008-2012.....	199
Příloha 5-11: Vybrané charakteristiky odpadového hospodářství na území ORP Židlochovice (působení svozových společností, sběrné dvory, kompostárny a skládky).....	202
Příloha 6-1: Kulturní zařízení v rámci SO ORP Židlochovice (stav 2014)	274
Příloha 6-2: Sportovní zařízení v rámci SO ORP Židlochovice (stav 2014).....	274